

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Molbech, Chr. K. F.

En Maaned i Spanien : nogle Reisebilleder.

2. Udg.

Kbh. : Reitzel, 1856

311 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

28,- / 23-8

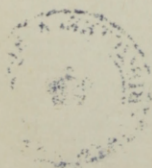
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 28 8°

1 1 28 0 8 02748 1

+DEX

En Maaned i Spanien.

Nogle Reisebilleder

af

Chr. K. F. Molbech.

Anden Udgave.

Kiøbenhavn.

Forlagt af C. A. Reitzels Bo og Arvinger.

Thieles Bogtrykkeri.

1856.

En Spanish i Spanish.

By the Author.

Vol. 1. & 2.

London.

Printed.

By J. J. Johnson, No. 10, Strand.

1834.

1834.

Indhold.

	Side
Afsked fra Danmark	1.
Liv paa Søen	6.
I Canalen	28.
Paa Atlanterhavet	35.
Paa Hviden af Lissabon	42.
I Havn	48.
Den første Dag i Land	64.
I Malaga	85.
Fra Malaga til Granada	105.
En Vandring i Granada	146.
Alhambra	179.
I Granada	246.
Fra Granada til Gibraltar	279.

Handwritten text, possibly a title or page number, appearing as a faint, mirrored image.

101		
102		
103		
104		
105		
106		
107		
108		
109		
110		
111		
112		
113		
114		
115		
116		
117		
118		
119		
120		

En Maaned i Spanien.

En Mance i Svanen.

Afsked fra Danmark.

Barkskibet „Herkules“, hvis Rheder venlig har tilladt mig at seile med det til Malaga, ligger paa Rheden, svagt bevæget af en sagte Brise, vuggende sig stille paa det rolige Vand, som for ikke at forstyrre Afskedens Helligdag. Det er, som om det vidste af gammel Erfaring, at vi Alle, der staae tause ved dets Reling, stirrende ind imod Byen og Landet og Træerne langsmed Stranden, ere isærd med at lette det Anker af Kiærlighed og Sædvane, der binder os til Fædelandets Grund; det er som om det anede, at de enkelte Sukke, der trænge sig frem, de vaade Blikke, der sendes imod Land, ere den stille Opsang dertil; det er som om det kunde tænke, at Enhver af os idag har sagt Farvel til En, han har kiær; og som om det selv vilde sige Farvel til alle de store og smaa Slægtninger, der ligge for Anker i Havnen, neier Skibet sagte sin Stavn imod Landet og vifter til Afsked med den røde Bimpel.

Jeg selv staaer alene og tænker paa dem, jeg har forladt. Istedetfor den travle, hede Dag med dens forstyrrede Indkøb og Indpakning, Løben og Kiøren, Spørgen og Svaren, Glemmen og Grindren, er kommen den stille, kolige, hvilefulde Sommeraften; istedetfor den larvende By, for Bognenes Rumlen og de Sælgendes

Skrigen, er kommen Havets dybe Ro, Bølgerne's dampede Skulpen imod Skibet og venlige Aftenvindes sagte, fortrolige Hviſten imellem Seil og Tougværk. Men, iſtedetſfor det hyggelige Hiem med de kiendte Stuer, iſtedetſfor Dagens rolige, jævnt fremadſkridende Gierning, hvori Siælen dog mangen en Stund lykkelig hvilede ſig, er kommen Reifens hvileløſe Skiften og Higen, og iſtedetſfor de vante Stemmer og de kiærlige Ord er kommen Reifens forladte, fremmede Genſomhed. Og medens jeg drømmende ſtaaer og ſtirrer ind imod Landet, fyldes mine Dine med Taarer, og jeg ſiger tuſinde Gange et ſtumt Farvel. Forgieves vender jeg mig bort og ſeer opad Sundet imod Nord, hvorhen Vinden blæſer og Skyerne trække; jeg drages beſtandig tilbage af en Magt, der er ſtærkere end jeg. Af Haab og Grindring lever et Menneſkes Hierte, de ere den Sol og den Maane, der lyſe over Længſelens ſkionne Lande, deres Herredømme ſkifter altid, ſom Dagen og Natten. Alt hvad der engang har blomſtret i Haabets varme Glands og er viſnet ſnart, naar vi greb det med Hænder, det ſpirer frem igien til Troſt eller Sorg i Grindringens ſtiernelyſe Nat. I deres Straaler bliver Livet til Digt — men hvo er Herſker over Muſen? Nu kalder jeg paa det friſtende, blomſterſmykkede Haab, der tidt om Foraaret, naar Iſen brød op og Skibene begyndte at gaae eller komme, viſte mig Bierge og Dale, Palmer og Ranker, lod mig høre Citharſpil og Elſkovsſange under en klarere Himmel; — det hjælper ikke, Aſteden er Grindringens Giendom. Jeg kan kun ſee de bedrøvede Miner og de taarefulde Dine, jeg kan kun høre de ſidſte, kiærlige Ord, jeg ſeer Binduet aabnes og det hvide Tørklæde

vinke Farvel. Solen gaaer ned over Landet som bag et
luerødt Flor, og ved Bølgernes Bevægelse er det lige-
som Roser vuggedes paa det aldrig blomstrende Havvand.
Det er Veien til mit Hiem, til Byen, der er strøet med
Blomster, og dens Taarne ligge vinkende i veemodig Aften-
glands. Der er Alt, hvad jeg elsker, derhen gaae mine
Tanker ad den blomsterstrøede Bro og vende tilbage og
gaae igjen; kunde jeg selv vende tilbage i dette Dieblit,
jeg troer at jeg gjorde det. Paa hiin Side Skibet er
det mørkt endnu, og Havet vugger sit sorte Bryst i evig
Uro. Det sidste Skær af Aftenrøden forsvinder fra Him-
len og fra Bølgerne; eet Lys efter det andet slukkes i
Byen, det bliver Nat, den sover. Da stiger Maanen op
og kaster sine gyldne Funter overalt paa Søen. Som
den stige din Kiærlighed op over deres Slummer, du Jor-
dens og Havets Herre! Og naar de Sovendes Siæl er
mørk og sorgesyg, naar længselsfulde Tanker bevæge den,
ligesom i Havet Bølgerne bevæges og afløse hinanden, saa
send din Fred og din lysende Klarhed ned, og strø over
deres Søvn en Regn af gyldne Drømmefunter!

Vinden tager paa at blæse friskere og Ankeret lettes,
Capitainens Raab lyder paa Dækket, Matroserne gaae
tilveirs, det ene Seil folder sig ud efter det andet, Skum-
liljerne begynde at blomstre om Stavnen og Skibet skyder
Bølgerne tilside. Endnu en Hilsen til Hiemmet og den
sovende By, endnu et Blik over Bandet, som bliver bre-
dere og bredere imellem os, og saa overbord med den
tyngende Grindring! Solen er gaaet venlig og smuk ned
over min Afsked; den skal vel dages engang ligesaa smuk
og venlig over min Hiemkomst.

Endnu et Farvel, kærligt og veemodigt, som det første, men ikke længer tungt og trykkende, kan jeg sige Danmark, før jeg nærmer mig til fremmede Lande. Det er atter Aften, men to Dage sildigere. Binden og Dønningerne have lagt sig, Havet er stille og Solen kaster sit sidste, veemodige Skier paa Bølgerne. I en halv Miils Afstand rækker Skagen sin blottede Arm ud over Søen. Det graae Sand ligger i underlige Former, som Baffer og Dale paa Kysten, adspredte Smaahuse stiuale sig imellem Klitterne, og et eensomt Hyrtaarn staaer som en Ræmpe i den golde Orken og stirrer med sit blinkende Øie ud imod os. Tæt under Land rager det sorte Skrog af en strandet Brig som en stor Liigkiste op over Sandrevlerne, og Skarer af vilde Fugle flyve strigende hen derover. Mere tom og øde og uvenlig er vist ingen Plet paa Jorden, end dette blomsterforladte Rev, som ikke grønnes med Enge om Foraaret, ikke gulfes med Sædmarker imod Høsten; og dog trives vel ligesuldt en nøjsom Lykkes tarvelige Urt imellem Sandet. Maaskee er der en varm Sommer af Fred og Kærlighed i den fattige Fiskerhytte hist, hvor Lyset nu tændes og glimter svagt igiennem det eneste Bindue; maaskee vugger en ung Moder sit spæde Barn og synger det i Søvn, medens Faderen sidder med Drengen paa sit Knæ og fortæller ham om de fremmede Skibe, som ligge for Bindstille ude paa Bandet. Bort Skib ghynger sig sagte, halvsovende op og ned; det er stille ombord, Matroserne sidde taus forude og ryge deres Piber; ved Siden af os vugger sig en Baad, fuld af fattige, svenske Fiskere, som holde deres Nadder. Forsultne, nysgjerrige og paatrængende have de

om Eftermiddagen hængt sig ved os. De have i tre Uger ligget i den aabne Baad og fisket, og i to Dage intet Band havt; for nogle store Torst og Helleslyndere tiltusfede de sig Brød og Brændeviin, og ligge nu veltilfredse paa det rolige Bandspeil, koge deres Fisk, spise og sladdre.

Tusmørket lister sig sagte, med lydløse Trin over Land og Sø og drager sine Slør, det ene efter det andet, over Himlen, indtil Guldmaanen endelig stiger op igien og speiler sig i det let bevægede Band. Som en Gienlyd af min stille Tanke, der atter søger til Hjemmet, begynde Matroserne paa Bakken at synge Poul Møllers „Glæde over Danmark“, og det ene Vers efter det andet flyder hen igiennem Lusten i den dybe Aftenstilhed — en Stilhed, hvorman ingen Forestilling gjør sig paa Landet; thi Bølgenes Pladsken imod Skibet forhøier den kun, og Dret understøttes i at opfatte Gensomheden og Tausgheden af Diet, der svæver udover det øde, tomme Rum. Som jeg lytter til Sangen og lader min Siæl vugges af de Stemninger, den udtaler, kommer en lille Zugl, en Gullspurv, flyvende og kaster sig træt ned paa Dækket ved Siden af mig; den har vovet sig længer ud end at den kan vende tilbage, og det er den sidste Hilsen, jeg faaer fra Danmark. Thi det begynder atter at lyste, Maanesøilen, som før stod blank og stille, kruses og bryder sig i tusinde Gunter; Skibet glider frem, Fiskerbaaden bliver langt tilbage og forsvinder omsider ganske, Landet tegner sig kun som en sort Sky i det Fierne, Tyret slukkes, og vi glide ud i den stærkere bølgende Nordsø.

Liv paa Soen.

Man staaer op og klæder sig paa, man gaaer sig en Morgentour og ryger en Cigar, man kommer hjem, drikker Thee og spiser Frokost; man læser og skriver, man gaaer sig atter en Tour og spiser saa til Middag; man drikker Kaffe og ryger igien en Cigar i det Frie eller i sit Værelse, ligesom man vil; man fortsætter sin Læsning, lukker sine Bøger, og spiser til Aften; man seer Solen gaae ned, ryger den sidste Cigar, gaaer iseng og sover — og før saavidt er man ganske som iland. Men der er dog nogen Forskiel. Strax naar jeg vaagner om Morgen, endnu halv fængslet af Drømmenes Verden, og vant til i fem og tyve Aar at ligge fredelig hver Nat i min Seng, bliver jeg paa en sølelig Maade mindet om, at jeg har forandret Situationen; thi naar jeg reiser mig op, støder jeg stadig Panden imod en Bialke, som Kahyttens Bygmester høist ubehændigen har lagt en halv Alen over min Koie. Dermed er jeg da vækket, husker mig om og veed, hvor jeg er; eller veed jeg det ikke, saa lærer jeg det, naar jeg strækker Fødderne ud og forgieves stræber at naae Bund, fordi der er halvtredie Alen fra Koien til Gulvet. Jeg lader mig langsomt og forsigtig glide, ind-

til jeg med den ene Fod naaer Nabningen til den Seng, der er opredt under min, bestræber mig af yderste Evne for ikke at træde paa Haand eller Hoved af mit nederunder sovende Medmenneske, gjør derpaa et rask Spring, og staaer paa Gulvet. Denne Manoeuvre kalder man tilføes: at staae op. Jeg vakler som en Beruset nogle Skridt tilhøire og tilvenstre, for at see, om mine Klædningsstykker muligen ved en Hændelse skulde findes der, hvor jeg lagde dem Aftenen i Forveien, eller ikke for langt derfra; jeg sætter mig paa min Koffert og begynder at iføre mig dem. Jeg reiser mig op, efter de første forberedende Skridt, stiller mig med Ryggen imod Rahytsvæggen, og løfter det ene Been for at tage et Klædningsstykke paa, ved hvis Iførelse man nødvendig maa staae paa eet Been; jeg er allerede nærved at være færdig, da pludselig Skibet, Rahytten, Gulvet, Bæggen og jeg faaer et Stød over til den anden Side, og, som det eneste Løseøre af de fem nævnte Gienstande, styrter jeg afsted imod den modstaaende Bæg, og kan være glad, om jeg ikke umiddelbart derpaa ved et nyt Stød kastes tilbage hvor jeg kom fra. Jeg kalder paa Rahytsdrengen, at han skal bringe mig Band; langt om længe kommer han og sætter en Kumme paa Bordet, jeg vender mig om og aabner min Koffert for at søge om et Haandklæde, imens faaer Skibet igien et Stød, og da jeg kommer tilbage, er Bandkummen væltet og Bandet flyder over Bord og Gulv; jeg vil barbere mig, dog det opgiver jeg efter det første Forsøg, som en Hader af al unødvendig Blodsudgydelse; jeg trækker min Frakke paa og sætter min Hue fast paa Hovedet — et me voilà! Det kalder man tilføes: at klæde

sig paa. Jeg gaaer opad Rahytstrappen, og idet jeg stikker Hovedet udaf Rugen, hilses jeg med Synngen og Piben af de susende Morgenvinde; en river mig Huen af Hovedet, en anden blæser min Grakke op, en tredie puster paa min tændte Cigar, saa Gnisterne flyve rundt som fra en Smede=Øse. Tumlende snart ad Styrbord, snart ad Bagbord til, vakler jeg langsomt henad de uhorlede, opstablede Bræder, som ligge paa Dækket; her strammer en Tallie sig og spærrer mig Gangen, hist falder en anden buldrende ned fra Store=Naa, en halv Alen foran mig, der i mine Morgenbetragtninger ikke har lagt Mærke til Matrosens Barsko, snart ruller ved Skibets Slingren en tom Fierding henover mine Fødder, snart løber Skibsgriisen gryntende mellem Benene paa mig. Saaledes vander jeg op og ned ad den ti Alen lange Promenade, indtil en ondskabssuld Bølge, der bugtende sig frem som en Slange, har listet sig nær, pludselig slaaer imod Skibet og øser en Regn af Saltvand og Skum over mit Hoved. Da skynder jeg mig ned igien i Rahytten og lukker Døren i efter mig; og det kalder man tilføes: at gaae sig en Morgentour. I Selskab med den vakkre Capitain og en af Styrmændene drikker jeg Thee, og det er da endelig det samme tilføes, som tillands — kun at man drikker af et Slags Storbædd, der kaldes Spøskum, og bruger Rum istedetfor Gløde. Der tages af Bordet, Capitain og Styrmænd gaae op paa Dækket, jeg bliver alene, og tænker fornøiet: lad det nu blæse saameget det vil deroppe, her sidder jeg luunt og godt, nu vil jeg arbejde, mens jeg har No.

Jeg sætter mig i Sophaen, tager Papir, Pen og Blæk frem; jeg vil skrive et Digt, jeg kalder Afskedens Stund tilbage i min Tanke, jeg begynder:

Farvel.

Et Haandtryk endnu og et taarefuldt Smil,
Et Kys, endnu eet, og en ordløs Omfarnen;
Jeg springer i Vaaden, jeg løser med Jil
Og med rystende Haand den fra Havnen.

Da hører jeg bagved mig en Lyd, en langtrukken, jamrende, pibende, knirkende Tone, som naar en Kat miauer eller man stryger med Violinbuen nedensfor Stolen, og en anden, lignende Tone svarer ved den anden Side; den første gientages, og en formelig Duet begynder. Jeg lytter opmærksom, forundret, ærgerlig, det bliver ved. Forgiveness begynder jeg:

Saa, nu er det skeet, jeg kan ikke naae,

Om jeg vil, dine vinkende, udstrakte Hænder —

Lyden bliver ved, snart stærk, snart sagte, snart skærende, som en Hjul paa Jern, snart pibende, som Binden i et Nøglehul, snart knirkende, som en Dør paa rustne Hængsler. Jeg er ikke istand til at samle mine Tanker, ikke istand til at finde et Riim. „Hvad er det dog for en Lyd?“ spørger jeg Styrmanden, som kommer ned for at skrive i Logbogen. „Na, det er Plankerne derinde i Laften, som ikke kan forliges; den ene skubber til den anden, og saa klager den sig, som faaer Trykket“, svarer han alvorlig og gaaer op igien paa sin Post. Efter nogen Tids Forløb, da jeg ret grundigen har gjort mig bekendt med Plankernes Klagemaal, hører Lyden op, formodentlig have de stridende Parter forliget sig. Jeg fryder

mig i mit stille Sind, læser de Linier igien, jeg har skrevet, tænker mig om og vedbliver:

Du kan ikke tale, jeg kan ei forstaae
Disse graadkvalte Ord, du mig sender.

Du stuler dit Ansigt i Tørklædets Lin
Og vender dig bort, for din Sorg at udgræde;
D kunde jeg giøre din Kummer til min,
Du, som gav mig saa tidt af din Glæde!

Paa engang hører jeg et Skyl over mit Hoved, som om en Bølge slog over Skyllygten, umiddelbart derpaa et andet og et tredje, og derpaa en Piben og Skrabben og Klingen, som naar man gnider en Glaske med en vaad Prop; og paa samme Tid begynder der at dryppe Vand i rigelig Mængde ned paa mit Hoved, paa Papiret, paa Bordet foran mig. Jeg raaber op, hvad der er paa færde. „Det er os, som vasker Skyllygten, Lieutenanten skal ikke blive bange“, svarer en grov Røst mig. (Trods alle mine Forsikkringer om at jeg hører til den studerende Klasse, have Matroserne, formodentlig paa Grund af mit fremblomstrende Reiseskæg, fundet paa at give mig Titel af Lieutenant). Fortrædelig flytter jeg mig over i det andet Hjørne af Sophaen og venter, at man skal faae Ende paa Reengjøringen. Dette skeer da omsider ogsaa, man tørrer Ruderne af og løfter derpaa hele Skyllygten op, for at der kan komme frisk Luft ned i Kabytten. Og nu trækker det saa lystig igiennem Vindue og Dør, som om jeg sad indeni en Blæsebælg, Papirerne slagre omkring mig, og paa samme Tid begynde Plankerne deres Alagemaal, og Folkenes Opsang, blandet med Capitainens Raab, Blokkenes Piben og Rattets Anagen lyder

ned til mig. Men jeg holder tappert Stand, samler de adspredte Blade, knapper min Frak tæt til, sætter min Hue paa Hovedet, tænker mig atter om en Stund og vedbliver derpaa:

Jeg kan ifkun bede til Gud i hver Stund,
 At han kiærlig vil sende dig Trøst fra det Høie,
 Og lade et Smil blomstre frem om din Mund
 For hver Taare, der faldt fra dit Die.

Som jeg med høi Røst læser alle fire Vers op og laver mig til at fortsætte, hører jeg en sagte Jnisen over mit Hoved, jeg seer op, og mit Die møder Koffens sorte Hæks, Kahyttdrengens grinende Hoved og endnu et Par andre, af undertrykt Latter fortrukne Ansigter, som, bøiede over Skylygtheshullet, med stor Interesse følge Dplæsningen. Fortvivlet pakker jeg Papirerne sammen, putter dem ned paa Bunden af min Koffert, lukker den i og iler op paa Dækket. Det kalder man tilspøs: at skrive, og det blev mit første og sidste Forsøg paa at gjøre Vers, saalænge jeg var ombord.

Det er imidlertid bleven Middag, Klokken slaaer til Afløsning, Skibsdrengen bærer Terrinen med Urter og det rygende Glesk ned i Kahytten, vi sætte os tilbords. Men det har paa samme Tid taget paa at blæse, Søen gaaer høit, Skibet ruller paa Siden og danner en Vinkel af 30° , Alting er i Oprør i Kahytten, Planker og Bælker knirke og knage, pibe og jamre sig værre end nogensinde før, saa man neppe kan høre Drenlyd. Alle livløse Gienstande have faaet Liv og bevæge sig henimod min Kahyttdør. Stole, Bøger, Tallerkener, Knive, Skeer, Urterne, Glesket, kort Alt, hvad der ikke er surret fast,

lægger sig for Fødderne af min Koie. Selv Søkortene inde i Capitainens Lukas gjøre Udbandring og bevæge sig langsomt ned igiennem Stuen. Om de Levende vil jeg ikke tale; thi sætter man sig i en Stol i den ene Ende af Kabytten, saa varer det kun et Dieblif, før man er rutschet ned i den anden. Og det koster stor Møie at komme op igien. Man bevæger sig først opad det skraae Gulv med ikke større Fremgang, end en Muus i en Staaltraads Cylinder, der løber rundt under Fødderne af den; man opgiver allerede Haabet om at komme nogen Bei, da Gulvet paa engang glider bort under Benene, og man farer afsted med syv Miles Hart og render Hovedet imod Bæggen. Der er noget Forkeert og Kluntet i alt dette; det er ligesom om Coulisserne vilde spille Rolle i et Conversationsstykke. Bæggene, Biælkerne og Trælaffen, de godmodige, solide, men ubehøvlede Fyrreplanker ville blande sig i Samtalen, men de gjøre det saa uhoslig høit, at man slet ikke kan indlade sig paa at svare dem, men maa tie reent stille. Værterne ville øse sig selv op, men de bære sig naturligviis saa ubehændig ad, at de spille paa Dugen; Peberbøssen vil spadser nedad Bordet til mig, men den forstaaer ikke at gaae, snubler over en Gaffel og kommer styrten paa Hovedet; og Gulvet vil lette mig Gangen, men gjør det saa dumt, at jeg falder. Kort sagt, der er noget saa ærgerligt, den sunde Mennekesforstand oprørende i, at see disse kluntede Bestræbelser for at være med, at jeg tilsidst kryber op i min Koie for i Middagsførnens Arme at glemme det Hele. Men ogsaa Koien har en Skrue løs. Den vil vugge mig, men saa gjør den det paa den forkeerte Led, saa jeg hvert Dieblif

løber Fare for at falde ud over Randen, og dertil knirker den en Buggesang, der er noget af det Falskeste, jeg i mine Dage har hørt. Jeg stiger ned igien, jeg gaaer op paa Dækket, jeg spadserer, jeg gaaer ned i Kabytten, jeg drikker Thee, jeg gaaer atter tilføis. Denne gang er Trætheden stærkere end Planckernes Knirken og Biælkernes Anagen, jeg falder i Søvn. Og jeg drømmer, at jeg ligger paa mit vante Leie, isærd med at slumre ind, at jeg, som jeg pleier, støtter Hovedet imod Bæggen, for giennem denne Lydleder at opfatte de sagte Toner af et Fortepiano, som et Sted i Huset — Gud veed, hvor — er støttet op til den samme Bæg; og som en venlig Haand — Gud veed, hvis — hver Aften rører til henimod Midnat. Jeg hører de svage, fiernt fra kommende, sødt klingende Toner, der som dæmpede Aanderøster synge de urolige Tanker til Hvile; en efter en lukke de deres Dine, og Siælen synker hen i den Altting glemmende, duunbløde, velslystige Svæven imellem Død og Liv. Da skrækkes jeg op ved et voldsomt Slag paa Bæggen, som om Instrumentet blev knust, og Tonerne høre i det samme op at klinge. Som altid, naar man pludselig vækkes af Søvne, standser mit Hierte et Dieblisk sit Slag, derpaa banker det som i heftig Feber. Forvildet seer jeg mig om, jeg er i et snevert Rum, Loftet ligger knugende tæt paa mit Bryst, en døsig Lampe viftes frem og tilbage af den kolde Nattevind, der puster paa mit Ansigt; da lyder der nok et Slag, det er Søen, der slaaer imod Skibets Sider, kun to Tommer fra mit Leie, det er Bølgerne, der klinge og sukke og skulpe, og hvis Stemmer have blandet sig med mine Drømme og lydt som Toner. Jeg

sover atter ind og vækkes igien ved et lignende Brag, eller jeg vækkes naar den vagthavende Styrmand kommer, som han mener listende, men dog med tunge Trin ned for at skrive i Logbogen, eller naar Bagtkloffen lyder, og det eensformige Raab: to Glas, fire Glas! trænger ned til min Koie, eller naar Skibet i den tidlige Morgenstund bliver spulet og skrubbet ligeover mit Hoved, og Matroserne trampe i Dæksplanterne. Da har jeg en Følelse, som om jeg laae tilsengs i en Spaanæske, medens der blev trommet paa Vaaget. Og det kalder man tilføes: at sove.

See, saaledes lever man ombord — i Begyndelsen, det vil sige i de første to, tre, høist fire Dage af Rejsen. Men saa — ja, saa er det ganske anderledes. Saa vaagner man tidlig, styrket af Sønnen, springer let udaf sin Koie, klæder sig hurtig paa og iler op paa det gængende Dæk, glad ved at forfriskes i de kolige Morgenvindes Luftbad; saa føler man sig stærk, sund, fri og gienfødt paa Siæl og Legeme. Man skriver ikke, men man tænker og drømmer, nyder og lever. Den lange Dag gaaer let og hurtig, thi Solivet har ogsaa sin Afverling, og det Mindste, der skeer tilføes, er en Begivenhed. En Fugl, der forvildet kommer flyvende fra det fjerne Land og træet kaster sig ned paa Dækket, som om den kunde vide, at de Menneſker, den ellers er vant til at frygte, var det eneste Levende paa den øde Havslade; en Fiskemaage, der skrigende flyver over Søen, dukker ned efter sit Bytte og hæver sig igien paa de vaade Vinger; en Delfin, der springende, legende, pustende boltrer sig i Skummet foran Skibets Bringe og løber omkap med den

hurtigseilende „Herkules“; en Seiler, der vides i det Fjerne, indhentes og flyves forbi — til Alting lægger man Mærke, men meest til de fremmede Skibe; de figurere som Herrer og Damer paa Nordsøens eller Atlanterhavets store Promenader. Seer man langt borte en let, lille Brig eller Skonnert, der fuld af Ynde gynger sig paa Bølgerne, saa er man meer opmærksom, end naar man paa Langelinie bliver en seiende Dame vaer. Kikkerten kommer frem, man gietter, hvem det kan være, man gjør sine Bemærkninger over Skrog og Takkel, man beundrer den lette, ziirlige Reising, det svulmende Bryst, de hvide Seil, der som Elor fyldes af Vinden, man glider forbi med et længselfuldt Suk og tænker: Gid du var min! Eller man seer en hollandsk Kornskude, som en tyk, gammeldags Matrone, vraltte sig imøde, man leer ad den stive Gang, ad de kluntede Former, ad den spinatgrønne Kiøle med brandgule Krands og Bogstaver foran. Eller man seer en alvorlig Orlogsmænd langsomt, for fulde Seil, som en gammeldags Minister eller Cancellieherre, styre sig imøde. Han kommer langvejsfra og spørger om Coursen. Hurtig blive Længde- og Bredegraderne malede med Kridt paa et sort Bræt, Flaget heises, og naar han er nær, stiger en Mand op i Banterne og viser ham Tallene; han hilser og takker og styrer videre. Eller man møder et Skib og kiender, at det er en Landsmand. Da banker Hjertet af Glæde, som om man mødte en Ven i en folketom Orken; det røde Flag heises, og man hilser hinanden ved at lade det falde paa Halv tre Gange; Raaberen sættes for Munden: hvorfra og hvorhen? Lyffelig Reise! Derpaa gaaer Hver igien sin Cours ligesom før.

Men naar der en heel Dag igiennem ikke øines nogen Seiler, eller nogen Fiskemaage, eller nogen Delfin? Da fører jeg et stille Liv, fredeligt, jeg kunde sige idyllisk, som om jeg boede i en eensom Præstegaard, langt borte fra Verdens Riv og Tummel, i en af Jyllands meest affides Egne. Jeg sidder den solklare Sommerdag paa Dækket, i Skyggen af et Seil, læser i Cervantes' Roman og taler Spansk med mig selv, for at forberede mig til min Vandring imellem Andalusiens Bierge; eller jeg kalder paa de tamme Duer, som slagre omkring mig, og giver dem Høde af Haanden; eller jeg seer paa Skibshunden, som tumler sig lystig i Solfinnet med sin Stalbroder Grisen. Disse to Dyr — Børn kunde jeg næsten kalde dem, saa unge ere de — ere Alles Yndlinger ombord, ligesaa Capitainen ned til Roffedrengen; og min Interesse have de vundet, ikke blot ved deres egne interessante Egenskaber, deres stærkt udprægede Eiendommelighed og freidige Ungdomsmod, men ogsaa derved, at de ligesom jeg selv hverken ere heel- eller halvbefarne, men gjøre deres første Søreise. Jeg er nærved at betragte dem som Venner, og jeg kan ikke negte mig den Fornøielse, i nogle faa Træk at giemme deres Billede.

De ere Jævnaldrende, i deres første Ungdom, om trent et halvt Aar gamle; men Landsmand ere de ikke, det er Nødvendigheden og Banen, der har nærmet dem til hinanden, samt en indvortes Sympathi, som jo undertiden findes netop imellem de meest forskelligartede Nature. Hunden er en Kiøbenhavnner, Grisen er en Finne fra Viborg. Om det er paa Landsmandskabets Begne, at de danske Matroser have udmærket den ene fremfor den

anden, veed jeg ikke; men viſt er det, at Hunden have de døbt og givet Navnet: Tyrk; Griſen hedder ikke andet end Griis. Kun naar de ſkæle for den, kalde Folkene den „Griſemave“, „Griſetryne“, eller vel endogsaa „Griſedreng“, dog det ſidſte ſieldnere, for ikke at forverle den med Koffedrengen, ſom lyder det ſamme Navn. Tyrk er af ubestemt Race og ganſke ſort; om Griſens Farve kan man kun ſige, at den ikke er ganſke hvid, den ſkifter forreſten Farve efter Omgivelſerne. Hvad deres oprindelige Charakteer, deres nedarvede Vaner og Tilbøieligheder angaaer, forſaaavidt Opdragelſe og Omgang endnu ikke har udviſket det eiendommelige Præg: ſaa er Tyrk letſindig, lapſet, kaad, undertiden vild, og i høi Grad nydeleſeſlyſten, men derhos begavet med ualmindelig hurtig Fatteevne og et ikke ringe Lune, ſamt med afgjorte Anlæg til Livet paa Søen og til at udfylde ſin Stilling ſom Skibshund. Griſen er derimod tung paa Siæl og Legeme, phlegmatisk og temmelig borneret, men tillige i utrolig Grad godmodig, ærlig, eftergivende, noiſom og ſin Stalbroder hengiven i Liv og Død. Jeg troer, at den har forfeilet ſin Løbebane, og vilde paſſet bedre i en rolig Stilling paa Landjorden, thi den har en uovervindelig Ekh for Vand og Baadt; men nu er den engang kaſtet ind i en Carriere og ſtræber ærligen at gjøre hvad den kan. Saaledes ere de to Benner udruſtede af Naturen; men ſtillede ved hinandens Side paa det eensomme Hav, og henviſte til hinandens Selskab tidlig og ſilde, gaaer det der, ſom overalt, hvor en overlegen Mand og en ſtivere, mere egenſindig Charakteer ſtilles ſammen med en ſvagere og ſoieligere: Griis bliver i ikke ringe Grad

paavirket af sin Reisesælle, retter sig efter ham i alle
 Maader, ja antager endogsaa adskillige af hans Unoder,
 forsaavidt som de kunne forenes med dens eget godmodige,
 retskafne Sind. Hvad er for Exempel unaturligere for en
 Griis, efter dens hele Bygning, medfødt Anlæg og ned-
 arvede Tænkemaade, end at forlade Vedtruget og det
 vellystige varmende Solskin for at gjøre lapsede Caprioler
 og Buffespring? Og dog seer jeg hver Dag, naar Tyrk
 i lette Spring loffende og udfordrende danser omkring
 den, at den rejser sig op, hopper saa godt dens fluntede
 Krop vil tillade, slaaer ud med Bagbenene, og gallop-
 perer i strygende Fart op og ned ad Dækket, indtil den
 tilsidst udmattet segner omkuld. Og netop under denne
 Legen viser dens heroiske Godmodighed sig i en smuk Mod-
 sætning til Tyrks egenkiærlige Svaghed. Thi naar den,
 rigtignok paa en noget plump Maade, stræber at efter-
 ligne sin Bens spøgende Rappen og Stoden, og bider
 ham i Dret eller puffer ham med Trynen, og Tyrk da
 hyler i vilden Skj eller endog er uelsk værdig nok til at
 bide haardt igien, er det dog saa langt fra, at Griisen
 derfor bliver vred eller hører op at lege, at den tvert-
 imod taalmodig finder sig i at blive bidt i Bagbenene,
 stundom løftet heelt iveiret, ja at den endog — og et
 stærkere Beviis paa Godmodighed kan vel ikke tænkes — ofte
 giver sin egen Hale til Priis og trækker Tyrk, som holder
 fast i den med Tænderne, heelt henad Dækket. Desværre
 antager den, som jeg har sagt, ved den stadige Omgang
 med Hunden, adskillige af dennes Unoder, som den efter-
 ligner blot for at synes rask og comme il faut. Dertil
 hører saaledes at jage efter Duerne, forkrække de Høns,

jeg har bragt med ombord, bide i Tongværket og driffe af Spundshullet paa Ferskvandstønderne. Jeg har imidlertid det Haab, at de hyppige Kevselsler, den derved paa-
 drager sig, vel omsider ville ende med at forbedre den. Endnu et Træk, som stiller de tvende Dyrs forskjellige
 Charakter i det klareste Lys, maa jeg anføre, førend jeg forlader dem. Da jeg først gjorde deres Bekjendtskab, havde Griis et Huus, hvori den sov om Natten og
 trak sig tilbage, naar den stundom om Dagen kunde ønske en rolig Time. Det var kun lille og simpelt, men stort nok for dets nøisomme Beboers tarvelige Fordringer. En
 tom Fierding havde man stillet op imellem to Stykker Brænde bagved Kabyssen og lagt en Bastmaatte deri — det var det Hele; deri levede Griis rolig og tilfreds. Tyrf havde intet Huus, men da han havde lært Grisen
 nøiere at kiende, lagde han sig uden videre hos den, og skøndt der neppe nok var Plads til een, deelte denne
 dog villig sin Fierding og sin Bastmaatte med den trængende Ven. Ia efterhaanden blev dette Selskab endogfaa til en Fornøielse for Grisen, om for den gienfærdige Varmes Skyld eller af andre Grunde, veed jeg ikke, og nu
 gif denne aldrig tilsæns, før den gientagne Gange gryntende havde kaldt paa Tyrf; varede det forlænge før han kom, saa stod den op og hentede ham. Saaledes gif det i
 nogen Tid. Da blev der en Dag en ny Fierding tom; en Maatte blev lagt i den, og den blev bundet fast forude. Mod Aften blev Tyrf ført derhen, han begreb strax Ting-
 en og lagde sig veltilfreds til Ro i sit nye Huus. Hans forladte Ven løb gryntende omkring og søgte, men uden at finde, og lagde sig tilsidst bedrøvet paa sit eensomme

Reie. Jeg er vis paa, at Griis har ikke faaet Søvn i sine Dine den Nat. Den næste Aften — jeg husker det godt, det var en mild, stille, stjerneklar Sommeraften, som maatte indgyde det haardeste Sind venlige Jølelser — passede Griisen paa Tyrk og saae ham gaae ind i hans nye Bolig. Den gik derhen, stod stille udenfor og betragtede Hjerdingen, derpaa gryntede den noget, som formentlig skulde betyde: „Med Forlov!“ og lavede sig til at gaae ind. Men neppe havde den faaet Hovedet indenfor Døren, før Tyrk, arrig og vranten, som En, der er ifærd med at sove ind, bed den saa eftertryffelig i Trynen og givode saa vredt sit „Gaa væk!“ at Griisen forskrækket trak Hovedet til sig og sagte, veemodig gryntende, gik tilbage til sin Krog, hvor den vistnok anstillede sørgmodige Betragtninger over Verdens Utafnemmelighed. Imidlertid var den dog for godmodig til at lade denne Hændelse virke forstyrrende paa den venstabelige Forstaaelse; den vedbliver at omgaaes med Tyrk som før, men beder ham dog aldrig mere til Giest. Og fra den Aften af er Griis min udkaarede Yndling; hele Timer kan jeg tilbringe med at studere dens Bæsen og Sædvaner, som den uforbeholdent, uden at forstille sig eller paa anden Viis tage Hensyn til Tilskueren, med aaben Uerlighed lægger for Dagen.

Men naar det nu er Regn eller Blæst, og man ikke kan være paa Dækket? Saa bliver Skyldigtet lagt over og Rahytædøren lukket, saa sidder jeg i den lille Stue og læser spansk Grammatik, eller jeg ryger en Cigar og drikker et Glas Grog med Capitainen, imedens han fortæller om sine Reiser og Farer, om sit Ophold i frem-

mede Lande, om Engellænderne i Capstaden og Negerne paa St. Domingo.

Men fæder man sig da aldrig ombord? Jo, naar det er Vindstille, naar Søen hviler sig, og dørst, i lange Rul-
linger glider hen under det rokkende Skib, medens den
klare Middagsol brænder stikkende varm paa Himlen. Da
er man ilde tilmode, der fattes En Noget, man veed ikke
selv hvad det er. Man gaaer omkring og driver paa
Dækket; man seer udover Vandet, ingen Krusning be-
væger det, altid den samme jævne Flade; man seer til
Seilene, de hænge døde ned og klappre imod Masterne;
man sløiter, man synger, man tænder sin Pibe og banker
den ud igien; man gaaer ned i Kabytten og luffer en
Bog op, luffer den i, tager sig en Luur, kort sagt, man
veed ikke, hvad man skal gjøre af sig selv. Der fattes
En Noget: det er den friske, oplivende Ruling, det er
Skibets lette Gynge, det er Vandets Pladsk og Skum-
men imod Stavnen, det er de fyldte Seil og Matrosernes
Sang naar de heise. Alting sover ombord, selv Svinet
og Hunden lege ikke sammen, men strække sig dørste i So-
len, og Duerne søge Skygge i deres Lønde. Rundtom
paa Dækket sidde Matroserne, nogle lappe gamle Seil,
andre snoe Tallier af Kabelgarn; Rokken staaer i Kabys-
døren og ryger sin Pibe, Manden ved Rattet nicker søvnig
med Hovedet. Og selv det ellers saa reenlige Dæk ligner
et Pulterkammer. Forude staaer Lømmemanden og hører,
Spaaner og oppillet Tougværk ligger strøet rundt omkring;
agterude ere Seil udbredte til Lørring i Solen, og Capi-
tainens Klæder hænge paa Snore for at lufte. — Da
kruses Søen svagt i det Fierne, man bliver opmærksom,

spejder og lytter, den kruses stærkere, der kommer Vind fra Nord. Hurtig er Alting i Orden, det er som da Brindsen i Eventyret kysede Tørnerose. Seilene blive rullede sammen og flere heisede, Rattet knager igien og Blokkene pibe, Spaaner og Garn kastes overbord; Roffedrengen faaer en Lusing af Capitainen og skynder sig at giøre Ild paa, Rabyssen ryger og Røgen driver imod Syd. Skibet kaster Bølgerne tilside og skyder frem med syv Miles Fart i Bagten; og nu leder man sig ikke længere.

Dog gives der ogsaa et Hænblik, hvorunder Tiden ikke falder En lang; det er det, som gaaer forud for Stormen. Da er Alting vel stille, ingen Vind og ingen Bølge rører sig, men det er, som om Naturen holdt sin Aande tilbage et Dieblis, for siden at udstøde sine vildeste Sukke; det er ikke en Hvile efter Striden, det er som den mørke, gærende Taushed før Striden, naar Munden tier, men Skyer samle sig paa Panden. Saaledes ligger Havet og Himlen tause, og Tordenen staaer som tyk Luft i Synskredsen; Capitain, Styrmand og Matroser, Alle staae i spændt Opmærksomhed paa deres Post og stirre udover Søen. Da kruser Vandet sig langt borte, og nu lyder der Raab paa Dækket og Planterne gienlyde af de Lobendes Trin. Topseilene rebes i Hast; thi Mulmet bliver allerede til Skyer, og nu og da glimter der et svagt, hvidt Lys som en Maanestraale henover Mørket. Vinden forstærkes og Skyerne rulle sig ud, Havet bliver sort og truende, det sukker ikke længere imod Skibets Side, men de knuste Bølger kaste vildt deres Skum imod Forstavnen. Nu rebes Storseil og Mesan, hurtige og smidige løbe Matroserne opad Banterne, skiondt Skibet lægger sig med Styrbordssiden næsten ned i

Søen, og deres eensformige Opsang lyder igiennem Stormen. Alting er klart. Da vandrer Tordenen fremad. Som et uhyre Tempel, hvis Tag af sorte Skyer hviler paa Regnpiller, bæres den henimod os; og Lynene opløse Templet indenfra, ikke som enkelte Flammepile, men en Muur af hvide Luer viser sig et Dieblif og forsvinder og viser sig atter. Og Tordendronene følge derpaa, først svage og fjerne, derpaa stærkere og nærmere, endende i en huul, dæmpet Brummen. Uveiret er gaaet frem med voldsom Hurtighed, nu er det over vort Hoved og Strømme af Regn styrte ned. Men længe varer det ikke, Lyn og Drøn sagtnes og Regnen hører op, Tordenen er draget længere bort til andre Havegne, og kun de Skyer, den har sat i Bevægelse, drive hid og did paa den klare, lysblaa Himmel. Matroserne kaste deres phantastiske Regndragter, deres Bordugs Pijækkerter og tiærede Sydvest-Hatte; Uveiret er forbi.

Og nu folder sig ud hiin Rigdom af Skønhed, som er altid skiftende og dog altid den samme, hiint „Hav af Skønhed“, der i sin Farve og sin Bevægelse gemmer en sliig Mangfoldighed og udstraaler en saadan Pragt og Herlighed, at al Verdens Purpur og Hermelin og Guld og Edelfstene ere for Intet at regne imod en eneste Bølge. Besværligt og langsomt, skøndt for „en dobbeltrebet Mersseilskuling“ arbeide vi os igiennem Søen. Som en Fæstdragt ligger den violblaa Mark udstrakt for os, hævende sig, synkende, bestrøet med tusinde Pletter af solvhvidt Skum, der glindsende dandse i Solstraalerne. Hvilke Bierge, der reises langtborte, rulle frem med Sneelaviner paa Toppen, vøgende i Størrelse og Hurtighed, og løstende Skibet som

en Spaan paa deres Ryg! Hvilke dybe Dale, der sænke sig, med hvide Skumsfloder i, og igien skjules under de nedstyrtende Bierge! Imellemstunder skinner Solen igiennem Skryfterne; da blive Biergene giennemsigtige som lysegrønt Glas, og Skummet funkler som Diamanter. Naar det et Dieblif er stille imellem den ene store Sø og den anden, breder en vidtstrakt Sneemark sig ud paa begge Sider af Forstavnene og ghynger sagte frem og tilbage, indtil en Bølge kommer væltende og begraver den, for selv at danne et nyt, hvidtskummende Springvand. Det ene Dieblif duffer Skibet som en Maage sit Bogspryd dybt ned imod Havet, saa alle andre Seilere forsvinde for vore Blikke; det næste Dieblif peger det mod Skyerne dermed, spærende paa Toppen af en uhyre Bølge, med fri Udsigt til alle Sider.

Hvor skulde jeg faae Tid til at fæde mig, hvor jeg følges af et saadant altid skiftende Maleri, hvor jeg omgives af et Dyb, hvis Mysterier ere som et evigt Spørgsmaal, saa undgrundeligt for Diet, som Evigheden for Tanken, men altid kaldende, loffende, fristende Indbildningskraften til at slaae sine Vinger derover. Jeg savner kun Landjorden, naar jeg nærmer mig til Kysten; er jeg ude paa det store Hav, længes jeg ikke mere derefter. Da er Havet mig Bierge og Dale, Skove og Marker; Havet er mig en Ledsager, hvis Stemme, ligesom Livets mangfoldige Røster, snart er alvorssfuldt manende, snart venlig trøstende, snart mildt smigrende, snart falsk loffende; Havet er en Verden, hvor der er Kamp og Undergang og Seier, skuffet Higen og opfyldt Begier, Uro og Hvile, Storm og Solstin; det drager og loffer, støder fra sig og fængsler igien, forfærder og bedaarer. Der ere Magter skjulte dernede i

Dybet, som snart true, snart friste mig, naar jeg sidder paa Relingen og stirrer derned. Naar Aftensfumringen falder paa, og de mørke Bølger hæve sig og forsvinde omkring Skibet, som Hoveder, der dukke frem af Søen, med lange, hvide Haar, der flyde paa Vandet, eller som sorte Slangar, der piilsnart skyde sig frem: da er det uhyggeligt at see derud. Det er som om en anden, en fremmed, daglig Verden begyndte at røre sig, naar Natten kommer. Det hvister og pladsker, flutter og sukker, flummer og brummer, suzer og bruser, piber og hviner i hundrede Toner omkring mig. Med lange Arme gribe Bølgerne efter Skibet, der flyver forbi som en skrækslagen Flygtning, de taarne sig op foran Stavnen, som vilde de standse den, de raabe og tale næsten med menneskelige Stemmer. Og jo længer jeg sidder og stirrer, desto stærkere griber mig en Angest, jeg veed ikke selv hvorfor, som sammenpresser Hjertet. Det er, som om jeg maatte derned, i det bundløse, sorte Dyb; jeg tænker mig alt dernede, paa hver Bølge, som iler forbi, troer jeg at see mig selv, gængende, synkende, med udbredte Arme, raabende om Hiælp; men Skibet skyder en voldsom Hært og Bølgen forsvinder for Diet. Der kommer en anden og en tredje Bølge, og bestandig seer jeg det samme, og stærkere og stærkere bliver den overvældende Angest — da staaer Maanen op, den kaster sine Lyseglimt udover Vandet, og Trolddommen er forbi.

Men de skulte Magter have ikke opgivet deres Spil; kun virke de ikke længer ved Skræk, men ved Beemod og Længsel. Det bliver stille omkring mig; kun sagte Sukke og en dæmpet Hullen lyder dernede ved Skibets Kiøl, som giemte Havets Bryst en unærvellig Smerte, der ved Nattetid

gav sig Luft i undertrykt Klage. Den gyldne Flod vinker og blinker imod mig, og en enkelt Bølge hæver sig langt borte som en Havsrue med slagrende Skumslør, nisser og synker igien i Dybet. Da gribes Siælen af en Sorg og en Længsel, den veed ikke selv hvorfor eller hvorefter. Det er mig som om hele mit Liv var en tung Drøm, et uopfyldt Ønske, som om der Intet var at haabe meer, Intet at leve for. Seer jeg til Himlen, da er den mørk og skyfuld; kun den blege Maane skinner igiennem Risterne, men ingen Stjerne staaer deroppe, som kan binde min Tanke til Evigheden, og jeg føler mig forladt og maa græde. Da hvisker det sagte i Havets Skød, og sukker og græder; det er, som var der Noget, der deelte min Sorg og min Længsel, som forstod den og kaldte mig til sig. Uden at vide det selv, breder jeg Armene ud og bøier mit Hoved ned imod den lysende Glade. Da synker der i det samme en Sky for Maanen, de gyldne Lys udslukkes, Trylleriet forsvinder igien, og forbitret over sit skuffede Forsæt slaaer Bølgen frysende imod Stavnen.

Men ogsaa om Dagen kan jeg fornemme denne underlige, næsten magnetiske Magt. Naar Bindene tie, og Solen staaer høit paa Himlen, naar Seilene hænge slappe ned i den lunkne Middagstime, naar Havet ligger udstrakt som en ubevægelig, blaa, giennemsigtig Glasflade, sidder jeg tidt i Skyggen af det udspændte Solseil og seer ned i Bandet. Og jo længer jeg stirrer, desto dybere kan jeg see; det er som om jeg skuer ind i et drømmende, tankesuldt, dybt blaat Pigevie, som om jeg seer lige til Bunden af en Siæl, seer de stille, uopnaaelige Længsler, der aldrig skue Dagens Lys, groe som Havplanter dernede, deilige, men for-

stenede og lænkede til Hiertets uransagelige Dyb, de rene, fromme Tomsruønsters som kridhvide Koraller, de stærke, brændende Tanker som blodrøde Steenværter; og kække, ungdommelige Phantasier stige som underfulde Fiske, med glindsende Solstøvel, spillende i alle Regnbuens Farver op imod Lyset, lege et Dieblif i Solstraalerne og forsvinde som Lyn. Det er som om jeg midt iblandt de hemmelige Længsler og Tankers stille Liv seer Elskovs hvidtskinnende Perle hvile fortryllet og fortryllende, ventende paa den Dykker, der har Mod til at kaste sig ud i de dybe Bande og have Skatten med dristig Haand. Sagte, som et Klæde for Vinden, løfter Søen sit Bryst og drager dybt sin Aande, et længselfuldt Suk bærer igiennem den stille Luft, liig en taus Bøn om Freløsning, og klarere, som et bedende Die, der er vaadt af Taarer, seer det mørkblaa Hav op imod mig. Stærkere, end nogenfinde før, drages jeg did af en hemmelig Lyst — da kommer et Vindstød, kruser den glatte Glade, og i et Nu ere alle de Tanker og Længsler og Drømme, som stode derpaa, udslettede som skrevne Ord af en Table. Men atter og atter, tidlig og sildig, ved Dag og ved Nat, voldsomt truende eller mildt loffende fornyer Havet sit aldrig glemte Spil; og vel kan jeg forstaae, at en Sømand med Lidenskab kan elske den stolte, urolige Brud, til hvem han har viet sig, at han ikke finder No paa Landjorden borte fra hende, men altid vender tilbage, indtil Skibet engang knuses imod Klipperne og han synker i hendes vaade Arme; thi ingen jordisk Kvinde kan friste og smigre, trøste og true, som Havet.

I Canalen.

Endelig faae vi da Land ifigte igien efter otte Dages Omtumlen paa Nordsøen. Dovers hvide Banke ligge skinnende i Morgensolen for os; de kaste dens rødlike Straaler tilbage over Bandet og hilse mig velkommen til de fremmede Lande. Hiemlige Minder dukke op af min Tanke, ligesom de fjerne Ryster af Søen; og det synes mig, som om jeg alt har været længe, længe borte fra Danmark. Det gaaer min Reisesælle, den lille Guulspurv ligesom mig; troligen har den fulgt Skibet paa dets lange Fart, den har ædt med Duerne om Dagen, gynget sig i Lougene, og sovet om Natten i en Krog paa Dækket; nu troer den at see Moens hvide Klint, hvor den maaskee engang har havt sin Rede, den piber, slaaer med Bingerne og flyver afsted. Men ingen lysegrøn Bøgeskov smykker her som en frisk Foraarskrands de nøgne Kalkklipper, ingen kratbevoget Dal falder som et Blomstertæppe udover Skrånten, ingen klar Maglefilde snoer sig ind imellem Stenene. Der er dog smukkest og venligst i Danmark, tænker jeg, imedens jeg glider langsomt forbi. Igiennem Rifferten kan jeg opdage enkelte Smaahuse, der ligge adspredte paa Strandbredden, hist og her grønne Marker, og høiest oppe de

gamle Bygninger og Taarne af Dover Castle, som kneiser over Alinten. Selv om man elsker Søen, er det alligevel en velgiørende, hvilefuld, beroligende Følelse, igien at nærme sig Land, naar man i lang Tid kun har seet de skiftende, troløse Bølger omkring sig; thi Landet, hvor man er født og baaren, er dog som en fuldtro Ven, man har kiendt fra Barndommen, og som man veed, man kan lide paa; Bølgerne ere som alle de Skiffelser, der dukke op omkring En i Livet, som sørge hver for sig, følge med paa Vandringen et Stykke, ifald det er deres Larv, eller ile bort tilhøre og tilvenstre uden Farvel, stigende paa hinandens Skuldre, synkende og begravende hverandre. Jeg har en uvilkaarlig Følelse af Sikkerhed imedens jeg glider forbi det fjerne Land med dets Bakker og Dale, en Følelse af Længsel, imod hvilken jeg ikke kan værgе mig; med en Blanding af Savn og Nysgierrighed betragter jeg de Steder, der hidtil have været Navne for mig, og som jeg nu faaer et virkeligt, om end kun flygtigt og fiernt Billede af.

Binden bærer os over imod det smilende, glade, fyrige Frankrige. Calais dukker op af Synskredsen med Taarne og Spiir, og vi seile over de samme Grunde, som Engellænderne saa tidt have befaret i gamle Dage paa deres Togter imod Nabolandet. Misundelige paa hinandens Bælde, ligge de tvende Lande paa Bagt som to aarvaagne Fiender, det ene ligeoverfor det andet; men det stive, alvorlige England har forskandset sig med steile, ugestfrie Klipper, som ingen fiendtlig God kan betræde; Frankrige ligger tilsyneladende aabent, letfindigt, ubekymret, og dets jævntffraanende Bakker indbyde til Landgang. Nogle Kryds

bringe os igien nærmere ind imod Englands Kyst, saa jeg tydelig kan skielne de enkelte Gienstande. En Baad kommer ghyngende paa Bølgetoppene henimod os, den praier os for at spørge om Skibets Navn, og om vi ville have Breve iland, og den bringer mig først ret til at mærke, at jeg er i fremmed Vand, thi jeg kan ikke forstaae, hvad Folkene raabe. Dover By breder sig ud for Blikket, behersket af det gamle Castels flade Taarne; den ligger fladt ved Stranden, og enkelte store, graaladne Bygninger rage som Caserner op over de øvrige; det Hele seer skummelt, fedeligt, graat ud, som Sandklitterne ved Skagen. Endnu et Krys ud og derpaa ind igien; Scenen forandrer sig hvergang som i et Panorama. Nu er Dover forsvundet og Folkstone kommer frem. Det ligger smukkere, mere couperet, meer asperlende i Farverne. Paa begge Sider strække de hvide Bakker sig, og i den ene kan jeg fiernt skimte to sorte Abninger; det er Tunnelen for Jernbanen til Dover, der først gaaer paa Buer over Folkstone-Dalen, og siden begraver sig i Klinten, for atter at komme ud tætved Dover. Just som jeg staaer og igiennem Kikkerten betragter de murede Buer, kommer et Train rutschende; nu bliver det borte for Diet, nu viser det sig atter som en lang, sort Linie paa den hvide Klint, et Dieblik efter er det forsvundet i Tunnelen.

Igien et Slag ud og ind, og atter er Scenen forandret. Istedetfor de hvide Banker seer jeg nu ind imod grønne, frodige Skraaninger, kun hist og her rager en lav Kalkflippe iveiret, foroven bedækket med et Græstæppe, den løber et lille Stykke Bei langsmed Stranden, derpaa afløses den igien af smaa Skove og Plantager. Jeg kan

see Bølgerne slaae skummende op imod den flade Kyst, og er nærved at bilde mig ind, at jeg ogsaa kan høre deres Brusen og Stenenes Raslen, naar de rulle tilbage. Tæt ved Strandbredden ligger en Række hvide Bygninger, i let Stiil, med Spiir og blaae Tage; Solen skinner paa Ru-
derne og Tagstenene, saa de straale som lutter Guld og Emaille. Det er formodentlig et Badested, hvor de selskabs-
trætte Lorder og Ladher søge hen i Midsommerens Hede, for at hvile sig efter Saisonens Anstrængelser, forfriske de udmattede Nerver og rødne de blegnende Kinder i den kølige Søvind. Vi komme Landet nærmere og nærmere; nu ere vi neppe en halv Miils Længde, ja maaskee knap en Gierdingvei derfra. Jeg kan ikke gjøre ved det, men jeg længes efter at hvile mig en Stund paa den grønne Slette derhenne og see fra Fastlandet udover Havet; — altid skal man længes bort fra det, man besidder, og var jeg der, vilde jeg vel længes tilbage hvor jeg nu er. Høit oppe paa Skraanten ligger et prægtigt Udsigtstøed, stort, med Taarne og Spiir, glimrende i Solen, omgivet af Haver og Drivhuse; og længer henne et andet og et tredie. Hvor det er venligt og indbydende! Det ligger midt i Skoven, som en „Somfru i det Grønne“, med en Græsplaine og Blomsterbede foran, stille, skjult, tillokkende at see paa. Jeg kan kiende de enkelte Trægrupper, Egenes lyse Grønt og Poplernes ranke Stammer, og mit Øie følger de hvide Gange, som lede op imod Huset. Over Havestuetrappen er udsprendt et Solseil, der bølger for Vinden, jeg kan see de aabne Døre og skimte noget Hvidt bevæge sig foran dem. Maaskee er det Husets Frue, en fornem Lords unge Hustru, som sidder alene og stirrer udover Søen. Jeg misunder

hende og ønsker mig i hendes Sted, iland imellem de løvfulde Træer og de duftende Blomster derinde. Hvem veed? Maaskee misunder hun mig igien, og ønsker sig ombord paa det Skib, der nu atter vender Stavnen ud imod Havet for at gaae til fremmede Lande. Farvel!

Allerede begynder jeg at mærke Atlanterhavets Nærhed, og jeg bliver næsten høitidelig tilmode derved. Bølgerne ere ikke længer korte, trodsige, stødende som i Nordsøen, de glide nu i samlet Masse, i lange Rullinger, som om de kom fiernt fra, alvorlig drønende henimod Skibet, de bryde sig ikke mod dets Stavn og Sider, men løfte det let paa deres Ryg og rulle saa videre frem imod Indløbet til Canalen. Der mødes de med Nordsøens stormende Bøer, men uden Kamp, thi evige Love have deelt Herredømmet imellem de fiendtlige Magter. I sex Timer hersker Atlanterhavet i Canalen, og i dem ruller Strømmen frem imod Øst, i sex andre er Nordsøen Herre, da gaae Strømmene atter tilbage, og saaledes skifter det evig, som Dag og Nat, som Sommer og Vinter. Gid det var anderledes, saa kom vi lettere og hurtigere frem; thi det er kun i de Timer, Strømmen er med, at vort Skib kan arbeide sig med Møie et Hanestied fremad. Binden har vendt sig og er stik imod, den driver os atter tilbage, naar den har Atlanterstrømmen til Allieret; og det gaaer os med Dungenes Fyr, der svagt som en eensom Stjerne glimter igiennem Aftenstumringen, som det gif Ridderen i Eventyret med Skovhuset; hvor langt han saa gif og hvor dybt han borede sig ind imellem Skovens Træer, altid kom han dog tilbage til den eensomme Hytte; og hvor mange Seil vi end sætte til, hvormange Kryds vi gjøre, hvor store Stræk-

ninger af Søen vi giennempløie, altid og altid stirrer det forherrede Thy som et ondt Øie ud imod os og tryller os fast til sin Nærhed. Vor eneste Trøst er, at det gaaer Andre ligesom os; thi hundrede og atter hundrede Seilere, store og smaa, hurtige og langsomme, smukke og grimme, krydse forbi os i alle mulige Retninger, ligesom vi i Kamp med Modvinden, og haardnakket forsvare vi Alle hver Jodsbred Band, vi have vundet. Aftenen falder paa, mørk og sludsfuld; den fugtige engelske Taage vandrer ud imod os, tilslører Rysterne og lægger sig tæt og trykkende over Havet og Skibene, saa tyk, at man, som Mundheldet lyder, kan skære den med Knive. Luften bliver raa og kold, Matroserne trække deres Regnklæder paa, Grisen og Hunden skynde sig til deres Huse og lægge sig med Hovedet indad, Bølgerne snuske og skumme forneden, Vinden piber i Lougværket, og paa Dækket kan man neppe skimte en Haand foran sig. Da tændes der et Blus tilhøire, lavt nede, og synker og stiger med Søerne, som gynge, der tændes et andet tilvenstre, og et tredie og et fierde og mange flere dandse rundtomkring os, nærmere eller fiernere, som Lygtemænd over en Mose. Det er Jisserbaade, der flude med Strømmen, og som, for ikke at blive overseilede i Mulm og Mørke, have Baal i Stavnen; men meer end eengang hænder det, at det flammende Træ slukkes af Regnskyl, at en fremmed Seilers Riöl om Ratten vandrer over den aabne, værgeløse Jolle; der lyder et Skrig, men det døves af Vindens og Bølgernes Susen, Søen luffer sig igien, Skibet skyder sin Fart og veed ikke, at det har gravet en Grav paa sin Vandring. En uafbrudt Ringen bæres frem igiennem Luften fra alle Sider, snart stærk og giennem-

trængende, snart svag, neppe hørlig, det er Skibsklokkerne, der lyde nærved og langtorte, og røre deres Tunger efter bedste Evne, for at være imod Overseiling. Men stundom støde dog Skibene sammen, saa det drøner og brager i alle Planker og Biælker, Lanterneerne heises, og Skrigen og Banden lyder i fremmede Tungemaal fra Dækket, Bogsprydet knækkes og Lougene sønderrives, derpaa komme de løs igien og styre videre, men Lommermanden faaer fuldt op at gjøre den næste Dag med at bøde paa Nattens Overlast.

Læt hyllet i min Kappe, med Hatten truffet op over Hovedet, staaer jeg en Stund, og lyttende til de natlige Stemmer, betragter jeg den uhyggelige Scene. Binden har vendt sig igien og driver os fremad paany, Beachy Heads Blinkfyrt skimtes i det Fjerne, Maanen vælter sig som en rød, gloende Kugle opaf Bandet, og skinner igiennem Taagen som Solen igiennem et sværtet Glas. Da kalder Capitainen paa mig fra Kahyttdøren, jeg har tabt mit Bæddemaal til ham, thi Binden er bleven god inden Midnat, Lyset skinner muntert op igiennem Skylightet, forsigtig bærer Skibsdrengen den dampende Bolle nedad Trapperne, og til Kulde, Blæst og Taage siger jeg, venligst Godnat.

Paa Atlanterhavet.

Imod Nord og Syd, imod Øst og Vest Intet uden Havet, den uendelige Flade, der urolig aandende bevæger sit mørke Bryst. Vældige Bølger taarne sig omkring os og bære Skibet frem, en gunstig Vind blæser i Seilene, og for den raske Brise glide vi ned imod Cap Finisterre, forbi den biscaiske Bugt. Jeg sætter mig i Læ af den Styrbords Relling og agter glad paa hvert Vindpust, der bølger over Dækket. Thi, skøndt Søen er sig liig overalt, kun maaskee noget dybere blaa, end Sundet derhjemme, og skøndt jeg ingen Kyster seer endnu, der kunne vidne om, hvorlangt jeg er kommen, men kun har Søfart og Capitainens Ord at lide paa, mærker jeg dog alt paa Luften, at vi ere ti Grader sydligere, end Kiøbenhavn. Sagte, milde, duunbløde, næsten lunkne Bestenvinde glide henover Dækket og lægge sig blødt forfriskende om min Pande og mine Kinder. De hviske smigrende og trøstende om det varme, blomsterrige, velsignede Syd, og bringe mig til at glemme England og Canalens flamme Taager. Der er noget Avindeligt i disse blidtruggende, milde Lufte; det er, som om En, der elskede mig, sad ved min Side, som hendes varme Hænder strøg forbi min Kind, og hendes kære, 3*

forsonende Ord bragte min Siæl Hvile og Fred. Drømmende sidder jeg længe og hviler mit Die paa Havets store Mark, der lidt efter lidt bliver jævner og stillere; jeg føler mig ene i det uendelige Rum, som en Tanke, naar den styrter sig ud i Evighedens Dybder; men jeg løstes tillige af den Magt, som altid høitidsfuld og stille stiger ned til et Menneske, naar han staaer ene overfor sin Skaber i Bønnen eller i Beundringen af det Skabtes Underværker. En salig Ro giennemstrømmer mit Væsen, jeg tænker ikke fremad og ikke tilbage, jeg længes og ønsker ikke, de Stemmer, der ellers raabe høiest og uroligst i mit Indre, ere gangne til Hvile, og idet min Siæl sænker sig med drømmende Uddren ned i den Storhed, hvoraf jeg er omgivet, og optager dens Billede i sig, er det, som om Siælen selv blev udvidet derved, som om den stærkere sølte sin egen Evighed og fik Vinger, der bære den over Tid og Rum. Og som om Himlen og Havet vilde belønne mig, fordi jeg giver mig hen i deres Beskuen, oprulle de for mig nye Billeder, saa forunderlig deilige, at jeg aldrig, hverken før eller siden, kan mindes at have seet deres Lige.

Binden er bleven sagtere, Bølgegangen stillere, Solen er gaaet ned. Imod Nord reiser et blaåt Skybjerg sig op over Havet og dækker Udsigten ligened til Synskredsen, mens det mørkner Bølgerne, som rulle derunder. Men efterhaanden, som de vælte sig længer imod Syd, blive de lysere; thi her har Himlen et orangerfarvet Skær, der er rødest i Horisonten, og bliver lysere og gulere høiere oppe, indtil det endelig smelter sammen med den blaa Nattehimmel. Og alle disse forunderlige dæmrende Farver speile sig i Vandet, kaste deres Skær over de hvide Seil og give

de fiendte Gienstande en magist Glands, som om det Hele var fortryllet. Der er en besynderlig, anelsesfuld Duft udbredt over Alting; det er, som om der i disse Farvers Skiften og Sammensmeltning giemtes en uudsigelig Hemmelighed, en Gaade om Fred og Lykke, som kun den Indviede kan læse, en Spaadom om hiin salige De, som de Gamle troede, laae i Atlanterhavet. Sagte, umærkelig trækker Ratten sine giennemfigtige Flor for den store Scene, det ene efter det andet; det er pludselig mørkt, man veed ikke hvordan eller naar det er kommet. Det er ikke som i Land, hvor man seer Træer og Buske, Marker og Huse blive utydelige efterhaanden, og hvor deres gradvise Forsvinden ere et Maal for Rattens Frembrud; paa Havet er der Intet, som kan fastholdes af Diet, Lys og Skygge maler sig kun paa de stigende Bølger og skifter om naar Bølgerne synke. Men nu er Ratten sunket over Havet, og Himlens Skyer ere gaaede til Hvile. Bølgerne bruse og skumme ikke længer, de hviske kun, og deres Hvisken bliver ogsaa snart til en dæmpet Mumlen, en Lysen paa Alt, hvad der endnu færdes travlt og støiende. Man maa give efter, enten man vil eller ikke, for denne stille Manen; Dyrene gaae til Ro og Matroserne snakke og lee ikke længer, de sidde taus med deres tændte Piber og stirre ud over Søen. Det bliver mørkere og sortere, som om Alting var forbi, men da begynder paa eengang Trylseriet igien. Et enkelt Lysglimt skinner dernede i de sorte Bande med en bleg, phosphoragtig Glands, løber et Stykke med Bølgerne langs henad Ekibets Side, som om man gik med Jld dybt under Havets Overflade, og forsvinder. Et andet følger derpaa, siden to, ti, tusinde. Overalt, hvor en Bølge

rører sig, der glimter en hvid Stjerne og slukkes hastig igien; overalt, hvor en Sø vælter sig frem, der dannes en Stribe, ligesom af lysende Skum, forsvinder og sødes paany og forsvinder atter. I Forstavnen, hvor Skibets Bringe skyder Bølgerne tilside, er Lyset stærkest, der sprøjter det brændende Skum til alle Sider, og Stavnen er oplyst lige op til Bogsprydet; men ogsaa agterude skinner det naar Roret bevæger sig, og man kan see Riølen og Fiskene, som svømme derunder. Og langt, langt bagefter Skibet ligger Riølvandet som en skinnende Røg, en hvidtlysende Fakkell paa Havet. Ude, hvor Søen er mørkere, seer man nu og da en stor, glindsende, flammende Stribe bevæge sig, komme frem og igien blive borte, eller der stiger ligesom en maaneklar Søile iveiret; det er Delfinerne, som svømme i det oplyste Ocean, og en stor Fisk, „Nordkap“ kalde Matroserne den, som puster Bandet ud igiennem sit Næsebor; thi overalt, hvor Vandet sættes i Bevægelse, der lyser det. Og saaledes glider Skibet frem, bag det en skinnende Stribe, som et blegt Nordlys, der bærer paa Havet, foran Boven en brændende Føs, rundt omkring en uhyre Mark med Cascader af glimrende Fyrværkerie; og den blaae Himmel staaer fuld af Stjerner, der stille funkende see ned paa den oplyste Scene.

Midnat er forlængesiden forbi, men jeg kan ikke rive mig løs, jeg bliver siddende paa Relingen og betragter det forunderlige Skuespil. Nattevindene ere lune og lunkne, og Duggen lægger sig som en fin, forfriskende Støvregn, som en kølig Aande henover Dækket. I en saadan Nat begriber jeg, at Sagn om Havfruer og Sirener kunne danne sig, yndige, halv giennemsigtige, som Fouqués For-

tælling om Undine; thi Himlen og Havet ere som en Harpe, der er stemt, og sagte Toner skælve igiennem Luften, hørlige for Sjælen, ikke for Øret. Det er Duverturen, det stille, tonefulde, gribende Forspil til den Sommernatdrøm, jeg snart skal drømme, og dens Melodier ville klinge igien i min Tanke manges en Sommeraften, naar jeg er vaagnet i Hjemmet.

Men det dæmrer i Øst, nu slukker Natten sine Lamper og rødmende vaagner den unge Dag; dog, denne Stund er smukkere paa Landet. Der er Duft af Urter og Blomster, som aabne sig, der er legende Morgenvindes Raslen i Bladene, der er Fuglenes lystige Kviddren paa Mark og i Skove, naar de flyve ud fra deres Reder; her er Intet uden Bølgernes Skummen og Vindenes Blæsen, her er Intet, som vaagner, thi der er Intet, som har hvilet. Alligevel byder jeg Morgenens velkommen gladere og fuldere af Forventning, end nogenfinde før; thi langt borte, igiennem Taagen, skimter jeg fierne Bierge, som Skyer over Horizonten. Speidende staaer jeg med Rikkerten for Diet, utaalmelig ønskende, at Luften vil klare. Da letter Taagen sig, Solen stiger op paa Himlen og lyser over det længselsfuldt ventede Cap Finisterre.

Bærer hilsede, I Ryfter af Spaniens og Portugals Halvø, som første Gang igiennem Morgendæmringens Slør vise sig for mig! Bær hilset, Ridderlighedens og Digtekunstens ædle Bugge i den fierne Middelalder, hvorfra Videnskab og Ridderaand bredte sig udover Europa! Bærer hilsede, I fierne Bierge, hvorfra de kristne Skarer flygtede, da Arabernes Strøm, med den blinkende Maane i Spidsen, væltede sig blodig og flammende udover Halvøen! Bærer

hilsede, I Sletter, hvor Kampene stode, I Rester af mauriske
Taarne og Slotte, engang smykkede med østerlandst Pragt!
Bærer hilsede, I dunkle, duftende Lunde, hvor Drangen
og Mandeltræet blomstre, hvor Nattergalen bygger Rede,
og hvor Elskovsangene lyde i de lune Nætter! Bær hilset,
Spanien, engang Ridderligheds og Elskovs Fødeland, nu
sonderrevet, ulykkeligt, vaandende sig i Tilintetgørelsens
Smerte!

En rask Ruling fra Nord fylder vore Seil og hurtig
glide vi frem; men mine Tanker flyve dog hurtigere og
betræde alt Spaniens Grund. Himlen er klar og isfyri,
Havet festlig smykket, blaat, som jeg aldrig har seet det,
med hvide Brømmer af Skum, der hver især foran sig
rulle en Støvregn, som spiller i alle Regnbuens Farver.
Dg Bølgetoppene rejse sig meer og meer, klare, giennem-
sigtige, snart grønne som Smaragder i den yderste Spids,
naar Solen skinner igiennem dem, snart blaae som Sa-
phirer. Høiere og høiere spulme de efterhaanden som
Binden tager paa at blæse, men de følge med og hjælpe
til at skyde os fremad. Det er smukt naar en saadan
hvidtskummende Bølge rejser sig bag os, som om den vilde
styrte sig udover Dækket, men i det samme standser et Die-
blik, borer sig nedunder Ror og Riøl, løfter Skibet op
paa sit Hoved og derpaa dukker op igjen som en mægtig
Svømmer foran Forstavnen. Dg Skibet selv farer frem
som en vælig Ganger, der steiler, snyser, bruser afsted
og sparker Bølgerne tilside, kun uvillig lystrende Roret.
Stundom bliver det vildt og gjør et Spring til Siden,
som en Hingst, der er sty; engang saa voldsomt, at Læseils-
spigeret, en Hyrrebom af meer end tre Armes Tykkelse,

knækker som et Rør derved, og styrter ned paa Dækket. Men
raak flyve vi frem den hele Dag, alle andre Skibe forbi.

Imod Aften, som vi nærme os Portugals Kyster,
faae vi et uventet Besøg af to Portugisere. Den ene er
en stor, smuk Ratsværmer, sortegraa med brune Binger,
„Dødningehoved“ troer jeg den kaldes, fordi den bærer
en Tegning som et Dødningehoved paa Nakken. Og dens
Bæsen svarer til Navnet, thi mørk, ubevægelig, som om
den var livløs, sidder den udeeltagende i sin Krog og skriger
naar man rører den. Den anden er en lystig lille Fugl,
med gule og grønne Fjær, med spidst Næb og klare Dine,
den hopper kviddrende omkring og fanger Fluer, nysgjerrig,
forundret, men sorgløs og glad; den gjør Bekjendtskab med
Duerne, undersøger Grisens Vedtrug, drikker af de fyldte
Bandsønder, gynger sig i Lougene og synes overhovedet
med stor Interesse at betragte alle de forstieilige Gienstande
ombord. Det er Dødens og Livets Sendeudbud, der komme
fra det fremmede Land for at byde mig Velkommen.

Paa Høiden af Lissabon.

Med jævn Vind naaede vi iforgaars Indløbet til Lissabon. Jeg skimtede igiennem Rifferten det brune Høiland og saa enkelte Bygninger som smaa hvide Pletter skinne i Solen. Foran Tajos Munding laae en engelsk Flaade af tolv Linieskibe og to Dampfregatter, ubevægelig, truende, med Langsiden vendt imod Land og viste de stærke, skinnende Tænder. Admiralskibet, som laae ligesom os, i en halv Miils Afstand, tonede engelsk Flag og de øvrige Skibe gjorde det samme; det var et Spørgsmaal til os, og vi svarede hurtigt med at heise vort røde. En Dampbaad, formodentlig med Efterretninger fra den urolige Stad, kom rygende ud fra Tajosfloden, styrede henimod Rangskibet og sendte en Baad fraborde. Lidt efter heisede Admiralskibet Signal, de andre Skibe satte Seil til, nærmede sig og bleve derpaa liggende ubevægelige, i en sluttet Linie. Trommerne røstes, Bagtskuddet lød og Drønet rullede som en sagte Torden henover den stille Glade.

Det var iforgaars, og endnu ligge vi her, uden Vind, uden Strøm, uden Bølger. Giennem Rifferten skimter jeg det samme Høiland og seer de samme hvide

Bygninger skinne i Solen, det samme Dampskib løbe ud og ind af Flodens Munding. Det er en Stilhed, en Ubevægelighed, en Død, hvorom man ingen Forestilling gjør sig i Land. Det store Atlanterhav ligger dybt, roligt, glimrende i Solen, jævnt som en mørkblaa Isflade, og rører sig ikke meer, end den Sovendes Bryst, naar lette Drømme bevæge det. Solen staaer op, Taagen spreder sig, Straalerne falde lodrette ned og brænde paa Dækkets Planter, Skyggerne forlænge sig, Solen gaaer atter ned, og Himlen spiller imod Vest i de prægtigste Farver, røde, gule og blaae; Natten bryder frem og Millioner af Stjerner tændes, hvide og blanke speile de sig klart i Søen, og Melkeveien lyser som et straalende Bælte paa Himlen og i Havet; det dæmmer i Øst, Solen staaer op igjen — men altid det samme, uforanderlige Vindstille. Skipper og Styrmand og jeg, alle tre gaae vi længselsfulde paa Dækket, speidende efter hver lille Sky i Horizonten, hvert sagte Suk af Vindens Nande. Viner man langt borte en svag Krukning, der ligesom en Gysen gaaer over Bandet, bliver der strax spændt et Seil ud, for deri som i et Garn at fange den enkelte, fældne Vindfugl og bringe den til at arbejde en Stund i vor Tjeneste. Men vore Seil vedblive at hænge døde og klapprende ned, thi det svage Vindpust naaer os ikke, førend det alt har arbejdet sig træet paa Havet, der er dørst som et Dyr, der ikke gider reise sig, og hvis jævne Ro kun afbrydes naar en enkelt „Springer“ gjør et Hop op i Luften og pladskende falder tilbage. Da danner der sig Kredse paa Bandet, de blive større og større, men ogsaa svagere og svagere, tilsidst høre de ganske op, og atter ligger da den store Glade,

saavidt som Diet rækker, forstenet i en glasagtig Hvile, og Himlen hvælver sig, evindeligt klar, uden en eneste Sky, som en Kuppel derover. Jeg har en Følelse, som om jeg var levende begravet i en Glaskiste, kunde see Himlen over mig, see Solen gaae op og ned og Nøet og Stierne tændes, men ikke røre mig. Stundom kommer jeg til at tænke paa de konstige, zürlig udarbejdede Elfenbeensstube, der staae i Konstkammeret paa en Fod med en Glaskuppel over, og det falder mig ind, om ikke i Grunden Havet skulde være saadan en Fod, Himmels Hvælving en uhyre Glaskuppel, og det hele Skib med Capitain, Mandskab og mig selv, et udmærket Konststykke, som Vorherre nu er faldet paa at stille op i sit Raritetsskammer, for at lade det staae der til evige Tider.

Livets og Glædens muntre Sendebud, den fremmede lille Fugl er død af Længsel efter sit Hiem — Omen avertant dii! Selv Dødningshovedet er bleven fæd af at vente, iastes skreg den sit Farvel og fløi udover Søen, hiem ad Portugal til. Den ene Time gaaer efter den anden, ikke en Vind, ikke en Bølge. Det er et Drivert i stor Stiil; Luften driver og Havet driver, Matroserne drive, thi det er Søndag idag, Grisen og Hunden strække sig drivende i Solskinnet, ja selv Skibet driver nu og lystre ikke sit Ror. Man gider ikke tale til hinanden, ikke staae op, naar man sidder, og knap sætte sig, naar man staaer, man „gider slet ikke“. Og kun i halvandet Døgn en raft Vind, saa vare vi igiennem Strædet, men, hvad hjælper det at klage! Der er ingen Gud uden Gud, og Muhamed er hans Prophet!

Jeg sætter mig paa Dækket under Solseilet, tænder min Pibe og seer mig resigneret omkring. Og der er virkelig smukt og venligt indenborde idag; under det udspændte Seil seer Dækket ud som en hyggelig Stue; paa Grund af Helligdagen og den lange, nødtvungne Hvile ere Planterne hvidtskurede, de ubrugte Seil ordentlig sammenbundne, Tallierne net oprullede. Søndagsklæderne ere komne for Dagen, alle Folkene have reent Tøi paa, og de gamle Klæder ere vaskede og hængte til Tørring paa Bakkens. Deromkring sidde eller ligge Matroserne, enkeltvis og i Grupper, smøgende og samtalende, eller læsende to og to i een Bog, thi Skibsbiblioteket er kun lille, og om de enkelte Romaner, som en mere belæst Jungmand har forsynet sig med, er der endnu bestandig stor Rist, endskiøndt de alt ere mange Gange giennemlæste. Skibsflokken lyder til Afsløsning, Bøgerne lægges bort, og den nye Bagt nyder sin Nadver under aaben Himmel, nu og da istemvende lystige Sange. Langtborte imod Øst rødme de brune Bakker i Aftensolen, Husene skinne hvidt paa den dunkle Grund, og den engelske Flaade ligger som altid ubevægelig, samlet foran Lajos Munding. Imod Vest, men nærmere, knap en Fierdingvei borte, ligge tvende Skibe, ligesom vi hvilende for Vindstille. Det ene er en lille hollandsk Skonnert, som sædvanlig grønmalet, med røde Border og en galende Kæmpehane, der er udskaaret i Træ, til Gallionsfigur. To Matroser staae forude, lænede til Relingen, og smøgende af deres korte Rridtpiber, betragte de med Phlegma vort statelige, tremastede Skib. En halvvoxen Dreng, formodentlig Skipperens Søn, sidder overkrævs paa Rorvinden og styrer den med Benene, imens

han bruger sine Hænder til at brække en Skibsfavring itu og fore sig selv og den sorte Pudelhund ved Siden af ham. Tætved Rahytstrappen er en stor Tønde sat paa Enden, et hvidt Klæde lagt derover, og foran sidder den lille, tykke Skipper, i Skiortærmær, med en ulden Hue paa Hovedet og fortærer sin Aftensmad, som hans ligesaa lille og tykke Hustru øser op til ham af en overvættes stor Skaal, medens den nedgaaende Sol skinner paa deres trivelige Ansigter. I al sin hollandske Borgerlighed er dette Billede af huusligt Liv velgiørende og bevægende at see midt ude paa det store, øde Hav, og jeg vilde ønske jeg kunde male, for at glemme denne hyggelige Scene.

I nogen Afstand derfra svømmer en smuk, letbygget fransk Brig, sort med hvide Ornamentter, med ranke Masten og flint dreiede Ræer. Jeg kan høre den fremmede Skibsklokke lyde otte Glas, og giennem Rifferten kan jeg see, at Flaget er heiset paa halv og at Folkene ere forsamlende forude. „Der maa være en Høitid ombord, hvad kan det være?“ spørger jeg Styrmanden, som staaer ved Siden af mig. Han sætter Rifferten for Diet og seer et Dieblif derover, derpaa siger han: „Der er En død og nu begrave de ham“. Og nu kunde jeg selv følge den hele Scene, Træk for Træk, indtil det sidste; hvad der manglede, satte min sørgmodig bevægede Indbildningskraft til, og et alvorligt Billede dannede sig i min Siæl som et Sidespyt til den hiemlige Huuslivs-Scene, jeg nys havde betragtet. Jeg saae den gamle Moder sidde eensom i det lille Kammer og bede for sin Søn, som førstegang er med paa de lange Reiser. Hun tager Brillerne af og lægger dem til Mærke i Psalmebogen, og med foldede

Hænder lader hun sine Tanker vandre til ham, der er Herre over Sø og Land, og beder, at hendes Søn maa vende stærk og karst tilbage. Og der er endnu een stille Bøn, som stiger for ham imod Himmelen, endnu eet sagte Suk; men Ingen veed det, Ingen lægger Mærke dertil. Langtborte gaaer Søen høi og rullende, Binden sufer kold i Lougværket og sender sin fugtige Ande ned i den snevre Kåhlt. Der hviler han, den smukke, blege Yngling, udstrakt i den trange Roie og vaander sig i Smerte. Loftet ligger nær og trykkende over ham, og han sukker hvissende efter Luft; men ingen venlig Haand lægger Buden tilrette under hans Hoved og bringer ham Drikke; kun Binden tørrer Sveden af hans Pande. Da hører Gud hans Moders Bøn og forbarmer sig over ham og tager ham til sig. Binden lægger sig, Søen glatter sig ud, og i den stille, maaneblare Aften bære de den Døde op paa Dækket, over ham ligger udbredt hans Fødelands Flag. Med blottede Hoveder staae Matroserne om Baaren, de bede et sagte Fadervor og sænke den ned i Havet. Bølgen aabner sig og luffer sig igien over Moderens Haab, over den Elskedes Kiærlighed, og Ingen veed, hvor hans Grav er; men Stierneerne staae funklende derover, og han selv er blandt dem. Men hans gamle Moder sidder eensom i Himmlet og beder for sin Søn.

I Havn.

Hurra! Vort Anker er kastet, vore Seil ere rebede, vort Flag er heiset, vi ligge i Malagas Havn. Lad nu Vindene sove saa længe dem lyst, eller lad dem blæse stik imod Nord, lad Havet strække sine uhyre Lemmer dorst i Solen eller storme frem som en stridslysten Kæmpe, jeg er lige glad. Jeg stirrer ikke længer utaalmodig efter Bimpelens Retning, jeg sidder ikke den lange Dag paa det glohede Dæk og sukker efter et forfriskende, fremad drivende Bindpust, jeg raagner ikke urolig om Ratten og staaer op for at see i Logbogen, hvor langt vi ere fremme, glemt er Storm og Bindstille, Kulde og Varme, Solskin og Regn, jeg svinger min Hue og raaber: Hurra, vi ere i Havn!

Langsamt glæde vi lidt efter lidt, Gud veed hvordan, ned imod Halvøens sydvestlige Hjørne; Seen hialp noget, Vinden gav nu og da et lille Pust, men der gik Dage og Nætter, evindelig lange for min vorende Utaalmodighed. Først igaar Nat blæste det rigtig op, i Sovne blev jeg baaret mange Mil frem, og da jeg vaagnede og steg op paa Dækket, hilsede jeg af et uventet, ubeskrivelig yndigt Skue. I det milde, hvide, dæmrende Morgenstær

ligger Cap Vincent for mit studsende Øie. De sorte, stejle Klipper tegne sig skarpt af imod den lyseblaa Morgenhimmel, og stille, som en Flok af hvide Duer, hvile Bygningerne af St. Vincents Kloster paa Biergets Pynt. Yderst ude er det bygget, hvor det store Atlanterhavs Brænding bryder sig imod Stenene, dets hvidgraae Mure gaae ligend til Skrånten og speile sig i de bundløse Bælte; foran ligger Verdenshavet udstrakt, og Morgensol og Aftensol forgylder Klostersets Tinder. Hvilken uhyre Gensomhed, men hvilken Fred og Stilhed ogsaa! Langtborte fra den Strid og det Oprør, der raser i det øvrige Portugal, ligger det aflukket, indsluttet i sig selv, ubekymret om Verden og hævede sig over den, som en from Bøn, der i det stille Kammer hæver sig til Himlen, omgivet af en storartet Naturs meest opløstende Scener. Den giennemsigtige, duftrige Morgentaage laae som et Tomsruslør over Klostersets beskedne Skønhed, og da Aftenen lidt efter lidt tog det bort fra mine Øine, blev et Indtryk tilbage, liig en af de rene Grindringer, hvor til Sjælen med et veemodigt Savn og et hemmeligt Ønske seer hen. Enkelte Bierge skimtede jeg i det Fjerne, de hævede deres mægtige Toppe som blaae Skyer over Synsfredsen, en let Brise fyldte Seilene og rask glede vi fremad.

Ombord forberedte man sig af alle Kræfter til Landingen, der blev malet og pudset, beget og tiæret, vasket og skuret, baade indvendig og udvendig, Skibet gjorde sit Toilette saa fuldstændig som nogen Modedame og spillede sig imens i den blanke Sø. Om det saa var Hunden og Grisén, saa bleve de vaskede, og de fornegtede ingen-

lunde deres Charakteer under denne for dem begge lidet opbyggelige Handling. Der blev pumpet Søvand i et stort Kar, Thyk blev uden videre dykket deri, og trods sine flynkende Indsigelser børstet og skrubbet over hele Kroppen. Imens løb hans Ven Griis urolig gryntende af Deeltagelse rundt omkring Karret, uden at ane, at Touren snart skulde komme til den, eller maaskee med heltemodigt Benfak trodsende den overhængende Fare. Det var ordentlig rørende at see dens Glæde, da Thyk omsider blev befriet, og pustende og rystende sig ilede hen i Solfskinnet; den løb smaagryntende efter ham, skubbede sig op ad ham, som for at tørre Vandet af hans vaade Skind, og lagde sin Tilfredshed for Dagen paa enhver Maade, der var mulig for et Sviin. Midt under sine Benfakstyrtninger blev den grebet og puttet i Karret, men den opløstede en saa gudsjammerlig Klage og gjorde saa fortvivlede Anstrængelser for at slippe løs, at Rokken, som var dens Kammertiener, indsaae Umuligheden af at udføre sin Befilling. „Glaa en Talle om den og smid den overbord!“ sagde en af Matroserne. Som sagt, saa gjort; et Reb blev snoet om Grisens trivelige Krop, den blev slæbt hen til Relingen og trods sin Sprætten og sine hylende Forfikkninger om at den ikke kunde svømme, kastede den ud i Søen. Her fulgte den imidlertid, halv slæbt ved Touget, ganske godt med; skrige kunde den ikke, for ikke at faae Søvand i Halsen; men den kastede nu og da et ynksomt bedende Blik op til Skibet. Thyk, som imidlertid var kommen sig efter sit Bad, stod under alt dette paa en Tønde, med Forbenene paa Relingen, og langt fra at gien-gælde, Grisens Deeltagelse med en lignende Følelse, saae

han taus, med skadefro Glæde ned paa den nødtvungne Svømmer, og da Griis omsider blev halet op og vredtbrummende travede op og ned ad Dækket, var Tyrk ikke den, der skulde sige sin Stalbroder et Par venlige, formildende Ord, han gik ganske rolig hen til sit Trug og gav sig til at æde.

Strømmen af Atlanterhavet, der presses ind imod Strædet ved Gibraltar, begyndte nu at boble og bruse omkring os, og den, meer end Binden, førte Skibet fremad. Henimod Aften saae jeg førstegang Land paa begge Sider; Afrikas og Spaniens Høilande, Cap Spartel og Trafalgar, viste sig i sex til syv Miles Afstand. Paa de spanske Bierge brændte der klare Flammer, formodentlig af en Skovbrand, og som Bauner lyske de i en lang Række rødlig igiennem Aftenens Mørke. Det er forunderligt at reise saadan tilføes, man har i Grunden ingen rigtig Forestilling om, hvorlangt man er kommen, fordi de nærmeste Omgivelser bestandig vedblive at være eens. Jeg saae paa Afrikas og Spaniens fjerne Høilande ikke stort anderledes, end jeg seer paa Sveriges og Siællands Kyster, naar jeg seiler igiennem Sundet, eller paa Englands og Frankriges i Canalen. Alle mine Følelser samlede sig i den ene: Utaalmødighed efter Freløsning; men denne blev stærkere med hver Time, og tilod mig knap at falde i Søvn, da jeg endelig henimod Midnat kastede mig paa min Roie, efterat have bedet Styrmanden om at vække mig, naar vi passerede Strædet. To Timer efter blev jeg purret op, jeg skyndte mig op paa Dækket; men Alt, hvad jeg fik at see af Herkules's Støtter, var kun en mørk Ræmpe = Skygge med et Tyr

foran — det var Klippen, og nogle Lys bagved — det var Byen Gibraltar. Fortrædelig herover gif jeg igien tilkøis, men jeg fik rigelig Erstatning ved det Syn, som Morgenens bragte mig.

Høie, mægtige, dæmrende belyste af Morgensolens Skær, laae det sydlige Spaniens bruunladne Kyster foran mig og bøde mig velkommen; snart brat skraanende imod Havet, med dybe, skyggesulde Dale, i hvis Hemmelighed mit Die trængte længselsfuldt og nysgierrigt ind; snart jævnt heldende nedad, med hvide Bygninger, Byer, mauriske Taarne, Viinhaver og Træplantninger, der atter afløstes af store, øde, solbrændte Flader, hvorigiennem den nøgne Klippe nu og da stak sit mægtige Hoved frem. Saaledes var den første Gilsen, jeg fik af det romantiske Land, jeg snart skal betræde. Staaende ved Relingen, med Rifferten for Diet, tabt i Beskuelsen af de maleriske Kyster, der glæde forbi mig, eller følgende de smaa, sorte Fisserbaade, som, hver med et trekantet, hvidtskinnende Bomuldsseil, fløi henover Bølgerne, mærkede jeg ikke, at vi styrede lige ind imod Malaga, før jeg hørte Capitainen give Befaling til at heise Lodslaget, jeg vendte mig om og saae med eet de hvide Huse ligge ligesom mig bag en Skov af Master. En Baad kom ghyngende henimod os, to halvnøgne, mørkebrune Rorkarle dreve den frem, og i Agterenden sad en høi, smuk Mand, klædt i Hvidt fra Top til Taa, med en bredskygget Straahat paa Hovedet; det var Lødsen, den første Spanier, jeg saae, den første Fremmede, der i tre Uger var kommen vort Skib saa nær. Jeg betragtede ham med en saa opmærksom Nysgierrighed, som om han var en Typus for hele

det spanske Folk, og som jeg paa ham funde giøre alle de Sagttagelser, jeg haabede og længtes efter at anstille; jeg saae paa hans Hat, paa hans Bomuldstrøje, paa hans hvide Beenklæder, paa det røde Skjær, han havde om Livet, og først og sidst paa hans guulbrune Ansigt, med den frogede Næse, de mørke Øine, de sorte Baffenbarter; ja, jeg er vis paa, at saalænge jeg lever, glemmer jeg ikke, hvordan Lødsen i Malaga saae ud. Jeg brændte af Begierlighed efter at høre ham tale, for at saae at vide, om mit Selvstudium havde bragt mig saa vidt, at jeg kunde forstaae noget af Talesproget, men han værdigede os intet Ord; taus, med ægte spansk Grandeza, sad han i Baaden, der slæbtes frem med vort Skib ved en fastbunden Tallie, han pegede blot med Fingeren i hvad Retning vi skulde styre. Vi glæde ind i Havnen, det ene Seil blev rebet efter det andet, Ankeret faldt, og nu ligger „Herkules“ igien stille, vuggende sig paa det rolige Vand, hvilende som en letfodet Ganger efter Løbet.

Rundtomkring os er der en svømmende By af Skibe, med brede Gader og smale Gyder, med lange Rækker af Barkskibe, Brigger, Skonnerter og Jagter, fra hvis Mastespiir alle Nationers Flag vaie i en broget Blanding. Og saa den røde Dug med det hvide Kors i skinter jeg iblandt de andre; men førend Quarantainecommissionen har undersøgt os selv og vore Pæse og givet os „Prattica“, tør vi hverken hilse paa Landsmænd eller Fremmede. En forvirret Tummel lyder til alle Sider, Piben og Trommen fra de spanske Orlogsmænd, Matrosernes Opsange i alle mulige Tungemaal, de spanske Tal: unos, dos, tres og saa videre ligetil ciento, naar Rosinkasser og Vindrue-

frukter tælles og indskibes, derimellem Hundegjæsen, Hanegal og Skriget af Sviin, som blive slagtede, Lyden af hundrede Skibsklokker, store og smaa, dybe og høie, klare og skratende, giennemtrængende Raaben fra en Mængde Drenge, som i deres Baade, der ere fyldte med Druer, Meloner, Fisk, Riis, Viin og Brød, roe ud og ind imellem Skibene, overalt Støien og Skrigen, Støden og Trængen, Sang og Latter: det er en sand babylonisk Forvirring. Paa den ene Side af os ligger en spansk Barke, plump, bredskroget, sort, med smudsige Seil, og med Lougværk, snoet eller flettet af Græs. Der er kun to Mand paa Dækket, den ene ligger plat udstrakt paa Ryggen, sovende, med Armen under Hovedet og Hatten trukket nedover Ansigtet; den anden sidder paa Kelingen, i Skygge af et Seil, og seer ligegyldig over til os; hans Ansigt er halv skjult af et sort, kruset Skæg, i Munden har han en dampende Papiircigar, paa Kroppen en Skiorte og intet Andet. Paa den anden Side svømmer en pyntelig amerikansk Brig, med Lougværket klart og net oprullet, med et Rus af Mahogni, med speilblanke Kahytvinduer og Trappeopstandere af skinnende Messing; over det hvidtskurede Dæk er udspændt et Solseil, og foran Kahytten er dækket et gjirligt Middagsbord, som formodentlig venter paa Capitainen. Skibslugerne staae aabne, og Matroserne ere isærd med at indtage Ballast fra en Sandpram, som ligger fornedet. En Mand synger for, og imellem hver Linie af Sangen kaster en af Mandstabet skifteviis en Skovlsuld ind igiennem Rugen. Den Sang er nok eens i hele Verden, tænker jeg, da jeg hører den samme langtrukne, alvorlige Melodie, der taktfast, som Hammerflag, lyder til Arbeidet hjemme i Norden.

Men hvad er det for et Sprog, han synger i? Det er ikke Engelsk og Spansk er det ikke; jeg lytter og gien-
 kiender forundret Ord og Sprog:

Väl är jag trött af färdén,
 genmålte Frithiof vred,
 dock må vi pröfva svärdén,
 förr än jag tigger fred.
 Då såg man stålen ljunga
 i solbrun kämpehand,
 på Angurvadels tunga
 hvar runa stod i brand.

Og videre sang den svenske Matros om Frithiofs Besøg
 hos Angantyr, alle Versene, det ene efter det andet, og
 imellem hver Linie gjorde han en Pause, imedens en Skovl
 Sand blev kastet ind; for Matroserne, som stode hos, var
 hans Sang en Lyd uden Mening, en eensformig Takt til
 at arbejde efter, for mig og vel ogsaa for ham selv var
 den en venlig, forfriskende Hilsen fra det høie Nord, vor
 fælles Hiemstavn.

En stor, pyntelig Baad, med et broget, guult og
 hvidt Solseil over og fuld af Herrer i Uniform, lægger
 til ved Siden af vort Skib; det spanske Flag hænger i
 Folder ned fra Stangen og slæber med Spidsen i Vandet,
 de hvidklædte Matroser, med gule Skjær om Livet, hvile
 paa Marerne. En af Quarantainecommissionen tiltaler os
 paa daarligt Fransk og forlanger vore Pässe og Skibs-
 journalen, efterat have hørt at vi komme fra „Dinamarca“;
 vi blive stillede op i en Række, han tæller os, for at være
 sikker paa, at Ingen er død af Pest underveis, og derpaa
 gives os Prattica, eller Frihed til at betræde Spaniens

Jordbund. Hidtil vare vi Fiender, som Enhver skulde sige; nu ere vi høit og lydelig proklamerede som Benner, og mangfoldige Indsødte, som i deres Baade, fyldte med Frugter, Viin og Kiød, utaalmelige havde ventet paa dette Dieblif, storme længselfulde op ad Skibstrappen, Glæde og Forventning staaer malet i deres Ansigter, og i deres udbredte Arme holde de store Kurve med Levnetsmidler, som de velvilligen tilbyde os — kun for en tredobbelt Betaling af hvad de koste i Land. Med Nøie renses Dækket for de ubudne Gæster, een efter een plumpe de med Skrigen og Skielden ned i deres Baade, det er en almindelig Forvirring, en Forsølgen og Flykten, ligesom i et Slag; Matrosernes skraldende Latter og vægtige danske Eder ere Skytset paa vor Side, imedens utallige: Caramba! Carajo! sendes op imod os fra de Slagne og falde som matte Rugler magtesløse tilbage. Kun een Fremmed staaer rolig tilbage paa den øde Balplads, hvor hiit og her en søndertraadt Viindrueklase, et knust Ug eller en uhyre, flinnende gul Citron fortæller om Kampen. Det er en lille, spinkel Mand, han har en sammenrullet Bylt i den ene Haand og en Kurv i den anden, og seer veltilfreds og kneisende omkring sig. Dersom ikke hans grønne Uniformskjole og snorebesatte Hue allerede vidnede om, at han er Militair, saa vilde et Par mægtige sorte Knebelsbakter, der gaae fra det ene Dre til det andet, høit og lydelig udraabe det. „Hvad Fanden er du for en Græshoppe?“ spørger Capitainen ham ganske venlig, og som om han forstod Spørgsmaalet, svarer han smilende: „Aduanero, Señor Capitan“. „Det er en Toldbetient, som vel skal have Tilsyn med Udloeningen“, forklarer jeg

Capitainen, ikke lidet stolt af at kunne forstaae en ægte, indfødt Spanier; derpaa nærmer jeg mig til den Fremmede og forsøger at indlede en Samtale. Og han, overvættes glad over iblandt disse nordiske Barbarer at træffe En, der i det mindste kan sige nogle Ord paa hans Sprog og som yttre Lyst til at lære mere, lægger sin Bylt — det er hans Seng — ned ved Siden af sig, sætter Kurven, — det er hans Kioffen og Spisestue — ved den anden Side, griber ned i Lommen, trækker et Bundt smaa Papiircigarer op og præsenterer mig dem med et Bux og et paa engang ceremonielt og velvilligt: „Sirvase Usted“. Derpaa sætte vi os ned og begynde, saa godt det vil gaa, en Samtale. Det meste, af hvad han siger, overgaaer rigtignok min Fattesøne, og jeg, som endnu ikke er saa syndelig stærk i Brugen af de spanske Berber, fører paa min Side Samtalen, ved at nævne en Mængde Substantiver, ligesom man trækker Perler paa en Snor; men han opmuntrer mig bestandig: „Usted habla muy bien“; og jeg faaer virkelig omsider ud af hans Fortællinger, at han hedder Don Juan Sebastian de Agrela, er „meget adelig“ og gift med en „meget adelig“ Dame, Fader til to Børn; og at han beklæder sit Embede (et Soldatbetientembede!) mere af Lyst, end af Trang; thi han besidder en Landeiendom nogle Mile fra Malaga; der lever hans Familie, og der tilbringer han selv den største Deel af Aaret; og medens han fortæller dette, skyder han Huen tilbage, stryger sin Knebelbart og antager en Mine af Selvsølelse, som om han virkelig troede det altsammen selv. Da jeg med stor Andægtighed hører paa, hvad han siger, byder ham en af mine Cigarer, og lover ham Plads til hans Matras

i mit Lukaf, blive vi snart de bedste Benner af Verden, ja han luffer endog sin Kurv op og skærer Gul paa en fastig Vandmelon, for at jeg skal smage og beundre hans Fødelands Frugter.

Aftenen begynder imidlertid at falde paa, det er nu for sildigt at gaae i Land, og jeg maa nøies med, utaalmodig og forventningsfuld at betragte Aftenen i Fraastand. Rundtom Havnen, der imod Vest beskyttes for Middelhavets Bølger af den fremspringende Strandbred, imod Øst af en kunstig Molo, paa hvis yderste Ende et hvidt Fyrtaarn allerede udstraaler sit Skin, krumme Byens Gader og hvide Huse sig i en Halvkreds; men de ere for langt borte til at jeg kan skielne Enkelthederne. Jeg kan kun see, at hele Byen høiner sig i en svag Skraaning opad og støttes i Ryggen og paa Siderne af brune, golve, forbrændte Bierge; de sneehvide Bygninger paa den mørke Baggrund ligne i Aftenens Dæmring Masser af Skum, som den stormende Brænding har kastet op paa en Havbreds sorte Ræmpstene. Høit imod Nordøst, paa en nogen Bakke, ligger den gamle, minderige, mauriske Fæstning Gibralfaro og seer mørk og truende udover Byen og Havet, henimod Afrikas fjerne, brændende Lande. Tænker den paa de Tider, da Halvmaanen blinkede fra dens Linde, da turbanflædte Krigere laae paa Bagt bag Murene, og Allahs og Prophetens Navne bleve priste fra de ranke Minareter? Den saae sin sidste Krigers Hoved rulle i Støvet, saae hans Kvinder og Børn med bagbundne Hænder følge de kristne Fyrsters Seierstog, saae hans Snekke, jaget af spanske Skibe, for fulde Seil flyve over ad Afrika til, og selv var den sønderrevet af Rugler og Slyngekast, dens Mure halv

sammenstyrtede og dens bedste Taarne faldne i Gruus; og de have aldrig reist sig mere. Den nedgaaende Sol skinner paa Borgens rødbrune Taarne, saa at de faae en Farve, som om de vare blodige, og paa en lang, nøgen, brunlig Muur, der løber fra Fæstningen ned til Byen; det er som om den gamle, steenhaarde Kæmpe endnu strakte sin solbrændte Arm udover den bange Stad og knugede den i Støvet. Og der var en Tid, da disse Mure og Taarne vare røde af Blod, da en vældig, senestærk Arm som et Jernscepter styrede Byen deroppefra. Det var da Hamet Beli, med Tilnavnet el Begri, fordum Ronda's Forsvarer, med sine Krigere sad i Gibralfaro, som en Orn i Reden, og knugede den rige Kiøbmandsstad, som en skælvende Fugl, i sin Klo, dog ikke for at dræbe den, men for at tvinge de feige Kiøbmænd til at forsvare deres Arne imod de Christne. Dengang var Malaga heelt omgivet med høie, stærke Mure og mange Taarne; Brændingerne sloge op imod vældige Grunde af Steen, og Klipperne stode dengang som nu beskyttende bagved; imellem Taarnene og over de alvorlige Muurtinder ragede Drangetræer og Palmer op, hængende Haver, fulde af Myrter, Roser og Granatæbletræer, afveylede med befæstede Bastioner og svære, skudfaste Børn; det var paa engang venligt og truende at see til.

Men Ferdinand den Katholske og hans Dronning Isabella havde svoret, at de vilde indtage Byen; tillands og tilvands havde de omringet den; en dobbelt Række af tunge, velbemandede Galeier spærrede Havnen, hvor nu Handelsflibene ligge, fra den ene Kyst til den anden; paa alle Biergene rundtomkring laae Tropper; tilhøre havde

Kongen selv sin Leir, hvor prægtige Silketelte glimrede i Solen og Castiliens kongelige Banner vaiede; tilvenstre forsvarede den tappre Ridder Rodrigo Ponce de Leon, Marquis af Cadix, en af Høiderne, der næsten beherskede det kneisende Gibralfaro. Dag og Nat lød de Saaredes Jammerskrig og de Seirendes Jubel, Susen af Pile og Klang af Sværde, Stød af Muurbrækkere og Drønet af Spaniernes plumpe Kanoner; for de Beleirede var der ingen Hiælp at vente, thi Boabdil i Granada var Ferdinands Basal, og den gamle el Bagal sad som en Flygtning i Guadix; hver Indgang og Udgang var stoppet, Levnetsmidlerne vare opbrugte, og de udtærede Mænd havde neppe Kraft mere til at løfte Sværdet, de grædende Kvinder havde ingen Die at give deres Børn; daglig saae de store Dyrer af Korn og Frugter lyse fra de Spanstkes Leir, men til dem kom ikke et Brød eller en Figen, kun Pile og gloende Stene slyngedes dem imøde; daglig bønfaaldt de den ubønhørlige Hamet om at lyde den christne Konges Opfordringer til Overgivelse — han afflog bestandig, og kæmpede bestandig, skøndt Mure og Taarne styrtede sammen omkring ham, og hans egne Landsmænd sammensvore sig imod ham. Kæmpende Skridt for Skridt trak han sig tilbage til sin Rede, indesluttede sig der med sine udvalgte Krigere, medens den hellige, hvide Fane, som en Dervisch havde givet ham, og ved hvilken han ventede Seier, stolt bølgede fra Gibralfaros høieste Taarn. Men Røden steg, den blege Fjender stjal sig ind i Borgen, og hans Mænd døde omkring ham; da gjorde han med de Sidste et ræsende Udfald, Mand imod Mand kæmpede Maurerne og de Christne, Sværdene lignede, Skjoldene klang og Blodet flød

i Strømme; da ramte en Steen fra en Blide den hellige Dervisch, døende sank han om, det hvide Banner blev revet af hans Haand, og Forsærdelse greb nu Maurernes Skarer: „Fly! Allahs Maane skinner ikke længer; han har givet vort Liv i de Bantroes Haand!“ og flygtende styrtede de, der vare levnede, tilbage til Byen. Da overgav Malaga sig; under Paukers og Trompeters Lyd drog den katholske Konge i Spidsen for sin Hær indad den aabne Port; hans Dronning red ved Siden af ham paa en hvid, arabisk Ganger, der var sendt hende som Gyldebæger; foran dem blev baaret det fiendtlige Banner, knækket og blodigt, men Castiliens Fane vaiede høit i Luften. Krigere og Røbmænd skulde sig i deres Huse, Kvinderne knælede grædende i Gaderne, hvor Toget kom frem, og bade om Naade; men de bleve alle, Mænd og Kvinder og Børn, paa nogle enkelte Udvalgte nær, giorte til Slaver. Endnu i to Dage sad El Zegri og en lille Flok af hans troe Krigere, uden Viin, uden Brød, uden Olie, indesluttede bag Fæstningens stærke Mure; da først sendte de, tvungne af den truende Hungerdød, en Herold ned i den erobrede Stad for at bede om Fred. Slottets Porte aabnede sig, og en lille Skare af udmattede, blege, huulkindede Mænd med deres tappre, altfor tappre Hovding i Spidsen, vandrede langsomt, med bøiet Hoved og trodsig sammenbidte Læber, nedad Bierget, imellem de tvende Mure, som forbandt Fæstningen med Byen, og af hvilke endnu den ene er tilbage. Deres Baaben bleve sønderbrudte, deres Hænder bundne, og selv bleve de sendte ind i Landet, for at trække i Biergfæstningerne. Men Ferdinand og Isabella gjorde et rigt Bytte af Guld og Sølv, af ædle Stene og kostbare Rø-

gelsker, af sine østerlandste Slør og kostelige Tæpper; og saaledes blev Malaga erobret.

Dg endnu ligger i denne Stund det gamle Gibralfaro høit oppe paa sin Klippe og seer mørkt og truende udover Byen og Havet, og længselsfuldt over til det fjerne Afrika. Den nedgaaende Sol skinner paa dets Taarne og farver dem med en blodig Rødme; det tænker paa hvad det engang var: et Skjold over de Troende, og hvad det nu er bleven: et Gjemmested for Skielmer og Tyve. Men Solen synker længer ned, dens sidste Straaler lyse over de enkelte grønne Biinhaver og de hvide Lyststeder, som ligge adspredte paa en fiernere Bakke, der er mere frugtbar, end de andre Fjelde; endnu et svagt Glimt paa Spidsen af Gibralfaro's Taarn, saa er den nede bag Biergene og det er Nat.

Nu tændes hundrede Lys rundt omkring paa de fremmede Skibe, og det skinner fra Binduerne i Byen; men i Havnen er det stille. Jeg hører kun Bandet skulpe imod Skibet, og nu og da en Aares Pladsk i Vandet, naar en af Skipperne, som har været i Besøg hos en anden, bliver roet tilbage til sit eget, svømmende Huus. Den store Kirkeklokke i Malaga slaaer ti, og Lyden bæres klart, fuldtonende ud til os af den sagte Landvind. En Skibsklokke slaaer fire Glas, derpaa en anden og en tredje og mange flere; det er ligesom om ogsaa de havde forskellige Sprog, saa forskiellig er deres Lyd. Paa Amerikaneren ved Siden af os er mørkt, de sove alle; men paa den spanske Barke rører der sig nogle Skygger i Skumringen. Der lyde sagte Stemmer, jeg hører nogle Greb paa en Cithar, og derpaa begynder en haard, men smuk og dyb

mandlig Stemme at synge en spansk Vise, paa en klagende, langtrukken Melodie. Jeg kan forstaae, at det er en Elskovssang, og Omtvædet, som hyppig gientages, lister sig ind i mit Øre og i min Erindring:

Muy graciosa es la doncella
como es hermosa y bella.

Digas tu el marinero
que en las naves vivias,
si la nave, ó la vela,
ó la estrella, es tan bella?

Undigst af alle er hun, min Vige,

Og hun er fager og fin tillige.

Siig mig, du Sømand, som i Skibe lever,

Kan vel dit Skib eller Seil og Stierne

Saa stien du finde, som min Elskerinde?

Den første Dag i Land.

Neppe forgyldes Castellets Taarne og de yderste Biergspidser igien af den opgaaende Sol, før jeg, brændende af Utaalmodighed, springer i Jollen; den støder fraborde og snoer sig frem imellem Skibene ud i det aabne Bassin foran Landingspladsen. Brogetmalede Baade, røde, grønne, sorte og hvide, giennemskære Vandet i alle mulige Retninger; store Pramme, ladede med Frugter, arbeide sig langsomt frem igiennem Brimmelen og skyde de mindre Baade tilside; Raaben og Skrigen, Banden og Skielden i alle mulige Tungemaal lyder omkring mig. Jeg naaer den store Steentrappe, i eet Spring er jeg ude af Baaden, den støder fra, og der staaer jeg da for første Gang ene i et fremmed Land, hvor jeg ikke veed Bei eller Sti, hvor jeg kiendes af Ingen og ikke kiender Nogen, hvor jeg ikke forstaaer en Trediedeel af hvad der tales omkring mig, og hvor mit eget Sprog ligger unyttig giemt, som en Mynt, der ikke gælder. Men jeg har ikke Tid til at anstille sørgmodige Betragtninger eller til at føle mig ene; det fremmede Liv griber mig i sin Svirvel, det river mig med sig, det forbauser og beruser mig; jeg er tilmode som om jeg drømte. Som ved et Trylleslag staaer jeg, hvis sidste

Grindring er den findige, stille, graaladne Toldbod i Riibenhavn, pludselig henflyttet i et sydligt Lands glødende Sommer, midt i en sydlig Nations brogede Folkeliv, iblandt Mænd og Kvinder, hvis Ansigtstræk og Dragter ere fremmede for mig, foran Bygninger, hvis Form er mig ny, imellem store Træer og Pragtblomster, som jeg enten aldrig før har seet, eller i det høieste kun som smaa Planter i Urtepotter. Er jeg en Aladdin og har jeg den magiske Lampe, som fremtryller alle disse Skabninger, unge og gamle, smukke og hæslige, sorte, hvide og brune for mit forundrede Blik? Eller sidder jeg med Diet foran Righullet i et Panorama og seer det ene Billede efter det andet drage forbi mig? Hvor skal jeg see hen? Tilhøre eller tilvænste, fremad eller tilbage? Hvor skal jeg selv hen? Jeg skubbes og stødes, man taler til mig og leer ad mig, En tilbyder mig sin Baad, en Anden sit Hjel. Jeg flygter udaf Brimmelen; derhenne ligger en stor Steen, paa den vil jeg krybe op, og saa i Ro fra mit Thronsfæde see udover Folk, over Land og Sø.

Hele den storhvide Kyst er fuld af Mennesker, Mænd, Kvinder og Børn, af Dyr, Heste, Muuldyr, Gæler, Dyr, Hunde og Geder, af Bogne og Rærrer, af Borde og Bænke, af Kasser og Kister — alle mulige Farver ere blandede imellem hverandre, som paa en uhyre Palet. Her staaer et Halvhundrede brune, solbrændte Lastdragere i en lang Række fra et Pakhuus lignend til Stranden; nogle af dem have kun et Par Svømmebeenklæder paa, andre kun en Skjorte og om Hovedet et broget Tørklæde; fra Haand til Haand vandre Rosinkasser, Druekruffer, Viindunke og Dieflasser fra Pakhuset ned i den store Pram, som ligger

ved Trappen, og skal føre det Altsammen ombord i de fremmede Skibe. Hist kommer en Skare Muuldyr og Kæder, strydende, trampende, støvende inde fra Byen; de ere pyntede med rødt og blaat Seletoi, nogle have Fierbuske i Panden og Klover om Halsen, og paa deres Ryg er der opstabled Bierge af Rosinkasser, eller flettede Kurve med Meloner, Løg, Figener, Druer og Vinbariler. Bag efter dem komme Driverne løbende, huje og skrige, slaae dem med Stokke og kaste Stene paa dem for at faae dem frem. Her tumler sig en Mængde nøgne, af Smuds og Sol graabrune Liggerdrenge, med lange, ravnførte Haar, skrigende imellem hverandre; de samle Støvet op i Haandfulde og kaste paa hinanden, og naar et Læs Krugter kommer forbi, stiale de af Kurvene og pile saa, forfulgte af Førerne, indad Byen til. Hist kommer et Train af plumpe Lastvogne langveis fra, rullende langsomt frem igiennem Støvhavet. Paa Siderne og foroven er Pindeskærren bedækket med flettede Bastmaatter, saa ikke en Solstraale kan trænge ind; Krugter af alle Slags ligge opstabled derinde, og midt imellem dem ligger den dovnede Bonde halvsovende udstrakt, med Hatten over Vinene; thi den ene Vogn gaaer i den andens Spor, og naar kun den ene styres ret, følge de andre af sig selv bagefter. Enhver af de uhyre, tohiulede Fragtvogne trækkes af to vældige Drer, med lange, spidse Horn, med deres Hoveder bøiede under Naget og stirrende vildt til Siden med de røde Dine, men pustende af Varme og langsomt slæbende sig fremad. Nu og da staaer en Vogn stille, da vaagner Bonden op, griber sin Stav og med et: „Carajo, pugneta! anda buey!“ lader han den falde tungt paa de

dorſke Dyrſ Ryg til de atter ſætte ſig i Bevægelse. Andre Kærrer, ligeledes omgivne af en Straafletning, opfyldte med indpakkede Frugter, drages frem af Muuldyr, det ene ſpændt foran det andet, og ovenpaa hver Vogn ligger henkaſtet en rank, ſolbrændt Karl, med fulſorte Dine, og med en ſtolt, ligegyldig Mine. Om hans Skulder hænger en ſort eller guul Fløielſtrøje, paa Benene bærer han korte Beenklæder af Fløiel, opſplittede ved Knæerne, og Læggene ere indſnørede i vældige Lædergamaſcher, om Hovedet er bundet et rødt Silketørklæde, og derovenpaa ſidder løſt den bredſkyggede, lavpullede, andaluſiſke Hat, med de to ſtore, ſorte Kvæſter, ſkyggende for Solen, langt ned i Panden. Her kommer et Hſel anſættende i Galop, en Dreng ſidder overſtrævs paa Ryggen af det, men langt tilbage, næſten ligeved Halen, og ſtikker og ſlaaer det af alle Kræfter; hiſt vandrer en Bonde langſomt med en Ko og nogle Geder over Pladſen. Derimellem bevæge ſig Kiøbmandene og deres Skrivere, ſom ſkulle have Tilſyn med Indſkibningen, alvorlige, gravitetiſke, eller vimſe løbende hid og did, hvidklædte fra Hoved til Fod, med brede Straahatte. Her gaaer en Bandsælger, med ſin Tønde paa Nakken og et Glas i hver Haand og raaber ſit langtrukne: *Agua fresca! Agua con limon!* Hiſt kommer en Fiſkehandler langſomt vraltende frem; han har ſat begge Hænder i Siden, og paa hver Arm over Albuen hænger der i et dobbelt Reb en flettet Græſkurv, fuld af ſmaa bitte Fiſk, ſom fanges i Havnen. Her ſidder en Limonadehandler midt paa Beien, paa Kanten af ſin Trillebør, hvori der ſtaaer en Bandtønde, Glas og Citroner; en ſtor Paraply har han ſtuffet ned i et Hul paa Børen, og efterſom Solen ſtiger høiere

op, dreier han sig med Skyggen af den udspændte Skærm. Hist sidder en søvnig Vexelerer og nikker foran sit Bord med Kobbermynter, og ved Siden af ham, hvor et Afasiestræ kaster en let Skygge over Støvet, ligge to Karle og spille Kort, med deres dampende Cigarritos i Munden. Letfodede Tienestepiger, med sorte Tørklæder om Hovedet og skyggende for Solen med sorte Bister, ile frem og tilbage langsmed Husene, staae et Dieblisk stille, for at sladdre med hinanden eller med en forbiridende Karl, og skynde sig derpaa videre. Nu og da iler en Rytter i hurtigt Trav, paa en rask andalusisk Ganger, henover Pladsen, eller en Karet med Tiener for og bag kører midt igiennem Brimmelen, omgivet af Støvskyer, ned imod Badehusene ved Stranden. Der er en Mylren af Dyr og Mennesker omkring Quaien, som naar Bier flokkes ved Indgangen til deres Kube; der er en Skrigen og Skryden, Brinsten og Brølen af Kiøbende og Sælgende, af Væler og Heste og Dyr, en uafsladelig Ringen og Klingen af Muuldyrenes Klokker, en Trampen og Rumlen af Vogne, en Knagen og Bragen af Planker, Kasser og Kister, som er uden Ende; og hyidgraae Støvskyer, giennemglimtede af Solens glødende Straaler, indhulle stundom det Hele i deres tætte Dampe.

Jeg staaer høit paa min Steen, som en skibbrudnen Mand paa en Klippe i Havet, og seer ned paa de levende Bølger, der brydes omkring mig. Forgieves stræber jeg at samle mine Tanker og ordne Hovedtrækkene af den livfulde Scene; i samme Dieblisk, jeg fæster dem paa een Gienstand, rives de bort derfra af en anden, og fra den af en tredie, indtil jeg fortunlet lukker Dinene i, for strax

derpaa at aabne dem igien og lade mit Blik, som en Svømmer, paany styrte sig ud i det bevægede Hav. Kun Et er jeg mig bevidst, da jeg stiger ned af Stenen: at dette forunderlige, phantastiske Skuespil, denne brogede Blanding af Farver under en klar, mørkeblaa Himmel, med en Forgrund af Skibe, smykkede med alle Nationers Flag, og bag dem det vidtstrakte Middelhav, som langtude smelter sammen med Horizonten — kan maaskee en Maler gien- give; jeg vil hverken være istand til at beskrive det tilfulde med Ord, eller til at skildre det Indtryk, det gjør paa mit friske Sind, som endnu ikke er sløvet af Reisens Overflødighed.

Fra Toldboden styrter jeg mig paa Lykke og Fromme ind i en af de snevre Gader, dreier fra den ind i en anden og en tredie, og nu har jeg allerede tabt Retningen, saa jeg kan ligesaa gierne blive ved at gaae efter Næsen, og imens see mig om tilhøre og venstre. Hvor ere de smale, disse Gader; der er neppe tre eller fire, som have to Vognes Bredde; hist henne mødes just to Kærrer og spærre hele Strædet, baade for de Gaaende og for hinanden. Der begynder en Trætte imellem Hørerne, de springe ned af deres Bogne, men de skrige og gestikulere ikke, rolig, næsten truende see de paa hinanden og sige nogle Ord, som jeg ikke forstaaer, de forbigaaende lægge sig derimellem, endelig giver den Ene efter og rykker baglænds sit Muuldyr udaf Gyden, Veien er igien fri, og jeg gaaer videre. Jeg vandrer fra den ene Gade ind i den anden, alle ere de smale, Fortog findes kun hist og her og Rendesstene ingensteds. Men denne Sneverhed, som er en Levning fra Maurernes Tid, og sædvanlig i alle østerlandske

Byer, giver en velgiørende Skygge i den brændende Middagskede, og Lys mangler ikke, thi Husene ere i Almindelighed kun to Stokværk høie. De ere venlige at see til, hvidgraae eller gule, med flade Tage, store Vinduesaabninger og en Dør ud til Gaden, hvortil nogle Trin føre op. Men Vinduerne ere tildækkede med grønne Jalousier, og for det meste stærkt barrikaderede med Jernstænger, og uagtet alt det jeg figer tilhøre og tilvenstre, kan jeg dog intet faae at see af det Indre. I første Stokværk forbindes gierne alle Vinduerne ved en lang Altan; ogsaa der hænge lange, sribede Gardiner fra den øverste Rand af Vinduerne udover Jerngitteret, men jeg kan dog stundom see, at der er fuldt af Blomster derinde og af Slynngplanter, som snoe sig villigen opad Jernstængerne; jeg kan see, at Husets Damer sidde paa Altanen, og nu og da bliver ogsaa en Flig af det misundelige Gardin truffet tilside, og et Par sorte Vine titte nysgierrig ud imellem Gitteret og de nedhængende Ranker efter den lyshaarede Fremmede, som vandrer forbi. I Stuen, ligemed Jorden, ere Værksteder af alle Slags; der staaer Snedkeren og høvler for aabne Døre, og Bageren bager fine Kager saagodtsom ude paa Gaden; Smeden hamrer, saa Gnisterne flyve omkring mig, ja Blikkenslageren, som skal smelte Tin til at lodde med, har faaet en Bunke Høvlspaaner hos sin Gienbo Tømmermannen, dem har han lagt lige midt paa Gaden, stuet Jld i dem og stillet sin Potte derover, og nu brænder der saa lystigt et Baal, at jeg, der skal forbi, omtrent er i samme Tilfælde, som Kong Roif, da de Svenske vilde brænde ham inde, og jeg har tilmed intet Skjold at kaste over Jlden.

Med et Spring sætter jeg over Potten og Baalet, og med nok et Spring er jeg ude af Gaden og staaer paa et stort Torv. Det er nok Frugttorvet, kan jeg see; der ligge deilige, rødkindede Abrikoser og gule Sukkermeloner, store, hvide Løg, grønne og blaae Figner, og halvaabnede, blodrøde Granatæbler opstablede ved Siden af hverandre. Overskaarne, saftige Vandmeloner ere stablede op i Pyramider, og den skarlagensrøde spanske Peber straalet fra de fyldte Kurve. Mine nordiske, tarvelig vante Dine gøtte sig ved Synet af denne Sydens „frugtbare Herlighed“, og længe kan jeg ikke modstaae min Lyst; jeg kjober for en Real blaae og grønne Malagadruer, og med Hænderne fulde, vandrer jeg spisende rundtomkring paa Torvet og betragter alle de Scener, som byde sig frem for mine Dine.

Ogsaa her vrimler det af Bandsælgere og Limonadehandlere; Haandværkeren og Læstdrageren staaer stille et Dieblis foran den vandrende Vanddunk, tørrer Sveden af sin Pande, mens Aguadoren presser en halv Citron i Glasjet, betaler, drifter og gaaer videre; det skulde man byde vore Dragere derhjemme istedetfor en Snaps, tænker jeg, de vilde vist sætte et løierligt Ansigt op dertil. Paa hvert Hjørne sidder en Mand eller Kone under en Paraply, med sit Bord fuldt af Kobberpenge, og skøndt halv sovende, have de dog en instinktmæssig Følelse af Fare, naar stundom en eller anden Lazzaron kommer deres Skat for nær; da fare de op af Søvn, og fra deres Læber strømme velklingende Ord, der dog formodentlig ikke lyde saa godt i Personens Øren, som i mine; thi han luster slukøret videre. I en Krog sidder en lille

Pige paa en Steen; de brune Skuldre stikke frem af den lasede Kiole, og Fødderne ere nøgne; lange, sorte Haar hænge som en Kamme nedomkring det solbrændte Ansigt, og med kloge Dine seer hun paa mig og rækker en Græsfurv frem, som er fuld af rødbrune Frugter, der ligne store Blommer, mens hun venlig og indsmigrende siger: „Chumbos, Señor! muy buenos“. Da jeg gjør Mine til at ville kiøbe af de ubekiendte Frugter, giver hun sig til med en Kniv at slaae Skindet af dem, saa det røde Kiød kommer frem; men jeg, hos hvem Aeenlighedsfandsen endnu ikke er ganske uddød, seer paa Kniven og paa hendes Hænder, og peger paa de uskrællede, for at lade hende forstaae, at jeg ønsker af dem. Hun siger noget, Gud veed hvad, og vedbliver at række mig de tilberedte Frugter; da sniger en skændig Mistanke sig ind i min Siæl, at de, hun har skrællet, maaskee ere mindre gode, end de andre, ligesom naar hiemme i Danmark halvraadne, og derfor ogsaa halv skrællede Appelsiner bydes tilfals; jeg griber, trods hendes Indsigelser, selv ned i Kurven, tager to eller tre af de hele „Chumbos“, men lader dem hurtig falde igien; thi de ere fulde af smaa Pigge, som stikkende bore sig ind i mine Fingre. Pigen leer, og ærgerlig skynder jeg mig bort og piller møjsommeligt Tornene ud af min Haand. Saaledes gjør jeg Bekiendtskab med de ellers velsmagende Frugter af den over hele Syden udbredte *Ficus India*, en mægtig, frodig vøgende Kaktus-Art. Istedetfor Skrallevogne seer jeg Gæler, med store Kurve paa Ryggen, vandre over Bladsen, fulgte af Drengene, som i Kurvene opsamle Alt, hvad der som Overflødigt er kastet udaf Husene.

Paa Hjørnet af den Gade, hvor jeg nu dreier ind, ligger en Posada eller Værtshuus; i Porten staae et Par smukke, raske Bønderkarle i sorte Fløielstrøier med Sølvknapper, ryge deres Cigarer og see ud paa Gaden; deres Muuldyr staae fuldt oppakkede, pyntede med brogede Snore og Klokker, inde i Gaarden ved Vandtruget. Ligeoverfor, paa det andet Hjortog, ligger en pialtet Familie udstrakt i Skyggen og holder sit Middagsmaaltid. Manden spiser veltilfreds et Stykke hvidt Brød med Løg til; ved Siden af ham ligger hans Søn paa Knæ og holder en Leerpotte over en Ild af sammenskrabet Halm og Høvlspaaner, imedens Moderen rører med en Pind i den dampende Potte. En mager Hund staaer i nogen Fraastand, logrende med Halen, og betragter, ligesom jeg, den maleriske Scene. Ved den anden Ende af Strædet, hvor det løber ud i en bredere, mere befolklet Gade, kommer jeg forbi et lille Capel, der egentlig ikke er andet end en stor Niche i Husets Muur; over et Alter, smykket med Blomster, hænger et Billede af Jomfru Maria i Glas og Ramme, en Lampe kaster et svagt, rødtligt Skær, der overvindes af Dagslyset, over Væggen. De Forbigaaende lette paa Hatten eller neie sig, derinde knæler en gammel Kone, med høiet Hoved og foldede Hænder. Hvor er det smukt, midt i Byens Lummel og Støi at see dette stille, fredelige Tilflugtssted, hvor den travle Vandrer kan samle sine adspredte Tanker og bede et Dieblif, før han atter gaaer til sin Gierning. Igiennem en pyntelig Bazar, fuld af allehaande Boutiker, kommer jeg til et stort Torv i aflagt Fiirkant, omgivet af smukke, høie Huse. I den ene Ende er en Vagt, Soldaterne staae under Gevær og

Trommerne røres; paa Bygningens Forside skinner med store, forgyldte Bogstaver: Plaza de la constitucion. Ligeoverfor, paa den anden Side, seer jeg Skiltet til et Kaffe-huus; jeg er træt og varm og længes efter at hvile mig, jeg gaaer opad en Steentrappe, kommer igiennem en lang Gang, og staaer nu i en venlig, aflang Gaard, som er belagt med Marmorkvadere og overskygget af et broget, blaat og hvidt Solseil. Viinranker slynge sig opad Bægene og tunge, blaae Druerklaser stikke frem af det lysegrønne Løv; i Midten af Gaarden kaster et pladskende Springvand sin Straale et Par Alen iveiret og falder som en fin Regn ned igien i Marmorbassinet. Rundtomkring, ved smaa Borde sidde de alvorlige Spaniere, med Hatten paa Hovedet og Papircigarer i Munden, tale med hverandre eller spille Skaf. Jeg sætter mig i en Krog ved et Bord, Opvarteren staaer ved et andet Bord, taler med to Herrer, og lader ikke til at lægge Mærke til min Ankomst. Jeg banker i Bordet, han hører ikke, jeg kalder: Mozo! han dreier langsomt Hovedet om imod mig, nikker med Bærdighed, og vedbliver derpaa sin Samtale. Gid Fanden havde dit spanske Bæsen! tænker jeg og gynger utaalmodig frem og tilbage paa Stolen; men det hjælper ikke, han kommer først, da Samtalen er endt, og just som jeg er i Begreb med at gaae min Vej. Jeg bestiller et Glas Limonade, og han nikker atter gravitetisk med Hovedet, men langtsfra at oprette sin forrige Løven ved en fordoblet Hurtighed, gaaer han langsomt, med stolt Holdning, som om han var en Grande eller i det mindste hørte til Spaniens Nobleza, ud for at hente det Bestilte. Paa Veien møder han en anden Opvarter, nu

staaer han stille igien og taler nogle Ord med ham, og jeg hører, at de fuldkommen ceremonielt tiltale hinanden med Señor; derpaa gaaer hver til sit, og endelig faaer jeg da min Islimonade, der rigtignok er saa fortræffelig, at jeg glemmer Opvarterens Grandeza. Jeg drifter den, ryger en Cigar og iler saa ud i Livet igien, for at see og undre mig.

Hist og her, hvor jeg gaaer forbi, staaer der en Dør aaben, og jeg kan ikke bare mig for at kige igiennem den lange, flisebelagte Forstue, ind i den lille Gaard, som altid er reenlig og lys, ofte omgivet af Buegange i en Firkant, og med en Brønd eller et Springvand i Midten. Rundtom staaer der Myrter og Dranger i Urtepotter, og Gaarden er beskyttet imod Solen ved et udsæendt Seil eller ved et Trægitter, heelt dækket af Ranker, som i denne Tid hænge fulde af modne Druer. En eneste Libreria seer jeg paa min Vej, fiendelig ved Helgenbilleder af alle Slags, som, blandede med franske Lithographier og Straus's nyeste Balse, hænge i Glasstabe udenfor. Jeg træder ind i Bogladen og spørger om en god Reisehaandbog, en ny Udgave af Don Quijote og en spansk Literaturhistorie; de to første Bøger faaer jeg, men den sidste, forstikker Boghandleren mig, eksisterer ikke; dog finder han, efter lang Søgning, en Oversættelse af Schlegels: Ueber dramatische Kunst und Literatur, og præsenterer mig den som et udmærket Bærf af en original spansk Forfatter. En Catalog over Bogladens Assortiment af Skrifter og Musikalier forærer han mig til Afsked, og jeg kan deraf see, at man i Malaga som i hele Verden ikke

læser stort andet, end franske Romaner og Skuespil, og accompagnerer sig dertil med tydsk Dandsemusik.

Fra en af de snevre Gader træder jeg ud paa en aaben lille Plads og staaer med eet foran den store Cathedralskirke, en smuk Bygning, i sammensat, halv gothisk Stiil, beklædt med guulagtig Cement fra øverst til nederst, med store, hvælvede Vinduer og Døre og eet høit Taarn. Jeg gaaer opad en Marmortrappe, igiennem den store Indgang, trækker et Tæppe tilside, og staaer nu for første Gang i en katholsk Kirke. En stærk Lugt af Røgelse følger mig imøde, det mystiske Halvmørke tillader mig først lidt efter lidt at skielne Gienstandene, som omgive mig, og min Erbødighed for det Hellige, der endnu ikke er bleven fortrængt af Touristens næsvise Nysgierrighed, gjør, at jeg holder mig i Baggrunden af Kirken og ikke nøiere undersøger de mange Nicher med Altere, som opfyldte Sidegangene. Hist og her knæler en Skikkelse paa Steengulvet, meest Gruentimmer af den simple Klasse, enhver foran sin Helgen, korsende sig og mumlende sagte. Chordrenge, i hvide Klæder, gaae frem og tilbage og svinge Røgelsekar af Sølv; foran det prægtige, marmorbeklædte, med mange Bortlys straalende Høialter, som staaer frit i Mellemstribet, vandre Præster i røde Fløielstalarer, messe, korsе sig og neie, imedens Drengene ryge og ringe med smaa Sølvklokker; nu og da falder Orgelet ind, undertiden alvorligt, men for det meste muntert, næsten lystigt. Men det Hele er saa dødt, saa stille; de saa, neppe tyve Mennesker af Menigheden, det store Rum, den enkelte Præsts Stemme, som gienlyder under de tomme Hvalvinger: Alt bidrager til hos mig at fremkalde Forestillingen om en

Fest i et Huus, hvis Herre ikke er tilstede. Der er kun eet Parti af Kirken, eller rettere udenfor den, som tilsiger min Følelse. En Dør staaer aaben i et Størne af den ene Sidegang, og det lyse Dagskær falder derudefra ind paa et Alter tætved Døren, med et brogetsmykket Mariabillede og levende Blomster i Glas foran det; udenfor er der en venlig, lille Klosterhave, med røde og blaae Blomster i Bede, med Citron- og Orangetræer; Solen skinner derned, og Ranker og Bedbend snoer sig opad Kirkemuren. Der gaaer jeg ud, derfra lyder Orgelet og Chordrengenes Sang dæmpet og smukt, og der synes mig først, at jeg føler, min Gud er tilstede: i Blomsternes liflige Duft og Farveskær, i Solens glade Skin giennem Løvet.

Ad en anden Bei kommer jeg ud igien i de mylrende Gader; Solen staaer ikke længer saa høit paa Himlen, og endskiøndt jeg af viis Forsigtighed har ladet mit Uhr blive ombord, siger min Sult mig, at Klokken maa være henimod fire. Efter megen Spørgen og Ledet finder jeg endelig et Casa de pupilos, hvor der er Table d'hôte til fast Priis, og hvor jeg altsaa ikke er nødt til at røbe min Ukyndighed i spanske Retters Navne og Beskaffenhed. Omgivet af Spaniere, Franskmænd og Tydskere, sidder jeg da nu her, ved en Ende af det lange Bord og fortærer i Taushed fremmede, aldrig seete eller anede Retter; om Navnet paa den Ret, jeg har spist, spørger jeg kun een Gang, og da svarer Opvarteren mig: "ranas" (Frøer). Forsædet gientager jeg: ranas? og han maa kunne læse min Forstrækkelse i mit Ansigt, thi han siger smilende: Si Señor, ranas en agridulce (Frøer i suur og sød

Sauce). Salige ere de, som hverken see eller vide, tænker jeg og spiser videre, men naar der kommer en Ret, som seer mig noget mistænkelig ud, lader jeg den dog gaae forbi; det kunde jo muligen være Muus eller Snegle. Midt under Maaltidet lyder der buldrende Trin og højrøstet Tale opad Trapperne, to Mænd komme ind i Stuen med hinanden under Armen og med Hattene paa; de ere lidt drukne, siger mit første Blik mig, de ere Skippere, det andet, de ere fra Norden, det tredie. De sætte sig for Bordenden paa to tomme Stole, beholde Hattene paa og tage for sig af Retterne. Da deres første Hunger er stillet, taler den ene: det er en Normand; den anden svarer: det er en Svensk; jeg selv tier stille, og jeg er en Dansk; her er altsaa hele Skandinavien broderlig forenet i os tre. De øvrige Gæster ved Bordet blive opmærksomme paa de to Skippere, ikke fordi de tale høit og sidde med Hatten paa, men fordi navnlig Normanden, paa ægte nordisk Vis, er bleven modig af Rusen, lægger begge Albuerne paa Bordet og kaster udfordrende Blikke rundt omkring sig, som om Alle de, der ikke tale hans Sprog, vare hans Fiender. Man spørger hinanden tilhøre og tilvenstre om Bordet, hvad det kan være for Landsmænd; Spanierne mene, at det er Tydske, Franskmændene, at det er Engellændere; man seer paa dem, smiler og hvisker halvhøit. Normanden spiller Vinene op saa høit, som han kan, læner sig udover Bordet, og begynder med høi Røst og paa sit eget Maal følgende ziirlige Tale: „Hvem Diævelen griner I af, I sorte Abekatte? Er det af Jer selv eller er det af mig? For hvis det er af mig, saa kunde det nok være, at I handlede

fløgeligen, ifald I luffede Jeres Rahytsdør i". Svenskeren, som formodentlig er af en sagtnodigere Natur, tysser paa ham og mener, at han skulde tage sig iagt med hvad han siger. „Na, til Helvede"! svarer den modige Skipper; „troer du der er Nogen af alle dem, der forstaaer en eneste Mundfuld Norst? Jo, de maatte ønske dem det". Da jeg just har endt Maaltidet og betalt, reiser jeg mig op, sætter min Hat paa, og siger, idet jeg gaaer, til min Kæbe: „Farvel, Hr. Capitain! Tak for godt Selskab". Han stirrer paa mig med opspilede Dine, hans Mund bliver staaende aaben, jeg troer, han bliver ædru af lutter Forbauselse. Men før han kommer sig af den, er jeg nede af Trapperne og borte.

Hvormange Gader, jeg gaaer igiennem, veed jeg ikke, men omfærd kommer jeg til den udtørrede Flod, Guadalquivirs Leie. Hvo skulde troe, at her, paa denne Sandbund, hvor der nu staaer Telte, Træskure og Sivhytter, hvor Heste og Kvuldyr trække de tohiulede Kærrer, hvor der er et heelt Frugtmarked, fuldt af Kiøbende og Sælgende, hvor Drengene slaae Kolbytter og Sviin og Hunde strække sig dorste i Støvet: der bruse om Foraaaret, naar Solen smelter paa Biergene, en Flods kiefte Bølger, og vælte sig høitskummende ud imod Havet, der stige de stundom op over Bredderne og jage de fattige Folk udaf deres Huse, som ligge langsmed Randen? Jeg følger Floden, saa veed jeg, at jeg omfærd maa komme til Stranden, jeg skimter allerede det blaae Middelhav langt derude; men her vinke grønne Træer mig ved Siden, der maa jeg op.

Tre lange Alleer af Akasier og Popler ligge foran mig, det er Byens Alameda eller Promenade for Ridende, Kiørende og Fodgængere. Ved den øverste Ende af den, der hvor jeg staaer, er der en muret, halvrund lille Niche, omgivet af og smykket med Blomster; en klar Vandstraale springer udaf en Tud høit oppe i Muren, og nedenunder staaer en Flok Drenge for at drikke; de kunne ikke naae Springet, men med aaben Mund og Hovedet lagt tilbage, lade de det klare, kolige Vand løbe dem ned i Halsen med stor Færdighed. Langsmed Siderne, i de skyggesfulde Alleer, ere Steenbænke af graat Marmor og Buster — Gud veed af hvem — opstillede, og der hvile og bevæge sig imellem hverandre Herrer og Damer i en broget Blanding, for at nyde Aftenens Kølning og forfriskes af Søvinden, som alt har begyndt at blæse. Der er ingen Forskiel paa Stand; den simple Arbeidsmand, den velhavende Landmand, den rige Kiøbmand, alle gaae de frem og tilbage, lige stolte, eller hvile paa Bænkene og ryge deres Cigaritos. Unge Herrer — Majos kaldes de her, som i Frankrig Lions — klædte i en fin, tætsluttende sort Klædes Trøje, med et bredt, rødt Silkeflærf om Livet, snevre, lyse Beenklæder og den spanske Hat sat kiest paa Hovedet, vandre op og ned, stolte i Bevidstheden om deres upaaflagelige Paaflædning, betragte de forbiggaaende Damer, eller hviske vel endog et beundrende: „Alma de mi vida!“ naar en rank, letfodet, silkeklædt Señorita rasler dem forbi; thi her generer man sig ikke.

Og hvor skulde man kunne det, hvor skulde man faae Tid til at tænke paa det Passende, paa Conveniens

og Selskabsformer, naar man er omgivet af det Skøn-
 neste, Jorden har frembragt, naar man fra alle Sider
 er udsat for en Ild af sorte Glammer, saa stærk, saa
 pludselig, saa giennemborende, at man enten brændes reent
 til Aske og aldrig kommer mere til sig selv igien, eller
 ogsaa opflammes og beruses, som om man havde tømt,
 Gud veed hvormange Glas af den hede, spanske Viin?
 I Spanien findes Verdens skønneste Kvinder, det veed
 Enhver; men ikke Enhver veed, at de skønneste Spanier-
 inder findes i Andalusien, og de skønneste Andalusierinder
 i Malaga. Kan man tænke sig noget paa engang mere
 yndigt, let og loffende, noget mere fornemt, stolt og fier-
 nende, end den unge Dame, som ved Siden af sin gamle og
 hæslige Moder — thi gammel og hæslig ere her Syno-
 nymmer — svæver ned igiennem Alleen. Hun er sort lige-
 fra det stolte Hoved til den lille Fod; den sorte Silke-
 kjole rasler i tykke Folder omkring hendes ranke Liv
 og spulmende Lænder; en sort Atlaskes Mantille, rigt be-
 sat med Kniplinger, hænger som et Slør over Hals og
 Hoved og holdes sammen foran Brystet med den venstre
 Haand. Derved dannes der ligesom en Ramme om det
 ovale, blege, fine Ansigt, hvor Læberne ere som to Roser
 i et Bed af Lilier, og Vinene — ja, dem kan jeg slet
 ikke beskrive. Hun holder med den høire Haand sin sorte
 Bifte og skjuler halvt Ansigtet med den; men idet jeg
 gaaer forbi, lader hun den synke, og uden at dreie Ho-
 vedet kaster hun fra de sorte Steenkulskøine et Sideblik,
 saa jeg pludselig bliver staaende, som standset af en legem-
 lig Magt. Jeg vender om og følger hende, da mødes

jeg af et Par andre funklende Stjernebliske, og idet jeg staaer ubestemt og ikke veed, hvad Bei jeg skal tage, drager paa den anden Side af Alleen en sort Silkesky forbi, et Lyn glimter ud deraf og slaaer ned i min allerede halv berusede Siæl. Og flere og flere Skyer samle sig under den klare Aftenhimmel, svære tusende forbi og slynge deres Lyn ud til alle Sider — det er et vældigt Tordenveir! Luften er ordentlig trykkende, lummerhed, i det mindste bliver jeg varmere og varmere. Der er en Kamp tilhøre og tilvenstre, tusinde Smile skydes ud fra Læbernes Buer, og som Rastespyd flyve brændende Blikke fra Señoritas til Señores og tilbage igjen. Og det er ikke blot iblandt de Fjorne, iblandt de Silkeklædte, at Kampen raser, ogsaa Almuen er greben af dens Hvirvel, ogsaa i dens Rækker sættes der med Hoved og Hænder, med Bryst og Fødder, ja mangen en Pæl, som flyver ud fra en deilig og stolt adelig Dame, opfanges paa Beien af en rank, kraftig, fløielsklædt, sølvspændt Karl, og slynges dristig tilbage hvor den kom fra. Heller ikke de elegante Majos glemme at betragte disse smaa, lette, solblegede Piger af Folket, hvis sorte, skinnende Fletninger ere fæstede op i Rakken med en Skildpaddeskam og pyntede med friske Neglifer, hvis hvide Rioler knap skiule Læggen og vise hele den utrolig lille Fod, med Silkeskoen og den sviklede Strømpe. Thi af sin Fod og sit deilige Haar er la Malagueña stolt og det medrette; den simpleste, fattigste Pige, hvis Rioler er sønderrevet og igjen sammenshyet mangfoldige Steder, har altid skinnende hvide Strømper og nette Sko, ofte af Silke, der slutte tæt til Foden og med

sorte Baand ere bundne fast om Ankelen. Og midt iblandt disse lgnende Skarer, med fulsorte Haar og Dine, seer jeg nu og da en ærlig Skipper fra Norden, som med sin Hustru under Armen vandrer frem og tilbage i Alleerne; jeg kan ikke gjøre for det, men jeg kommer til at smile ved at see den tykke, blonde, rødmsjede Kone, med sit hoirøde Shawl og sin gule, storshyggede Straa-hat gaae imellem de ranke, deilige Señoras; det er som naar man stundom i Skoven kan see en rødblisjet Ko gaae rolig og græsse i en Flok af springende Raadhr; det er som Kafadues Røst i Capriciosa, der kalder mig tilbage fra Nymphernes Rige til den ægte, nordiske Virkelighed. Og under alt dette møder jeg min Capitain, han har søgt mig for at lade mig vide, at jeg strax maa gaae ombord, thi efter Klokken otte maa ingen Baade lægge til Quaien. Malaga er nemlig i en Slags Beleiringsstilstand, en Sammensværgelse imod de høiere Officerer er nylig opdaget, en Oberst bleven myrdet, Tropperne forstærkede og Folket uroligt. Gibralfaros Castel er fuldt af politiske Fanger, paa de offentlige Pladser maa Ingen staae stille i større Tal end tre, for at tale sammen; Dronningens forestaaende Giftermaal, hvorom allehaande Rygter nu begynde at udbrede sig, forøger den bevægede Stemning. Jeg siger Farvel til Alamedaen, stiger i Jollen og roes ombord, for at sove den sidste Nat i det Skib, hvor jeg nu i næsten en Maaned har havt mit fredelige Hiem. Dyrk springer mig logrende imøde og Griis grynter omkring mig; den lille Toldbetient, som vel har fedet sig den lange Dag alene med

Styrmænd og Matroser, hilser venlig paa mig, med en Strøm af Complimenter, Kahytsdrengen kalder mig til Aftensbordet, og endelig sidder jeg da igien rolig i et Hjørne af Sofaen, i den lille Kahyt, og kan begynde at samle mine Tanker, hvori Dagens mangfoldige, forskjelligartede Indtryk bevæge sig imellem hverandre, som Glasperlerne i et Kaleidoskop.

I Malaga.

Jeg har sagt Farvel til den hyggelige, lille Rahyt, til det snevre Lukas, hvor de udenfor skvulpende Bølger saa tidt have vugget mig i Søvn, saa tidt ogsaa vækket mig af Søvn; til den venlige Capitain, til Styrmanden og Folkene, til min Ben Aduaneroen, til Hunden og Grisen og de hvide Duer; jeg har sagt Farvel til Mast og Raa og Seil og til de ustadige Binde. Alene, med mig selv og min Koffert, boer jeg i Malaga, i et Casa de pupillos, høit oppe, det vil sige paa anden Sal, i et lille, simpelt Bærelse. Alene, med mig selv, siger jeg; det vil sige, først jeg alene og derpaa jeg selv; og det er saaledes at forstaae, at det egentlig først nu, i disse tre Dage, jeg har tilbragt i en fremmed Stad, er bleven mig rigtig klart, at der er en dobbelt Bevidsthed i mig — som da endelig i ethvert Menneske, der kan tænke sig om — og at jeg saaledes egentlig aldrig er alene, og det er mig en stor Behagelighed.

Det var nemlig om Morgenens tidlig, jeg flyttede fra Skibet ind til Byen, alle Mennesker vare paa Benene rundtomkring, det var det samme Liv, den samme Bevægelse, som Dagen i Forveien; men da det nu ikke længer

var ganske nyt for mig, begyndte jeg at føle mig noget tilovers iblandt alle disse Menneſker, ſom ſtødte og ſkubbede mig, uden at ſige: om Forladde, og imellem hvem jeg ikke ſaae et enefte bekiendt Anſigt, ja ſom endydermere, ſortsmudsede og ſkæggede, ſom de vare, ſaae ud ſom lutter Røvere. Da jeg derfor var kommen op paa mit Bærelſe, og Døren var lukket, følte jeg virkelig ligesom en Slags Medlidenhed med mig ſelv, og da jeg ikke vidſte anden Maade at give den Luſt paa, ſaae jeg paa min Koſfert, der ſtod foran mig, og ligesom jeg gjorde ſin første Reife, og ſagde: „Ja, nu er det giort, min Ven! nu er Reifen begyndt; og vi to maae nu ſee at holde os til hinanden og hjælpes ad, thi der er nok ingen Andre, ſom vil bryde ſig om os. Det ſkulde da i al Fald være dig, der maafſee kunde tiltale en Fremmed ſaaledes, at han ſøgte at drage dig til ſig; jeg kommer nok til at gaae min Gang alene“. — „Nei, ingenlunde“, var der en Stemme eller en Tanke, ſom ſvarede, „jeg ſkal have den Gæſt at ledsage Dig, hvorlangt Du ſaa reiſer“. — „Hvem er Du?“ ſpurgte jeg forundret; thi, ſom ſagt, jeg kiendte ikke Stemmen. „Jeg er Dig“, ſvarede den. — „Er Du mig?“ vedblev jeg endnu mere forundret og næſten ſtødt, „det var underligt; hvem er da jeg?“ — „Du er ogsaa Dig, men en lavere Eenhed af Dit Væſens Tohed.“ — „Det forſtaaer jeg ikke, jeg er ikke Philoſoph.“ — „Det behøves heller ikke“, blev Stemmen ved; „jeg vil blot erindre Dig om Licentiaten i Poul Møllers Fortælling.“ — „Ham med Jeg'erne“, afbrød jeg forſkrækket; „Du vil dog ikke ſammenligne mig med ham?“ — „Han var ſlet ikke ſaa gal fra Begyndelſen af“, ſagde

Stemmen; „men han blev det, fordi han med BOLD vilde afslæde sin Bevidsthed og see den i dens absolute Nøgenhed; saa blev den vred og gøglede saalænge for ham, til hans Hoved blev confust. Det skal Du blot tage Dig iagt for med mig, saa vil Alting gaae godt. Ryd mit Selskab i den Form, hvorunder jeg kommer til Dig — eller viis mig bort, ligesom Du vil, saa kommer jeg igien en anden Gang i en anden Dragt.“ — Jeg begyndte at forstaae, hvordan det hængte sammen med dette mit andet Jeg, og spurgte: „Siig mig engang, jeg har altsaa formodentlig tidligere haft Hren af Dit Besøg?“ — „Ja mange Gange“, svarede Stemmen med en fiin latter; „kan Du ikke huske, da Du var ganske ung, saa gik vi sammen „under lyse Bøg“, saa paa Maanen, som skinnede ned igiennem Løvet, og jeg var tidt meget bedrøvet paa Dine Begne, fordi der var en vis Følsomhed i Dit Væsen, som let kunde tage Overhaand. Den gik dog imidlertid heldigen over, og siden kom jeg en enkelt fielden Gang til Dig, under Skikkelse af Din gode Samvittighed; men da det lod til, at Du skammede Dig ved mig, faldt det mig ind for nogle Aar siden at indfinde mig en Aftenstund som Din onde Samvittighed. Du husker nok selv, hvor vred Du blev og hvordan Du jog mig hovedfulds paa Døren. Siden har jeg nogle Gang figet ind til Dig, for at see, hvordan Du havde det, og da Du nu skulde reise, gjorde jeg mig istand og gik med ombord. Og nu er jeg her; jeg hørte Dig klage over Gensomhed, vil Du tage tiltakke med mit Selskab, skal jeg, som sagt, have den Hre at følge Dig, hvor Du reiser hen. Jeg er i et fortræffeligt Humeur, aldeles ikke gnaven, og alvorlig

er jeg kun engang imellem." — I det samme bankede det paa Døren. „Du behøver kun at tænke paa Dig selv, saa kommer jeg strax“, raabte mit andet Jeg, og var allerede borte, da Dyvarteren kom ind med en Kop Chokolade, jeg havde bestilt. Denne Aftenbaring satte mig i godt Lune, jeg nød med Velbehag den tykke, sorte, spanske Band-Chokolade, og imens sagde jeg til min Koffert: „Ja, nu har Du selv hørt, vi ere tre, og tres faciunt collegium; der er altsaa ikke længer Tale om Gensomhed og Forladthed; den Herre, som nys forlod mig og jeg, vi ere uadskillelige, og jeg haaber, at Du ikke vil lade Dig noget foresnaffe af de interessante, spanske ladrones, men blive trofast hos os indtil Enden — et bedre Selskab, tør jeg nok sige, finder Du som Kuffert ikke lettere.“

Og saaledes sidder jeg da nu alene, med mig selv og min Koffert i et lille, simpelt Bærelse paa anden Sal, i et Casa de pupilos i Malaga. En Zernseng med et Mosquito-Gardin af grønt Flor, et lille Bord, et Speil og en Rørstol er hele mit Bohave og har været det i tre Dage. Glasdøren, som tillige er Bærelsets Bindue, gaaer ud til en Balkon, hvor jeg om Morgenens tidlig trækker frisk Luft og morer mig med at see ned paa den lille Plads, som ligger foran Huset. Ligeoverfor er en stor Gaard, som tilhører en Riøbmand; han har sit Contoir og sit Bathuus deri, og udenfor samler sig tidlig, naar Solen knap er oppe, en Mængde Bønder med deres Kæser og Muuldyr, læsede med Frugt. Dyrenes langtrukne Skrig og Klangene af deres Biælder er den første Lyd, som vækker mig af min Morgensøvn, og jeg

har i disse tre Morgener grundigen studeret saavel deres som deres Herrers Egenskaber. At Sancho Panza kunde elste sin Rucio saa høit, at han kalder den sin kiæreste Ven og klager over dens Tab, som over Tabet af En, han forstaaer, og af hvem han igien forstaaes: det er nu bleven mig begribeligt, thi der er en Sympathi imellem disse Væser og deres Drivere, som grændser til det Utrolige, og som kun et langt Samliv kan have udviklet saa stærkt. Naar det lille Torv om Morgenens er allerfuldest og en ny Drift kommer trækkende, som de Andre maae giøre Plads for, kalde Driverne blot deres Væser ved Navn, saa komme de; og hører Dyret for de Andres Skrig, for Biældeklang og Raaben ikke strax, behøver han kun at kaste en lille Steen paa det, hvoraf han altid har et Forraad i Kommen, saa forstaaer det, spidser Øren og kommer naar han da gientager dets Navn. Og hele Timer kan et saadant taalmodigt Langøre staae der, med fuld Oppakning og vente, uden at faae saameget, som en Drift Vand eller en Mundfuld Hø; det er alene Pligtfølelse og Kiærlighed til dets Herre, som holder det oppe, og som det ligner Rucio, vil jeg haabe, at han ligner Sancho Panza og belønner dets Udholdenhed, naar de ere vendte hjem til Huus og Stald.

Før Solen er steget heelt op over Taget af min Gienboes Huus, og den glohede, blytunge Sirocco, som i disse Dage puster paa osovre fra Afrika, har faaet rigtig Magt, kaster jeg en Frak om mig, sætter min Straahat paa Hovedet, og lister mig igiennem de endnu kolige Smaagader ned imod Stranden for at tage et Svøb. Men Skyggen naaer ikke længer end Husene, et

Stykke Bei maa jeg vandre langsmed Stranden, i varmt Sand og Støv, under Bassen, hvorpaa Castellet ligger, og skøndt det kun er ti Minuters Gang, opheder den brændende Luft dog saadan mit Blod, at jeg mat og badet i Sved med Nøie naaer ned 'til de røde Træhuse, som svømme paa Vandet. Under en aaben Veranda, skygget af et Soltag og fuld af blomstrende Roser og Oleandre, sætter jeg mig for at afkøles, og lader mit Die glide over Havnen og Skibene, forbi Moloen og det hvide Fyrtaarn, langtud til det mørkeblaae, stille hvilende Middelhavs Glade. Ved Siden af mig sidder Badehusenes Eier, en gammel, hvidhaaret, rynket Mand, med en krum Orne-næse og et Par sorte, livlige Dine; han har lagt det ene Been over det andet, læner sig tilbage paa Stolen og figer ikke et Ord, men ryger den ene Papircigar efter den anden og blæser Røgen ud igiennem sin Næse i lange Skyer. Ude i Vandet springer en Flok nøgne Dreng, med deres Klæder paa Armen, behændigen fra Steen til Steen, forfulgte af en Soldat, hvis Sædelighedsfølelse har slaaet Alarm ved at see dem afflædte uden Skj saar nær ved det privilegerede Badehuus. Smidigen springe de solbrændte Dreng som Giorte afsted igiennem Vandet, den tunge Soldat i sin snevre, grønne Uniform løber bandende efter dem paa Stenene, nu snubler han, Foden glider, og han falder til Anæet i Vandet, medens Drengene jubler og dandse i Bølgerne. Imedens jeg smilende seer paa den morsomme Scene, lyder der lette Trin nedad Badehuustrappen, et Par silketilhyllede Señoras træde raff ind, fulgte af deres Pige, som bærer Haandklæder og Lagener. Da de see den Fremmede, hæver Bisten sig

hurtig, men den ene kan dog ikke bære sig for, idet hun gaaer forbi, at lade den falde halvt sammen; jeg seer en klar, bleg Kind, en lille Mund og opfanger et Blik af et Par sorte Dine. Derpaa gaae de alle tre over den smalle Bro ind i et Kammer og Døren lukker sig efter dem. Jeg er afstølet og lader mig ligeledes give et Bærelse; Lærredsvægge paa Siderne og et Forhæng til at trække op indeslutter et lille firkantet Bassin, hvori Vandet skinner med klar, lysblaa Farve, og brogede, glindsende Smaaafiske smutte frem og tilbage over den hvide Sandbund. Jeg klæder mig hurtig af og springer i Bassinet; da hører jeg paa engang Stemmer ved Siden af mig, bløde, velklingende Pigestemmer, jeg hører overgIVEN Latter og Pladsken i Vandet, det tykke, dobbelte Seildug bevæger sig, som om Rogen stødte derimod, og det stille Vand begynder at ghyge sagte op og ned. Det maa være de to unge Damer og deres Pige, tænker jeg, forundret over denne, i nordiske Lande uhorste Frihed; jeg dukker mig igien ned og lader Vandet strømme over mit Hoved. Men det er ikke meer det samme; er Solen steget høiere og brænder stærkere derude, eller har en varm Strømning fra Afrika naaet den spanske Kyst og fyldt Bassinerne? Søen er lunkn, de sagte bevægede Bølger gribe som varme Hænder omkring mig, det er snart hedere i Vandet end i Luften, jeg kan ikke holde det ud, jeg trækker Forhænget tilside og svømmer udenfor, langt ud, hvor Havet er koldt og dybt. Da jeg kommer tilbage, er alting stille, Vandet er roligt igien og en let Gysen giennemskælver mig, da jeg stiger op for at klæde mig paa. Men Dagen efter søger jeg et Bad op inde i Byen,

som jeg kan gaae til og fra i Skygge, og hvor Vandets Temperatur er eens bestandig.

En rig Mand har, da Munkeordenerne bleve op= hævede, kjøbt en Klosterbygning og indrettet den til et Badehuus: Baños de las delicias de Malaga. Refec= toriets Tag har han løftet af og ladet store Glasruder lægge istedet, Gulvet er belagt med Marmorplader, og imellem dem staae runde, smaa Bede, fulde af allehaande stærkt duftende Blomster. I Midten af Salen rejser sig et Tempel, heelt af hvidt Marmor, med et Bassin, hvor Guldfiske svømme, og hvorfra fine Vandstraaler springe høit op og afkøle Luften. De mørke, snevre Gæller rundtomkring ere udvidede, Dagens Lys er luffet ind, og i prægtige Marmorkar strømmer koldt og lunkent Vand. Udenfor i den lille Klosterhave, hvor Munkene før gik og arbeidede, vandre nu Herrer og Damer i de smale, skygge= fulde Gange; et Par gamle, høie Palmer staae i et Hjørne, see ned paa den forandrede Scene og ryste sagte med deres bladrige Hoveder.

Jeg seer en stor Bygning i Nærheden og spørger, hvad det er; der svares mig: la plaza de los toros, og da jeg vel ikke faaer nogen Tyrefægtning at see, vil jeg dog i det mindste have seet den Arena, hvor de holdes. En Karl følger med mig ud af Klosterhaven, om ad en Sidegade, aabner Porten for mig, og jeg træder ind i et stort Amphitheater, rundt omgivet af mange Rader Bænke, og hvis øverste Rundfreds dannes af bedækkede Loger. Fra dem er der en deilig Udsigt til alle Sider, til de brune Bierge, som omgive Malaga, til det mauriske Castel paa deres Top og til Havet, der som et blaat

Tæppe ligger bredt ud for Fødderne af den venlige By. Horneden, i Arenaen, er Sandet endnu oprodet og Blodspor kiendelige hist og her. For saa Dage siden, fortæller min Ledsager, havde fire berømte Matadores fra Madrid givet deres sidste Giesteforestilling, hvorved fem Tyre og elleve Heste vare blevne dræbte. „Det var et herligt Syn!“ tilføier han med Beundring og smækker af Glæde med Fingrene ligesom med Castagnetter; „det skulde Herren have seet, det var det smukkeste paa Jorden?“ Og imedens vi stige ned, fortæller han mig, hvordan en Tyr, vild og ubændig, havde sat over Balustraden, som skiller Kamppladsen fra Tilskuerne, bragt Skræk og Forvirring iblandt Mænd og Kvinder, hvorledes den derpaa var styrtet ned igien paa Arenaen og alene havde taget Livet af sex Heste og saaret en Toreador, saa han blev liggende paa Pladsen. „I Madrid ere de lykkelige; der have de baade Tyre og kongelige Matadorer hele Aaret igiennem; der maa Herren reise hen; thi Den, som ikke har seet en Tyrekamp, har Intet seet.“ Genimod Middag vandrer jeg hiemad, og altfor snart glemmer jeg Badets Kølighed; thi Solen brænder som smeltet Bly, og skiondt jeg for det meste gaaer i Skygge, er Luften dog ogsaa der ophedet til tredive Grader Reaumur; varer det saaledes ved, maa mit rolige nordiske Blod snart blive ligesaa blusfende som det spanske. I mit Bærelse er køligere, Soltæppet og Gardinerne ere trukne tæt for, saa hverken Vind eller Sirocco kan trænge ind, og i det mystiske Halvmørke kaster jeg mig træt, tankesløs og glemmende Alt paa Sengen, og synker i Dvale indtil Middagsklokken falder.

Paa Reiser gjør man hurtig Bekiendtskab; det gælder om at bruge Tiden og ikke spille den med Indledninger og Omsvøb — imorgen reiser jeg til Øster og du til Vester, og saa sees vi maaskee aldrig meer i dette Liv. Og jo kortere man er med hinanden, desto meer vil man være for hinanden; man skjuler sine onde Vaner, fornægter sine egoistiske Tilbøieligheder, man ryger ikke Tobak i Bognen, naar det generer de Medreisende, man er behagelig, vittig, galant, eller taus opmærksom, alt efter som Forholdene udfordre det, man tilbyder den Dame, som man har til vis-à-vis i Diligencen, sin Plads, hvis hun ikke kan taale at føre baglænds, man gjør sig Umage for ikke at falde i Søvn, for at conversere hende, og for ikke at snorke, naar man endelig falder i Søvn; man trykker hinandens Haand ved Afskeden og haaber paa snarligt Gien syn: fort, man er i alle Maader elskværdig — at sige naar man ikke er Englænder; thi den reisende Englænder er uforanderlig sig selv, og en smuk Gienboerske i Bognen kan ikke bringe ham til at opgive sin Plads, naar han selv holder meest af at føre forlænds. Ved Bordet hilser man venlig og opmærksom paa sine Sidemænd, man lader Retterne presenteres først til dem, man skienker i deres Glas, og naar Caffeen kommer, byder man dem Cigarer; da aabne Gierterne sig, man udtrykker sin Glæde over det nye Bekiendtskab, man drikker endnu et Glas sammen, man er som gamle Venner, man betroer allerede hinanden hvad Landsmand man er, ja endog hvor man kommer fra og hvor man skal hen.

Og saaledes har ogsaa jeg ved Bordet i det Casa de pupilos, hvor jeg boer, sluttet Reisevennskab med mine

Sidemænd. Den ene er en Tydsker, fra Berlin, høi, bleg, med blonde Haar og et noget smægtende Udtryk i sit Ansigt, om det kommer af, at han smægter efter Livets Lykke, eller af at han har smagt formeget paa den, skal jeg lade være usagt, dog har jeg Grund til at troe det sidste. Hans Yndlingsthema er, at hæve Schiller paa Goethes Bekostning, og som Hovedanke, imod den Sidste anfører han: at hans Skrifter indeholde saameget, „was man nicht gleich verstehen kann“; dog undtager han dersfra Faust, som han finder „sehr hübsch und leicht verständlich“. Hans uskyldige Glæde bestaaer i at blæse paa Fløite, og hans alvorlige Bestieftigelse er: „Reisen und Geschäfte in allerlei Manufacturwaaren zu machen“. Den sentimentale Probenreuter sidder ved min venstre Side; tilhøre har jeg en lille Franskmænd, med sort Haar og Skæg, giirlige Staalbriller og lakerede Støvler, men forresten noget afflidt i sin Paaklædning. Gienstanden for hans Samtale er først og sidst Paris, la plus belle ville du monde, og dens vie facile, en fielden Gang gjør han et Krydstog ind paa andre Gebeter, og glider da med Dampstibshurtighed igiennem Egne af den menneskelige Tænkning, hvor han aabenbart aldrig før har været. Det generer ham imidlertid ikke, hans Talestib sufer rasqvæk afsted, efterlader rigtignok intet Spor, ikke engang et Kiølvand, men veed altid med stor Virtuositet at finde Seinen igjen og lande i Hiertet af la grande ville. Hans Glæder ere ikke saa uskyldige, som den fløitespillende Probenreuters, de bestaae nemlig i at gjøre Cour til Vertens smukke Datter Purificacion og formodentlig til mange Flere; og hans Livsopgave er at gjøre saa gode Daguerreotyp-

Portraiter som mulig. Det er ikke blot om Middagen, at disse Herrer ere mine Sidemænd, de have ogsaa deres Bærelser hver paa sin Side af mit, og naar jeg efter Bordet staaer paa min Altan og rhyger en Cigar, gjøre de det samme i deres Vinduer, og jeg er da Vidne til deres Bestræbelser for at tækses den smukke Purificacion, thi heller ikke Tydskerens Hierte er ganske frit, og han kalder hende „ein allerliebste, spanisches Gretchen“.

Hun, som virkelig er en overmaade deilig Morena, med fulsorte Haar og Vine og en bleg, giennemsigtig Teint, der har et svagt olivenfarvet Skær, sidder ligeunder mit Vindue paa Altanen og syer, rundt omgivet af Neglifer, Roser og allehaande Slynplanter. Ved Siden af hende ghynger en spraglet Poppegøie sig i sit Messingbuur, og en lillebitte, hvid, langhaaret Hund leger med sin Herikerindes ubegribelig lille Fod, som titter frem under Riolens Folder. Ligeoverfor hende, paa den anden Side af den smale Gade, sidder hendes Veninde paa sin Balkon; med hende vexler hun Spøg og Latter, og til hende henvender hun de indirecte Svar paa sine Tilbederes Galanterier. Skøndt Tydskeren taler godt Spanisk, og Franskmanden neppe kan sætte fem Ord sammen, har den sidste dog aabenbart vundet Forsædet i det unge Hierte. „Hvor var det dog et deiligt Maanestinsveir i Aftes“, siger Tydskeren, „jeg sad den halve Nat ved Vinduet og saae paa Himlen; holder De af Maanestkin, Señorita?“ — „Kan du vel lide Kløitespil, Maria?“ svarer ondskabsfuldt smilende Purificacion; „det lyder lige som naar Zaide tuder“. — „Taler Deres Poppegøie Fransk, hermosa Señorita?“ falder Franskmanden ind; jeg vilde gierne gjøre dens Bekjendtskab, mas no puedo hablar

Español, jeg kan ikke tale Spansk". — „Er det franske Sprog ikke smukt, Maria?" svarer den Lille, „naar En taler Tydsk, lyder det ligesom naar man slaar Castagnetter uden at spille eller synge dertil; men allerbedst kan jeg dog lide det Spanske". — Og saaledes blive de ved at tale indtil Tydskeren trækker sig stødt tilbage, og Franskmanden beholder Marken til Solnedgang. Saa skal Purificacion ud at spadserer med sin Moder, Franskmanden tager Hat og Stok og agter formodentlig at træffe Damerne paa Alamedaen; jeg klæder mig paa for at gjøre Visiter. Thi skøndt jeg kun har været tre Dage i Malaga, har jeg dog i dem faaet Tid til at gjøre tre Bekiendtskaber og har besøgt tre spanske Huse.

Mit første Bekiendtskab var med en Oberst ved Infanteriet, en aldrende, graahaaret Mand, som var saa høflig at sige, „at hele hans Huus stod til min Disposition". Da jeg endnu ikke kiendte Betydningen af denne spanske Talemaade, klædte jeg mig, den første Aften, jeg tilbragte iland, i sorte Klæder, tog min Hat udaf dens Foderal og begav mig Kloffen halv ni hen til hans Bopæl. Jeg bankede med Hammeren paa Huusdøren, lidt efter figede en Pige udaf den lille, tilgittrede Nabning, der findes paa alle spanske Døre og spurgte: quien es? — „Servidor", svarede jeg saa spansk, som mulig, hvorpaa hun lukkede op og førte mig opad Trappen, ind i Familiens Dagligstue. En ganske ung, ret smuk Kone, som jeg siden fik at vide var Fruen i Huset, sad ved et Fortepiano, og hendes Mand stod ved Siden af; men meer fik jeg heller ikke at see; thi Obersten kom mig under tusinde Complimenter imøde og nødte mig med mange Bux til at gaae udad

Døren igien, nedad Trapperne og ind i hans Bærelse. Her spurgte han, hvad jeg ønskede, og da han hørte, at jeg blot vilde besøge ham, var han udtømmelig i Taksigelser, tilbød mig sin Tjeneste, lovede at vise mig Byens Mærkværdigheder, men bad mig imidlertid ikke at komme igien, og indskrænkede sig dennegang til at sige mig, at han selv stod til min Disposition, hvorpaa jeg tog Afsted under mange Forsikkringer om, at han ligeledes kunde disponere over mig.

Mit andet Besøg, den anden Dag, jeg tilbragte i Malaga, var hos en Røbmand, der udtrykkelig havde bedet mig om at besøge sig en Aften. Da jeg her var vis paa at blive modtaget og indført i Familien, gik jeg lidt tidligere og belavede mig paa at nyde en Koy Thee i en hyggelig Familiekreds; jeg glædede mig ordentlig til igien at sidde tilbords iblandt Damer, og høre Mastinens Snurren og Koppernes Raslen, efterat jeg saalange hver Dag havde haft en Styrmand til Borddame, og kun hørt det kolde Søvand koge og boble omkring Skibet. En Diener tog imod mig og førte mig igiennem flere Bærelser ind i en stor, lustig Sal, med aabne Altandøre, gammeldags meubleret, Bæggene behængte med store Familieportraiter. Fra en gammel Sopha i et Hjørne af Salen reiste tre gamle Damer sig op, neiede stivt og satte sig igien. Røbmanden, som i det samme kom ind, presenterede os for hinanden: „Don Cristian de Dinamarca, — las mias hermanas: Juanita, Ursula, Jsabel.“ Det var hans Søstre og med det samme hele hans Familie, og den yngste kunde vel omtrent være fem og fyrgethyve Aar. Forresten var der ikke stor Forskiel paa deres Udseende: magre,

skarpe Træk, rynkede Kinder, dertil bart Haar, bar Hals og bare Arme, hvilket lader til at være Brug baade for Gamle og Unge her i dette sommerhede Klima, men unegtelig klæder de sidste langt bedre end de første. Altsaa: ingen Kone, ingen Døttre, ingen Sønner; kun de tre gamle Søstre, som ikke talte Fransk, jeg, som næsten ikke talte Spansk, og Riismanden selv, som overhovedet ikke var meget talende i noget Sprog — og Kloffen var endnu ikke otte. Jeg satte mig ned, hørte Damerne fortælle om Beir og Bind, om Baller, hvor de ikke havde været og Tyrefægtninger, de ikke havde seet, jeg gjorde nu og da et Spørgsmaal, men Samtalen gik alligevel istaa. Da foreslog Riismanden, at vi skulde spille — ja, hvad det hedder, har jeg glemt — men det var et Slags Billardspil i det Smaa; Tieneren bragte et Bord med grønt Klæde paa, samt Baller og Queuer, og vi begyndte. Jeg vandt og jeg tabte, jeg tabte igien og vandt atter, jeg begyndte at blive tørstig, Kloffen slog halv ni; jeg begyndte at blive sulten, Kloffen slog ni; der kom ingen Thee, intet Smørrebrød, og Spillet varede bestandig. Kloffen ti vare vi endelig færdige, jeg betalte, hvad jeg havde tabt, og ventede nu ganske vist, at man skulde servere Aftensmaaltidet; men nei, tvertimod, da den store Klokke i Domkirken's Taarn slog halv elleve, trak Husets tre Damer sig høflig neiende tilbage, jeg tog min Hat og Stof og anbefalede mig. Alle Kaffeuse vare lukkede, ikke et Lys var der nogensteds at see; en søvnig Portner lukkede mig ind i Hotellet, men han forstod ikke at lave Thee, sagde han, og Verten var formodentlig ikke vant til, at hans pupilos kom hjem efter

Kloffen ti og forlangte Aftensmad: kort sagt, jeg maatte gaae sulten og tørstig i Seng, og det var min anden Bisit.

Der skal Mod til at gjøre den tredie, tænker jeg; men det er hos en Consul, som vel er vant til at see Fremmede, og i al Fald skal jeg være saa forsigtig at spise til Aften før jeg gaaer. Kloffen henimod ni kommer jeg til hans Gaard, banker paa Porten og bliver lukket ind. Trappegangen og Vestibulen ere store, oplyste, der er ødslet med Plads for at faae Luft; Trinene ere af graaligt Marmor, Bæggene beklædte med Porcellain. Igiennem store, næsten fyrstelige Værelser føres jeg ind i et hyggeligt Cabinet, hvor en Astrallampes matte, rødlig Lyse strider med de hvide Maanestraaler, som falde ind igiennem den aabne Altandør. Og i denne dobbelte Belysning sidde fire unge Piger, den ene smukkere end den anden, den ældste maaskee thyve Aar, den yngste femten. „Det er mine Børn“, siger den venlige Bært, som kommer mig imøde; „sæt Dem ned hos os og vær som De var hjemme.“ Den ældste Datter bringer mig Cigarer og Lys, en af de andre henter et Glas Islimonade, og der sidder jeg, talende Fransk og Spansk imellem hinanden, vel tilmode, strax fortrolig med de Fremmede, som om jeg havde kiendt dem længe, og forunderlig bevæget ved saa langt fra mit Hiem at faae et Blik ind i et stille, lykkeligt Huusliv. Den ældste af de unge Piger sætter sig ved Claveret og spiller en spansk Rationalmelodie, la Jota Aragonica, for mig; den næstældste, en overgiven, livsglad, skielmsk Brunette, løser hende af og synger nogle Folkemelodier, medens den tredie Søster slaaer Castagnetter dertil. Viserne ere lystige, som hun selv: en ung Señorita, der giver sine Elskere Kurven, de Skuffedes

Klage og den Lykkeliges overmodige Jubel; en Bonde, der synger sin Morgensang imellem Biergene, Muuldyrets langtrukne Skrig og Driverens ærgerlige Raaben. „Syng nu ogsaa du, Francisca!“ siger Faderen til den yngste Datter, en fin, bleg spansk Skønhed, med store sorte Dine. Hun henter en Guitar, sætter sig i den aabne Altandør, og begynder at synge en Elskovssang i det deilige Sprog. Var det min længselsfuldt bevægede Stemning, der henrev mig, eller var det det unge Barns stille, søvneriske Skønhed, som hun sad der i Maanelyset, midt imellem Blomsterne og lod sine smaa, hvide Fingre løbe over Strængene, eller var det virkelig en af de blødeste, klareste, sjælsfuldeste Stemmer, jeg nogensinde har hørt, blid og mild, næsten bange, som Maanens skælvende Straaler, og bedøvende sød, som Orangeblomsternes Duft; og var det en Sang, som i sig indesluttede alle en sydlandsk Sommerats Hemmeligheder? Den var kort og klagende, men lang nok og varm; saalænge jeg lever, vil den Melodie klinge igien i min Siæl, som den unge Pige sang, imellem Blomsterne paa Altanen i den lyse Sommeraften. Hurtig blive et Par Timer spøgt og leet bort, og jeg lærer mere Spansk i dem, end i begge de to andre Dage tilsammen; det er Tid at sige Farvel, og jeg lærer nu første Gang at kiende den Sorg, som Reiselivet kun altfor ofte fører med sig, naar man skal skilles ad, for maaskee aldrig meer at mødes. Da jeg gaaer igiennem den snevre, mørke Gade under Binduet, staae de alle fire deroppe i Maanestinnen og viste til Afsked med de hvide Tørflæder: „Buenas noches, Señor!“ — „A Dios! a los piés de Ustedes, Señoritas!“

Langsomt vandrer jeg hiemad og lægger Beien om ad Stranden, langsmed den stille Havn, hvor nu alting er bragt til Hvile, og kun et enkelt Bagtlys skinner hist og her paa Skibene, igiennem den maanebelyste Alameda, hvis Steenbænke nu tiene til Sovested, som de om Dagen have tient til Bord for en Mængde fattige Folk, der om Sommeren ansee det for en unødvendig Udgift at holde Huus og Hiem. Man har vel sagt mig, at det ikke er sikkert for en Fremmed at gaae saa sildig alene ved Stranden; men hvo skulde vel falde paa at besmitte en saa deilig, maaneklar Nats Reenhed med Røveri og Overfald? I saadanne lyse Nætter vaager en god Aand over Jorden, og dens usynlige Hænder føre mig ogsaa sikkert og rigtig igiennem Gadernes Labyrinter til Huset hvor jeg boer. Jeg trækker Binduet til, klæder mig hurtig af, kaster mig paa Sengen og luffer Dinene, for at drømme om den Sang, jeg iasten har hørt. Jeg synker hen i den ubestemte Tilstand imellem Sovn og Vaagen, naar Siælen ligesom staaer ved Indgangen til Drømmeverdenen, og medens Tonerne fra dette gaadesfulde Rige klinge den imøde, endnu engang vender sig om og seer tilbage imod det virkelige Liv. Og som jeg ligger saaledes, og mine Tanker allerede begynde at faae Drømmevinger, og een efter een at løfte sig op, er det som om jeg endnu kan høre den sidste, sagte dirrende Tone af Franciscas Guitar; den kommer nærmere og bliver stærkere, jeg seer hende selv sidde hvidklædt paa Altanen imellem Blomsterne, nu er Tonen ganske nær, — da føler jeg et smerteligt Stik paa min Pande og vaagner paa engang op. Og forbi ere nu alle Syner og Billeder, jeg er i Kamp med den virkelige Verden, og

de eneste Toner, jeg hører omkring mig, ere Mosquitoernes syngende, summende Vingeslag. Jeg Ulykkelige! nu veed jeg, hvad der venter mig; jeg har glemt at lade Mosquiteroen falde ned, og nu er det for sildigt, nu ere de derinde, de smaa, blodtørstige Stridsmænd, nu fare de paa deres vingede Gangere, med skarpe Landser omkring mig og søge utrættelig et aabent Sted til Angreb. Forgieves jager jeg dem bort, de komme igien, jeg hører deres Summen først langt borte, derpaa nærmere, og Tonen bliver bestandig høiere, indtil den tætved mit Øre lyder næsten som en fin Piccolofløite. Fortvivlet slaaer jeg omkring mig med mit Lømmetørklæde til alle Sider, Fienden lader sig ikke skræmme, hans lette Cavalleri omsværmer mig bestandig, og hvert Dieblif faaer jeg et nyt Stik af de spidse Landser, indtil jeg endelig badet i Sved trækker Tæppet heelt op over Hovedet. Men nu begynde de solbrændte Sapeurer og de sorte Minegravere deres Arbeide og angribe mig nedefra, saa jeg omsider halv rasende, „forbandende Jorden og min Fødsel“, springer ud af Sengen, breder min Kappe ud paa Steengulvet, lægger mig paa den, hyller den omkring mine piinte Lemmer og trækker Hætten tæt sammen for Ansigtet. Saaledes hermetisk tilsluttet, i en Varme af visnok fyrgetype Grader, venter jeg med Fortvivlelsens Resignation paa Sønnens Komme, og spotter bag min tykke Skjærm af ægte jydsk Klæde mine Fienders frugtesløse Anfald. Jeg hører Cathedralens lille Klokke slaae det ene Kvarteer efter det andet, og den store falde drønende ind med Guldslag, jeg hører Bægterne (serenos) skrige i Gaden under mine Binduer og slaae i Stenene med deres lange Spyd, og langsomt sniger Ratten

fig hen, indtil jeg omsider, halv kvart af Varme, falder i
 Søvn henad Morgenstunden og vaagner et Par Timer
 efter med den faste Beslutning, endnu idag at flye fra
 denne kvalme, brændende Bagerovn til Granadas evig-
 grønne Sletter.

Fra Malaga til Granada.

Dagen er gaaet hen med allehaande Forberedelser til Reisen. Jeg har hævet Penge paa mit Creditiv og giemt dem saa omhyggelig, at Røverne — hvis virkelig min Bei skulde bringe mig et saa interessant Bekiendtskab — i det mindste ville blive nødte til at klæde mig af for at finde dem. Men skal jeg troe et Billede, jeg netop idag har seet udhængt i en Boglade, og som forestiller en reisende Engländer, der i en vild Biergegn bliver overfaldet af spanske ladrones, saa indskrænke disse sig til at kaste deres Kiærlighed paa Koffert og Ratsæk, og lade Personen selv uanfægtet; og det er alt, hvad jeg forlanger. Thi jeg har sendt min Koffert isorveien, og Sækken offerer jeg villig, naar jeg for den kan kiøbe mig et Eventyr. Af de tre Beie, som føre fra Malaga til Granada, har jeg valgt den besværligste, men smukkeste, over Belez-Malaga og Alhama, og min Ven Kiøbmanden har anbefalet mig en Cosario eller Fragtmand, der i tredive Aar har drevet sine Muuldyr frem og tilbage imellem de to Steder, og som er saa sikker, at bemeldte Kiøbmand, efter hans eget Sigende, ofte har betroet ham Summer af indtil fem tusinde Duros uden Beviis, og det vil sige meget; saa kan jeg nok betroe ham

mig selv. Alt Fragtgodset har han sendt i Forveien med sin Søn, og imod Aften, naar Søvinden har blæst Rølighed i Luften, bryde vi op. Jeg har sagt det sidste Farvel til min Landsmand Skibet, som snart letter sit Anker, og givet det min sidste Hilsen med til Danmark; jeg har taget Afsked med den tydske vandrende Ridder, som med et Suk trykkede min Haand og sagde: „Ach, grüßen Sie Alhambra, das wunderschöne, morgenländische Märchen, voll Blumen und Nachtigallen, und wenn Sie im Garten der Lindaraja, inmitten aller Blumen eine wilde Rose finden — dann denken Sie an mich. Da habe ich geträumt und die Flöte gespielt in mondhellen Nächten“. Der Iyder Hestetrav over den lille Plads, det er min Cosario — Lanzas hedder han — som kommer for at hente mig. Paa Trappen staaer den tykke Bertinde og hendes Datter, for at sige mig Farvel; den smukke Purificacion forærer mig en lille Græskurv med Figener og Viindruer til Reisetøring, Moderen neier og beder mig med et venligere Smil, end jeg nogen sinde har seet paa hendes Ansigt, om at anbefale Hotellet, jeg lover det og skynder mig udaf Døren.

Der holder min Fører, midt paa Torvet, paa et ungt, lysebrunt Muuldyr, der utaalmødt gjør Caprioler; rundt omkring staae gabende Lediggængere af alle Slags, for at see den Fremmede reise, ja selv Purificacions lille Beninde titter ud bag Solgardinet. Men er det den Wseldriver, som jeg, uden selv at vide det, uvilkaarlig i mine Tanker har sammenlignet med en dansk Fragtmand eller Kalvefudst? Høi og stolt, som en ægte Majo, med et solbrændt Ansigt, kraftig bygget, styrer han i en halv liggende, halv siddende Stilling det uregierlige Dyr og pidsker det med

et Knudetoug, som er fastgiort ved Saddelbommen. Den lavpuldede, sorte Hat med Kvasterne sidder skævt paa Hovedet, om Skulderen hænger den brune, udsyede Troie, de sorte Floiels Beenklæder, broderede med Rødt og opsplittede ved Knæerne, holdes oppe med et bredt, rødt Silkeskiærf, snoet mange Gange om Livet. Om Benene ere de gule Lædergamacher tæt snørede, og paa den høire Hæl sidder en vældig Spore, liig dem, man finder i Jorden fra den forsvundne Riddertid. Bagved Saddelen, paa høire Side, hænger en Bøsse, hvis lange Løb er indlagt med Sølv og hvis Skæfte er frummet paa en egen Maade, som man undertiden kan see paa tyrkiske Geværer. Muuldyret er pyntet rundt omkring med en bred, rød, vævet Bord, hvorfra lange Kvaster hænge ned, og om Halsen har det en lille Klokke. Saaledes udrustet, sidder han ovenpaa den høie Oppakning, stolt, som en Konge paa sin Throne, og nikker fortrolig til de omkringstaaende Piger, som han lader til at kiende godt. Til mig selv er der en smuk graa Skimmel, af den andalusiske Race, hvis ranke Krop, tynde Been og flintdannede Hoved endnu vidner om det arabiske Blod, der flyder i dens Arer. Den seer paa mig med store, kloge Øine, og jeg betragter den igien; formodentlig troer Lanzas, at jeg er bange for at stige op, thi han siger beroligende til mig: „Det er min egen Paloma, den er from som en Due og udholdende som en Kameel.“ Jeg sætter mig i Saddelen, der bred og magelig ligner en Lænestol, med høie Bomme for og bag som en Turneringsæddel, og stikker Jødderne i Stigbøilerne, der bestaae af hele Plader, aldeles ligesom de tyrkiske. En Spore spændes paa min Hæl, min Kappe bliver rullet

sammen og gjort fast foran mig, jeg tænder en Cigar, og endelig ere vi færdige; Lanzas rider foran og jeg i hans Spor, igiennem Gaderne udad den Bei, hvor i gamle Dage la puerta de Granada var.

Solen var allerede ved at gaae ned da vi brøde op, nu falder Skumringen mere og mere paa. Langsmed Beien, der er som et Hav af Støv, og henad hvilken vi ride langsomt, Fod for Fod, skimter jeg smaa Baracker, hver med tre murede Piller foran, som bære Verandaens Tag og ere beklædte med Viinranke. Derinde brænder Lys, jeg kan see heelt ind i Husets eneste Stue, hvor Folkene sysele med deres Gierning; hist og her sidder Familien udenfor, under Løvtaget, Manden ryger Cigar eller spiller paa sin Guitar og synger dertil. Store Flokke af Høslæ og Muuldyr komme os imøde, læsede med Frugt, som skal ind til Staden, eller Bogne, forspændte med Ører, der slæbe sig langsomt frem. Lidt længere henne møde vi Diligencen fra Belez Malaga, et Kiøretøi, som i det mindste er fra salig Don Quijotes Tid. Det er en Karet med fire Pladser i, tung og plump, heelt af malet Træ, men Malingen er afbrændt og slidt, graa af Støv er den desuden, og den hænger i Remme paa Undervognen. Fire Muuldyr, behængte med Biælde, trække paa smaa, brede Hiul, Fod for Fod, denne besynderlige Antiquitet fremad, med de Antiquitates foeminini generis, der sidde indeni, og som ærbart holde Bisterne for Ansigtet, mens vi ride forbi. Efterhaanden bliver vor Bei ødere og vildere, snart seer jeg ingen Huse meer paa Eiderne, men skimter kun uhyre Raktusplanter, der høie som Træer staae langsmed Beien og strække deres lange Arme og spidse Fingre ud

efter de Forbiridende. Mere og mere steilt, smalt og stenet
 bliver det, hvor vi ride; nu gaaer det opad de brune
 Bierge. Dybt under os bruse Middelhavets Bølger, og
 Brændingen slaaer op imod Kysten som en fiern, huult
 lydende Torden. Beständig smalere bliver Veien, og er
 snart kun en Sti, hvorpaa Muuldyret og den andalusiske
 Hest skride langsomt, sikkert, følende sig for. Overst oppe,
 hvor Stien dreier sig og igien gaaer nedad, holder Lanzas
 stille og peger tilbage med Fingeren, uden at sige noget.
 Igiennem Mørket skimter jeg fierne Lys, uregelmæssig spredte
 hist og her paa Kysten. „Er det Malaga?“ spørger jeg,
 og min Hører niffer taus med Hovedet. Vi holde paa
 det Sted, hvor de første blodige Kampe stode, da Kong
 Ferdinand nærmede sig Staden; det er denne Klippe, som
 behersker Baset, hvorigiennem han skulde drage, og om
 hvis Besiddelse Maurerne og de Christne kæmpede Mand
 imod Mand, med Sværd og Dolk; her er det Plateau,
 som den tappre Marquis af Cadiz omsider erobrede, og
 hvor han opslug sin Leir ligeoverfor Gibralfaro, og virkelig
 kan jeg igiennem den frembrydende Nats Elør see den
 mauriske Fæstning reise sig, i ikke lang Afstand, som en
 sort Skygge over Byen. „Her har det gaaet varmt til
 i gamle Dage,“ siger jeg, imedens vi holde stille for at
 lade vore Heste puste. „Na ja,“ svarer Lanzas, „men
 lystigt har her ogsaa været. Her laae de Spanstkes Ge-
 neral, dengang han førte Krig med los moros; hans Telte
 vare af Silketøi, og der var mere Guld paa hans Hests
 Bidsel, end den rigeste Mand i Malaga nu eier. Engang
 havde han budet Kongen og Dronningen selv til Giest
 oppe hos sig og beværtede dem i tre Dage, og tilsidst viste

han dem, at han kunde skyde Morens Fane ned fra det høieste Taarn i Castellet." — „Men saa satte Moren jo Generalens egen Fane op istedet, som han havde taget fra ham," falder jeg ham i Talen. — „Si Señor! hvorfra veed De det? har De læst Krøniken?" Da jeg svarer ja, lader det til, at hans Nationalstolthed føler sig smigret; thi han begynder nu til Giengiæld at spørge mig om mit Land, om det er langt borte, og om der findes Bierge; og jeg fortæller ham, saa godt jeg kan, at hans egne Landsmænd engang have besøgt det fjerne Dinamarca.

Imidlertid følge vi Stien, der igien gaaer nedad, Dyrene føle sig forsigtig for ved hvert Trin, nu og da glide de med Bagbenene, og Stenene rulle ned ad Klippe-
skraaningen; men de ere vante til at flattre paa Biergene og træde mere sikkert, end min uøvede Fod vilde kunne. Omfjæder naae vi Stranden igien, og nu er Byen og Ly-
sene og den høie Borg skjult af Klippernes Dæmning, som vi have bestøget. Høit oppe, ad en Sti jeg i Mør-
ket ikke kan skimte, vandrer en Række Muuldyr, og see i Afstanden ud som sorte Fluer paa den lysgraa Biergvæg. Deres Klokker lyde melankolsk igiennem Nattens Tausshed
og Bølgernes Bruslen, og endnu sørgeligere lyder det lang-
trukne, klagende Skrig, som nu og da et af Dyrene ud-
støder, og som strax svares af et andet og tredie i Flok-
ken. Arrieroen begynder et Par Gange paa en Bise, nogle Toner klinge tilbage fra Bierget og naae ned til os, men han hører strax op igien, som om ogsaa han
var undergivet den Taushedens alvorlige Magt, der ligger i Egnens Tomhed og Vildhed, i Nattens vorende Dæm-
ring og Bølgernes truende Rullen under den steile Kyst.

Heller ikke Lanzas og jeg tale sammen, men ride taus
 fremad, han foran, jeg tæt bagefter. Paa nogle Steder
 træde Klipperne, bratte og nøgne, heelt ud i Havet, saa
 vi maae ride et Stykke i Vand; derpaa gaaer det atter
 opad, paa Stier, saa smale, at et Feiltrin af Hesten
 maaskee vilde sætte dens Rytters Liv i Fare, men den
 gaaer rolig og sikkert og snubler aldrig. Bakkerne jævne
 sig meer og meer, og Stien bliver endelig igien til en
 bred, støvet Vej, som dog bestandig følger Stranden i
 nogen Afstand. Hst og her drage vi forbi en lille Plan-
 tage, i hvis Midte den hvide Hacienda ligger luunt og
 venlig, omgivet af Trægrupper; der skinner Lys fra et
 enkelt Vindue i Bygningen, og den vagtsomme Hund giver
 høit, da den hører Dyrenes Trampen paa Veien. Store
 Sukkermarke strække sig paa vor venstre Side, og nu og
 da rager en enkelt Palme op iblandt Rørene, vistende med
 sin Hærbusk for Nattevindenes Pust; derpaa ride vi igien
 et langt Stykke imellem et dobbelt Gærde af lutter store,
 støvbedækkede Kaktusplanter, der staae ubevægelige, som
 vare de ikke levende Værter, men uformelige Plantefarrik-
 turer, udhugne af graa Sandsteen. Stundom, naar jeg i
 Tanker lader Hesten gaae for nær ved Veibredden, slaaer
 en af dem sine spidse Alver i min Brak, som om den vilde
 holde mig tilbage, i det samme gjør Hesten, der ogsaa
 bliver stuet af de skarpe Torne, sk et Spring tilfiden,
 og der mangler kun lidt i at jeg falder i Kæmpeblomstens
 Arme. Som vi ride saaledes henad den eensomme Vej,
 bliver jeg pludselig i nogen Afstand en Mængde smaa Hytter
 eller Huse vaer, der see ud til at være tækkede med Straa,
 og i en regelmæssig Rundfreds staae tætved hverandre paa

en aaben Plads, som om det kunde være en Landsby. Igiennem Nattens Dunkelhed kan jeg ikke ret skielne deres Størrelse og Form, men jeg tænker alt i mit stille Sind, at det vel kan være et Jisterleie, eller maaskee en Zigeunerleir, eller Gud veed hvad; Belez Malaga er det ikke, det kan jeg dog begribe, thi dertil ere Husene for smaa. „Hvad er det for en By, der ligger hift henne?“ spørger jeg min Fører. „La ciudad de los carros“, (Vognbyen) svarer han ganske alvorlig. Det var et underligt Bynavn, tænker jeg; men da vi komme nærmere, hører jeg en Brummen af Dyr, og seer, at den hele By pludselig forvandles til en Samling af over tredive store Lastvogne, som ere stillede i Kreds rundt om en Kilde; Dyrerne ligge drøvtyggende parviis foran deres Kærre, Bønderne sove indeni og drømme vistnok ikke om, at den Reisendes Indbildningskraft forvandler deres Vogne til Huse. Jeg mindes imidlertid, imedens vore tørstige Dyr drikke af Kilden, Don Quijotes Eventyr med Beirmøllerne, som han tog for Kæmper, og tænker, at jeg maaskee endnu kan komme ligesaa vidt som han. Lanzas leer saa smaat i Skæget, men siger ikke noget, og vi ride videre, bestandig med Stranden paa vor høire Haand.

Tyffe Skyer bedække Himlen, og i Øst, langt borte over Middelhavet, lynner det stærkt; Brændingerne rulle med regelmæssig Brusen ind imod Kysten, og nu og da skræmmes en Søfugl op fra sit Leie paa Stenene, og flyver skrigende udover Vandet. Men ved Midnat stilles Skyerne ad og synke langsomt ned imod Horisonten, hvor de lægge sig til Hvile; Maanen kommer frem og stiger mildt leende op paa den mørkblaa Nattehimmel, og som

ved et Trylleslag forandres den hele Scene. Hvilken Nat at ride i, hvilken Solvglands over Hav og Land, hvilket underligt dæmrende Skær i Luften, hvilken Luunhed i de svage Vinde og hvilken ubeskrivelig Stilhed, der fylder Siælen med Veemod! Stundom lader Grindringen i en eensom og lykkelig Time sit skjulende Slør falde ned for det urolige Livs Higen og Stræben, da tie de mangfoldige Stemmer, som ellers raabe til Siælen og drive den fremad, og Tæppet gaaer op for en Scene, den længe har glemt. Der ligge det unge Hiertes Længselsegne, de dybe, dæmrende Skove og stille Søer, hvori Aftenstiernen speiler sig; en sagte Vind rører Trærnes Blade og kruiser det blanke Band og sover atter blidelig ind, en Rattergal sløiter inde i det tætte Krat, lette Trin lyde i Græsset og et hvidt Slør svæver frem imellem Stammerne. Og i det samme halvluse, milde, veemodige Skær, der blødgjør alle Former for Diet og alle Tanker for Siælen, svømme nu Bierge og Dale og Bølger omkring mig. Halvglemte Minder vækkes tillive igien, imedens Hesten bærer mig umærkelig og let i Fodgang henad den jevne, maanelyse Bei; jeg bliver vugget i Saddelen, som om jeg sad i en sagte bevæget Gynge, drømmende lader jeg mit Hoved synke, og Tøilen glider ud af min aabne Haand. Hvis En, som jeg elskede, nu red ved min Side, tænker jeg, og kunde lade sine Tanker vandre som jeg og med mig, og lade sin Siæl drikke Billedet af denne drømmerige Nat. Og som jeg rider, bedrovet over min Eensomhed og længes, seer jeg en sneehvid Hest gaae langsomt ved Siden af min, jeg seer den, thi høre dens Trin kan jeg ikke, saa let træder den paa Jorden. Store, regnbuefarvede Binger lette dens

Gang, og imellem dem sidder en tilsløret Kvinde og styrer den ved gyldne Tømmer. Jeg bliver glad, men ikke forundret, løfter mit Hoved op og rækker Haanden ud, da falder hendes Slør, jeg hører hendes Stemme, blid og kjærlig, hendes Haand lægger sig i min, og derpaa stirre vi begge tause ud i den lyse Nat. Hvordan er du kommen herhen? „Jeg hørte din Tanke falde, og længtes efter dig, jeg døde af Længsel, og da fløi min Siæl dig imøde. Nu skal den atter blive hos dig og følge med dig hvorhen du gaaer, men det er kun i de maanelyse Nætter, at du kan see mig, som nu, ved din Side.“ Hvorlænge vi ride, veed jeg ikke; tynde Taagestyer drage op foran Maanen, og for hver en Skj paa Himmelen er det som om et Slør af Flor synker ned imellem os, og gjør hendes Skikkelse meer ukiendelig; men naar hun forsvinder, kan jeg ikke sige; jeg vaagner først, da min Hest holder stille ved Borten af Posadaen i Belez Malaga, og skraber med sin Hov i Stenene.

Længe banker Lanzas paa, og Slagene give Gienlyd i den nattetomme Gade, endelig skinner der Lys igiennem Sprækken, Borten aabnes paa vid Gab, og Borten, en trivelig, lille Mand, med hvid Nathue paa, holder Lampen høit op for at belyse de Reisende. Bagved ham stikke hans Kone og en skiden Maritornes, halv afflædte og søvnige, deres Hoveder frem. Vi stige af og trække vore trætte Dyr efter os indad Borten, igiennem et hvælvet, forrøget Ristkjen ud i den lille Gaard. — Jeg har engang i en spansk Udgave af Cervantes' Roman seet et Billede, der forestillede det Indre af den Posada, som Don Quijote og hans Baabendrager holdt for et Slot, hvor

Ridderen af den bedrøvelige Skikkelse gjorde sin første Baabenvagt, og hvor fiden allehaande Hændelser mødte ham. Igienem et stort, sodet Kiøffen saae man ud i en firkantet Gaard, der var omgivet af en Buegang. I Midten af Gaarden stod en Brønd, og rundt om denne laae Sadler og Sække, Louge og Dækkener opstablede; bagved stod Døren aaben ind til en Stald, og et Hjel strakte skydende sit langorede Hoved ud igienem Aabningen. Foran paa Kiøffengulvet stod et lille Bord med nogle væltede Træstole omkring, og i Hjørnerne laae fire eller fem Muuldrivere paa deres Tæpper og sov. Paa Brøndranden sad Don Quijote selv, lænende sig til sin Landse; Skjold og Hielm og Pandser, som han skulde vogte, laae ved Siden af ham, og Guldmaanen skinnede over Taget ned paa den hele Scene. Og som jeg nu staaer der ved Brønden i Gaarden, og, medens Hesten drifter i lange Drag, seer mig nysgierrig omkring til alle Sider, seer Buegangene foroven og forneden, Pakgods af alle Slags spredt omkring i Gaarden, seer ind i det hvælvede Kiøffen, hvor tre Arrieros snørke høit paa Steengulvet og hvor Maritornes puster til Ilden paa Skorstenen, og paa den anden Side seer en Stalddør staae aaben og Muuldyr ligge i Halmen, medens Maanen skinner ned over det flade Tag: saa forekommer det mig, som om jeg havde seet det Altsammen før, og som om det netop maa være denne Aro, Cervantes beskriver. Og Digt og Virkelighed blander sig saaledes sammen i mit endnu halv drømmende Sind, saa jeg er nærved, da Berten i det samme nærmer sig, for at tage Saddelen af min Hest, at sige til ham: Vilde Castellan! Jeg er en vandrende Ridder

fra det høie Nord, der er draget ud paa Eventyr til min Dames Vre. Vil I unde mig og min Baabendrager Huusly for i Nat i Eders prægtige Slot og vederkvæge vore trætte Legemer med Mad og Viin? Imorgen tidlig, naar Borgvægteren seer Solens første Straaler forgylde de fjerne Biergtoppe og blæser i sit Horn, da drage vi atter afsted med Tak, og Eders Navn og Giestfriheds Ry skulle vi bringe vide om Verden. Da jeg imidlertid husker paa, at min Forgænger for en saadan Tiltales Skyld er bleven skammelig udleet og anseet for gal, indskrænker jeg mig til at spørge, om jeg kan faae noget at spise, og af hvad Beskaffenhed. Taus, med rolig Selvbevidsthed, peger da den ædle Bert hen til Arnestedet, hvor Maritornes alt har sat en Høne paa Spid, og nikkende med Hovedet vedbliver at dreie den rundt, skøndt hun sover indeni. Den værdige Huusfrue er ifærd med at hælde Viin af en sort Vædersæk i et uhyre Leerkruus, hvis Størrelse tilfulde røber Slotsherrens Giestfrihed, og Brød, Ost og Druer ligge paa Bordet tæt ved hende. Men da jeg baade er søvnig og ikke vil misbruge den store Gæmildhed, skynder jeg mig at sige ham, at jeg for i Nat er tilfreds med koldt Riøffen og Viin, og beder om han vil give mig et Bærelse og en Seng, for at jeg saa snart som mulig kan komme til at hvile mine modige Lemmer. Han søger heller ikke videre at overtale mig, men henter en Messinglampe med to Blus, og lyser mig opad den brede Steentrappe, der fører til Svalen, og aabner en Dør ind til et lille Kammer. En Glug i Muren bliver luffet med Træskodder, paa det lille Bord, som med en eneste Træstol foran staaer i et Hjørne af Stuen ved den opredte Seng, sætter han Lampen og

gaaer derpaa selv ned for at hente min Aftensmad. Den bestaaer af et hvidt Brød, i Form af en Krands, grønne Viindruer, et Stykke skarp Gedeost, og det store Kruus med rød Landviin, og da han har bragt mig den, ønsker han mig venlig buenas noches og lukker Døren efter sig. Vinen er suur, men desbedre slukker den Tørsten; Druerne ere smaa, men modne, Brødet er gammelt, men vel bagt, Osten lugter ilde, men smager godt, og jeg klæder mig veltilfreds af og lægger mig i Sengen — men af, den seer godt ud og smager ilde. Uden Tvivl er det den samme, paa hvilken Don Quijote fordum hvilede sin morslagne Krop, og hvis Puder „vare stoppede med smaat Gruus, men ikke gave den største Steen noget efter i Haardhed“. Rigtignok synes det som om Matrasserne nu ere fyldte med Maisblade, efter den uafsladelige Raslen at dømme, som enhver Bevægelse afføder, og som i Førstningen bringer mig til at troe, at en halv Snees Muus have skjult sig derinde; men om de vare stoppede med Gruus, kunde de knap være haardere. Selv er jeg af det uvante Ridt saa om og træt i mine Lemmer, som om en Flok Gedehyrder ligeledes havde banket mig, og jeg er saaledes i alle Maader vel skikket til at sætte mig ind i Ridderens Situation, som den beskrives i det sextende Capitel.

I Grunden er der, tænker jeg, mens jeg gabende vender mig i den steenhaarde Seng og forgieves stræber at bringe en bekvem Stilling tilveie, i Grunden er der heller ikke saa stor en Forskiel paa mig og Don Quijote, selv om man regner Omgivelserne fra. Ligesom han, har jeg givet mig paa Reiser, og søger jeg just ikke som han med Vold og Magt at fremtvinge Eventyr, saa har jeg

dog ikke det allermindste imod at de komme af dem selv. Som hans Hoved var fuldt af allehaande phantastiske Hiernesvind, udklækkede ved Læsning af gamle Ridderromaner, saaledes er min Phantasie unegtelig befolknet med en Hob underlige Skikkelser og Lustkasteller, som meer end een fornuftig Mand har raadet mig til at skille mig ved, som for en stor Deel vistnok skyldte Romaner og Eventyr, Tragedier og Komedier deres Tilværelse, og hos mig lige som hos Ridderen have fundet en villig Jordbund til at skyde op i. Don Quijote var ikke af denne Verden, han levede i en forsvunden Tid, manet frem af hans Tanke, og hans Sorger og Glæder, hans Tab og Bedrift vare indbildte meer end virkelige. Men skiondt jeg i en vis Henseende er meget af denne Verden, maaskee altfor meget, kan jeg dog paa den anden Side ikke negte, at mit bedste Liv altid har været og er i en Verden, som ikke kan sees med Øine; en stor Deel af mine Sorger og Glæder ere vistnok indbildte, og den lille Bedrift, jeg stundom troer at sidde i, er maaskee den største Indbildning af det Altsammen. Vel har jeg ingen levende Dulcinea, hvis Skønhed og Dyd jeg med Haand og Mund, med Sværd og Landse og Sonetter forsvarer imod Alverden; men jeg har dog en ideal, som jeg har gjort en Slump Vers om, og som maaskee, naar Alt kommer til Alt, ikke er et Haar smukkere eller bedre, end hiin rødmsede, trivelige, spanske Bondkepige. Don Quijotes Phantasie løb undertiden noget vild med ham, saa han svang sin Landse imod værgeløse Gaar og holdt Turnering med uskadelige Bindmøller, og om jeg ikke lignede ham i andet, saa veed jeg nok, at jeg meer end eengang i mit Liv har taget et Gaar for en Ræmpe og holdt en Bindmølle for

en Jandens Karl. Hvad vort Udvortes angaaer, saa er jeg jo unegtelig endeel hungre, og smigrer mig jo ogsaa med at være noget finnere, end de Ufbildninger, jeg har seet af den bedrøvelige Ridder; men det er dog et stort Spørgsmaal, om jeg, i min Iysegraa Frak, med Straahat, Best og hvide Beenklæder, ikke tager mig ligesaa latterlig ud imellem de maleriske, andalusiske Dragter, som han i sit rustne Pandser og med et Barbeerbækken paa Hovedet. Det være nu som det vil, jeg mærker, at Søvnens Gud under disse trøstelige Betragtninger nærmer sig til mig, og haabende, at ingen uheldig Feiltagelse som den, der i sin Tid førte Maritornes til Ridderens Seng, skal forstyrre min Rattero, lukker jeg træet mine Øine og sover ind.

Endelig har jeg da kunnet hvile mig en heel Nat igiennem, uden at forstyrres af Mosquitoer eller andre ligesindede Udyr; jeg vaagner styrket og veltilmode, spiser en Frokost, ligesaa frugal, som Aftensmaden — Sønen lader Slotsherren til at ville giemme til Middag — og sætter mig derpaa med en tændt Cigar paa Svalen udenfor min Dør og betragter Morgenens forskielligartede Scener. Nedenfor i den lille, hvide Gaard er der for en Deel bleven gjort ryddeligt; de fleste af Sækkene og Sadlerne ere forsvundne, thi Muuldriverne bryde tidlig op, før Solen stiger over Biergene. En Nysankommen, der har foretrukket at reise om Natten, vander sine Dyr ved Brønden; de stakels, trætte Hæsler, hvis Rygge ere graae af Støv og forgnavede af de tunge Paksaddeler, staae taalmodigen og vente til Hestene have drukket, thi Brønden er saa lille, at der kun er Plads for to ad Gangen; et Føl, som endnu ikke kiender Livets Besvær og dets Byrders Tyngde, springer lystig

omkring og jager en Flok langbenede, spanske Høns strigende foran sig. I den hvælvede Kloftenport hvile tre andre Arrieros, som ligeledes ere ankomne i Morgenstunden, og spise deres Døvre. De sidde paa smaa Træskamler, omkring et ganske lavt Bord; foran dem staaer i en bruun Leerskaal den ryggede Olla, en Blanding af Kiød, Flesk, Hvidløg, Oliven og Gud veed, hvilke andre Ting; en blodrød, overskaaren Bandia eller Vandmelon ligger ved Siden af og skal spises til Desert. Allerede om Aftenen havde jeg lagt Mærke til det lille Bord, og troede, at det var indrettet for Værtens smaa Børn; nu falder det mig ind, at ogsaa dette, ligesom Hestenes Sadler og Stigbøiler, maa være en Lønning fra Maurernes Tid, der formodentlig, ligesom alle østerlandste Folk, have siddet med forslagte Been paa et Tæppe og saaledes nødvendig maatte have lave Borde, hvis de skulde naae. Maritornes, der ikke er smukkere om Dagen, end ved Nys, og hvis hele Paafladning vidner om, at hun ikke har fundet det Umagen værd at klæde sig af, bringer Gæsterne Viin, og med stor Færdighed lade disse, Een efter Een, den røde Druesaft løbe ned i Halsen, uden at røre ved Kruset med Læberne. Verten selv, Slotsherren, Castellanen eller hvad jeg skal kalde ham, thi Aftenens Drømmerier spøge endnu i min Hieme, staaer imidlertid i Skiorteærmer, med begge Hænder i Bugelommerne og Benene spilede vidt ud fra hinanden, læner sig til den ene Portstolpe og synes med stor Opmærksomhed at betragte en sort Griis, som gryntende gnider sig opad den anden Stolpe; men i Birkeligheden ere vistnok hans Tanker langt borte, maaskee mindes han de Kampe, han i sin Ungdom har bestaaet, de Riddere, han har løftet

af Hesten, de skønne Damer, hvis hvide Hænder have raft ham Seirens Priis, og under hvis Bindue han har sunget Serenader til Guitarren i de stjernelyse Nætter. Nu er den borte, den lykkelige Tid og kommer aldrig meer, af hans Haand har Alderen revet Sværd og Landse, og hans graanende Haar jage de forløiede Skønheder bort; han drager et dybt Suk, sparfer harmfuld til Grisen, som vil fløe sin Tryne paa hans læderomspændte Been, og gaaer langsomt og tungsindig, men dog med faste og stolte Trin over Gaarden ind i Stalden, og slaar Døren i efter sig saa det ryster i Huset.

Bed Siden af mig, paa Svalen, lukkes der imidlertid op til et Kammer, en fremmed Pige kommer ud med Tæppet fuld af Sengklæder, som hun bærer nedad Trapperne; lidt efter følges hun af en aldrende Mand, der holder en gammel Dame under Armen, to unge Piger og en halvvoxen Dreng, formodentlig deres Børn. Det maa være Gæster, som have ligget her i Nat og nu skulle reise, tænker jeg og tager Hatten af, thi den Gamle bukker stivt for mig idet han gaaer forbi, men Damerne holde deres Bister for Ansigtet, de ville, formodentlig af gode Grunde, nok see, men ikke sees. Men Sengklæderne? Det er da en underlig Skik at føre sine Sengklæder bort med sig, naar man reiser; eller er maaskee den ædle Berts Gæmildhed saa stor, at han giver sine Gæster i Gave Alt hvad de have rørt ved i hans Huus, som man stundom læser om Konger og Tyrster i gamle Dage? At de skulle reise, kan jeg see; thi der kommer en solbrændt Arriero tilbage med Pigen, og nu bære de med forenede Kræfter en uhyre Koffert nedad Trappen og ud igiennem Kloffenet. Jeg reiser mig

selv op og gaaer ned for at see, hvad der foregaaer. I Porten ud til Gaden staae de Alle, rejsfærdige, omgivne af gabende Vediggængere, til hvis Tal jeg ogsaa slutter mig, og vente imedens der bliver spændt for deres Bogn. Sengklæderne maae de dog nok selv have bragt med, thi jeg hører ikke, at de sige saameget som Tak til Huusfruen, men de lade baade Tæpper, Puder og Lagener rolig bringe afsted tilligemed Kofferten. Og Kiøretøiet selv? Det er hverken meer eller mindre end en stor, tohiulet Pindeskærre, forspændt med Orer, og behængt foroven og paa Siderne med Bastmaatter. Bagtil er den aaben, ligesom de gamle Triumphvogne, der bliver sat en Stol til, og Een efter Een krybe de ind og forsvinde i den rummelige Kærre. Da nu Alting er færdigt, da Orerne have ædt deres Maisblade, da Bognhiulene ere blevene efterseete og smurte, og Kiørespænden har stukket sit Kruus ud og tændt sin Cigar, sætter han sig endelig foran paa Bognstangen, stikker begge Orerne et Par Gange med sin spidse Stav, raaber et: Arril! og Maskinen sætter sig i Bevægelse og ruller langsomt og tungt nedad Gaden.

Selv vandrer jeg bagefter for at see mig om i Byen. Den er temmelig stor og lys, Gaderne ere bredere end i Malaga, men Husene forfaldne og lidet pyntelige. Det er Søndag, saa alle Bærksteder og Boutiker ere lukkede, kun nogle Kiørlinger sidde hist og her paa et Hjørne i Skyggen og sælge Druer og Meloner; dem bruger jeg som Mærker paa min Vej, for at finde tilbage igien til Bosadaen. Jeg gaaer igiennem flere Gader, bestandig opad i en jevn Skraaning, men ingensteds er der noget Mærkeligt at see; det ene Huus ligner det andet, de ere

hvide eller smudsiggule, med flade Tage, Gittere for de nederste Binduer, Balkoner udenfor de øverste, og Soltæpper og Gardiner trukne tæt sammen overalt. Et Sted kommer jeg forbi et Fængsel, der er lige med Jorden. Den store Binduesaaabning er stænget med et dobbelt Jerngitter, og indenfor staae tre eller fire Fanger i Samtale med nogle af deres Benner, som sidde paa den udvendige Karm. Efter de Sidstes Physiognomie at dømme, turde det maaskee være nok saa godt for Belez Malaga og dens Indbyggere, om de ogsaa vare indenfor Gitteret; selv lade de ikke til at dele denne Mening, men sidde ube-
 kymrede ved Afgrundens Rand, lee og snakke, spille Kort og ryge Cigaritos med deres fangne Benner. Igien-
 nem en smuk, lys Gade naaer jeg op til den, som det lader, for alle spanske Byer uundværlige Plaza de la constitu-
 cion, der er temmelig stor og omgivet med nogle offent-
 lige Bygninger, som hverken ere mærkelige for deres Stil eller Størrelse. Ved den ene Side ligger Byens Bagt, ved den anden den lille Kirke, med et firkantet Taarn, og den er det eneste, som drager min Opmærksomhed til sig, dog hverken af kunstneriske eller religiøse Grunde, men fordi Taarnets Bæg er benyttet til at bevare Grin-
 dringen om Borgerkrigene og om den Constitution, som endnu ikke har gjort Spanien roligere eller lykkeligere. To brandgule Løver ligge omgivne af Faner, Sværd, Landser, Kanoner og andre krigeriske Redskaber, Lun-
 gerne hænge dem langt ud af Halsen, og med røde Vine stirre de ganske forfærdelig ned paa Torvet. Ovenover dem staaer med store Bogstaver malet: *Constitucion ó muerte!* (Constitution eller Død) og nedenunder en Ar-

tifel af Constitutionen om Liighed for Loven, lige Udgang til Embeder o. s. v., ligesom for at hver Mand, naar han gaaer i Guds Huus, skal huske paa at bede for sin Ret og sin Frihed. Jeg vandrer videre, bestandig opad og kommer til Goden af en Høi, der hæver sig midt i den selv høitliggende By, og hvis Top er kronet med en Fæstnings mørke Mure. Halvveis bestiger jeg den skraae Bold, indtil jeg er et Stykke over alle Husene, der sætter jeg mig paa en Steen, og lader mit Blik glide udover den hvide Stad, som ligger venlig og luunt midt i en frugtbar Høidal, der er omgiven af Bierge paa alle Sider, og i jevn Skraaning strækker sig ned imod Midelhavet.

I Dalen selv, som en lille, nu halv udtørret Flod vander, ere Markerne for største Delen afhøstede, men paa Biergene rundtomkring vexler Oliekøvenes graalige Grønt med Viinhavernes lysere Farver, der dog allerede begynde at spille i det Røde og Gule, thi Efteraaret er ikke langt borte. Ogsaa her, hvor nu et fredeligt Solskin kaster sit leende Lys over By og Land, har Krigens Fakkell flammet rødt i gamle Dage, hver Fodbred Jord, jeg træder paa, har drukket de Christnes og Maurernes Blod; paa min Reise til Granada gaaer jeg netop den modsatte Vej af den, Kong Ferdinand drog, da han med væbnet Haand rev Juvelerne een efter een af Granadas Krone. Den spanske Hær fyldte Dalen og omringede Belez Malaga paa alle Sider, men Alcaiden var sin gamle Konge, El Zagal tro, og Portene bleve lukkede trods alle Opfordringer til Overgivelse. Daglig kæmpedes der under de høie Mure, og den lille Flod, som nu løber

klar og reen nedefor Biergene, var rød af de Slagnes Blod. Men da Røden blev stor, og Maurerne neppe havde Tid til om Natten at lufte de Huller, som deres Henders Blidekast om Dagen slog, besluttede El Zagal, skøndt han just dengang laae i Strid med Boabdil, som havde det halve Granada inde, at forlade Alhambra og komme sin troe Stad til Hiælp. Hurtig og skult drog den listige gamle Konge med thyve tusinde Mand over Alpujarras-biergene, der skille Belez Malagas Dal fra Granadas Bega, og en tidlig Morgen saae de forbausede Spaniere hundrede Halvmaaner blinke rundt omkring paa Fjeldtoppene; Krigenes Uveir var draget op over deres Hoveder uden at de havde mærket det, og nu vare de indelukkede i den snevre Dal. Men før han brød løs, sendte El Zagal et hemmeligt Bud til Alcayden i den beleirede By: at han paa et givet Tegn, naar han den følgende Nat saae Blus brænde paa Biergene, skulde gjøre Udfald med alle vaabensføre Mænd, paa samme Tid vilde da Kongen med sin Hær styrte ned i Dalen, og Skræk og Død skulde slaae de Bantroe. Natten kom, Alting var stille, som om de Christne Intet anede; da tændtes paa engang et Baal høit oppe over deres Hoveder, et andet og tredie og mange flere flamme rundt omkring, men ved deres røde Skin seer El Zagal forbauset en slagfærdig Hær staae vaagen og rustet og vente ham. Og intet Blus fra Stadens Mure svarer paa hans Tegn, thi Sendebudet er bleven opsnappet af den aarvaagne Kong Ferdinand. Alligevel giver Maureren Tegn til Angreb, de turbanflædte Skarer styrte som rivende Biergstrømme nedad Skraaningen, men i Dalen møde de en Dæmning af Landsjer og Sværd, de standse, vasse, og slagne

af panisk Skræk, flygte de i vild Forvirring, forfulgte af de Christnes Pile, hvor de kom fra, tilbage over Biergstier og Kløster, og standse ikke før de aandeløse have bragt Bud om det tabte Slag til det urolig ventende Granada. Da afløses Kiærligheden og Tilliden til den gamle Konge af Had og Forbandelser hos det let omstiftelige Folk, i store Flokke storme de op til Albaicin, udraabe Boabdil til deres Konge, og da El Bagal stum og nedslagen kommer ridende igiennem Begaen, finder han Portene lukkede og maa vende sin Hest og drage til Guadir. Da først overgav Belez Malaga sig til Ferdinand den Katholske, og alle Smaaabyerne rundtomkring i Alpujarrasbjergene underkastede sig den seirende Fyrste.

Giennemgaaende alle disse Minder i min Tanke, stiger jeg langsomt nedad Høien og finder uden Banse-
lighed Veien tilbage imellem de tæt tillukkede Huse, hvor nu alle Folk holde Siesta. I Posadaen er imidlertid Middagsmaaltidet beredet, en ikke altfor reen Dug bliver lagt paa det samme lave Bord, hvorved Muuldriverne have spist, Lanzas og jeg sætte os hver paa sin Skammel, og nu frembærer den ædle Borgfrue hiin tidt omtalte Høne, som først er stegt og siden skaaret i smaa Stykker og tillavet som en Ragout med Sauce af en rød Frugt, der kaldes Tomates, Hvidløg og spanskt Peber. Atter komme de hvidt skinnende Brødfrandse, den gule Ost, de giennemsigtige Druer og den perlende Viin for Dagen, og omgivne af alle Husets Høns og Kyllinger, Katte, Hunde og Griise, der med bedende og beundrende Blikke bøie sig for os, som for Skabningens og det Skabtes, navnlig Madvarernes Herrer, betiente af Señoraen selv

og af den endnu bestandig halv sovende Maritornes, spise vi og drikke og ere vel tilmode. Under alt dette synker Solen lavere ned paa Himlen, det er ikke blot min og min Føgers, men ogsaa Naturens Estermiddag, og vi beslutte os til at sadle vore Gangere og forlade det giestmilde Tag. Nu først kommer Slotsherren tilsyne, som jeg ikke har seet siden imorges, han hjælper selv at lægge Bidsel og Sadel paa min Ganger, og som jeg udrækker min Haand, for venlig takkende at byde ham Farvel, præsenterer han mig en Regning, hvis forunderlige Bogstaver jeg vel ikke kan læse, men hvis kun altfor tydelig skrevne Tal pludselig lade ham synke fra den ophøjede Stilling, min Phantastie havde forlenet ham med, ned til en simpel, ublu, optrækkende Krovært. Som altid, naar man berøves en Illusion, bliver jeg smertelig bevæget, jeg viser ham taus hen til min Fører, der tillige er Kassemeister, ryster Støvret af mine Fødder, bestiger min Hest og rider uden Farvel ud paa Gaden. Da kommer Bertinden ud med det store Viinkruus og byder mig venlig nikkende en Afskedsdrik ligesom til Forsoning, mit Hjerte bevæges, jeg drifter, og da nu ogsaa den tykke Bert, glad over sin Fortieneste, nærmer sig til mig, tager Rathuen af og med et dybt Buf ønsker mig: Buen viaje, Señor! forsvinder det sidste Glimt af Brede, og veltilfreds rider jeg ved Siden af Lanzas ud igiennem Byen og ned i Dalen.

Læst udenfor Staden ligger en aflang, aaben Plads, omgivet med en lav hvid Muur, med en Port ved hver Ende; derinde ere to lange, lige Gange bedækkede med Gruus, og langsmed dem staae i nogen Afstand fra hinanden murede Sæder. Et Par Gruentimmer sidde paa

en Bænk, skyggende med deres Bister for Solen, som just er ifærd med at dukke ned bag Biergene; nogle Herrer gaae op og ned i den ene Gang og ryge Cigarer. Det Hele ligner en Kirkegaard, og jeg tager just min lille Ordbog op af Lommen for at slaae efter, hvad en saadan hedder paa Spanst, da Lanzas til min store Forundring fortæller mig, at det er Byens Alameda. De have dog underlige Indfald i fremmede Lande, tænker jeg; at vælge et saadant Sted til at spadserer paa, og at kalde en nogen Plads, hvor der ikke voxer et eneste Træ, en „Poppel-Allee“, det er dog altfor spanst. Vor Bei gaaer imidlertid videre hen igiennem Dalen. Paa begge Sider strække sig brune, afhøstede Enge, hist og her kommer en Maisager eller en Sukkermark, og hvor Jorden er fugtig, vandet af Kanaler fra den lille Flod, staaer en Gruppe Popler og Afasier, hvis kolige Skygge indbyder den Vandrende til at hvile sig. Hvor vækkes der hiemlige Følelser hos mig, jeg kunde næsten kalde dem et let Anfald af Glemmee, da jeg pludselig, midt imellem Sukkerrørerne og Maisstænglerne, opdager en lille Mark, halv plantet med Kartofler og halv med Raal. Jeg holder stille — det er som om jeg var paa Amager — og stirrer over Raktushækken hen paa mine Landsmænd, der see ud affurcat som deres Slægtninger i Danmark. Men her maa de formodentlig bære Frugt meer end eengang om Aaret, thi Kartoflerne staae i Blomst, og som om de kiendte mig og deelte mine Følelser, bevæge de sig sagte og see med blaae Dine op paa mig, imedens de tykke Raalhoveder heller ikke her fornegte deres Natur, men udeeltagende og ligegyldige, som om de sov, ligge langs henad Jorden i

Rækker. Lanzas, som formodentlig tager min Hensynken i disse Betragtninger for Forundring, siger til mig, idet han peger paa Aaalen: „Saadanne Planter findes vel ikke i Dinamarca.“ — „Na jo,“ svarer jeg, „dem har vi nok af.“ — „Vi Spanske kalde dem Col,“ bliver han ved. „Og vi Danske kalde dem Aaal.“ — „Ja saa maa det jo være de samme,“ slutter han, idet han rider videre.

Beien høiner sig efterhaanden meer og meer, som vi nærme os Biergene, og snart bliver den til en Fjeldsti, som bredere eller smalere, jevn eller stenet, snoer sig snart op, snart ned, imellem Raktushækker, der hænge fulde af rødbrune Frugter, som mine Fingre nu vøgte sig vel for at komme i Berøring med, imellem grønne Oleanderbuske med blegrode Blomster, uhyre, bredbladede, saftige Aloeplanter, fra hvis Midte Stængelen, høi og tyk som et Træ, stiger i Veiret, og øverst oppe bærer Stilke med Blomster, der rage ud til Siderne ligesom Armene paa en Kandelaber; igiennem smaa Oliekove, hvor Ranker og Bedbend slynge sig opad Trærnes Stammer, imellem Citron og Orangehaver og store Viinplantninger, hvor de ædle Bøtter, lave men kraftige, i lange Rækker staae som Buske ved Siden af hverandre, tunge af de allerede modne Druer. Nu og da risler en lille Bæk, hørlig, men ikke altid synlig, ned imellem Stenene ved Siden af Beien, og i Nærheden ligger da gierne et lille muret, hvidkalket Bondehuus, med fladt Tag og en Veranda af Viinranker udenfor Døren. Under den er Familien samlet, Mand, Kone, voksne Døtre og halvnøgne Rollinger, thi det er Søndag idag og de arbeide ikke;

og imedens Fruentimmerne næsten hvert eneste Sted, med Hovedet i hinandens Skjød og det lange sorte Haar hængende ned til begge Sider, forestille den bekiendte „spanske Familiescene“, klimprer Manden paa en daarlig Guitar og synger dertil, næsten altid en eensformig, sørgelig Melodie, hvis sidste Tone han trækker ud i det Uendelige. De nikke venlig til os, hilse os med det smukke Tilraab: Vaja Usted con Dios! (Gaa I med Gud), og vi ride forbi. Efterhaanden bliver Stien smalere og mere stenet og Husesne fieldnere. Bore Heste — thi ogsaa Lanzas har i Belez Malaga faaet en Hest istedetfor sit Muuldyr — træde langsomt og forsigtigt imellem Stenene og føle sig for ved hvert Trin. En lille Landsby (pueblo), som min Fører kalder: la Viñuela, ligger midt inde imellem Biergene. Dens Huse ere smaa og see fattige ud, og den har kun een eneste Gade; men den ligger saa lyst og fredelig, omgivet af Træer og Biinhaver, at jeg ved Synet af den gribes af en Længsel efter Fred og Hvile og Samliv med Venner, som vistnok enhver Rejsende, var han end nok saa ung og fræk, har følt i Syd eller Nord, naar han ene med sin Fører i den frembrydende Aftens rolige Dæmring, er kommen forbi et venligt Huus, med en Have foran, hvor legende Børn tumlede sig i Græsset, og idet han kastede et Blik igiennem de aabne Døre, maatte sige ved sig selv: hvor der vist er hyggeligt derinde! Det er ikke Hiemvee; det er ikke Frygt for at være ene, saalidt som det er Sorg eller Tungstind; det er kun Billedet af en stille Lykke, dobbelt lys fordi den ikke kiendes, der kaster et Glimt ind i den Forbidragendes Siæl og kalder paa en af de Længsler, som sove derinde; thi hiemme eller

ude længes vi dog alle efter Lykken, ude søge vi den i et Hiem, og hjemme søge vi den i den vide Verden. Der er saa stille i den lille Landsbyes eneste Gade; Solen er gaaet ned, alt Arbeide hviler, og Golkene sidde udenfor deres lave Døre. Hift og her hviler iblandt de Andre en smuk, brun Bondepige i sin Søndagspynt, lader nysgierrig sine sorte Vine følge den Fremmede, og nikker bekiendt til min Fører. Et Sted kaldes der paa os, vi holde stille, en letfodet Pige springer hurtig ind i Huset og kommer ud igien med en Pakke, som hun rækker Lanzas, idet hun beder ham passe godt paa den og give den til „Juan i Alhama“. Det er formodentlig hendes Elsker, hvem hun sender en Foræring. Derpaa henter hun en Glaske med Anisbrændevin, og enten jeg vil eller ikke, maa ogsaa jeg drikke et Glas og spise et Stykke Bandmelon dertil. Er det end ikke for min egen Skyld, jeg bliver trakteret, saa smigrer jeg mig dog med, at det er for min egen Skyld, hun til Afsked forærer mig en Bouket stærkt duftende Oleanderblomster. Hvad hun vil, jeg skal gjøre med dem, veed jeg rigtignok ikke; thi hun siger udtryffeligt, at jeg maa ikke lugte til dem, de ere giftige. Jeg sætter dem i min Hat, vi ride atter afsted, og jeg har formodentlig for sidste, som for første Gang seet la Viñuela.

Det bliver imidlertid mørkere og mørkere, inden et Qvarteer er det fuldkommen dunkelt, og neppe kan jeg skimte de omliggende Bierghøider som uhyre store, sorte Masser. Men Maanen staaer snart op, det er min Trøst. Himlen begynder allerede at lyne over Biergene paa vor høire Side, dens blaa Farve bliver klarere og lysere

eftersom Ratten løfter sin endnu usynlige Lampe høiere
 og høiere iveiret, nu kastes der et hvidt Skjær paa den
 yderste Spids af de ligeoverfor liggende Klippetoppe, og
 Skyggen, som før indhyllede dem heelt, synker længer og
 længer ned i Daldybet, altsom Himlen bliver lys paa den
 anden Side; det er som om Mørkets Magter nødig og
 nølende flygtede for den rene Glands. Endelig stiger da
 Maanen feierlig heelt op over Biergene, og nu faaer Al-
 ting det samme magiske Solvstær, som igaar. Da drømte
 jeg og troede at min Drøm var Sandhed; nu er jeg nær-
 ved at ansee selv Sandheden for en Drøm. Der rider
 jeg, som før fire Uger siden saae Maanen speile sig i
 Kallebodstrand og ikke besteg andre Bierge, end nu og
 da Baldbybakke, der rider jeg midt inde imellem Spaniens
 maleriske Bierge, mange hundrede Mile fra mit Hiem.
 Og foran mig rider paa en fyrig andalusisk Hingst en
 høi, stolt Spanier i sit Lands klædelige Dragt, med et
 rødt Silketørklæde slagrende løst om Hovedet og Hatten
 derover, med en bruun, broderet Lædertroie, hvorved Solv-
 knapperne klinge, med sin Bøsse bagved sig, hvis lange
 Løb glimter i Maanelyset, og nynnende en spansk Canzo-
 neta. Og rundt omkring os rage Klippeblokke frem, hvis
 sære Former, halv belyste, halv hvilende i Skygge, snart
 ligne Huse og Taarne, snart Kæmper og Dyr. Ratten
 bliver koldere; Lanzas hjælper mig at spænde min Rappe
 løs, og selv hyllet han sine kraftige Lemmer ind i en stor
 blaa Klædeskappe, med en Krave og en bred Bræmme
 foran af rødt Fløiel; thi han er velhavende og i alle
 Maader klædt som en andalusisk Majo. Da jeg seer paa
 Rappen og finder den smuk, fortæller han mig følgende

Historie om den. „Det kan vel være fem Aar siden jeg engang var med min Kone i Malaga, og hun fik mig til at købe den for sex hundrede Realer. Før den Tid havde jeg altid, saalænge jeg havde været Cosario imellem Granada og Malaga, hiulpet mig med en grov, brunn, ulden Kappe, som de, Muuldriverne bære. Da jeg nu havde faaet den nye, fik jeg Lyst til at vise mig med den, og næste Gang, jeg red til Granada, havde jeg den foran mig paa Hesten, og tog den paa, da jeg red igiennem la Viñuela. Dengang var Egnen usikker, og jeg betalte en Piafter til visse Folk, som jeg kiendte, hver Gang jeg drog frem eller tilbage, for at faae Lov til at ride i Ro; havde jeg en Fremmed med mig, betalte jeg en til. Der var alligevel Rogle, som havde seet min Kappe og syntes godt om den, og da jeg nu i Aftensfumringen red alene ned ad Alhama til, det var just derhenne, hvor den store Steen ligger, kom der to Mænd ud af Skyggen og stillede sig paa Veien, som om de vilde tale med mig. Jeg kiendte dem godt, thi jeg kiender alle Menneſker i denne Egn og Alle kiende mig, og jeg vidste, at det var noget daarligt Pak (malos hombres); derfor holdt jeg stille i nogen Afstand og spurgte, hvad de vilde. „Det er en smuk Kappe, du har der, Lanzas?“ sagde den Ene. — „Synes du det, Christobal?“ svarede jeg. — „Hvormange Realer har den kostet dig?“ blev han ved. — „Du kan jo spørge Riibmanden i Malaga, saa faaer du det at vide, hvis du vil have dig en.“ — „Na, du veed nok, jeg har ikke Raad til at købe saa dyre Varer; men du kunde nok forære mig din“, sagde han, idet han nærmede sig. Han havde ingen andre

Baaben, end sin Kniv, den Anden havde rigtignok en Bøsse, men han forstod ikke at bruge den saa godt, som jeg. Rast rev jeg derfor min Flint af Sadelstroppen, lagde an paa ham og sagde: „Vil du have min Kappe, Christobal, saa kan du jo komme og tage den.“ Men det havde han ingen Lyst til, han mumlede noget i Skægget, og derpaa listede de begge ned ad en Sidevei. Det er den eneste Gang, nogen Røver har lagt mig en Steen i Veien, og den var endda lille nok, tænker jeg.“ — Under denne Fortælling have vi naaet Biergtoppen, Stien begynder nu igien at gaae nedad, og lidt efter, omtrent ved Midnatstid, ride vi ind i den lille By Alhama. Denne Gang er Lanzas min Bert, han hører hiemme her i Alhama, og har en Slags Posada, som hans Kone styrer, naar han er paa Reiser. En Pige lukker os op, hun hilser fornøiet paa sin Husbond og fortæller ham, at der er endnu en anden fremmed Señor i Huset, som er kommen om Eftermiddagen; jeg faaer et net Kammer og en noget blødere Seng, end den sidste, og skynder mig til Ro.

Træt af det lange Ridt, sover jeg til ud paa Formiddagen; da jeg er staaet op og aabner Vindueslugen, staaer Solen allerede høit paa den altid blaae Himmel. Rede i den lille Gaard seer jeg med Glæde min Koffert igien, fra hvilken jeg i et Døgn har været skilt. Den hviler sig, støvet af Reisen, iblandt en Mængde andet Pakgods, og ved Siden af staaer en midaldrende, fyldig Kone, med endnu kionne Træk, men overvættes fed, med tykke, bare Arme og det sorte, glindsende Haar i en lang Fletning nedad Nakken, i Samtale med en halvvoksen Knøs,

der ligner Lanzas paa et Haar. Jeg formoder, at det er hans Kone og Søn og raaber et buenas dias ned til dem. Den lille Kone nikker og gjør Tegn til mig, om jeg vil spise; derpaa skynder hun sig opad Trappen, og jeg gaaer ud af mit Kammer, ned i Stuen, hvor jeg træffer den anden fremmede Rejsende. Han sidder paa en Stol midt paa Gulvet, sortklædt fra Top til Taa, med Sko og hvide Strømper, en bredskygget, graa Hat paa Hovedet, høie Flipper og meget hvidt Pinned, med et langt, alvorligt Ansigt, store, røde Baffenbarter, men forresten omhyggelig raget. Den tykke Bertinde raaber, leer og skriger, gestikulerer og arbejder omkring ham, Lanzas og hans Søn gaae ud og ind, andre Folk komme og gaae, jeg spiser min Frokost og reiser mig op igien fra Bordet: den Fremmede bliver siddende ubevægelig, udeeltagende paa sin Stol og læser i en Bog, han holder foran sig. Jeg nærmer mig, hilser og tilsaler ham paa Spansk, han ryster paa Hovedet; paa Fransk, han ryster paa Hovedet; paa Tydsk, bestandig Rysten. Dermed er mit Sprogforraad udtømt; jeg gjør endnu den sidste Anstrengelse, søger op i min Grindring og siger: „I am understanding a little English“ — og nu kommer der Liv i Fyren. Han lægger sin Bog bort, taler og fortæller hundrede Ting, hvoraf jeg desværre næsten ikke forstaaer et eneste Ord. Omfider finde vi paa at tale Latin, og ved Hiælp heraf og af de enkelte engelske Ord, jeg kan huske eller forstaae, kommer der dog et Slags Samtale i Gang. Jeg erfarer, at han er en Traveller, at han har opholdt sig to Maaneder i Granada og nu reiser tilbage til Malaga, for derfra at gaae med et Dampskib til Marseille.

Det Morsomste ved det Hele er, at Engellænderen først nu, da han kun har nogle faa Dage at være i Spanien, begynder at lære sig spansk Grammatik, thi en saadan Bog seer jeg det er, som ligger ved Siden af ham.

I dag bryder Panzas noget tidligere op, end igaar, thi vi skulle endnu iasten naae Granada, og helst før Natten falder paa, da den sidste lille Biergkæde, som skiller os fra vor Reises Maal, vel ikke er høi, men brat og uvejsom. Langsomt og forsigtig ride vi nedad Gaden; den er ikke brolagt, det er Klippen selv, som danner den, og i hvilken der er hugget Ridser, for at give Hestene Fodfæste. Thi den lille By Alhama ligger paa en steil Biergskraaning overordentlig malerisk, men ikke let tilgængelig. Flere Gange frem og tilbage snoer den murede og steensatte Konstvei sig ned imod Sletten, og vi følge dens Dreininger, indtil vi endelig have naaet den jerne Jord, hvor en lille Flod bugter sig, der nu, som i gamle Dage, er Byens eneste rindende Vand. Da vender jeg mig om paa Hesten og seer tilbage, op imod Staden, hvis graaladne Huse som Fuglereder ere klinede paa de steile Klipper; det bliver mig forstaaeligt, at den i gamle Dage, engang erobret, maatte være næsten uindtagelig, og mens jeg langsomt følger min Førsers Spor henover Sletten, mindes jeg, hvad jeg har hørt om Alhamas Erobring af de Christne.

Dengang, i Slutningen af det femtende Aarhundrede, var Byen stor og mægtig, den var stærkt befæstet, som af Naturen, saa med Mure og Taarne; og paa den yderste Skraant af Fjeldvæggen, hvor den sænker sig brat, næsten ubestigelig, ned imod Sletten, knejsede et Castel,

som beherskede og beskyttede Alhama, der medrette kaldtes „Nøglen til Granada“. Da den gamle, kamplystne, mauriske Konge Muley Aben Hassan, Boabdils Fader, havde aabnet Krigen, der voldte hans egen og hans Riges Undergang, med den spanske Grændseby Zaharas Erobring og Plyndring, besluttede Ferdinand den Katholske i retsfærdig Harme at hævne Fredsbruddet, og den tappre Marquis af Cadix brød op med alle sine Riddere og Svende for at overraske Alhama. De droge hurtig afsted igiennem de ødste Bierge, om Dagen hvilede de og holdt sig skjulte, om Natten ilede de fremad, de tændte ingen Bagtblus, de lode ikke Pauker og Krigstrompeter lyde, og alle Byer paa deres Vej undgik de, for at Maurerne ikke skulde faae Nys om deres Tog. Saaledes ankom de den tredie Nat, usete, uhorte, til en lille Dal, knap en halv Miil borte fra Alhama. Der gjorde Hæren Holdt, og Marquien af Cadix udsøgte nu iblandt sine Mænd trehundrede af de raskeste Escaladores; thi her gieldt det om at krybe som Fluier opad den steile Klippevæg. Hans Speidere havde bragt ham Bud, at Murene vare vel vogtede paa alle Sider; kun der, hvor Naturen selv havde overtaget at værne Staden, paa Fæstningens Side, hvor Klipperne ansaaes for ubestigelige, der vare ingen Bagter udstillede, der maatte Angrebet skee. Sagte og lydløst listede de kække Mænd sig med Stormstiger og Reb i den mørke Nat igiennem Dalen, indtil de stode lige under Castellets Taarne. Da satte de Stigerne til, entrede op, Een efter Een, og naaede lyffelig Muurtinden; den forfærdede Bagt blev dræbt halv sovende, Krigsraab og Larm lød i Gaardene, Maurerne styrtede fortvivlede, med Sværd i Haand,

op paa Taarne og Mure, men det var for sildig, de bleve overbældede, slagne og styrtede ud over Borgtinden, ned i Dybet. Nu lod den christne Hær, som ventede forneden, sine Pauker og Tymbeler lyde og drog ind igiennem en Port, der blev aabnet for den. Alhamas Fæstning var i Marquien af Cadiz' Haand. Som de spanske Krigere, vaade af Blod og tørstende efter Bytte, trængte fra Gaardene ind i Fæstningens Haller, kom de til et affides Værelse, hvor en Lampe kastede et mat Lys over silkebehængte Bægge og kostelige Divaner. Der laae den fraværende mauriske Alcaydes unge Hustru, bleg og forfærdet, skrækket op af Søvn, paa Knæ og strakte bedende sine Hænder ud imod den vilde Krigerskare. Alle-rede havde de Seierberusede revet Silketæpperne ned, grebet Lamperne og Røgelsekarrene af Sølv, og lagt Haand paa den deilige Morinde, da den ædle Ponce de Leon selv kom til og med ridderligt Høimod rakte hende sin Haand og gav hende Leide. — Men imidlertid vare Borg-gerne vaagnede i Byen, hurtig havde de grebet deres Vaaben og vare styrtede igiennem Gaderne op til Fæstningen, og da de Christne vilde aabne Gitterporten og drage ind, bleve de modtagne med en saadan Regn af Pile og Stene, at de maatte vige tilbage. Forgieves fornyede de Angrebet, Maurerne forsvarede sig som Rasse, og først henimod Aften, da Marquien lod bryde en Abning paa et andet Sted i Fæstningsmuren, lyffedes det den spanske Hær at trænge ind. Og nu blev den rige Stad, hvor Skatte af alle Slags vare opdyngede, en vild Skueplads for Brand, Mord og Plyndring, Flammerne lyfte vidt over Sletten, Kvinders Hyl og

værgeløse Børns Skrig gienløde i den trange Biergdal, og Morgensolen skinnede paa Liig og Blod.

Da Nøgtet herom inden faa Timer kom til Alhambra, sprang den gamle Konge forbittret op og svor ved Allah og Propheten, at han vilde fæste Granadas tabte Røgle igien ved sit Belte; han bød sine Krigere at ruste sig, og med mange tusinde Mand tilhæst og tilføds ilede han over Vegaen op imod Alhama. Uden at give sig Tid til ordentligt Angreb, løb Maurerne Storm imod Murene fra mange Sider paa engang, liig vilde Tyre, der i blindt Raserie, med lukkede Dine, løbe Hornene fast i Arenaens Skranker; men overalt og mange Gange bleve de kastede tilbage. Da indesluttede Aben Hasfan Byen og Fæstningen rundtomkring og besluttede at udhungre dem. Dage og Uger gik hen, hungrige bleve de indesluttede Christne vel ikke, thi der var Korn nok i den erobrede Stad; men tørstige desmere, thi de havde intet Vand, uden det, der randt i den lille Flod under Murene, og ved den stode deres Fiender paa Bagt. Hver Spand, de vilde øse, maatte de kjøbe med Blod, og hvert Bæger, de drak, var blandet med Blod. I deres Rød sendte de Bud paa Bud over Biergene til Kong Ferdinand om Hiælp; de tæredes hen af Tørst og Træthed og havde tilsidst neppe Kræfter til at lægge Buen til Kind eller slynge en Steen imod deres ventende Fiender. Men imens de gamle, prøvede Krigere alligevel stode udholdende og lydige paa Murene og kun i deres stille Tanker sukede efter Forløsning, imedens de Yngre knurrede og forlangte, at Portene skulde aabnes, for at de kunde slaae sig igiennem og vinde til deres Hiem: blev

Hiælp beredt dem i det Fierne og var allerede paa Veien. Marquien af Cadix' bedrovede Hustru sendte i sin Sorg Bud til Hertugen af Medina Sidonia, og bad ham, da Kongen tøvede, at ruste sine egne Skarer og drage hendes Mand til Undsætning. Vel vidste hun, at han var Marquiens dødelige Fiende, men hun vidste ogsaa, at han var ædel og høimodig, som det sømmede sig en ægte Ridder. Og hun bad heller ikke forgieves; Hertugen glemte sit Had, samlede i Hast sine Vasaller og drog afsted for at befrie sin Fiende og forsvare den christne Tro. Paa samme Tid brød Kong Ferdinand op med en stor Hær fra Cordova, og saaledes nærmede der sig ad tvende Veie en kraftig Hiælp til den betrængte By. Maurerkongens Speidere bragte ham Nys herom, han saae, at han ikke var stærk nok til at modstaae et tredobbelt Angreb, og at han stod Fare for selv at blive indesluttet i Dalen og Biergpasset; da besluttede han sidste Gang at forsøge en Storm, og hvis den ikke lykkedes, da at drage bort.

Ogsaa han udvalgte nu en lille Skare af de forvorneste Krigere, af Granadas kiefleste Ungdom, og medens de tidlig i Dagbrækningen satte deres Stiger til Muren paa et ubevogtet Sted, gjorde han selv et falskt Angreb paa et andet Sted, for at bortlede de Beleiredes Opmærksomhed. Maurerne naaede Muurtinden og vare alt nede i Gaderne, før Krigsraabet lød og kaldte de Christine sammen paa Volden, hvor imidlertid flere og flere af deres Fiender klattrede op. Men nu kom der Kraft i de udtærede Mænd, og deres matte Arme svang Sværdet som før; de væltede Stormstigerne og tvang de Maurere, der vare komne op og allerede vilde følge deres forud-

gangne Landsmænd ned i Staden, til at vende om og springe ned igien fra de taarnhøie Mure. Da Faren saaledes var forbi foroven, ilede de ned efter den lille, forvorne Flok, der allerede havde banet sig en blodig Vej igiennem de snevre Gader, og nu kæmpede paa Liv og Død med Portvagten, for at komme til at aabne Gitteret, og lufte op for det brølende Hav, som bølgede udenfor, og kun higede efter at oversvømme Byen. I rette Tid naaede de Christne Riddere derhen for at afværge Faren og hjælpe deres alt halv overvældede Landsmænd. Og nu saae man en fielden Kamp. Angrebne baade forfra og bagfra, toge de tappre mauriske Ynglinger Banneret med Halvmaanen imellem sig og sluttede sig sammen, Ryg imod Ryg. Een efter Een faldt de giennemborede af de Christnes Landsker, og Flokken blev tyndere og tyndere, men de kæmpede alligevel. Bannersføreren var den sidste, hans Pande fløvedes af et Sværdhug og han faldt forover i Støvet med Prophetens Fane under sig. Da drog Alben Haasan bort igien med hele sin Hær, og neppe var han ude af Biergpasset, før Hertugen af Medina Sidonia naaede Sletten med sine Tropper; Portene aabnedes, jublende styrtede de Beleirede deres Bestiere imøde, og den ædle Marquis af Cadix omfavnede med Taarer sin fordums Fiende. — Nu ere Alhamas Taarne styrtede ned og dens Mure faldne i Gruus for længesiden, den rige og mægtige Stad er svunden ind til en fattig pueblo, men Klipperne staae der endnu, ligesaa steile og ubestigelige, som før, Husene ere endnu som Fuglereder klinede paa Biergskrænten, og Mindet om Erobringen af „Granadas Røgle“ klinger endnu i den lille

mauriske Romanze, som Biergboerne synge til Guitarren:
Ay de mi, Alhama!

I raſt Trav ride Panzas og jeg henover den øde, vidtſtrakte Slette. Thi her ere Dalene, eller Rummet imellem de ligeløbende Biergkæder, ikke ſmale og ſnevre; men ſom couperet Terrain ſtrække de ſig i ſtore, brune, ſolbrændte Sletter hen imellem Biergene. Nu og da kommer man forbi en ploiet Ager eller en afhøſtet Maismark, men forreſten kan man ride hele Mile over den brune Hede, og ikke ſee andre levende Væsner, end en Flok Geder, der klattre paa Høiene med en Dreng, ſom vogter dem, eller en eensom Hyrde, der indhullet i ſin brune, laſede Kappe og ſtøttende ſig til ſin lange Stav, ſtaaer ſtille midt paa Marken iblandt en Brimmel ſorte Sviin og betragter de Reiſende. Øde og vild, men ſtorartet i ſin Tomhed er Naturen. Stundom drager en lang Række Muuldyr med deres Jørere os forbi, og et Sted møde vi en ſpaniſk Familie af bedre Stand, formodentlig Eierne af en eller anden Hacienda, der har været paa Beſøg i Staden og nu vender hjem igien til ſit Landgods. Mand og Kone ride langſomt foran tilheſt, bagefter komme Køſler, bepakkede med deres Reiſegods, og Tienere, ſom føre dem. En Bonde, der har været ude at ſee til ſin Mark, vandrer henad Veien, ſpiſende paa en Vandmelon; da vi naae ham, ſtaaer han ſtille, ſtærer to Skiver af den røde Zandia og byder os venlig en Hver; vi takke og med et: Vaja Usted con Dios! gaaer han videre, og vi ride ham forbi. Vi have tilbagelagt Sletten og drage nu opad igien over de ſidſte Høider, ſom begrændſe Granadas Vega imod Cyden. Paa en ſnever Biergſti møde vi en Flok Gitanos, der

komme fra et Marked og drage til et andet. Foran løbe nogle Ufjelsføl løse, pyntede med røde og gule Baand; derpaa kommer et Muuldyr, paa hvis Ryg der ligger en Zigeunerdreng, halvnøgen, blot iført en Skiorte. Hans Træk ere sladagtige, hans Hud sortegraa, men Haaret og de glindsende Dine ravnsorte. Bagefter kommer tilføds, lidt efter lidt hele Skaren, omtrent tyve Borne og Børn. Baade Mænd og Kvinder ere klædte i stærke, brogede Farver, især rødt og guult, alle have de denne graasorte Farve, og det stride, fulsorte Haar slagrer uredt om deres Hoveder. Mændene lee og vise de hvide Tænder, nogle af dem lette paa Hatten; men Lanzas rider stolt forbi dem og svarer ikke paa deres Hilsen; de unge Piger skiule halv deres Ansigter i det røde Tørflæde, men dreie dog nysgierrige Hovedet om for at see, da vi ere komne forbi.

Vi drage igiennem flere smaa Biergbyer, bestandig opad, og seent paa Eftermiddagen naae vi et høit Punkt, hvor Lanzas standser sin Hest, peger fremad med Fingeren og siger: Granada! Og svagt kan jeg skimte vældige, sorte Biergmasser i det Fierne og noget Hvidt ved Foden af dem; det er Granadas Taarne, der fra Høisletten rage op over de mellemliggende, lavere Fjeldspidser; men de ere neppe synlige for Diet, thi Himlen er mørk og Sierra Nevada tilhyslet af Skyer. Efterhaanden falder Aftenen paa og Skyerne trække sig sammen over Granadas Bega og over vore Hoveder, imedens vi endnu ride henad Biergaasene. Det bliver bølgmørkt, neppe halvhundrede Skridt foran mig kan jeg skimte min Fører, over os tordner og lyner det bestandig stærkere og stærkere, og Drønene rulle med Gienlyd hen imellem Biergene. Veien bliver smalere

og mere ujevn, men de herlige andalusiske Hingster træde sikkert og fast imellem Stenene. Det lyner i Øst og Vest og Nord høit over Sletten, som om de hedenfarne Aander besøgte deres gamle Kampplads og atter skøde gloende Pile imod hinanden, og Tordendronene lyde som huult Kampbulder, som Raslen af Skjolde og Stød i Vasuner. Ikke en Haandbred kan jeg see foran mig; kun et Sekund, naar Lynet farer ned, oplyses det bratte Dyb ved min Side af et svovlsblaat Skiar, derpaa bliver Alting endnu sortere for det blændede Dø. Jeg hyller mig i min Kappe, trækker Hatten op over Hovedet og giver Hesten Tøilen. Mere vilde og formløse blive Klippemasserne, meer ureisom den smale Sti, indtil vi endelig langt om længe have passeret Toppen. Tordenen drager længere bort, det er de svundne Tiders mægtige Aand, som har bragt mig sin Hilsen og budet mig Velkommen til de minderrige Steder; og under en mild Regn stige vi nedad igiennem Mørket imod Begaen. Da vi ere komne heelt ned i Dalen, holder Regnen op, Skyerne skilles og Maanen skinner klart fra den natblaae Himmel. Forundret og bevæget seer jeg mig om, jeg troer at være i Danmark igien, i mit venlige, savnede Hiem. De brune, øde Bakker og de takkede Fjeldspidser ere forsvundne, her vore Popler og Piletræer, jeg kan skimte grønne Marker paa Siderne, og fornemme den friske Duft af Planterne efter den nysfaldne Regn. Veien er vaad og støver ikke længer, og raask ride vi henad den. Igiennem to Smaabyer, som min utaalmelige Forventning hver Gang vil gjøre til Granada, naae vi omsider henimod Midnat en lang Allee, der fører til Byens Port, og i Maanelysets Dæmring rider jeg over Genilsfloden ind i

den minderige Stad. Der er stille i Gaderne, kun et enkelt Lys skinner hist og her igiennem et nedrullet Gardin, foran hvilket Altandørene staae aabne, og en forsinket Jodgænger skynder sig langsmed Husene til sit Hiem. Træt og udmattet af den lange Dagreise skynder jeg mig at finde la Fonda Suiza, faaer mig udsøgt et smukt, lustigt Bærelse med Alkove, faaer Sengen redt, kaster mig i den og sover ind, længselsfuld efter ved Dagens Lys at see „Andalusiens Perle“.

En Vandring i Granada.

Før Solen er oppe, vaagner jeg, og skynder mig at drikke min Chokolade. Dyvarteren bringer mig en Beiviser: el libro del viajero en Granada, og et Kort over Byen, det bedste, som findes og nylig udkommet, men dog saa gammeldags og slet, som om ogsaa det var en typographisk Sieldenhed fra Don Quijotes Tider, og med Bogen under Armen og Kortet i Lommen gaaer jeg ud paa Gaden, for at tiltræde min Vandring igiennem Byen. Thi skøndt en utaalmelig Længsel frister mig til strax at opsoge Alhambra, har jeg dog standhaftig foresat mig at giemme det Bedste tilsidst, og først orientere mig i Gaderne og gjøre mig bekiendt med nogle af de „curiosidades“, som min Beiviser vidtløftig omtaler, før jeg belønner min Udholdenhed med Synet af den verdensberømte Kongebolig. Fra det snevre Stræde (Calle de la montereria), hvori la fonda del Suizo ligger, dreier jeg ind i en anden Gade, ligesaa snever, og fra den i en tredie og fjerde, der ikke ere bredere. Jeg gaaer langsomt videre, igiennem flere Gader, følgende det daarlige Kort, saagodt jeg kan, og nysgierrig betragtede Alt, hvad jeg møder eller gaaer forbi.

Ogsaa denne By er i sin Bygning ægte østerlandsk, med de Modificationer, som Forholde og Levemaade her have medført. For at gjøre Skygge imod Sommerolen, ere Gaderne smale, undertiden i en saadan Grad, at Gienboerne maae kunne række hinanden Haanden fra deres Balkoner; ere de ikke selskabelige her, saa er det i det mindste ikke deres Boligers Skyld, thi Alt, hvad der skeer i et Huus paa den ene Side af Gaden, foregaaer i Grunden ligesaa godt i det, der ligger overfor; naar man taler og handler, spiser og drikker, synger og spiller, skiendes og slaaes i en Familie, faaer Gienboen, enten han vil eller ikke, sin Deel deraf. Forresten see Husene ud som i Malaga, kun noget ældre og mere forfaldne ere de; de have for det Meste to Stokværk, Balkoner udenfor hvert Vindue og stærke Jerngittere for de nederste Vinduesaabninger. Det er endnu saa tidligt, at Dørene ikke ere aabne; kun hist og her staaer en Altandør paa Klem, for at lade den kolige Morgenluft trænge ind imellem Gardinerne. Gaderne ere brolagte, uden Fortog, og som oftest med spidse, lidet bekvemme Stene; nu og da vandrer jeg igiennem en, paa hvis Udsmykning en særegen Luxus er anvendt. Istedetfor de graae, kantede Granitstene, er hele Gadens Brede bedækket med smaa, lyse Kiselstene, og paa denne Bund har man, som i Mosaisk, lagt sorte Flintstykker i allehaande Tegninger, der meer eller mindre heldig forestille store Træer med Grene og Blade, Kæmpeblomster, Krands og forskiellige mathematiske Figurer. Alt som jeg gaaer, stiger Solen høiere, og der begynder at blive Liv i Byen. Aguadorerne og deres Gæler, læssede med Vanddunke, ere komne ned fra Alhambra; af de kolige mauriske Brønde, som der-

oppe ere borede dybt ned i Klippen, have de fyldt Dunkene, og vandre nu skrigende igiennem Gaderne, standse hiſt og her for at ſælge et Glas eller en Flaſke og gaae ſaa videre. Bandet deroppefra bruges til at driffe, thi det er foldere og renere, end det, ſom rinder i Byen; men Fattigſolk tage tiltakke med det ſidſte, og de have nemt nok ved at øſe det, takket være de ſlittige Maurere, ſom have ledet Biergkilderne i Aqvæducter op paa Høiderne og giennemkrydſet Staden med underjordiſke Bandleddninger i alle mulige Retninger. Udenfor de fleſte Døre, jeg kommer forbi, ligger en firkantet, ſlad Steen, i hvis Midte der er et lille Hul, dækket med et Steenlaag. Underneden flyder Bandet, og jeg ſeer hvert Diebliſ en Gadedør aabnes, Pigen komme ud med en ſtor Leerdunk af egen, antiſk Form, lægge ſig paa Knæ ved Stenen, og øſe Band af Hullet med et lille Blikmaal. Kommer en fattig Mand i det ſamme forbi, ſtaaer han ſtille, og hvor ſkiden og laſet han end er, ſeer jeg dog aldrig, det negtes ham at ſlukke ſin Tørſt af Krukken. Beder han om Andet, ſvarer Pigen ham venlig: Perdoni Uſted por Dios, hermano! (Tilgiv mig, for Guds Skyld, min Broder!), og dermed gaaer han videre, uden at plage eller overhænge mere. Mænd og Koner, tilføds og tilføls, med allehaande Frugter, meeſt Meloner og Druer i Kurve, møder jeg nu, de komme fra Haverne og Markerne i Begaen og ſkulle paa Torvet med deres Barer; Binduer og Altandøre luffes op i Huſene, jeg gaaer forbi, og meer end eengang ſtikker en ſmuk, halvpaaklædt Morena nyſgierrig Hovedet ud og holder det lange, ſorte, uſleſtede Haar tilbage fra Anſigtet, imens hun ſeer nedad Gaden. Jeg har imidlertid tabt Traaden i

denne Labyrint af Gader, og er ikke lidet glad, da jeg omfiden kommer til en Flodsfeng, som jeg kan vide, maa være Darro's, den ene af de to Strømme, der giennemflyde Granada og løbe sammen, for derpaa i Forening at vande Begaen og fylde dens hundrede Kanaler. Nu er Flodens dybe Leie halv udtørret af Sommervarmen; kun paa den ene Side flyder langsomt en sparsom Strøm og beskyller Fundamenterne af de gamle maleriske Huse, der ere byggede ligeud til Bredden. Paa deres Mure kan jeg see, hvor høit den Flod om Foraaret stiger, der nu lister sig søvrig og lav, som om den skammede sig, hen imellem Banker af Gruus og Dynd. Paa mange Steder rage Husene heelt udover den; grønne, sommergamle Slyngeplanter voge villig frem af Dæmningernes fugtige Revner; hist og her staaer en Pige paa en udhængende Altan og arbejder forgieves paa at fylde en Spand, som hun ved et langt Toug har hæsset ned i Vandet. Jeg vandrer et Stykke langsmed den modsatte Bred, hvor en smal Gade følger Floden, gaaer derpaa over en af de smaa Broer tilbage til det Kvarteer, jeg kom fra, og staaer pludselig der, hvor jeg mindst af alle Steder ventede at være: i min egen Gade. For nu ikke atter at komme til at gaae en Time om i en Rundfreds, beslutter jeg at følge min Beiviser nøiagtig, og før jeg betræder en ny Gade, at søge den op paa Kortet, og med dette Forsæt gaaer jeg udad den modsatte Ende af Calle de la Montereria.

Neppe har jeg dreiet om Hjørnet, før jeg allerede hilses af et maurisk Mindesmærke. En høi, brunrød, muret Dobbeltport, hvis hefteskoformede Bue hviler paa

lette, ranke Pilastre med mauriske Capitæler og Ornamente, hæver sig alvorlig, krigerisk imellem de fattige og ydmyge Huse, som omgive den. Det er en gammel Kæmpe fra den svundne Tid, som har taget Tieneste hos de Christne, for ei at forlade sin Fødeby; mørk og sørgende staaer han paa den samme Post, hvor han holdt Vagt i Granadas gyldne Dage, hans Pandser har faaet dybe Revner og Svalerne kline deres Neder til hans rustne Hielm; men han drømmer om den Tid, da Skjoldene klang og Landserne splintredes omkring ham, og de lette Rør fløi susende fra Haand til Haand. Det er Puerta de Bib-Rambla, den Port, ad hvilken man fordem gik ind til hiin navnkundige Plads, hvor Maurerne holdt deres glimrende Ridderspil, Dystridt og Fester, Midtpunktet for Baabenlegene, som for de blodige Partikampe, tidt besunget af de arabiske Digtere som et Samlingssted for de tappreste Krigere og de skønneste Kvinder. Fra Porthvælvingen kan jeg overskue hele den langagtige, firkantede Plads, hvor Begrier og Abencerrager fordem tumlede deres lette Gangere, imedens Zaïde og Zara, Daraja og Celinda, Sarracina og Tarafa og hundrede andre halv tilslørede Skønheder, som nævnes i Sangene, stode paa Balkonerne rundtomkring for at see paa Legene, og det turbanflædte Folk trængtes og trykkes i Sidegaderne og langsmed Husene, naar Muza, „Granadas Blomst og Gre“, kom ned fra Alhambra med sine Benner for at bryde en Landse eller øve den Leeg med Stofke, der endnu den Dag i Dag under Navn af Dscherid findes blandt Araberne. Da lød det:

Bort, tilfide! bort, tilfide!
 Frem den gieve Muza drager,
 Heit i Spidsen af Kvadrillen,
 For med Synd og Rer at faste.

Med ham følge, vidtberømte,
 Tredive Abencerrager;
 Himmelblaae, med Sølv udsnyede,
 Gre Riddersnes Kastaner.

Svanehyld er hver en Ganger,
 Sort kun Halsen er og Manken,
 Paa de blanke, runde Skjolde
 Valgsprog og Deviser stande.

Flyvende som Vinden over
 Bladsen Vivarambla, lade
 De paa hver Balken tilbage
 Tusind elskovssynge Damer.

Hist de fare, her de raabe,
 Hist de dreie, her de standse,
 Overalt man seer dem stierne
 Sig for Stoffene i Farten.

Heit Trompeten høres klingre,
 Pausen dem til Strid opflammer,
 Klarinetterne begynde
 Lydt at klinge op til Kampen.

Snelt Abencerrager fare
 Frem og løfte Skjold paa Armen,
 Nu de vende sig, nu kæmpe
 Mod Begrierne Mazarer.

Men Kong Ghico, han, som veed at
 Usred vækkes let i Staden,
 Rider paa sin brune Ganger
 Med den sorte Man og Hale,

Svingende en Stav i Haanden,
 Frem, for selv at ende Kampen;
 Og han raaber: bort, tilside!
 Og med Strengthed: bort nu Alle!

Alle Damer gjør det samme
 Og Balkonerne forlade,
 Thi den samme Kamp der er i
 Deres Siæle, som paa Pladsen.

Muza, som vel kiender Kongen,
 Giennem Zacatinen jager,
 Og de Andre af hans Skare
 Flygte med ham til Alhambra.

Kongen lader flux dem fange,
 Og han vogter fremfor Alle
 Muza i Generalise,
 For at gottes ved hans Angest.

Men den tredie Dag han naadig
 Lader løs igien de Fangne,
 Og al Bredden ender lystig
 Med en Dands i Slottets Haller.

Dengang var Pladsen omgiven af regelmæssige eensfarvede Huse, med mauriske Buevinduer, som Jaloufier skulde; i Midten var der en noget sænket Arena, frandsæt af Træer, og for Enderne høie Springvande i Marmorlaaler. Men ti Aar efter Granadas Erobring befalede

„den katholske Dronning“, at alle Buevinduer (Ajimeces) skulde forsvinde fra Byens Gader, og istedetfor de lette, zirligt hvælvede Buer kom da de firkantede Bindueskarne, som endnu findes. Moderne Bygninger, høie og lave, hvide, graae og gule, omgive nu Torvet til alle Sider; den midterste Deel deraf er hævet nogle Trin over det øvrige og danner en ophøiet, regelmæssig, steensat Plan, og ved en besynderlig Ironi af Skiebnen er det Ruinerne af nogle efter Munkesforjagelsen nedrevne Kloster-gaarde, man for faa Aar siden har brugt til at fylde den mauriske Arena. Hvor de østerlandske Huse, med lustige Haller og marmordækkede Gaarde stode, reiste sig skumle Klostre med trange Geller; hvor mange af Klosterne stode, ere nu øde Tomter, og de øvrige vente halvforsaldne paa at Tiden skal styrte dem heelt i Gruus — og hvad skal da reise sig paa deres Grunde? I et Gjørne af Torvet ligger det statelige Raadhuus, los miradores kaldet, fordi Raadet fra dets Balkon seer paa de offentlige Fester og Optøge, naar Corpus Domini helligholdes, og høit oppe paa Façaden er „Constitutionsstenen“ indmuret. Thi Pladsen er omdøbt og hedder nu Plaza de la Constitucion; det er kun i Folkets Mund og i de gamle Sange, at Navnet Bib-Rambla endnu lever.

Den stærke, hvælvede Port, hvorunder jeg staaer, har alt haft flere Navne siden hine berømmelige Tider, og intet af dem vidner i nogen særdeles Grad om Granadinernes milde Sæder eller Frygt for Loven. Først hed den nemlig „Knivporten“ (puerta de los cuchillos), fordi Øvrigheden, naar et Mord var begaaet og Gierningsmanden greben, hængte hans Dolk op i den indre Port-

hvalving; mangen en omvendt Røver hængte vel ogsaa sit Baaben ved Siden af de øvrige til Gæde for „nuestra Señora de la Rosa“, hvis Billede endnu sees i et lille Capel i Muren, der efter Erobringen blev indviet til Guds Moders Gæde. Nu hænger der vel ingen Dolke og Knive meer (dog bruges de vel ikke mindre); blodrøde Roser staae i en Skaal foran det hellige Billede, og en frodig Snylteplante har klynget sig til de rustne Søm: nu kaldes Porten P. de las Orejas eller Dreporten, og med dette Navn hænger det saaledes sammen. I Aaret 1621 efter Guds Byrd var den høimægtige Herre og Fyrste Philip den Fierde udraabt til Konge, og hans Thronbestigelse skulde ogsaa feires med Fester og Processioner i den troe Stad Granada. Loger og Gallerier bleve da byggede rundtomkring Torvet, for at Folket kunde see, alle Vinduer og Balkoner stode fulde af Herrer og Damer, og mange fornemme og rige Familier havde leiet sig Pladser paa de ophøjede Tribuner. Midt under Festerne styrtede en saadan Tribune sammen, der var lænet op til „Knivporten“ og fuld af prægtigklædte Damer. Min Veiviser siger, at den var for svagt bygget til at bære de mange Tilskuere; jeg troer snarere, at den gamle, mauriske Port, harmfuld over at høre de Troendes Kampplads gienlyde af de Bantroes Jubelraab, har rørt sig i sine Grunde og stødt til det nærværende Brædeværk. Nok er det, det faldt sammen, og alle de, som stode derpaa, styrtede imellem hverandre; Nogle omkom, Andre bleve saarede, og det ikke blot ved Faldet. Thi under Paaflugt af at hjælpe de flagende Señoras frem imellem Vielser og Bræder, benyttede „onde Mennesker“ sig af For-

virringen til at stiale de Guldkiæder og Ringe, hvormed Damerne vare smykkede. Kunde de nu ikke i en Hast faae Drenningene af, saa toge de Kniven frem, som altid sad løs i Beltet og skare Dret af; og saaledes mistede mange ædle Fruer og Frokener paa en ynkelig Maade deres Dren. Men siden den Tid hedder Porten Puerta de las Orejas.

Som jeg lader mit Blik endnu engang glide henover det gamle Bib-Rambla og tænker paa, hvor ofte der vel i de lyse Nætter, naar Dagens Rampe vare tilende, har lydt Sang og Spil under Balkonerne — thi Maurerne vare ridderlige i al deres Færd, i Kamp, som i Elskov, trods nogen Christen — hvor ofte et Buevindue er bleven aabnet og hvide Hænder have draget Sløret tilside fra et deiligt Ansigt, for at lytte til Sangen: horer jeg Strængelyd bagved mig, og da jeg vender mig om, seer jeg to gamle, blinde Mænd, to spanske Følkesangere, der have stillet sig i Portalen og begyndt at klimpre paa Guitarren. Foran dem paa Jorden staae deres Hatte til Indsamling af milde Gaver, bagved, paa Steenbænken, sidder en lille, solbrændt Dreng, som følger dem igiennem Gaderne. Hurtig flokker sig en Mængde Tilhørere, Mænd, Kvinder og Børn omkring dem, thi Spanieren elsker Sang og Musik saa høit som Lyset og Luften; og nu begynde Troubadourerne at synge en Berølsang om en Elfers Klage og hans troløse Elskerindes Svar. Det er ikke i Følkedialecten, de synge, men i reent Castilianisk, saa jeg forstaaer, om ikke hvert Ord, saa dog Meningen af hvert Vers; og Bisen passer godt til min Stemning, jeg kommer til at tænke paa den smukke mauriske Romanze-

cyklus om Zaide og Zaida. Melodien er som alle de, jeg hidtil har hørt her i Andalusien, langsom og klagende, næsten sørgelig, Bisen selv lader til at være uendelig, og da jeg har hørt henved en Enees Vers, og de Elskende endnu ikke have forliget sig, kaster jeg en Real i Sangerens Hat og gaaer min Vej, tværs over Torvet.

Jeg kommer ind i en lang, smal, men lys og luftig Gade, pyntelig brolagt med Steen=Mosaik, og forundret seer jeg mig om; jeg er nærved at troe, at jeg endnu ikke ret er ude af Drømmenes Verden. Thi de pragtfulde Boutiker paa Siderne, fulde af kostelige Silketøier og østerlandske Shawler, ere mauriske, runde Piller forbinde Binduerne, og Buerne, som hvælve sig over dem, ere udtungede i fine Ornamentter og Arabesker. Jeg skynder mig at raadsørge mit Kort, og seer at jeg staaer i det nye opbyggede Alcaiceria, og imedens jeg langsomt vandrer opad den lige Gade, som det lader til Moro for Boutiksvendene og nogle Dreng, der vedholdende i Afstand følge mig med Raabet: Mosju! Fransjus! som om jeg virkelig var en Bantro, der havde vovet mig ind iblandt Prophetens Troende — læser jeg, hvad min velsærde Beviser: Don Miguel Lafuente Alcántara fortæller om den mauriske Bazar. Efter en etymologisk Undersøgelse, der forklarer Alcaiceria ved Casa del César, og fører dets Oprindelse tilbage til den Tid, da Romerne havde Besiddelser i Afrika, bliver han saaledes ved: „Maurerne i Granada, som arvede deres afrikanske Stammefædres Skikke, byggede sig ogsaa et Alcaiceria, et eget lille Kvarteer, luffet med flere Porte og dannet af saa snevre og krumme Gader, at det lignede en Labyrint; og der solgte de Silke=

varer, Tæpper og kostbare vævede Tøier. Efter Granadas Erobring vedbleve Silkekræmmerne at handle i de arabiske Boutiker, der havde den samme Form, som la Alcaiceria i Fez. Men den nærværende Slægt, som er dømt til at see mangfoldige af de Mindesmærker, der ere bevarede igiennem Aarthundreder, lægges øde, har ogsaa bivaanet den forfærdelige Catastrofe, da næsten hele la Alcaiceria med alle dets Rigdomme gik tilgrunde." Og nu fortæller han vidtløftig, hvorledes der den 20de Juli 1843 Kloffen to om Morgenen udbrød en Ildløs midt i Bazaren, hvorledes nogle Soldater, „der tilbragte Nattens fredelige Timer med at spille Guitar“, først saae Røgstøtten stige i Veiret, hvorledes Brandraabet lød i Byens Gader og Alhambras Taarnklokker kimedede; han fortæller, hvordan de usforfærdede Brandfolk styrtede sig ind i Guerne, „der lignede Helvede“, hvordan det endelig lykkedes dem efter sejs Timers fortvivlede Anstrængelse at slukke Ilden, da den havde fortæret næsten alle Boutikerne, og hvordan den næste Dag „Sorgen stod malet i de gode Granadinernes Ansigter“. Efter denne „fyrchterlige Ildbrand“, der var sørgelig nok, forsaavidt som ved den mange ældgamle mauriske Bygninger bleve tilintetgjorte, byggede man den nye Bazar, i hvis Gader jeg nu vandrer.

Jeg følger et af de snevre Stræder, der snoe sig tilvenstre, og da jeg kommer ud deraf, staaer jeg med eet under Murene af Granadas mægtige Domkirke: Santa Maria de la Encarnacion. Forgieres forsøger jeg imidlertid, ved at gaae rundt om Kirkens mange Capeller og Udbygninger, at faae et heelt Billede af den vældige Mæsse, hvorfra et enkelt, halv fuldendt Taarn rager iveiret:

den ligger indeklemmt imellem Husene, saa jeg ingenstedsfra kan see den i dens Heelhed; kun den prægtige Facade med tre høie Porte, der hæver sig i aftagende Brede, smykket med kolossale Statuer og Medailloner, kan jeg nogenlunde overskue. Jeg sætter mig paa Tærskelen af et Huus ligeoverfor Indgangen, og imens jeg læser om, hvordan Ferdinand og Isabella, da de paa selve Granadas Erobringsdag, den 2den Januar 1492, havde ladet læse Messe i den mauriske Moskee, derefter grundede Cathedralen; hvordan dens Bygning blev begyndt 1529 af den berømte Architect Diego de Siloe, og først endt hundrede Aar derefter: begynde Klokkerne at ringe over mit Hoved, Døren aabnes, og et Liigtog stiger langsomt nedad Marmortrapperne og vandrer forbi mig. Foran gaae Præster og Chordrenge med Nøgelsekar, derpaa kommer Viget selv, hvilende i en aaben Kiste med et Klæde over, og baaret paa Skulderen af sex Mænd i Uniform, siden hele Følget i en lang Række; sidst gaaer et Chor af Musikanter, blæsende en Sörgemarsch. Paa mit Spørgsmaal faaer jeg at vide, at det er en høi Officeer, der bliver begravet; der er først læst Dødningemeser over ham i Cathedralen, og nu skal han bisættes i en lille Kirke, der ligger indenfor Alhambras Fæstningsmure. I den store Kirke selv, hvori jeg træder ind, er tomt, næsten Alle have forladt den, for at følge Processionen; hist og her knæler en fattig Kone foran et af de mange Altare i Sideskibene, som det synes, hensunken i en inderlig Bøn; en gammel Mand er faldet i Søvn under den lange Messe og sidder endnu paa Trinene til et Capel, lænet op til Gitteret, med Hænderne foldede og Hovedet sunket ned paa Brystet;

en Chordreng gaaer omkring og sluffer sparsommelig alle de Børlys, der have brændt til Vre for den Afdøde. Skøndt det er lys Dag udenfor, falder der kun et dæmrende Skær ind igiennem de fem mægtige Skibes Piller, og svarer til den øde Stilhed, hvori mine Skridt over Steengulvet gienlyde fra de høie Bæge. Mig vil ikke denne forladte Tomhed hjælpe til at løste Siælen op over Jorden; jeg føler mig fremmed her, ligesom i Malagas Kirke, underlig tilmode, som om en Brøde thyngede paa mit Sind; maaskee kommer det af, at jeg endnu ikke er vant til at gaae ind i Guds Huus for at see mig om, men kun for at bede.

Som jeg staaer stille og betragter det prægtige, med broget Marmor indlagte, forgyldte og blomster Smykkede Høialter, kommer Chordrengen hen til mig og spørger, om jeg vil see la Capilla real. Jeg følger ham igiennem en Sidedør ud i en hvælvet Vestibule, hvor et konstig udarbejdet Jerngitter skiller „det kongelige Capel“ fra den øvrige Deel af Kirken. Han aabner det, jeg træder ind og staaer nu over de tause, mørke Hvælvinger, hvor Ferdinand og Isabella have fundet Hvile efter deres travle Liv, i det pragtfulde gothiske Capel, som grundet af dem, er indviet til deres Minde. Ranke Soilegrupper hæve sig i Hjørnerne og strække sig fra Capitaalerne som Grene hen under Loftets Buer, efterlignende Palmer; det er en Bygningstil, som Korsfarerne have bragt med sig fra det hellige Land, og hvilken kunde vel mere passende anvendes paa det Sted, hvor „de hellige katholske Konger“ skulle hvile i Fred indtil Dommedags-Basunen lyder? Midt paa Gulvet staaer den pragtfulde Kiste, af hvidt Mabaſt, som

Carl den Femte lod forfærdige til sine Forfædres Gre. Den er rundtom smykket med Billedhuggerarbejde, Engle, Blomsterkrandse, Trophæer og Vaaben; og paa Laaget ligger Kongen og hans Dronning udhugne i hvidt Marmor, med Hænderne foldede paa Brystet og Dødens Ro i deres Ansigt. Chordrengen korsfer sig og neier, idet han gaaer forbi de fyrstelige Grave, og som for at opfordre mig til at gjøre det samme, siger han, pegende paa Isabella: „Det er en Helgen, Señor, som ligger der“. Forbi en anden Alabastkiste ved Siden af, med Philip den Smukkes og hans Dronning Johannas Billeder, fører Drengen mig hen til Alteret, for at vise mig det, der efter hans Sigende er det Smukkeste af det Altsammen, tvende Basreliefs, som forestille, det ene, hvorledes Ferdinand og Isabella holde deres Indtog i Granada, omgivne af Hof-folk, Krigere og Damer; det andet, hvorlunde Munkene ere isærd med efter Erobringen at døbe en stor Flok af de Overbundne. De stakkels Maurere! Ikke nøiede med at dræbe dem selv i levende Live, have de Christne Forsølgere udstrakt deres Had ogsaa til Billederne; paa det ene Basrelief er Hovedet hugget af alle de Figurer, som forestille Maurerne, og Munkene døbe lutter hovedløse Kroppe. Chordrengen, som jeg spørger om naar denne Overlast er fæet, mener imidlertid, at det altid har været saadan, og at Figurerne uden Hoved ere Billederne af de Møder, som faldt i Slaget ved Granada. Jeg lader mig nøie med denne Forklaring, og han følger mig nu ud af Capellet igjen, ind i et dertil stødende Sacristie, hvor han aabner et Skab og udtager „los mejores curiosidades de la catedral“. Det er først en kostbar Mæssebog, zjirtlig

skreven og prydet med mange Billeder, i hvilken den fromme Dronning Isabella selv har læst sine Bønner, dernæst de Janer, som de seierlige Christne første Gang svang fra Alhambras Tinder, og endelig den katholske Konges Krone, Scepter og Sværd. Baade Kronen, som jeg til Chordrengens Forstrækkelse sætter paa mit kiætterske Hoved, og Scepteret ere fikket nok smedede før Amerikas Opdagelse, thi de ere yderlig simple, af forgyldt Sølv og uden Edelstene, og da først Columbus havde fundet Veien til den nye Verden, blev der snart saa godt Kiøb paa Guldet, at Spaniens Konge vel maa have faaet sig en Guldkrone. Fornøiet over den Sølvstilling, jeg giver ham, følger Drengen mig heelt ud paa Gaden og fortæller mig endnu til Afsked med en øvet Cicerones slydende Tunge, følgende lille Historie. „Hvor nu Capilla real og el Sagrario ere, stod fordum den største mauriske Moskee, i hvilken Hedningerne læste Messe førend den katholske Konge erobrede Granada. Dengang var der en tapper Mand iblandt de Christne, som hed Don Hernan Perez de Pulgar, og som ligger begravet i den snevre, lille Gang, vi nylig gik igiennem. Han indgik et Væddemaal med en af sine Benner, at han skulde komme ind i Granada førend Kong Ferdinand, og ud igien, uden at Noget mærkede det. Og da det blev Nat, gik han ud i Floden Darro og blev ved at gaae langsmed Bredden, indtil han kom til Murene; derpaa svømmede han igiennem Canalen heelt ind i Byen, og da han kom forbi den store Moskee, tog han et Papiir, hvorpaa Ave Maria og Paternoster var skrevet, stak sin Dolk igiennem det og huggede det fast i Døren til Moskeen. Da han havde gjort det, svømmede han tilbage igien, og

Maurerne mærkede ikke, at han havde været der, før den næste Morgen, da de kom og vilde gaae i Kirke. Det var en rigtig spansk Ridder; ikke sandt, Señor? spørger Drengen, og hans sorte Dine stirre saa kiest paa mig, at jeg tør vædde ti mod een, han har mere Lyst til at svinge en Sabel, end et Røgelsekar.

Jeg vandrer videre langsmed Cathedralens Yderside og kommer forbi det egentlige Raadhuus (*casa de ayuntamiento*), hvor det store mauriske Læresæde var i Granadas Belmagtsdage; her havde det berømte Alforan-Akademie sine Høresale, i hvilke først og fremmest Prophetens Lære blev foredraget, men foruden den ogsaa Mathematik, Rhetorik, Poesie, Medicin, Jurisprudents og Historie; thi i alle Vidensskaber og Kunstere vare Maurerne den Tid udmærkede, og mange Lærde og Digtere udgik fra denne Skole. Nu er Huset ombygget og ikke til at kiende; over Trappen hænger et Billede af Jomfru Maria og et Brev, som skienker den Troende Afslad, der bøier sig for Himmeldronningen, naar han gaaer forbi; og underneden er paa en sort Marmortavle at læse, hvorlunde, Nar efter Guds Byrd 1729, dette Huus blev ombygget og forbedret, det vil sige, afført Raastan og Turban, og iklædt Kiøle og Paryk. — Maaskee er det en af de vise Lærere ved hiin berømmelige Skole, maaskee en i fremfarne Tideryndet Digter, der har laant den lille Gade, jeg nu vandrer igiennem, sit Navn, eller maaskee har en mægtig maurisk Hørdingselægt i den havt sine Huse, jeg veed det ikke, og underligt nok, min floge Beviser veed det ikke heller; men paa Hiørnet staaer endnu med store Bogstaver: Calle de Aben Hamar. Den leder mig ind i Zacatinen,

en lang, lige Gade, som forðum var Granadas egentlige Bazar og er det den Dag i Dag. Boutiker af alle Slags, med Bøger, Billeder, Klæder, Galanterievarer, Uhre o. s. v. indtage det nederste Stokværk af Husene, der her hverken ere gammel- eller nymauriske, men slet og ret see ud som alle andre Huse i Byen, graae eller hvide, med lange Balkoner, smykkede med allehaande Blomster, og med Bastmaatter eller Soltæpper for Binduerne. Der er ikke mange Folk paa Gaden, og de, jeg møder, høre meest til den fattige Klasse: Tjenestepiger med Kurve paa Armen og den sorte Mantille eller ogsaa blot et Silketørklæde slagrende løst om Hovedet; Bønder med korte hvide Beenklæder, der neppe bedække de nøgne, brune Been til Knæet, med den luvslidte Fløielstrøie hængende paa Armen og en Straahat eller den sorte Sombrero paa Hovedet, Aguadorer med eller uden Væsel, Frugtsælgere og Fiskehandlere. Nu og da lister en tyk Præst i sorte Klæder og med den stor-skyggede Hat paa Hovedet sig frem langsmed Husene, eller en Student, halv Patriot, med den andalusiske Lædetrøie, halv Majo, med sribede Sommerbeenklæder og Stroppe under Støvlerne, gaaer med sine Bøger og sin Skrive-mappe under Armen midt ad Gaden, nynnende en Vise og nikkende bekiendt til en og anden af de sortøiede Piger, som smutte ham forbi. Men den egentlige beau monde holder sig inde i Husene; thi Solen staaer allerede høit paa Himlen, og skøndt Varmen ikke er saa trykkende som i Malaga, takket være de friske Biergvinde, der nu og da vifte fra Sierra Nevada, er det dog ganske luunt i de snevre Gader.

Jeg følger Zacatinen indtil det Torv, der omtrent er Midtpunktet i Byen: la Plaza nueva. Her er et Slags Frugtmarked; Gæller og Muuldyr, læssede med allehaande Grøntsager, Kaal, Bønner, Salat, Gulerødder, Rødbeder, eller med Meloner, Viindruer og Figner staae halvsovende i Solen; langsmed Husene i Skyggen ligge deres Herrer, Bønder og Urtegaardsmænd fra Begaen, ryge Cigarer og tale med hverandre; hiit og her sidder en mørkebrun Gitana paa Hug foran et stort Kurvelaag fuldt af Chumbos; paa Hiørnet af Zacatinen har en gammel Kiærling opslaaet sin Boutik, ved Siden af hende staaer en Jernpande med Gløder, og over Ilden ligge store, gule Maisar for at ristes. Hvorfor Pladsen hedder den nye, veed jeg ikke; thi den er gammel nok. I Maurernes Tider blev der holdt Turneringer, Stofkelege, Tyrefægtninger og Ringspil her, saavel som paa Bib-Rambla; der var Plads baade for de Legende og for en tallos Skare Tilskuere, og det uagtet hele det store Torv i Grunden ikke er andet, end en vældig Bro, der er slaaet over Darrofloden, som forsvinder under Jorden bagved Zacatinen, hvor Plaza nueva begynder, og kommer frem igien for Dagens Lys, hvor den holder op. Det er kun ved disse to Grændser, hvor Floden bliver borte og kommer tilsyne, at man aner Sammenhængen og seer de mægtige murede Buer, paa hvilke hele Torvet med Steenbro og Huse hviler, og som efter deres Form at dømme ere ældre end baade Maurere og Gøther, et Ræmpeværk fra Romernes Tider. Derneden i Mørket flyder Darrofloden rolig og ydmyg, kun sagte brummende, de to Trediedele af Aaret, men imod Vinterens Slutning og om Foraaret, naar Sneen smelter

paa de omliggende Bierge, bliver den vild, styrter afsted med rivende Fart, tordner og larmer under Hvælvingerne, og svulmer stundom saa høit, at den oversvømmer Torvet og de nærliggende Gader og vil sprænge Buerne. Men de ligge som Jernbaand om den urolige Flod, alt hvad den bruser og brøler, roffes de ikke; og altid ender Kampen med at Darro bliver træt henad Sommeren, lader sine stærke Arme synke udmattede ned og lægger sig rolig til Hvile i sin Flodseng, for at samle Kræfter til den næste Dyst. Engang vil vel Broen blive sprængt og Buerne styrte sammen, thi selv et opus Romanum er jo ikke evigt. — Iblandt de Huse, der omgive Torvet, rager la Cancilleria eller Palacio de la Audiencia, som Philip den Anden har bygget, stolt iveiret, med sine tre Porte, Jaspis søiler og syv Balkoner, sin firkantede Gaard med Springvand og Arkader, og sine allegoriske Statuer; som en Grande seer det stift og fornemt ned paa alle de tarvelige Smaahuse, der ligge ved Siden af det; men jeg iler forbi, for at opsoge flere mauriske Levninger.

Igiennem den lange Calle de Elvira kommer jeg til Resterne af Granadas stærke Mure, der begynde med Puerta de Elvira, den gamle Port: Bib-Elveira, som fik sit Navn fordi den skuer ud imod Biergkæden Jebel-Elveira. Den ligger imod Nord, og ad den drog mange en Gang de mauriske Konger ud, for pludselig, naar Egnen rundt omkring var tryk og ikke ventede Fienden, at kaste sig over en eller anden By og plyndre de spanske Grændselande; ad denne Port drog Boabdil el Chico ud til Slaget ved Lucena, hvor alle hans bedste Krigere faldt og han selv blev fanget, her mødte ham det første onde Barsel,

thi da han paa sin hvide Hest sprængte udaf Byen, brækkede han Odden af sin lange Landse imod Porthvælvingen. Nu staaer den gamle Bib=Elveira ligesom Porten ved Bib=Rambla, revnet og begroet med Græs og Ufrud, seer sørgende udover Begaen til de fjerne Bierge, og venter forgieves igien at høre Gymbelernes Lyd og see de turbanflædte Skarer paa lette Gangere flyve hjem over Sletten. Ad en snever Gade, som løber opad i jevn Skraaning, følger jeg den gamle, brunnrøde Muur, den eneste Levning af hine vældige Fæstningsværker, som i det femtende Aarhundrede omgave Granada og vare forsvarede af 1030 stærke Taarne. Forbi Puerta Monaita eller Faneporten, hvorfra Maurerkongen lod Halvmaane=Banneret vaie, naar Krigerne skulde kaldes sammen, stiger jeg, bestandig høiere, langsmed Muren, indtil den endelig hører op, og jeg staaer ved Overgangen til den ældste Deel af Byen, Albaicin, der hvor Granadas anden Fæstning truende kneisfede ligeoverfor Alhambra, som skulde være dens Broder, men tidt var den en bitterre Modstander, end de kristne Skarer, der vare leirede paa Sletten. Thi da det led mod Granadas sidste Dage, og Fader og Søn kæmpede mod hinanden, havde hver af dem sin Fæstning inde og Byen var skilt i tvende Halvdele. Alhambra staaer endnu, men af dens Rival har kun en enkelt Muur, med Fundamenter af Taarne, overlevet Odelæggelsen og skuer mørkt og sørgelig ned paa Byen og Begaen; og hvor Borgen Ginzarrroman hævede sine Tinder, vandrer nu Urtegaardsmanden i sin frugtbare Have, beskerer Biinstoffene om Foraaret, og plukker i Høst de modne Druer. Stundom finder han i Jorden en rusten Piilspids eller den

halvfortærede Klinge af et Sværd, en fielden Gang vel ogsaa en lille arabisk Guldmynt; da mindes han de gamle Sagn om skjulte Skatte fra Maurernes Tider, han gien- nemroder Jorden paalangs og paatværs omkring Ranterne, men alt hvad han høster for sin Møie, er kun en større Rigdom af gyldne Druer.

Igiennem flere smaa Gyder, den ene snevrere end den anden, stiger jeg, bestandig opad, indtil jeg naaer en aaben Plads foran en lille Kirke, og staaer i Midten af Albaicin. Foran mig skraaner den lavere liggende By, med sine hvide, uregelmæssige Huse ned imod Darroflodens Dal; ved min ene Side rage Fundamenterne af en maurisk Bygning op af en Gruusbanke, ved den anden staaer en muret Brønd eller Cisterne, med et hvælvet Tag over, ligeledes en Levning fra hine Tider. Vandet rinder endnu klart og dybt dernede, og to fattige Koner staae ved Randen og lade en Spand gaae ned forat fylde deres Leerkruffer. Albaicin var i Granadas Belmagtsdage et rigt og mægtigt Kvarter af Byen; det talte meer end ti tusinde Beboere indensfor sin Muur, dets Huse vare lustige og lette, prydede med allehaande Arabesker og Ornamente, omgivne af Haver med Rilder og Springvande. En Green af den berømte Rilde la Fuente de Alfacar, var ledet op paa Høiderne; dens Bande fordeelte sig i de mauriske Aljibes eller Cisterner, som endnu findes, og i de private Huse, de strømmede forfriskende udover Haver og Biingaarde. Og midt imellem disse Haver og Huse kneisede en af Granadas prægtigste Moskeer, med sine ranke Minareter, hvorpaa Halvmaanen blinkede. Indbyggerne, der vare indvandrede efter den lille By Balzàs Erobring af de Christne, kappedes med

de oprindelige Granadiner i Kraft og Mod. Naar Krigs-
fanen vaiede og Folket kaldtes til Vaaben, vare Beboerne
af Albaicin altid de første, der mødte væbnede paa den
store Plads (la plaza larga), som de vare de sidste, der
efter Kampen stak deres Guitarra i Skeden. Nu er al
Herligheden forsvunden, paa Bandet fra Alfacarilden nær,
som endnu risler i de dybe Brønde; Albaicin ligner meer
en Bunkke Ruiner, end en Deel af en bebygget Stad;
fattige Folk og Zigeunere boe i de mauriske Ridderses Huse;
hvor fordom turbanflædte, skæggede Mænd vandrede under
Pillerne, der sidde nu brune, sortøiede Kvinder og spinde
paa Haandteen, et Mariabillede hænger over den lave Dør,
og under det synger en Knøs til Guitarren om den slagne
Maurerkonges Flugt og de Christnes Seier; men de faa
Levninger, som endnu ere tilbage, tale dog om fremfarne
Tiders Rigdom og Vælde.

Som jeg langsomt gaaer hen igiennem en forfalden
Gade, imellem smaa, usle, synkefærdige Steenhytter, uden-
for hvilke skidne, heelt nøgne Børn vælte sig i Gruset
imellem nogle sorte Sviin, som ere Forældrenes Rigdom
og Børnenes Legetoi, kommer jeg forbi en aaben Port til
et noget større Huus, bagved hvilket der ligger en Have.
Jeg seer et Glimt af gammel Bygningsstil og bliver
staaende for at see indad Porten; da kommer Eiermanden,
der er bleven mig vaer, ud paa Gaden og spørger venlig,
om jeg maaskee har Lust til at see hans Huus, som „alle
Fremmede besøge, der komme til Granada“. Jeg følger
ham igiennem Porten ind i en langagtig firkantet Gaard,
og troer mig igien for et Dieblis henflyttet i en anden
Tid. Thi rundtom Gaarden løber en dækket Gang, der

hviler paa smaa, fine Marmorpiller, forbundne ved den arabiske Bue; i Midten er et stort Marmorbassin, fuldt af det klareste Vand, og over Stuedøren snoer sig, vel overfalket, men dog endnu synlig, en Krands af Ornamenteer, der forbinde sig med hinanden i kunstige Slyngninger som Blomster og Blade. Igiennem et Par smaa, tarvelige Stuer fører Manden mig ind i en større, som er Oplagsstedet for hans Frugter og den nylig høstede tyrkiske Guede, og hvor der fra et enkelt, velbevaret maurisk Buevindue er en deilig Udsigt eller Redsigte over Havens Skraaning til en Deel af den nedenunder liggende By. Han fortæller mig imidlertid, at han er Gartner, spørger, om jeg har Lyst til at smage hans Viindruer og fører mig ad en anden Vej ud i Haven. Der sidder, under en Veranda, dannet af Grene og dækket med Ranker, en gammel Kone, som jeg siden mærker er baade døv og blind, det er Gartnerens Moder; ved Siden af hende spinder hans midaldrende, endnu ret smukke Kone paa Haandteen, og en ung Pige, formodentlig hans Datter, fyldig og stærkt bygget, med et veldannet, solbrændt Ansigt, hvorover det kastaniebrune Haar slynger sig i en tyk Fletning, sidder paa en Skammel hos Moderen og sner ivrig paa et brandguult Skjort, uden engang at løfte sine Dine fra Arbejdet. En flettet Rørstol bliver sat frem for mig, og snart bringer Gartneren mig en lille Kurv fuld af store, langagtig spidse, grønne Druer, som han kalder Corazon de Cabra (Gedehierte), og forsikrer mig, ikke findes bedre i hele Granada.

Mens jeg hviler mig i Skyggen og spiser af de sølige Frugter, bliver jeg en lille Pige vaer, der staaer i nogen

Frastand, ligesom bange for at nærme sig. Da jeg spørger om, hvem hun er, siger Gartneren: „Det er min yngste lille Datter, hun er otte Aar gammel; Juanita! kom herhen og hilß paa den fremmede Señor!“ Langsomt kommer Barnet nærmere, og lader de store sorte Dine nysgierrig hvile paa mig, der falder i Forundring over hendes Skønhed. Om et flint, blegt Ansigt, med den sydlandske gienemsigtige Olivenfarve, med en lige Næse og lille Mund hænge de tykke Lokker ned som sorte Drueklaser; hendes nøgne Fod og Been er yndig dannet, i de smaa Hænder holder hun en Bust røde Neglifer. Som hun er ganske nær, springer hun med eet, let som en Hind, hen til Moderen, sætter sig paa hendes Skød og begynder at stifte den ene Neglife efter den anden ind i hendes Haar; og hun gjør det med en saa naturlig Ynde, en saa henrivende barnlig Glæde, som jeg aldrig før har seet Mage til. „Hvor hun er smuk!“ siger jeg til Faderen; og han smiler veltilfreds, nikker med Hovedet og svarer: „Ja hun er ikke ilde, min lille Juanita! For to Aar siden kom der engang en riig engelsk Dame herind, ligesom De, for at see paa Huset og spise Druer. Da var Juanita endnu klønnere, og Inglesen vilde endelig købe hende af mig og føre hende med sig. De kan vide, hun bød mig fem hundrede Duros for hende, men“, tilføjer den simple Mand, paa engang fiærlig og stolt, idet han seer paa sin Datter, „meget fattig skulde jeg blive, før jeg vilde sælge min Siæls Barn“. Jeg er nærved at skamme mig paa Engländerindens Begne og skynder mig at fortælle, at jeg ikke er nogen Ingles, men fra et andet Land høit imod Norden, der hedder Dinamarca, og som han vel neppe har hørt

om. Men høilig overrasket bliver jeg ved at erfare, at han ikke alene kiender mit Fødeland af Navn, men at han endog har en gammel Arbeidsmand i sin Tjeneste, som i sin Ungdom har været med Spanierne i Danmark. Den Gamle bliver hentet, det er en lille, graahaaret Mand, som med begge Hænderne i Lommen, og en brun Rathue truffet ned over Ørene, med veltilfreds og vigtig Mine bekræfter sin Husbonds Ord. „Si Señor! jeg har været i Dinamarca for mange Aar siden, da jeg var ung; jeg har været i en By, som hed Col (Kolding) og i en, som hed Borgo (Nyborg), og i en anden, som var meget stor. Det var muy galantes hombres, disse Dinamarquezes; det var smukke Folk og vi levede meget godt hos dem. Jeg fik min første Kone i det Land — una muy buena muger — men hun døde paa Veien hjem, thi vi døde meget Ondt i den Krig; si Señor“. Det er omtrent Alt, hvad han veed at fortælle om sit Ophold i Danmark; han tilføjer, at der var mange danske Fruentimmer, som fulgte hjem med dem, og at der vist lever nogle af dem endnu, men hvor, det kan han ikke sige; i Granada mener han dog, er ingen. Jeg giver ham nogle Penge, at han kan gjøre sig en glad Aften til Grindring om den første Danske, han har seet siden den Tid, han ønsker mig med mange Taksigelser en lykkelig Rejse, og siger endnu for at smigre mig: „Det er et smukt Land Dinamarca, et meget smukt Land, næsten ligesaa smukt som Granada“; derpaa gaaer han igien til sit Arbejde.

Jeg siger Farvel til Gartneren, som, underligt nok, ikke vil have Penge for sine Druer, til hans Kone og den lille Juanita, lover at komme igien før jeg reiser, og gaaer

nedad Gaden, tænkende paa det smukke, venlige Rejseminde, som et heldigt Tilfælde har lagt paa min Vej. Jeg er nærved at være gladere over det, end over Alt, hvad jeg ellers har seet idag, blot fordi det er Hændelsen og ikke min lærde Vejviser, der har ført mig til Gartnerhuset, og fordi den lille Viinhave med sin grønne Veranda og sit deilige Barn, kun staaer optegnet i min Grindring og ikke i el libro del viajero. Paa Veien, som jeg følger, ned igien imod Puerta Elvira, kommer jeg forbi flere Huse, hvor en Dør, et Vindue, en hvælvet Bue med Ornamente, en Pille, et Marmortrin minde om de svundne Tider; nu og da vel ogsaa forbi et enkelt, bedre bevaret maurisk Hus, som næsten ikke er forstyrret af Menneffene, men hvorpaa Tiden alene har lagt sin tunge Haand. Jeg gaaer ind i et af disse Huse, og igiennem en snever Gang og en nedstigende Steentrappe, kommer jeg til et hvælvet Rum under Jorden, hvor fordom et af de offentlige Bade har været. I Midten staaer endnu det store Bassin eller Badeskar af Granit, fyldt med grønligt, stillestaaende Vand, og omgivet af lette, arabiske Søiler, som dog nu ere forvitrede, halv sunkne under Loftets Vægt, halv skjulte af Gruus og Steen, der har høinet Gulvet. Et sparsomt Lys falder ind igiennem en Aabning i den fugtige Væg, og som om alt Levende vil flygte fra den skumle Hvalving, rækker en eensom Elyngplante, hvis Rod det er bleven at flyde frem af Gruset, sit Hoved udaf Aabningen, blomstrer og duster derudensfor, men skyder ikke et Blad inde i Mørket.

Nede ved Puerta Elvira falder det mig ind, at jeg, endnu før jeg gaaer hjem, kan besøge et af de største, nu

ophævede Klosters: La Cartuja, som ikke ligger langt udenfor Byen. Over den store, med Blomster og Træplantninger dækkede Plaza del Triunfo, vandrer jeg ad en støvet, lidt opad gaaende Vej udenfor Byen og naaer snart de Mure, som endnu begrænse en Deel af det forrige Klosters Grunde og Marker. Igennem en stor Port i den halv forfaldne Muur, træder jeg ind i en vidtstrakt, firkantet, brolagt Gaard, plantet med allehaande Træer, Baldnødder, Dranger og Citroner; men Græs og Ukrud groer imellem Stenene, og paa Træerne, som have faaet Lov at vøge vildt, hænger der ingen Frugter. Paa begge Sider af Gaarden ligge store Bygninger, som i sin Tid tjente til Magaziner for det rige Kloster og siden til Stalde for Franskmændene, da de holdt Granada besat, og General Sebastiani havde sit Hovedkvarter i La Cartuja. Nu ere Loer og Lader tomme, Porte og Lemme staae vidt aabne og Taget er giennembrudt paa mange Steder; thi Regjeringen eller Dronningen, som eier det ophævede Kloster, lader dette ligesom alle andre offentlige Bygninger forfalde. Midt for Gaarden ligger Kirken, den er stor og smuk og høie Marmortrapper føre fra begge Sider op til Indgangen. Fra Trappen kan jeg oversee en stor Deel af alle de Marker, Enge og Haver, som det fordom saa rige Kloster havde i Cie, og som endnu vandes og frugtbargjøres af Canaler fra Kilden Alfacar. Thi her laae i gamle Dage Minadamas vellystige Haver, hvor de rige Maurere havde deres Lyststeder, og i hvis Lunde de tilbragte deres Aftir eller de tre Foraarsmaaned. Paa en af Markerne findes Ruiner og Fundamenter af et prægtigt, muret Bæsin, som ligeledes fyldtes fra Alfackilden, og

deels tiende til at svømme i, deels til Forlystelse for de mauriske Fyrster, naar de vilde holde Fester tilføes i Gondoler og Baade.

Endnu paa Maurernes Tid blev Klosteret grundet for Munke af S. Brunos Orden, og det af den berømte Feltherre Gonsalvo de Cordova, til Erindring om, at han netop paa dette Sted var bleven vidunderlig frelst fra Død eller Fangenskab i en Kamp med Granadinerne. Og over Indgangen til Kirken seer jeg endnu, da jeg løfter mit Øie, den hellige Brunos Billede, fortræffelig udført i hvidt Marmor af Risueño, en bekiendt spanskt Billedhugger og Maler fra Begyndelsen af forrige Aarhundrede. Med skarpe og lidende, men smukke, fromme Træk staaer det ophævede Klosters forladte Helgen, og vender som i Begeistring Blikket imod Himlen, den høire Fod er stillet frem som til Gang, som vilde han forlade de øde Steder, Munketiortelen falder i vide Folder ned om det udtærede Legeme og i Haanden holder han Bibelen. Inde i Kirken, som nu er en Sognekirke, hvor der to Gange om Ugen læses Messe, findes endnu mange Refter af den fordums Rigdom; Forgyldning, indlagt Arbeide, Marmor og Porphyr straalere i alle Farver fra Væggene; men det Bedste, Malerierne, hvoriblandt en Murillo, er borte. Igiennem en Sidedør — thi alle Døre staae aabne her, der er Intet meer at røve — kommer jeg fra Kirken ind i den egentlige Klosterbygning. Alene, uden at møde et Mennecke, vandrer jeg fra Gang til Gang, fra Sal til Sal, forbi Rækker af lukkede Døre, som føre ind til Gellerne. Høit og her staae endnu latinske Bønner og Bibelsprog malede over Dørene og paa de hvide Vægge; i Salene, hvor

mine Trin paa Muursteensgulvet give Gienlyd imod hvælvede Loftet, lige de store Nagler og afblegede Pletter paa Væggene mig, hvor Malerierne have hængt; i den store, tomme Spisefal hænger der endnu et mægtigt, bruunt Træfors høit oppe paa Endevæggen, ligesom den Dør jeg træder indad. Jeg gaaer over Gulvet for at see Klosterlivets lærrede Reliquie nærved, men bliver med Forundring væk, at hvad jeg antog for at være virkeligt Træ, kun er malet, men med et saa hyppeligt Perspektiv, en saa rigtig Fordeeling af Lys og Skygge, at Illusionen er fuldkommen skuffende og, som min Vejviser i sin Beundring siger, selv de vilde Fugle komme flyvende ind, for at hvile sig paa Korsets Træ. En gammel Munk har udført baade dette og en Altervæg i et lille Capel, hvis malede Piller ligeledes paa det meest skuffende efterligne Steen.

Jeg forlader Refectoriet og gaaer tilbage igiennem en af de lange Gange, for igien at komme ud i Gaarden; da kommer jeg paa Veien forbi en Dør, der staaer aaben, jeg figer ind og seer et lille, snevert, men lyst og venligt Kammer, hvor en Seng, en Stol og et Bord med et Helgenbillede over er hele det tarvelige Bohave. En ung Kone gaaer op og ned ad Gulvet med et lille Barn paa Armen, og deraf kan jeg da vide, om jeg ikke vidste det før, at Munkene ere flyttede og nye Leiere dragne ind. „Er det dig Jofé“? siger hun, uden engang at see til Døren, saa vis er hun paa, at Ingen uden hendes Mand vil afbryde Klostergangens dybe Tensomhed; „hvoraf kommer det, at du er saa tidlig færdig med dit Arbejde idag“? Da hun intet Svar faaer, vender hun sig om, og forbauset over at see mig, bliver hun staaende stille midt paa Gulvet

uden at mæle et Ord. Jeg træder nærmere og beder, om jeg maa see Leiligheden. „Ja vær saa god,“ svarer hun da, „sirvase Usted! der er ikke meget at see“. Og dermed luffer hun Døren op til et andet lille Bærelse, med fire nøgne Bægge og et Steengulv, og følger forundret efter mig derind; hun kan vist aldeles ikke begribe, hvad jeg egentlig søger. Fra det andet Bærelse gaaer der en Dør ud til en lille Have, som har været den Klosterbroders Eiendom, der boede i de tvende Geller, og som ved mandshøie Mure paa alle Sider er skilt fra de tilstødende Haver. En saadan Bolig og en saadan Plet Jord havde hver Munk, der levede og arbeidede han i fredelig Ro, og kunde vistnok være saa lykkelig som Nogen, om han havde Hvile og Ro i sin Siæl. Hvor er der venligt og stille i den lille, solklare Have! Viinranke og tæt Bedbend skiule Muren, omkring Huusdøren slynger sig en Convolvulus med store røde og hvide Blomster, og et Par Figen træer ere saa fulde af Frugter, at de endog ville dele med Haven ved Siden af og række Grenene ind over Muren. Smaa Bede, med en Rand af Steen omkring, staae fulde af allehaande Blomster, der her vore op som Ukrud og hjemme i Danmark ere en Pryd i Urtepotter, i Midten er et lille Springvand, hvorfra Straalen, som før har sprunget kiek, nu bobler mat iveiret, og en Brønd med klart, rindende Vand læner sig op til den ene Muur og er næsten skiult af en Bedbends mørkegrønne Blade. Over den lille Klosterhaves idylliske Fred hvalver Himlen sig reen og blaa, og der er saa stille, som om man var udenfor Verden. Jeg sætter mig paa Randen af Brønden, seer derned og lytter til det eensformige, rislende

Fald af Bandet, som løber udaf et Rør i Muren; jeg hviler ikke blot mit Legeme, men ogsaa min Siæl i den dybe, velgiørende Tønsommelighed. Hvorlænge jeg sidder, veed jeg ikke; men tilsidst kommer Konen hen til mig og lader mig paa en høflig Maade forstaae, at hun helst vil være af med mig, „thi nu kommer hendes Mand snart hjem“. Hun fortæller mig endnu paa mit Spørgsmaal, at han er Murer og arbejder inde i Byen, at de betale en Duro om Maaneden i Leie af de to Gælder og Haven, og at „Dronningen, som er saa rig, nok kunde lade dem boe frit, thi det kan dog umulig gjøre hende noget, om hun faaer de tolv Piaastre om Aaret eller ikke“. Jeg plukker et Par Figener, giver hende en Real, og forlader derpaa la Cartuja for at vandre tilbage til Granada. Mit Besøg i Alhambra vil jeg opsætte til imorgen, og idag nøies med at have seet Fæstningens røde Mure i Graastand. Thi Solen staaer allerede lavt, jeg er træt og sulten, og skal have ondt ved at komme i rette Tid til Table d'hôte i la fonda Suiza.

Jeg vandrer hjem igiennem de samme Gader, som da jeg gik ud, og da jeg kommer til Calle de la Montereria, staaer Mozoen allerede paa Altanen for at speide efter mig; ved Siden af ham staaer der endnu en lille Mand og nikker venlig til mig, jeg tager ikke Feil, det er min Benfranskmanden fra Malaga. „Ah, bonjour Mr. Danémark! (mit Navn kunde han aldrig huske) Enchanté de vous voir! Jeg troede, jeg skulde komme først og overraske Dem, men le bon Dieu de l'Espagne vilde det anderledes. Diligencen — Guderne tilgive de Følf, at de give saadanne rumlende, rystende, stødende Passasjer dette

Ravn — Diligencen gif istykker paa Beien, og en heel Dag varede det før de fik den istand igien. I al den Tid maatte jeg spadserere omkring i un petit monstre d'un village, som kaldes — ja, Navnet har jeg glemt, hvor der var flere sorte Sviin end Mennesker, og hvor jeg morede mig med at daguerreotypere alle Indbyggerne. Jeg er først kommen hertil i dette Dieblif. A propos — hvad sagde den smukke Purificacion? Hun var excessivement triste, da jeg reiste, men Tydskeren var excessivement content. Her ligeoverfor boer en smuk Pige; kom hen til Binduet, skal De see; jeg har allerede gjort hendes Bekjendtskab, det vil sige, jeg har taget min Hat af for hende, og hun har ladet Soltæppet falde ned, det er en meget større Avance, end om hun havde hilst igien; thi det viser, at hun aner Faren“. Og saaledes bliver han ved at snakke uden at forlange Svar, smager paa alle Retterne, sender nogle af dem ud igien, roser andre, vender sig engang imellem om til den aabne Altandør, bukker for den usynlige Gienboerske bag Soltæppet og tømmer sit Glas til hendes Ure, overbeviist om, at hun skiult følger enhver af hans Bevægelser med sine „beaux yeux noirs“. Og i denne lykkelige Tro flytter han sin Stol ud paa Altanen, tænder sig en Cigar og bliver siddende for at ryge og coquettere, imedens jeg, træt af Dagens Vandring, trækker mig tilbage i mit Bærelse, for endnu at læse en Stund og derpaa gaae til Hvile.

A l h a m b r a.

Fra la Plaza nueva i Granada stiger der en Gade med temmelig steil Skraaning opad imod Øst. Paa Hjørnehuset staaer malet med store Bogstaver: Calle de Gomeles, og dette Navn bevarer endnu Grindringen om en kief og mægtig Krigerstamme, los Gomeres, indfødte Afrikanere fra Biergkæden Sierra de Velez de la Gomera, som henimod Midten af det fiortende Aarhundrede forlode deres Hiemstavn, og vel rustede med Spær og Cimitarra, paa lette Gangere droge ind i Granada, for at tiene den ædle Iusef, hvis Rygte var sløiet over Middelhavet. Mange og glimrende Bedrifter udførte de og deres Afkom i Krigene mod de Christne; naar der var Fare paa færde, naar et forvovent Streiftog skulde gøres over Grændsen, et Pas forsvares eller en Biergsfæstning stormes, vare los Gomeres altid i Spidsen, og paa Turneringspladsen kappedes de med Begrierne og Abencerragerne om Vren; derfor har Tiden skaanet deres Minde, Sangene tale endnu om dem, og den Gade, hvori deres Hovdinge boede, ligesom for at holde Bagt ved Indgangen til Alhambra, bærer endnu de tappre Krigeres Navn.

Opad denne Gade vandrer jeg i den tidlige Morgen; Himlen er blaa, som altid, men Solen er ikke staaet op over Sierra nevada og Nattens Rølighed dvæler endnu i Luften. Vinduer og Døre ere lukkede i alle de graae Huse, jeg kommer forbi; en Vandbærer gaaer foran mig, han holder sit Kjel i Halen, og halv truffet, halv gaaende, lister han sig med langsomme, tunge Skridt og bøiet Hoved opad Skraaningen. Ogsaa hans langorede Ben lader sit Hoved hænge næsten ned til Jorden, det er som om de begge sov indeni endnu. For Enden af Gaden viser der sig en høi, graaladen Port eller Triumphbue paa toskaniske Piller; over den er Carl den Femtes Baaben udhugget, Keiserørnen holder det i sine Kløer, men Fuglen er slemt medtaget af Tiden, dens Røb er brækket og den ene Binge faldet af og ligger paa Gesimsen. Her stod i gamle Dage Porten Bib-Leujar, her var dengang, som endnu den Dag idag, Opgangen til Alhambra, her, hvor endnu et lille Stræde, Calle de Almanzora, snoer sig, førte en snever Sti hen til den berømte Bastion: las torres vermejas eller de røde Taarne, hvis Fundamenter endnu skinne frem imellem Træerne; jeg gaaer ind igiennem Porten, og nu staaer jeg paa Fæstningens Grund, hvor de fortryllede Steder begynde. Tre lange Alleer, skyggesfulde og indbydende at see til, fortsætte Gomeles-Gaden i den samme jævne Skraaning, og jeg vandrer opad den midterste. Høie, susende Popler, mørke, alvorlige Gypreser, lette, fine Akasier og Elmetræer, hvis Blade allerede begynde at farves røde og gule imod Høsten, følge skifteviis hverandre i Lundens brede Gang, og imellem Stammerne staae allehaande Blomster, meest mørke

Roser og blegrode Oleandre, som blande deres Duft med Drangernes inde i Tjknningen, og fylde Luften med Velugt. To klare Smaastrømme, der komme fra Fontainerne oppe i Slottet, løbe bestandig nedad, hver paa sin Side af Alleen, og vande Blomsternes Rødder; friske Vinde fra Biergene viste imellem Træernes Blade; Bænke af graat Marmor indbyde til Hvile, og den drømmerige Stilhed afbrydes kun af et Springvands eensformige Pladsten i sit Steenbækken. Kun nogle faa Minuter har jeg vandret i den eensomme Lund, og det er alt som om jeg var langt borte fra Byen; Vandbæreren og hans Uffel ere gaaede opad Sidegangen, intet levende Væsen synes rundtomkring, det er saa stille, at jeg kan høre et Blad falde ned. Selv min lærde Veiviser, hvis Reisehaandbog jeg har taget med mig, bliver underlig sværmerisk tilmode paa disse Steder, han glemmer reent at beskrive den indvendige Side af Porten og udbryder: „Hvad enten man om Foraaret indaander den rene Luft, som er fyldt med Velugt af alle de Blomster, der vore i disse dunkle Lunde; eller man flygter for Sommerens Barme ind i de grønne, skyggesfulde Buegange, hvorhen Solens Straaler aldrig trænge, og under hvilke man lytter til Nattergalens Sang og til Kildernes Risen, eller man i Efteraarets sørgelige Dage træder paa Tæppet af Blade, som Nordenvinden har visnet, og skimter de mauriske Borgtinder imellem Elmetræernes og Cypressernes Kroner, der sagte bevæges af Vinden: skulde man troe sig henslyttet til Armidas magiske Haver, til de Steder, som Ariosts og Balbuenas phantastiske Muse beskriver, eller til de Enge, som Ossians melancholiske Sange have malet.“ Længer og længer følger

jeg Gangen, indtil den endelig holder op, og jeg staaer under Fæstningens røde Mure, som forfaldne, med dybe Revner, hvori der voxer allehaande Urter, sænke sig brat ned imod Veien. Et vældigt, halv sammenstyrtet Taarn støtter sig op til den gamle Bold, og ved Siden af det ligger, med en Have foran, et lille Bærtshuus: La Posada de los sieteuelos. Jeg veed nu, at jeg staaer ved „Taarnet med de syv Stokværk“, ved den tilmurede Port, ad hvilken forud den ulykkelige Boabdil drog ud, da han slagen og ydmyget maatte forlade sit Fædrenerige, sit prægtige Slot og sine blomstrende Haver. Nu er der kun et eneste Stokværk tilbage af de mange; hele det øvrige Taarn sprængte Franskmændene i Luften, da de forlode Alhambra og søgte at demolere dets Fæstningsværker. Men Indgangen er ikke her, Veien dreier til venstre og løber steilere opad, langsmed Murenes Grundvold, som tildeels er skjult af Træer og Blomster, imellem hvilke nu og da en lille Strøm fra en af Slottets Aqvæducter, som et Bandsfald i det Smaa, styrter sig pladskende ned. Alt seer jeg i det Fierne den høie, røde Porthvælving; jeg iler opad den brolagte Gang og staaer endelig paa „Retfærdighedens Bei“, foran den mægtige „Dommerport“, Hovedindgangen til Granadas Hovedfæstning, hundrede Gange besunget og Gud veed hvormange Gange bekrevet, under hvis Buer den mauriske Kadi, paa Østerlændernes patriarchalske Biis, holdt offentlig Rettergang, og hvis dobbelte Hvælvinger saa tidt have gienlydt af Hestenes Trampen og Trompeternes skraldende Toner, naar Maurerkongen drog ud og ind med sine Krigere. Stærk, næsten urørt af Tidens Tand, hvælver den

sin halvmaaneformede Bue imellem de to Porttaarne, som forsvare Indgangen; paa de tvende ranke, med mauriske Ornamentter smykkede Piller, der bære denne Bue, staaer der en arabisk Indskrift, som siger: „Vret være Gud! Der er ingen Gud uden Gud, og Mahomet er hans Prophet. Der er ingen Fæstning uden Gud“. Og midt over Portbuen er ridset dybt i den røde Steen en Arm, med aaben Haand og oprakte Fingre; over Dobbeltportens indvendige, mindre Bue er paa det tilsvarende Sted ridset en Nøgle. Mangfoldige ere de skarpsindige Hypotheser, som min lærde Beiviser opstiller om denne Haand og denne Nøgle; jeg maa sætte mig ned paa en Steenbænk i Porthvælvingen, for opmærksomt at giennemlæse dem alle. En gammel Soldat, som formodentlig skal holde Vagt ved Fæstningsporten, staaer eller rettere ligger paa Post ved Siden af mig; Gevær og Sabel har han stillet op imod Muren, og sin Tornister bruger han til Hovedpude. Saaledes puster han veltilfreds den ene Røgsky efter den anden fra en tændt Cigarito op i Luften, og hans Dine stirre ufravendt paa en halv udslettet arabisk Indskrift ovenover Nøglen, som han muligen stræber at fortolke. Lidt længere inde i Porten sidde endnu to vagthavende Soldater paa Hug foran en anden Steenbænk og spille Kort; ingen af dem bryder sig om mig, og jeg kan rolig læse, hvad Sr. Alcantara skriver. Først siger han, at Araberne, som fra Egypterne arvede Tegnsproget, ved en Haand havde for Skik at betegne Kraften; dernæst at Haanden var et Symbol for Guds Haand, og et compendiøst Udtryk for den muhamedanske Lov. Thi ligesom Haanden har fem Fingre og fiorten

Led, saaledes havde Loven fem Hoved=Horskrifter, der atter deelte sig i fiorten mindre Bud. Haandens Tegn er dernæst et mægtigt Forsvar imod Lovens Fiender, og havde desuden andre hemmelige Kræfter: stod det over en Fæstnings Port, slog det Fienderne med panisk Skræk, naar de vilde trænge ind; naar Tommelfingeren dannede et Kors med Begefingeren, bleve Dævlene bange, og Herenes Forbandelser mistede deres Kraft; men her springer min lærde Veiviser aabenbart ind paa den kristne Overtroes Enemærker. Han tilføier, at meget lettroende Personer endnu bilde sig ind, at mange levende Væsener og især Børn ere udsatte for skadelig Paavirkning af gamle Røner og Zigeunere, som have et ondt Øie og Magt til at fortrylle, og at Mødrene derfor binde en lille Haand af Træ om Halsen paa deres Børn og Vndlingshunde. Efter denne Digression gaaer han over til at tale om Røglen, og mener da, at den er Hovedtegnet for den muhammedanske Tro, og betyder Profetens Magt til at aabne og lukke Himmeriges Porte, og som saadan var den et almindeligt Vaabenmærke hos de andalusiske Maurere og stod i deres Faner og Skjolde. Til syvende og sidst er der endnu et Sagn, som gaaer iblandt Folket, og til det vil jeg for min Deel holde mig, det er lettest at huske. Da Maurerkongen Nazar ben Jusuf i Aaret 1308 havde fuldendt Portens Bygning, kaldte han en mægtig Troldmand til Hiælp. Denne læste sine Besværgelser over Hvælvingen og Taarnene og indgrov i den røde Steen de kraftige Tegn; og før skulle Alhambras Mure ikke synke i Gruus, eller dets kongelige Galler forsvinde fra Jorden, før den Haand har grebet denne Nøgle. Og hvorfor skulde det

ikke være sandt? Endnu staae jo de stærke Mure, og kunne vel bide mangt et Stormløb Trods, og naar de engang synke, styrter Dommerporten vel med; da ligge Gaand og Nøgle hos hinanden mellem Gruset, og Spaa-
dommen er opfyldt, og Trolldmandens Åre reddet. At vogte Porten og Slottet til evige Tider for Fald, som Maurerkongen tænkte, det evner Talismanen ikke længer, det Meste af sin Kraft har den tabt, thi over den staaer i en Niche Guds Moders hellige Billede, med Barnet paa Armen, udhugget i Træ, og længere inde under Porthvælvingen hænger der endnu til Overflod, bagved et lille Alter, et Maleri, som efter Folketroen er en Copi af det, den hellige Lucas malede, da Jomfru Maria aabenbarede sig for ham. Ved Siden deraf møder mit Øie endnu til Afsked en anden Grindring fra de gamle Dage; det er en stor, firkantet Marmorsteen, som er muret ind i Væggen. Tiden har gulnet det hvide Marmor, men de gothiske Bogstaver ere endnu tydelige og forkynde kort, koldt og syndigen, at „de høie, meget katholske og meget mægtige Fyrster: Don Fernando og Doña Isabel, med Baabenmagt have erobret Riget og Staden Granada, og taget det i Besiddelse den 2den Januar, Aar eet Tusinde, fire Hundrede og to og Halvfemsindstyve efter Guds Byrd“. Veien slynger sig videre opad mellem tvende Mure, jeg følger den forbi en lille, pyntelig maurisk Bygning, som i gamle Dage var et Mirab eller Oratorium, hvor de Troende kunde knæle og bede, men som nu kun er en Curiositet, der eies af en engelsk Lord, som engang kom til Granada, købte Ruinen, ikke for at bruge den, men blot for at eie Noget

af Alhambra, reisste bort igien og formodentlig aldrig kommer tilbage.

Nogle Skridt endnu, saa horer Veien op, og jeg staaer paa Fæstningens Plan, paa den store, firkantede Plaza de los Aljibes, eller Cisternerens Plads. Foran begrændses mit Blik af Muurtinder, til Høire hæver sig Façaden af Carl den Femtes colossale, aldrig fuldendte Slot, og ved Siden af det løber der en Gade, med hvide Smaahuse, henad Høiens Ryg; til Venstre skiller en rød Tværmuur, med tvende mægtige, firkantede Taarne, den lavere Deel af Fæstningen, hvor jeg befinder mig, fra det høiere liggende, egentlige Citadel: la Alcazaba. Midt paa Pladsen staae de to murede Brønde, som have givet den Navn, bedækkede med et Tag af Træ og omgivne af en Skare Vandbærere tilføds og tilæfæls, og af fattige Røner, der boe tilleie heroppe i de smaa Huse og i Taarnene, og i den tidlige Morgenstund vandre til Brønden for at fylde deres Leerkrucker med Vand, Jeg trænger mig igiennem Skaren og figer over Randen af den ene Cisterne, men der er saa dybt, at mit Die ikke kan naae Bunden. Vandet er køligt og forfriskende, det kommer fra Darrofloden og ledes igiennem en Aquæduct op paa Høien, hvor det fylder de dybe Brønde, som Maurerne have boret i Klippen, og fra dem føres det igien ved Canaler ned i Byen, spredter sig rundt omkring i Gaderne, fylder Husenes Vandbeholdere og springer i Marmorbækkenerne, der staae i Midten af de smaa Gaarde, omgivne af Blomster. Velsignelse boer i det klare Vand, det bringer Planterne til at groe og grønner Begaens Marker, det svaler og lædsker den solforbrændte Vandrer,

som paa sin Gang over Sletten hviler sig ved en af dens mange Kilder, og hvor dets Straaler i Alamedaen kaste en Støvregn i Beiret, er Luften køligere og Akasietræerne mere blomstrende. For Maureren var Vandet saa nødvendigt som Luften, selv hans Religion bød ham at bruge det, og hvor han vandrede, paa Sletten, i Dalen, over Bierghøiderne, paa en Fæstnings Mure eller i Husets inderste Sale, der fulgte ogsaa den klare Bølge, som en lydig Slave, hans Fodspor, skjult under Jorden, og naar han op slog sit Paulun for at hvile, sprang den lystig frem selv af den haardeste Klippegrund.

Lidt efter lidt have Aguadorerne faaet deres Dunke og smaa Tønder fyldte og vandre nu ned for at sælge Vandet i Staden, Konerne gaae hver til Sit, om de dybe Brønde drive nu kun nogle ørkesløse Soldater, og et Par halvnøgne Drenge more sig med at kaste Smaastene derned, for at høre dem pladske. Jeg gaaer selv langsomt over Pladsen opad la Alcazaba til, og tænker just paa, hvilket af Taarnene jeg skal bestige for at faae den bedste Udsigt over Byen og Sletten, da jeg seer en Dør staae aaben i den vestlige Muur, og mærker, at en stærk Blomsterduft trænger ud deraf. Hvor kan der være Blomster? tænker jeg; Daldybet sænker sig jo brat ned bag Murene; skulde maaskee en venlig hængende Have skjule sig bagved de truende Fæstningsværker? Skulde der giemme sig en indbydende Riosf imellem Roser og Laurbær derinde, og en deilig Sultaninde ligge fortryllet fra Maurernes Tider og vente paa Befrielsens Stund? Saa skal hun ikke vente længer, siger jeg til mig selv, og gaaer rask indad Porten; og der er virkelig en yndig Have derinde, som fylder

Rummet imellem to Mure. Hvor Borgens Forsvarere i gamle Dage holdt Vagt, hvor de skød med Buer og staf med Landsjer, naar deres Brødre fra Albaicin løb Storm imod Murene, hvor Jorden mangen en Gang farvedes rød af Blod: der vore nu kun de blodrøde Roser, der er Intet som saarer, undtagen deres Torne, der skydes ikke med Pile — undtagen fra et Par sorte Vine, som hist komme mig imøde. Thi min Sultana er vaagnet, da hun hørte fremmede Trin i sin Urtegaard, hun har svøbt den sorte Silkemantille om sig, og skjuler med Biften det blege Ansigt; let svæver hun ned igiennem Gangen, der er ikke Spor af hendes Fod at see i Sandet, hun smutter forbi mig og udaf Porten, og Alt hvad der bliver tilbage af den hele Aabenbaring, er Grindringen om Glimtet fra de deilige Vine. Jeg nærmer mig til en kristen Slave, som er ifærd med at binde de yppige Rosenstokke med Bastbaand fast til Muren, og spørger ham: „Hvem var den unge Dame?“ — „La hija del Gobernador,“ svarer han, idet han brækker en Rose af og byder mig; „det er en smuk Pige, ikke sandt Señor?“ — Det er ikke godt at vide, om Rosen er rød, naar man kun faaer Stilkken at see, tænker jeg ganske fortrydelig og vandrer videre op igiennem den smale Have. I Bedene staae allehaande Blomster, Dranger, Citroner og Jasminer skjule Murene og fylde Luften med Bellugt, hist og her pladsker et lille Springvand i sin Marmorfaal. Men Citronerne og Appelsinerne ere ikke de eneste gyldne Frugter, som frembringes af denne Jordbund, der er giødet med maurisk Blod. Man har fundet store Baser af rigt smykket Porcellain, fyldte med Guldmynter; og for en af disse nedgravede

Skatte, som blev fundet i Marquien af Mondejar's Tid, er netop hele Haven anlagt.

Jeg gaaer udaf den samme Port, jeg kom indaf, thi der findes ingen anden, og følger nu Muren, indtil jeg staaer oppe paa Citadellets, la Alcazabas Plan. Rummet, som indsluttes af de indvendige Mure, er ikke meget stort; tilhøire, mod Ost løber den mægtige Skillemuur, med sine to Taarne (Torre Quebrada og T. de Homenaje), af hvilke det ene er halv sammenstyrtet. Det andet er i god Stand og tjener til Fængsel, hvilket min Vejviser, som i det Hele er bleven forunderlig følsom, siden han har be-
traadt Fæstningens Grund, synes at antyde, naar han siger, at „i dets dunkle Haller sukke de Ulykkelige, som Uretfærdighed, egen Bildfarelse eller Uklogskab fører til Forbrydelsens Boliger“. Ligesor, imod Nord ere en Deel smaa, fattige Huse klinede op til Bastionerne, Græs og Blomster groe i Fred foran dem, Vinranker slynge sig opad Bæggene; foran paa Pladsen løbe Smaaabørn og lege med en Drage af Papir; der er saa fredeligt, som om det var midt ude paa en Mark og ikke indenfor en Fæstnings Mure, ikke en eneste Kanon kan jeg faae Die paa. Jeg vandrer langsmed den sydlige Muur, op imod et høit Taarn: Torre de la Vela, der ligger yderst imod Vest og skuer ned over Byen og Darroslodens Dal. Det er det høieste af alle Fæstningens Taarne, og fra det skuer man videst udover Granadas velsignede Land. Nogle Trin føre op til den lille buede Port, som er overskygget af en paa engang simpel og prægtig Veranda, simpel, fordi den kun bestaaer af nogle flettede Kviste, som hvile paa en faldefærdig Stok, prægtig, fordi den skønneste, frodigste

Viinranke kaster en Strøm af grønne Blade ud derover, og hænger fuld af modne, blaae Druelaaser. En gammel, huulstammet Figen staaer inderst i Krogen imellem Taarnet og Endemuren og strækker sine krogede, halvnøgne, frugtløse Grene ned imod Jorden, som om den var træet af Dage; og under den sidder, paa det nederste Trappetrin, dens levende Billede, en krogrygget, frumnæset, rynket gammel Kone, dreier Traaden paa en Haandteen med sine magre Fingre, og lægger slet ikke Mærke til at en Fremmed nærmer sig hendes Taarn. En langhaaret, rødbrun Kat ligger sovende i Solskinnet ved hendes Fødder, nogle Høns og et Par sorte Grise fuldende Billedet. „Eders Figentæ bærer ikke mange Frugter, Moer!“ siger jeg til hende; da seer hun op og svarer rolig: „Det er ældre, end jeg, nu er det vore Born, som sørge for Føden. Giver Señoren mig ikke en Skilling til Brød?“ tilføier hun, idet jeg stiger opad Trappen, men hun takker ikke, da jeg lader en Real falde i hendes Skød. I Taarnets nederste Stokværk er hele den fattige Families Baaning; foran en lille Ald, som brænder i et Hjørne med en Potte over, ligger en ung, særdeles let klædt Kone paa Knæ, det er formodentlig den Gamles Datter; et spædt Barn ligger paa nogle Puder i et andet Hjørne og skriger, og et Par ældre, næsten nøgne Drenge vælte sig legende om paa Steengulvet. Ingen tager mindste Notice af mig, og jeg stiger opad en snever Steentrappe i Baggrunden, som fører mig til et andet Stokværk og fra dette til et tredie. Trappen bliver bestandig mørkere og mere trang, jo høiere jeg stiger; kun et sparsomt Lys falder hiit og her ind igiennem et enkelt Skydehul, som er udhugget i den favntykkte Muur,

og jeg er nærved at give min lærde Beiviser Ret, naar han med en hemmelig Gysen siger, at „en noget enthousiastisk Jagttager kunde troe sig henslyttet til et af hine fortryllede Taarne, hvor de berygtede Alcaider eller Emirer boede, som arabiske Legender fortælle om, eller til et Fristed for Troldmænd og Hexe, som efter gamle Koners Fortællinger i Tusmørket komme ud af deres Guler, for at gjøre natlige Farter giennem Verden.“

Endelig nærmer Trappen sig sin Ende, det bliver lysere og lysere, endnu kun nogle Trin, og jeg staaer paa Taarnets brede Terrasse, og kaster nu mit Blik forbauset og henrykt til alle Sider. Thi det Syn, som mod alle Verdenshjørner oprulles for mig, med en broget Blanding af Former og Farver, er saa stort og overraskende, saa pragtfuldt og glimrende, saa henrivende deiligt, at hele Verden maaskee ikke kan opvise Magen dertil. Jeg tænker ikke paa at giengive med Ord, hvad mine Øine see i denne lykkelige Time, det vilde være en taabelig Tanke; jeg kan dog ikke faae Bogstaverne til at skinne som Snee, eller hvælve sig som Bierge, eller sunkle som Solglands, eller suse som Træernes Kroner, naar Binden bevæger dem; Alt hvad jeg evner er, med Tak til Gud, som lader mig see sin Skabning i al dens Fylde af Skønhed, at giemme Billedet af den store Scene dybt i min Siæl blandt dens bedste og ædlestes Minder; og at drage nogle døde, farveløse Linier og Omrids til et Malerie, der kun faaer Liv og Farve ved Grindringens Magt for Den, der, ligesom jeg, ung og glad har staaet paa Torre de la Vela i den tidlige Morgenstund og seet over Byen og Dalen til de fjerne Bierge.

Mod Vest glider Diet over Alhambras yderste Bastion, nedad steile Klippevolde til Byens hvide Huse, som med deres smaa Blomstergaarde i Midten flokke sig om Fæstningen, som Lam omkring deres Bogter. Imellem dem aabne de brogede Torve sig, Kirkespirene vore som ranke Blomsterstængler frem iblandt de flade Tage, og over dem alle rager Cathedralens store Taarn med sine Spidser og Ornamenter, liig en vældig, tornefuld Raktus. Ud og ind i en Bue slynger sig Darroslodens mørke Snor, og samler de hvide Bygninger som en Perlerad langsmed sine Bredder. Folket færdes travlt i de snevre Gader og paa Torvene, men heroppefra see Menneskene ud som smaa sorte Punkter, der bevæge sig imellem hverandre, og deres Larmen og Skrigen bliver dæmpet ved Afstanden og naaer kun mit Øre som en svag, neppe hørlig Summen. Om Byen snoer sig en Søm af grønne Alleer, og bagved dem svæver Bliffet henover Marker og Høie, indtil det standses langt borte af Sierra Elviras brune, gølge Biergsfider, foran hvilke den lille By Santa Fé dukker op i den brede Dalmunding med sine hvide Bygninger. Luften er saa giennemfigtig, at Afstanden bliver til Intet, Milene trække sig sammen til det Halve af deres Længde, og de fierneste Gienstande vise sig klart, som om jeg saa igiennem en Riffert.

Imod Nord, ligeoverfor Taarnet, jeg staaer paa, hæver den gamle By Albaicin sig terrasseformig op fra Darroslodens Dal. Dybest nede staae Husene tæt ved hverandre, men høiere oppe sprede de sig, smaa Haver ligge som grønne Blade paa Skraaningen, hist og her stikker den nøgne, graae Klippe sit skaldede Hoved frem imellem

Bygningerne, og hvor Byen hører op, ere Biergets Sider beklædte med store Strækninger af stovgraae Raktusplanter. Imellem dem rage Ruinerne af Albaicins gamle Alcazaba iveiret, og den lange, røde Muur løber derfra, paa enkelte Steder afbrudt, nedad Høien forbi San Christobals Kirke med dens høie, firkantede Taarn, imellem Gufene, til den store, med Træer og Blomster smykkede Plaza Larga. Længere nede imod Nordvest, hvor Bierget, som paa sin indvendige Skraaning bærer Albaicin, daler ned imod Vegaen, skule Klosteret La Cartujas halvsforfaldne Bygninger sig imellem Trægrupperne, som en Eneboer, der har trukket sig tilbage fra Verden; foran det brede sig de frugtbare Marker, bagved høine Klipperne sig lidt efter lidt, og Diet glider forbi St. Miguels Høi, det hellige Bierg og Sierra de Alfacar til Biergbyerne Illora og Moclin, der fordum kaldtes „Granadas Dine“.

Imod Øst seer jeg udover Fæstningen i hele dens Længde, over dens Taarne og Pladser, over Keiser Carls store Slot og den lille, hvide Kirke Santa Maria de la Alhambra, over den dybe Darro-Dal, som, dækket af Træer og Haver, liig et grønt Silkebaand snoer sig imellem Høiene, og mit Øie standser først ved en jævnt skraanende Bakke lidt borte fra Alhambra. Grønne Buske skule den halvt, imellem dem staae Popler og Pile, Granat- og Morbærtræer, og hist og her have Olie træernes blaalaadne Kroner samlet sig i en lysere Klynge. Midt paa Høien, ovenover Krat og Lunde, ligge to smaa, letformede, hvide Bygninger, forbundne ved et langt Gallerie med mauriske Buevinduer, og en Skare dunkle Cypresser staae i en Halvfreds bagved, som om det er et Gravmæle, de beskygge.

Dg visfølig ere mange skønne Grindringer begravede imellem Blomsterne derinde, under de alvorlige, sørgende Træer, Skient og Latter, Sang og Strængeleg har gienlydt i de lustige Galler, og flere end een af de ældgamle Cypresser har i sin Ungdom lyttet dertil; thi det er Generalise eller „den yndige Have“, de mauriske Kongers kiæreste Sommerbolig, der sidder eensom og forladt paa Høien, „som en Brud, der venter sin Brudgom“. Ovenover, paa Høiens Top, skinner Morgensolen paa de røde Levninger af la Silla del re moro, Maurerkongens Tæde, der fordum var en stærk Fæstning, som i de Borgerkrige, der sønderrev Granada, meer end eengang maatte aabne sine Porte for den forjagne, flygtende Boabdil. Og over Alhambra og Generalise, over alle Bakker og Høie hæver sig endelig i Baggrunden den stolte Sierra Nevada, med sine dybe Kløfter og blaalige Klippesider, hvorum Skyerne svæve, med sine takkede Toppe og Sneelavinerne, der funkler i Solen, med sine grønne Bakkehæld og kølige Biergstrømme, „liig en omhyggelig Moder, der samler Sneen i sit Skød og fordeler den langsomt, for at forfriske Granadas uforlignelige Skønhed dermed“. Fra denne mægtige Riæde rager Spaniens høieste Biergtop, Pico de Mulhacen, tretten Tusinde Fod iveiret, jeg saae den alt fra Skibet, længe før jeg landede, staae som en mørk Skygge paa Himlen.

Jeg vender mig endelig imod Syd. Forneden under Murene ligger et Daldybh, fuldt af Haver og Lunde, med Roser og Granatæbletræer, som sende deres Bellugt op til mig, ledsaget af Bindens Susen i Trætoppene, der er eensformig og uafbrudt som Lyden af et Bandsfald. Derpaa

kommer en smal Strimmel af den hvide, maleriske By, og foran den breder sig som et rigt baldhyret Tæppe den frugtbare Vega, begrændset i det Fierne af Alpujarrasbjergene, giennemstrømmet af Genilfloden, som udenfor Staden forener sig med Darro, og desuden af mangfoldige Canaler, dækket med mørkegrønne Lunde, med Viinhaver og Mørbærplantninger, og med Marker, som gulne imod Høsten; oplivet af mange Landsbyer, der ligge adspredte paa den store Flade og af enkelte Haciendas, der som hvidt skinnende Perler titte frem imellem Trægrupperne.

Midt imellem al denne Rigdom og Skønhed ligger Andalusiens Perle, Granada, paa en Højslette; over den hæver sig som en Thronhimmel „Sneebjergenes“ Laviner, for dens Fødder er lagt et altid blomstrende Tæppe, som er grønt og frodigt, selv naar det øvrige Land er forbrændt af Sommersolens Straaler. Det er en høit velsignet Plet af Jorden, mine Dine i denne Stund hvile paa, og jeg kan vel forstaae, at Maurerne i gamle Dage elskede den over alt Andet, og troede, at Paradiset laae ovenover Begaen, som om de ikke kunde være lykkelige efter Døden, undtagen de fra Himlen kunde see ned paa det jordiske Paradis, de havde forladt; jeg kan vel forstaae, at Spanierne endnu have det Mundheld, at „Den, som ikke har seet Granada, har Intet seet“ (Quien no ha visto a Granada, no ha visto nada). Naar Sirocoens glødende Aande farer hen over det sydlige Andalusien, svider Græsset og Trærnes Blade og faaer Blomsterne til at visne, saa formildes den fortærende Varme her af kølige Biergvinde; medens det øvrige Land rundt omkring lider under en langvarig Tørke, saa falder her

jevnlig forfriskende Regn, loffet ned af de skovbevogede Bierge, der ligesom fastholde Skyerne. „Granada“, siger en gammel arabisk Historiefriiver, „er den yndigste Have, hvori Frugterne vexe uden Afbrydelse; alle Skabninger fortrylles af dens Skønhed, dens Gæstninger overgaae alle andre i Styrke, og dens Marker ere frugtbare uden Lige; Hvede og Bælgsfrugter, Silke og Sukker berige dens Omegn. Over den hæver sig en Biergklæde, saa skinnende hvid, som om den var af Perlemoder, og af den fødes rigelige Kildevæld. Dens Luft er fuld af Sundhed, og dens Haver ere prægtige, dens Urter og Blomster udsende Bellugt“. Og i de gamle Dage var den ikke mindre mægtig end skøn. I det femtende Aarhundrede laae der 70,000 Huse indenfor dens Mure, og i dem boede 400,000 Mænd, Kvinder og Børn. Naar Krigstrumpeten lød, strømmede 60,000 væbnede Mænd ud af Stadens Porte, for at kæmpe imod de castilianiske Hære, og disse Mure og Bastioner, som omgive mig, bleve forsvarede af 40,000 Krigere. Dengang var Alhambra Granadas Krone og Skjold; nu ligger det som et forladt Minde om de svundne Tiders Magt og Glands, angrebet af Ingen, forsvaret af Ingen, men endnu beboet af Grindringens Mand, der fra de forfaldne Taarnes Tinder, i de tomme Haller og forladte Haver, taler snart høit og mægtig, snart mildt og reemodig bevægende til den fremmede Vandrer. Og medens jeg sidder paa Taarnets Tinde og lader mine Bine vandre over Staden og Begaen, langsmed de fjerne Biergklæders mørke Volde, stiger frem i min Tanke eet Træk efter det andet af Alt, hvad jeg har hørt og læst om Granadas sidste Dage, jeg op søger de Klippestier, ad hvilke den

Christne Hær strømmede ned over Sletten, de Steder, hvor Kampene stode, den Bei, ad hvilken den slagne, ulykkelige Konge drog bort, og de seirende Fyrster holdt deres Indtog; hvad jeg ikke kan finde, erstatter Indbildningskraften, og et Billede staaer omfider i korte, men klare Træk levende for min Siæl.

Boabdils gamle Fader, som, saalænge han levede, havde været Sønnens bittreste Fiende, var død; den krigerske El Bagal var betvunget og ydmyget, han havde læsjet sin sidste Eiendom paa Muuldyr og var draget med Hustruer og Børn og de saa Mænd, som bleve ham troe, over til Afrika: Boabdil el Chico sad endelig alene paa sine Fædres Throne i Alhambra. Men naar han steg op paa et af sin Fæstnings Taarne, da kunde hans Dine med Lethed overskue Alt, hvad der var levnet ham at herske over af hele det store Land, som hans Folk engang havde eiet, og som de nu i otte hundrede Aar havde forsvaret Godbred for Godbred imod de fremtrængende Christne. Om ham var det spaaet ved hans Fødsel, at han skulde være den Sidste af sin Stamme; i Folkets Mund hed han el Bogoybi eller den Ulykkelige, og Ulykken havde hidtil fulgt ham trolig og udholdende paa alle hans Livs Veie. Hans Fader havde hadet ham fra Fødselen af, og kun ved Flugt havde han undgaaet Døden; han havde hersket og var bleven forjaget, han havde kæmpet og var bleven slaaet, og fattig og ene maatte han bede sin Troes Fiender, de castilianske Fyrster, om Brød. Den listige Ferdinand havde hjulpet ham, for at nære Tvedragtens Glød i Granada, og havde ført Vaaben i ti samfulde Aar imod hans Fader og Onkel. Bestandig var det castilianske Riges

Grændse rykket nærmere og nærmere i disse Aar, een By og een Biergæstning efter den anden var vristet af Maurernes Hænder, snart stode „Granadas Dine“ Illora og Moclin og dets „Nøgle“ Alhama som de tre mægtige Grændsestene, der betegnede de Christnes Fremgang. Ogsaa disse faldt omsider, og fra deres Mure stirrede de spanske Krigere med begierlige Blikke ned i den frugtbare, smilende Vega. Nu kastede Ferdinand den Katholske Masken og sendte sit Bud til Boabdil, at Landet rundtomkring var faldet i hans Bold, kun Granada, den skønneste Edelsteen, fattedes endnu i hans Krone, og om den ikke blev givet ham frivillig, var det hans Agt at tage den selv med Sværd i Haand. Hvad skulde den ulykkelige Fyrste svare? Selv om han vilde aabne Stadens Porte og forlade sine Forfædres Slot, de kongelige Galler og yndefulde haver, hvorved hans Sierte hang, saa kunde han det ikke; thi hans Folk var stærkere end han, og det vilde kæmpe. Granadas „Blomst og Gre“, den unge, skønne, tappre Muza, som Kvinderne elskede og Mændene beundrede, viste i Boabdils Navn den christne Konges Sendebud bort med et haanligt Afslag. „Troer din Konge“, sagde han, „at vi ere gamle Mænd, som kunne nøies med Stave til at støtte os ved, siden han forlanger vore Baa-ben? Lad ham hente dem, hvis han kan, men det bliver et blodigt Møde. Han vil, at vi skulle betale ham Skat; hils ham og siig, at i Granada myntes ikke Guld, der smedes kun Sværde“. Da drog Fredsbudet bort og de jernbeslagne Porte lukkedes efter ham. Ferdinand snyste af Brede, da Svaret blev bragt ham, men dog var han flog i al sin Harm. Han indsaae, at en Storm var saa

magtesløs imod Granadas stærke Mure, som Bølgens Slag imod en Strandbreds Klipper, og han besluttede at drage hjem, thi det lakkede ad Vinteren, samle en vældig Hær og komme igien om Foraaret for at udhungre Byen. Men Begaens Marker stode fulde af Korn, som var modent til at høstes; lod han Maurerne samle det i Fred, vilde de have Brød for lang Tid, og Vand var der nok af i Byens dybe Brønde. Derfor faldt han endnu til Afshed med Ild og Sværd over den værgeløse Slette, Kornet blev trampet ned af Hestenes Hove, Frugttræer og Biinstokke omhuggede, Landsbyerne brændte af til Grunden. Fra Slottets Mure saae den ulykkelige Boabdil Røg-støtterne stige iveiret og det deilige Landskab visne som Blomster, der svides af Solen; og før drog ikke den kristne Hær hjem over Sierra Elvira, før der ikke var en Buks eller et Blad tilbage paa den hele Slette. En arabisk Digter lignede fordom Granada ved en Solvskaal, som var fyldt med Smaragder og Amethyster og stod paa et Blomstertæppe; Skaalen stod der endnu, men paa den nøgne, brune Jord, thi alle Blomsterne vare visnede og brændte.

Vinteren gik hen, de Spanske rustede sig, og Granadinerne satte deres Mure og Taarne istand. Da Foraaret kom, nærmede den kristne Hær sig som en vældig Tordensky, og foran den flygtede Mænd og Kvinder og Børn, Hyrder med deres Kvæg og Muuldrivere med deres Lastdyr; hver en Maurer, som endnu ikke havde hyllet Kong Ferdinand, eller hos hvem Kiærlighed til Fødelandet vaagnede med fornyet Styrke i Rodens Stund, ilede ned ad Biergene, over Sletten til Granada. Halvanden Mil

fra Byen opslug Ferdinand sin Leir, og sendte endnu engang Bud til Boabdil, om han vilde overgive sig; men han, som tidt var svag og ubestemt, manglede ikke Mod, naar Nøden drev ham; hans høihiertede Moder Alyra la Horra, hvis Siæl var mere mandig, end mangen en Krigers, talte diærve og indtrængende Ord til ham, naar han vaklede, Muza med sine Krigere lovede at kæmpe til den sidste Draabe Blod, og Sendebudet vendte atter tilbage med uforrettet Sag. Da gjorde Kong Ferdinand endnu et Streiftog op i Alpujarrasbjergene, for at ødelægge de sidste grønne Marker paa Biergenes Ekraaning og drive de sidste Giorder bort derfra; derpaa drog han tilbage til sin Leir og ventede rolig paa, at Hungeren skulde snige sig indenfor Granadas Mure og hjælpe ham i Kampen mod de Bantroe. Imod Sommeren kom Dronning Isabella med alle sine Damer og hele sit Hof til Leiren; da blev der opreist prægtige Silketelte for at modtage de skønne Gæster; om Dagen holdtes der Fester med Dands og Spil, om Natten lød forelskede Ridderses Sang til Guitarren udenfor Teltene. Der var Lyst og Liv og Glæde, som ved Castiliens Hof; men kun en Miil længere borte bag de røde Mure, som skuede mørkt og truende udover Sletten, der var Alvor og Sorg, og Rød og bange Forventning. Alle Porte stode vidt aabne, Muza og hans Stamme holdt Vagt ved Indgangen, og det var et stærkere Lufte, end Vold og Slaa. Derfra gjorde de hyppig paa deres lette Gangere Streiftog lige til den kristne Leir, og som fordem de homeriske Helte paa Trojas Slette, æskede de Ridderne til Enekamp. Da kæmpedes der med Landse og Sværd og Dye, og retsom om det var en

Turnering i en fredelig By, stode de christne Damer paa Skandserne og saae paa Kampen, og af deres Hænder fik Ridderen Seirens Priis, isald han vendte levende tilbage. Mangen en Baabendaad blev udført paa begge Sider; de dristigste af dem alle var da Tarfe, en maurisk Kriger af Gomerernes Stamme, jog paa sin Ganger med slappe Tøiler indenfor Seirens Pallisader og slyngede sin Landse imod Dronningens Telt, saa den blev hængende i Silketæppets Folder; og da Don Hernan de Pulgar, for at hævne denne Grækhed af den Bantroe, sneg sig ind i den beleirede By og sæstede et Ave Maria paa Moskeens Dør. Men det var ikke blot i Gnekamp, at de Beleirede mødtes med deres Fiender. Tidt stod der ordentlige Slag imellem større Afdelinger af begge Partier, under Murene, paa Sletten, ved Foden af de fjerne Bierge, og navnlig lod Muza og hans Ryttere ingen Leilighed gaae forbi til at maale deres Landsjer med de Christne.

Dronning Isabella yttrede en Dag Lyst til at see Granada nærved; en stor Skare Riddere og Fodfolk satte sig i Bevægelse for at tiene hende og hendes Damer til Leide, og hele Toget bevægede sig henover Vegaen til den lille Landsby Zulia, som ligger tilhøre for Byen, og hvorfra Alhambra viser sig i hele sin frigerske Skønhed, med Taarne og Mure. Et lille Huus yderst i Landsbyen var indrettet til at modtage de høie Gæster; derfra saae de med Beundring og begierlig Længsel over paa Granada, imedens Hæren opstillede sig i Slagorden nedenfor og dannede et Værn imod det lette mauriske Cavalleri, som allerede spærmede om paa Sletten og æskede de

Christne til Kamp med haanlige Udraab. Men Dronningen havde strengt forbudt sine Riddere at modtage nogen Udfordring; hun vilde ikke, at hendes Rysgjerrighed skulde koste en Draabe Blod, og med taus Harm holdt de ædle Castilianere sig ubevægelige i deres Rækker. Da kom den samme Tarfe, som før havde haanet Dronningen i hendes egen Veir, ridende tæt til den christne Hær, rustet fra Hoved til Fod, paa en vælig Ganger, og efter sig slæbte han i Støvet det hellige Pergament, med Ave Maria paa, bundet til Hestens Hale. Da gjorde den unge Garcilasso de la Vega Knæfald for Dronningen, og bad om Tilladelse til at tugte den Bantroe for hans formastelige Spot, og da han fik den, red han ud imod Tarfe og dræbte ham. Dette var Tegnet til en almindelig Kamp; de Christnes Forbittrelse, som længe var holdt tilbage, brød ud med dobbelt Styrke, Sletten gienlød af Hestens Trampen, af Skioldenes Klang og Pilenes Hvinen, og Seierherrernes Jubel og de Saaredes Skrig blandede sig dermed i vilde Toner. Imens laae den fromme katholske Dronning og hendes Damer paa Knæ i det lille Huus i Landsbyen, og bade Gud om at staae de Krigere bi, som kæmpede for hans hellige Tro. Han hørte deres Bønner og slog Maurerne med panisk Skræk, saa de paa een Gang vendte om, og trods alle Muzas Opmuntringer og Trudsel, flygtede tilbage til Byen. Harmfuld og nedslaaet i Sind maatte den ædle Muza følge de Feige, Granadas Porte bleve lukkede med Bolt og Slaa, og det var det sidste Udfald, de gjorde. I den lille Landsby, hvis hvide Huse jeg skimter imellem Træerne i ikke lang Afstand, blev til Minde om Seiren stiftet et Franciskanerkloster; og derpaa

vendte Dronningen og hendes Hof med hele Hæren tilbage til deres Leir, og Dagen endte med en Glædesfest. Samme Nat udbrød der Ild i et af Teltene, og den halve Leir lagdes i Aske; da lode de christne Fyrster Bygningsstømmer bringe ned fra Biergene og Arbeidere hente i Hundredtal, og inden to Maanedes efter Branden reiste den faste, murede By Santa Fé sig i de flygtige Teltens Sted; thi det var Kong Ferdinands fulde Agt, ikke at forlade Sletten før Krigen var endt og Granada havde overgivet sig.

Derinde voxede imidlertid Nøden Dag for Dag, Forraadskamrene vare næsten tomte, alt Hornkvæg var slagtet forlængesiden og to trediedele af Rytteriets Heste vare dræbte og fortærede; ingen Hiælp var at vente nogensteds fra, paa den svedne Slette voxede der intet Korn, Olie træerne vare omhuggede rundt omkring og Viinstoffene afbrændte paa Høiene; Vinteren stod for Døren med Regnskyl og Kulde, mørkt som en Vinterdag var Krigernes Sind, og Folkets Mod var knækket. Da holdt Boabdil et Krigsraad oppe i sit Slot; alle Høvdinger undtagen Muza raadede ham til at overgive Byen, og Alcáiden Abdelmelek blev sendt til den christne Konge for at underhandle om Fred. Da han Dagen efter kom tilbage til Alhambra, hvor Kongen og hans Mænd med Uro ventede ham, og forkyndte Betingelserne: at Boabdil skulde forlade Granada og bosætte sig i Alpujarrasbjergene, at alle christne Fanger skulde løsgives, Folket sværge Troskab og betale Skat til Castiliens Konge: stod Sorgen malet i de graahærdede Krigeres Ansigt, men de taug, og Boabdil bøiede sit Hoved og sagde: „Allah er stor; hans Villie

ikke!" Kun Muza reiste sig i ædel Brede: „Troer ikke," sagde han, „I som foretrække et Liv med Skændsel for en Død med Ære! troer ikke, at I vinde Frihed og Fred, fordi I aabne Eders Porte. Den christne Konge er listig og har mange Gange brudt sit Ord; han vil sønderbryde Eders Vaaben og jage Eder ud af Eders Fædres Huse; hans Krigere ville stånde Eders Koner og Døttre og gjøre Eder selv til Trælle; men jeg vil ikke skue den Dag; jeg har levet med Ære, og Jorden skienker mig vel en Grav til at hvile i." Dermed forlod Muza Alhambras Haller, han isørte sig sin Rustning, slog Hielmgitteret ned for sit Ansigt, svang sig paa sin Stridshest, greb sin Landse, og red langsomt udaf Elviras Porten paa Sletten. Og han blev aldrig seet mere. Ingen hørte om hans Død, eller vidste, hvor hans Grav var; men hans Navn lever endnu den Dag i Dag paa Folkets Læber, og mangen en Arriero synger en Sang om Muzas Bedrifter, mens han driver sine Muuldyr op over Biergstien.

Paa Aarets sidste Dag sendte Boabdil sin egen Søn og fire hundrede Gidsler til den christne Leir, og den 2den Januar blev bestemt til Granadas Overgivelse. Om Natten pakkedes Skatte og Kostbarheder paa Muuldyr, og før Daggrøn bevægede et sørgeligt Tog sig langsomt fra en af Alhambras Bagporte over Høiene ned imod Sletten. Det var Boabdils Moder Ahyra la Horra, som taus red foran, og bagefter kom hans høitelskede Hustru og hendes Kvinder med Suk og Klager. De fulgte Genilflodens Krumninger op imod Alpujarrasbjergene; i nogle Miles Afstand fra Byen skulde de vente den faldne Konge; thi

han havde ikke tømt Sorgens og Idmyggelsens Bæger til Bunden, han skulde endnu gjøre Anæfsld for Kong Ferdinand, sværge Lydighed og kysse den Haand, som havde jaget ham ud af hans Fædrenerige. Neppe skinnede Solens første Straaler paa Sierra Nevadas Toppe, saa satte den christne Hær sig i Bevægelse, og drog med Kongen og Dronningen i Spidsen henover Vegaen til en lille Landsby, Armilla, som ligger en halv Mil fra Granada. Her gjorde den Holdt, og en Skare Ryttere og Fodfolk under Anførsel af Marquien af Cadix og Spaniens Cardinal Don Pedro de Mendoza ilede i Forveien bag om Byen, over Høiene for at besætte Alhambra. Da de kom til Torre de los sieteuelos, red Boabdil dem forbi med en lille Flok udvalgte Krigere, som hellere vilde følge deres affatte, fattige Konge, end tiene Seierherren for Brød; han sad taus, med mørke Miner paa Hesten og red langsomt, Fod for Fod, nedad den samme Bei, de Christne vare komne. Disse fandt Fæstningens Porte aabne, Murene og Taarnene uden Krigere og Alhambra's Haller øde og stille, og de ilede op imod Torre de la Vela, for høitidelig at tage Slottet i Besiddelse. Imidlertid ventede Hæren og Fyrsterne med utaalmelig Vængsel nede paa Sletten et Tegn fra deres forudsendte Landsmænd. Da saae de paa een Gang det store Sølvkors reises fra Tinderne af det høieste Taarn og glimre i Solstraalerne. Det var Cardinalen selv, som løstede det høit i sine Arme; paa samme Tid udfoldedes den kongelige Standart og Spaniens Skytspatron, S. Jago's Banner, og Herolderne raabte med høi Røst: „Granada, Granada! For Castiliens stormægtige Fyrster: Don Fernando og

Doña Isabel!" — Hele Hæren udbrød i et tordnende Jubelraab, det kongelige Capel sang *Te Deum*, og Ferdinand og Isabella steg ned af deres Heste, og knælende paa Sletten takkede de Gud for den lykkelig tilendebragte Krig og den nye Krone; derpaa droge de Alle videre henimod Byen.

Tæt under Murene, hvor Høiene skraane ned imod Genilsfloden, og hvor der endnu ligger et ophævet Kloster, S. Sebastian, kom Boabdil Hæren imøde. Han steg af sin Hest og vilde kysse Ferdinands Haand, men denne tilod det ikke, han sølte Medynk med den faldne Konge og omfavnede ham venlig. Derpaa modtog han Stadens Røgler, som Boabdil med sørgmodig Mine rakte ham, idet han sagde: „Disse Røgler ere de sidste Lærninger af Arabernes Herredømme i Spanien. Dig, o Konge! tilhøre nu vore Baaben, vort Rige og vi selv. Modtag det Alt med den Mildhed, Du har lovet, og som vi vente af Dine Hænder. Gud er stor! Der er ingen Gud uden Gud, og saaledes var det hans Villie.“ Da han havde sagt dette, besteg han igien sin Hest og red med sit lille Følge henover Sletten til det Sted, hvor Moder og Husfru ventede ham, og Alle droge de derpaa samlede op imod Biergene, som Seierherren havde skienket ham til sparsom Erstatning for hvad han havde mistet. To Mile borte fra Granada er et Sted paa Alpujarrasbiergenes Ekraaning, hvor Klippestien bøier ud af en Dal, og hvor Staden viser sig første Gang tydelig i hele sin Udstrækning for Den, der kommer Syd fra. Her standsede Boabdil sin Hest og vendte sig om for at kaste det sidste Blik udover Begaen, og for altid tage Afsked med det Sted,

hvor han var født og havde baaret en Kronens tunge Guldtring. Aldrig syntes Granada ham skønnere, end i denne Stund. Dølst af Solstraaler laae det smilende, som et Barn i sin Bugge, imellem Høiene, Sneen skinnede foroven og Genilflodens Solvstrømme snoede sig om Murenes God. I denne Stad havde han lidt og kæmpet, men ogsaa elsket og været lykkelig. „Gud er stor!“ udbrød han, men hans Stemme kvaltes af Graad og han skjulte sit Ansigt i sine Hænder. Da vendte hans høi-
hiertede Moder Alyra sig til ham og sagde: „Grød kun som en Kvinde over Granada, thi Du har ikke kæmpet for det som en Mand!“ Derpaa bøiede de Alle om Biergets Side og forsvandt i Dalen. Men fra det Dieblis og indtil denne Time hedder Klippen, hvor Boabdil grød: *El ultimo suspiro del re moro*, eller Maurerkongens sidste Suk.

Da alle Mure og Taarne i Granada vare besatte med spanske Tropper, holdt Ferdinand og Isabella et høitideligt Indtog i Staden. Omgivne af udvalgte Riddere og fulgte af en Afdeling af Hæren, droge de med raiende Faner og Musik igiennem Gaderne; men der var stille overalt. Husene vare lukkede, hvor de kom frem, og Maurerne begrød i deres inderste Kammer den Skiebne, som havde rammet Granada. Hyrsterne rede hen til den store Moskee, der stige de af Hestene, og medens de knælede paa Dørtærskelen, indviede Cardinalen den prægtige Bygning til et Tempel for de Christnes Gud. Derpaa toge Ferdinand og hans Dronning deres Residents i Alhambra; og saaledes endte Maurernes Herredømme i det Land, som de havde erobret i to Aar, og som de Christne brugte

meer end syv Aarhundreder til at fratage dem. Boabdis sidste Onske, at den Port, ad hvilken han var draget ud af sit Slot, skulde tilmures og Ingen drage igiennem den, blev opfyldt, og endnu den Dag i Dag er den lille Port i Torre de los sieteuelos muret til og spærret af Ruiner. Selv forlod han Aaret efter Spanien, drog over til Afrika, og faldt der i et Slag.

En Jaspisplade med forgyldt Indskrift, som er muret ind i det lille Klokketaarn paa Tinden af Torre de la Vela, forkynder, at den katholske Konges Banner vaiede først fra dette Taarn; og siden den Tid har det beholdt en Forrang fremfor Alhambras øvrige Taarne, lige indtil den sildigste Tid, og har spillet en Rolle med i alle Begivenheder, der have bevæget Granadas Folk. Nu er det kun til fredelig Dont, dets store Klokke ringer. Hele Natten igiennem lyde dens fuldtonende Slag til bestemte Tider, for at Arbejderne og Urtegaardsmændene i Begaen derefter kunne regulere Fordelingen af det Vand, som de fra Canalerne lade strømme udover deres Jorder. Men neppe bryder Dagbrækningen frem, neppe kalder Cathedralens Klokke til Messe, saa hører Alhambras op at ringe, og dens Metalmund tier nu, indtil det bliver Nat igjen. Kun en eneste Gang om Aaret bliver den rørt ved Dagen; det er den anden Januar, da ringer den uafbrudt i tolv Timer til Minde om Granadas Grobring, og det er Bønderkøse rundtomkring fra Begaen, som trække Klokkerebet; thi der er et Sagn hos Almuen, som siger, at Den, der paa hiin lykkelige Dag ringer med La Campana de la Vela, skal hele Aaret igiennem være lykkelig i Kiærlighed. For saadan en Priis er det nok

værd at staae tidlig op og røre sine Arme. Den Dag er desuden en Fesdag for hele Byen og Omegnen, og Alle, baade Gamle og Unge, ere paa Benene. De omliggende Høie, Alamedaen, Fæstningen, selv Alhambras stille Haller ere fulde af pyntede Folk, af Forældre med deres Børn, og Piger med deres Elskere. Der bliver snakket og leet, sunget, spillet og dandset; Violin, Guitar og Castagnetter lyde indtil den sildige Aften, Alle juble og glæde sig, som om de selv havde været med at erobre Granada, og Ingen af de brune, forthaarede Majos eller af Pigerne med de brændende Røde tænker paa, at der visselig flyder maurisk Blod i deres Arer, og at de dandse paa deres Forsædres Grave.

Før jeg stiger ned igien fra Taarnets Terrasse, for at opsoge det mauriske Slot og dets levnede Sale, kaster jeg endnu til Afsted et Blik udover Fæstningen, Byen og Begaen. Imellem de hvide Huse, der ligge fornedet, stigende og dalende med det bølgeformede Terrain, hæver Høien, hvorpaa Alhambra ligger, sig som en langagtig, grøn Klippe midt i Havet, rundt om frandsat med Mure og røde firkantede Taarne, af hvilke Torre de la Vela og Torre de Comarech ere de største og bedst bevarede. Indenfor disse rager Carl den Femtes colossale Palads iveiret, som et lille Steenbjerg ovenpaa det store, og rundt omkring det ligge Huse, Pladser og dyrkede haver; Alhambra er som en anden, mindre By indeni Granada. Jeg giennemløber endnu engang i Tankerne de Skiebner, den gamle Borg har fristet, og som jeg blader i Sr. Alcantaras Bog, falder mine Røde paa en smuk, gammel maurisk Romanze, som han har ladet af-

trykke, om Granadas Skionhed og Magt, og om Don Juan II., der med en mægtig Hær leirede sig paa Sierra Elviras Skraaning, og udfordrede Maurerkongen til Kamp. De sidste fire Stropher af Sangen synes at være en sildigere Tilfætning efter Erobringen. Den lyder saaledes:

Don Juan, Spaniens Drot, en Dag
Hans Ganger fremad bar,
Og fra de høie Bierges Top
Blev han Granada vaer.

Da sagde han, af Synet ramt:
„Du ynderige Stad!
Din Skionhed ene volter, at
Jeg aldrig ret er glad.“

„Jeg rækker, ved min Riddertro,
Den høire Haand dig hen
Som Prøve paa min Kiærlighed,
Og venter din igien.“

„Foreen dit Vaabenmærke med
Castiliens Fane god,
Gordova og Sevilla da
Jeg lægger for din Fod.“

„Jeg vil dig stienke Soly og Guld
Og Udelsternes Skat,
Naar Maurerkongen villig først
For mig du har forladt.“

Da svarede Granada stolt:
„Gaa til Toledo hen!
Jeg er alt gift, og ikke kan
Jeg elske dig igien.“

„Læg Lemme paa din Lyft, og gaf
Du længer bort, o Drot!
Betragt det høie Banner hift,
Som vaier paa mit Slot.“

„Behold kun dine Gaver selv,
Dg for dit Bengemaal,
Ifald du troer dig selv saa stærk,
Prøv da engang med Staal.“

„Mig vogte tusind Taarnes Muur,
Dg hundred tusind Mænd
Staae rustede paa Bagt og see
Mod dine Skarer hen.“ —

Saalunde talte du engang,
Men Løgn var i din Mund;
Meensvoren blev Granada i
Ulyffens haarde Stund.

Dg en forbandet, vantro Hund
Nu i sin Gie har
Abencerragens skionne Arv —
Saadan det skrevet var!

Hvo har, du Rod af gieve Mænd!
Til Undergang dig bragt?
Hvo har, du Rildsvældets Stad!
I Bast og Baand dig lagt?

Alhambra, du min Kiærlighed!
Hvor Lyft og Glæde leer —
Hvad er vel hele Livet værd,
Naar ikke dig jeg seer?

Solen er steget høit op paa den blaae Himmel, dens Straaler synke brændende ned paa Taarnets Tinde, og Stenene gløde under mine Fødder; jeg ender nogle Op-tegnelser i min Lommebog, lukker den i og vil just gaae nedad Trappen igien, da der i det samme kommer en Underofficeer og to Soldater, i Uniform og med Sabel ved Siden, een efter een, opad det snævre Gul. Underofficeren, en lille spædlemmet, guulbraun Person, bliver staaende paa det øverste Trin og henvender hurtig, utydelig og barsk nogle Ord til mig, som jeg ikke forstaaer; han gientager dem med høiere Stemme, jeg forstaaer ham endnu ikke; han raaber tilsidst med Stentorrost, og accenterer navnlig eet Ord, som jeg gierne vilde lade være at forstaae, hvis jeg kunde, nemlig prision, paa Dansk: Arrest. Derpaa peger han med Fingeren nedad. Soldaterne nærme sig, han gaaer foran, jeg i Midten, de bag-
 efter; det er en formelig Arrestering. Jeg begriber ikke et Ord af det Altsammen, det maa være en Misforstaaelse, trøster jeg mig med; eller skulde det være et Eventyr i Don Quijotes Maneer? Skulde Soldaterne være Udsendinger fra la Santa Hermandad, som af en eller anden Grund har faaet et godt Die til mig, eller skulde Inquisitionen eksistere endnu, uagtet Kosods Verdenshistorie fortæller, at den er ophævet? Jeg veed ikke, hvad jeg skal troe, jeg taber mig i Gissninger. Vi gaae ud af Taarnet, den gamle Kone sidder endnu paa Trappen og spinder, og hendes Datter sender et medlidende Blik efter mig, som om hun vilde sige: Herregud, hvor han er ung, og allerede saavidt! Vi tage Veien over Pladsen, henimod Torre del Homenaje, som min Vejviser siger

er Opholdssted for „de Ulykkelige, hvem Andres Uretfærdighed, egen Bildfarelse eller Uflogskab fører til Forbrydelsens Boliger.“ Med mig maa da det Første være Tilfældet, tænker jeg; jeg bliver bevæget, jeg mindes mit fjerne Fødeland, min Slægt og mine Venner, som jeg maaskee aldrig skal giensee. Vi komme forbi nogle af hine „Ulykkelige“ med Bænker om Haaud og Fod; da opværes min Stolthed, jeg staaer stille og raaber til Underofficeren: „Stands, Tyran! Dræb mig, om du vil, men jeg gaaer ikke længer, før jeg faaer at vide, hvad min Brøde er, og hvorhen jeg føres.“ Han bliver imponeret af min Holdning og mit Sprog og siger høflig: „Den vagthavende Officeer har befalet mig at hente Dem ned fra Taarnet, Señor! Det er ikke tilladt at tegne Fæstningsværkerne af.“ — „Jeg har ikke tegnet Noget, lad mig gaae!“ bliver jeg ved; men han har allerede sat sig i Bevægelse, Soldaterne trampe bagved mig, jeg maa følge med. Jeg forbereder mig i Stilhed paa en Tordentale om fredelige Reisendes Mishandling og Militairdespotie, og vi komme imidlertid til Bagstuen, hvor Underofficeren gaaer ind for at aflægge Rapport. Lidt efter kommer han ud igjen, og erklærer, at jeg skal føres til el Gobernador. Forgieves forlanger jeg at tale med Officeren, han vil ikke komme ud, jeg maa ikke komme ind, og vi gaae videre, langsmed den store Muur, over Plaza de los Aljibes, henimod Husene. Aguadorerne forlade deres Wesler, Konerne deres Kruffer, Drengene holde op at lege, Alle følge de med i nogen Afstand, og i dette Optog kommer jeg til Commandantens Huus. Underofficeren gaaer atter ind for at aflægge Rapport, og et

Dieblif efter kommer han ned for at hente mig. Jeg bliver ført ind i et Bærelse, hvor en midaldrende Mand spadserer op og ned ad Gulvet, rygende en Cigar; det er Alhambras Commandant. „Señor!“ begynder jeg, „jeg har reist Verden rundt (det er ikke sandt, men det er det samme), „jeg har seet England og Frankrig“ (rigtig nok kun i Graastand, men det kan han ikke vide); „men aldrig før idag — —“ her afbryder han mig ved med et høfligt Blik at byde mig en Cigar, og siger derpaa: „Min Herre! det er vistnok en Misforstaaelse, jeg skylder den Fornøielse at see Dem hos mig.“ — „Na, jeg beder,“ svarer jeg noget forlegen, „Fornøielsen er paa min Side.“ — „De har formodentlig ikke villet optage nogen militair Tegning af Alhambra?“ bliver han ved. — „Nei, paa ingen Maade,“ svarer jeg hurtig, tager min Tegnebog op af Lommen og viser ham dens Indhold; „De veed, Señor Gobernador, at Alhambras Ny er trængt til de fierneste Lande, og jeg er kommen fra det yderste Norden for at see Andalusiens Perle.“ — „Ja, jeg forstaaer Dem, Señor,“ siger han, „De er formodentlig en Ingles.“ Dermed bukker han for mig, og jeg gaaer ned igien ad Trapperne, igiennem den ventende Folkeflokke, ud paa Gaden. Jeg knæler ikke og takker Himlen for min Frihed, men jeg er dog ganske vel tilmode, og tager høflig min Hat af for Commandantens Datter, som nysgierrig kigger ud af Vinduet og ved min Hilsen hurtig trækker Hovedet tilbage. Ved Enden af Gaden venter Underofficeren og de to Soldater paa mig; han nærmer sig bukkende og siger en heel Deel, som jeg ikke forstaaer; men Enden paa den hele Historie er da, at jeg maa rykke

ud med tre Realer til mine Fangerogtere. Det er en Rigsort, tænker jeg, medens jeg gaaer videre, som Beskrivelsen af hvad jeg saa fra Torre de la Bela har kostet; det skulde glæde mig, ifald den var Pengene værd.

Jeg opholder mig ikke ved Carl den Femtes Pallads, men glemmer Undersøgelsen af dets Facade med Piller og Basreliefs til en anden Gang. Det er paa Tiden, at jeg, efter al Opsættelse og Gienvordighed, seer at finde det mauriske Slot. Efter Kortet skal Indgangen være ved Siden af den ufuldendte Keiserborg, men der seer jeg ikke andet end nogle hvide Smaahuse med falkede Vægge og teglhængte Tage, som ligge i en Klynge imellem Fæstningsmuren og Palladset. Maaskee boer Opsynsmanden der, tænker jeg, og jeg gaaer nærmere og ringer paa Portkloffen. Porten aabnes af en usynlig Haand; jeg træder ind, og forbauset bliver jeg staaende stille, thi jeg troer mig henflyttet til Scenen for tusind og een Aars Fortællinger.

Jeg staaer i en langagtig firkantet Gaard, som er indsluttet af det vældige, brunnrøde Torre de Comarech imod Nord, af Keiserlottet imod Syd, og af to lave Bygninger paa Siderne. Men det gamle Taarn, som udenfor seer saa skummelt og uvenligt ud, er her, indtil sex Alen fra Gulvet, drapperet med den zierligste Veranda, som hviler paa lette Marmorpiller og indvendig er beklædt med mangesfarvet Porcelain = Mosaik; og foran Carl den Femtes colossale Ruin staaer en yndig, letbygget maurisk Facade, bestaaende af et dobbelt Gallerie, der hviler paa en Porticus med otte ranke Søiler. Det er den sidste Væring af det mauriske Vinterslot, en af hiin fuldendte

Architekturs fine Blomster, som blev frelst, da Keiserens plumpe Steencolos satte sin Elephantfod paa Alhambras Vidunder. Gaardens Gulv er belagt med Marmorfliser; i Midten er et firkantet Bassin af over hundrede Fods Længde, omgivet med en Krands af smaa Cypresser og hvidtblomstrende Myrter, og fyldt med det klareste Vand. Der falder et varmt, blændende Sollys henover Gaarden, og i dets Straaler skinne alle de Guld- og Sølvfiske, der lege i Marmorbassinet, med en Glæde, som om de virkelig vare af ædelt Metal. Langsomt og forundret gaaer jeg henover de hvide Fliser; Ingen kommer for at spørge mig, hvem jeg er eller hvad jeg vil; der er stille rundt omkring, kun to smaa Springvande ved hver Ende af Gaarden kaste pladskende deres Straaler en Allen iveiret, som om de talte med hinanden om den svundne Tid. Fiskene i Bassinet ere det eneste Levende, jeg seer; de samle sig i Flokke og stikke deres Hoveder op af Vandet, som om de undrede sig over, at en Dødelig igien betræder dette Sted. Maaskee er det de fordums Beboere af Alhambra, tænker jeg, der, ligesom i hiint østerlandske Eventyr, ere fortryllede af en ond Mand, og holdes fangne herinde, indtil Befrielsens sene Time kommer; maaskee sidder Fyrsten selv, halv forvandlet til Marmor, paa sin Throne hist inde i den dunkle Sal, hvis Indgang jeg skimter imellem Villerne; maaskee har Porten, som en usynlig Haand aabnede for Dig, nu lukket sig for evig, og Du er bundet til disse Sale, saalænge Du ikke gietter Ordet, som kan løse Trolddommen. Jeg taber mig i Gissninger og giver mig hen i Tanken om det Forunderlige, som har trykket sit Stempel paa alle mine Omgivel-

ser, indtil min forstandige Veiviser, Sr. Alcantaras Bog endelig river mig ud af Drømmen ved at oplyse mig om, at jeg staaer i „Myrtegaarden“ (Patio de los Ar-rayanes), at Bassinet i fordums Dage var bestemt til de religiøse Renselser for den kongelige Slægt og for dem, der bivaanede Gudstienesten i Slottets private Moskee, at Fiskene ere virkelige Fiske, og at der i det lille Huus tilvenstre boer en Portner, som vel i Nødsfald kan lufte mig ud. Men jeg kan dog ikke betvinge en hemmelig Gysen — just ikke af Angst, men af Forventning og Grefrygt — da jeg træder ind imellem Berandaens Piller og staaer foran den pragtfulde Port, som er aabnet i Comarech-Taarnets tykke Muur og skal føre mig til Slottets indre Gemakker. Den er høi og hvælvet i en halvmaaneformet Bue, over den er der tre, ligeledes let buede Vinduesaabninger, og under dem, rundt om Portbuen slynger sig som et Baand en arabisk Indskrift. Det Indvendige af Porten er halv beklædt med Marmor; hvor denne Beklædning hører op, er der paa hver Side en lille Niche, indvendig smykket med Mosaik, udvendig med forgyldte arabiske Bogstaver, udhugne i Marmoret. I disse Jordhugninger satte de Indtrædende deres Skoe; thi Etiquetten bød, at Undersaatterne skulde nærme sig deres Konge med blottede Fødder. Igennem Porten gaaer jeg, bestandig usforstyrret og med vøgende Beundring, og kommer ind i en langagtig Vestibule (la antesala de Comarech). Ogsaa her er Gulvet belagt med Marmorplader og brogede Kvadere; rundt om Væggene løber forneden et Paneel af Porcellain-Mosaik, hvor de forskielligste Farver, Blaåt, Grønt, Violet og Gult forene sig i smagfulde

Mønstre, og hvor dette hører op, slynger en Krands af Indskrifter sig ligesom en Fæstning om Hallen. Over denne ere Bæggene beklædte med Stuk, som er formet til de skønneste Ornamentter, til Blomster og Blade i Basrelief, giennemslungede med arabiske Tankesprog og endnu paa mange Steder bedækkede med de oprindelige Farver: Guld, Himmelblaat og Zinober. Foroven ender Bæggen med en Frise, som bærer Hvalvingen, og i hvilken store, tydelige arabiske Bogstaver forbinde sig til det hyppig gientagne Sprog: „Gud alene er Seierherre“. Loftet, som bedækker denne Sal, er af Træ, i buet Form, og prydet med indlagt Arbeide, der igien er malet med de tre nævnte Grundfarver. I hvert af Hallens fire Hjørner sænker det sig ned imod en Pille og er paa den forunderligste Maade formet ligesom Stalaktit, med Rødt og Blaat i Fordybningerne og Guld paa de nedhængende Drypstene. Vel ere Farverne i det Hele blegnede og udviskede, men paa mange Steder skinne de dog endnu friske og varme, og vidne om en Kunst, som ingen Konges Slot meer kan vise Magen til.

Fra denne Sal, hvis yndefulde Skønhed paa en værdig Maade har indviet mig til at træde over Maurerkongens Tærskel, fører en mindre, halvmåneformet Dør, hvis Bue hviler paa lette Søiler, og hvis Dørtrin er en eneste stor Marmorplade, ind i Gomarech = Taarnet, til „Gesandternes Sal“ (Sala de los Embajadores), hvor de mauriske Konger gave Audients. Der er Dæmring i den store Sal, det stærke Sollys er holdt ude og kun et mat, vellystigt Skær falder igiennem de smaa Buevinduer; saa at jeg i Førstningen ikke ret kan see,

hvor stor og høi den er, mit Die glider opad Bæggene
 og naaer ikke Loftet; men en mild Kølighed kommer mig
 forfriskende imøde som en sagte Vind og indbyder mig
 til at træde nærmere. Der er stille og øde derinde, mine
 sagte Trin gienlyde under Hvælvingerne, Ingen boer der,
 uden Grindringen, men den er ogsaa stor og rig nok til
 at fylde Hallen alene. Lidt efter lidt vænner Diet sig til
 Overgangen fra Dagens hvide Lys til den dæmrende
 Skygge, og lidt efter lidt reiser Kongesalen sig for mit
 forbausede Blik af det Mørke, hvori den i Begyndelsen
 hvilede. Som om en hemmelig Magt tvang Murene til
 langsomt at løfte sig fra Jorden og hvælvede Loftet over
 dem, som om Lampens Aander vare usynligen tilstede, søiede
 Steen til Steen, og slyngede Ornamenternes Guirlander
 dristig og yndefuldt fra Bæg til Bæg, bliver endelig hele
 Rummet reist omkring mig, men dog ikke anderledes, end
 at jeg, ligesom det er Tilfældet med Phantasiens Billeder,
 maa anstrænge Die og Tanke for at fastholde og forstaae
 Formerne. Jeg staaer midt i en flirkantet Hal, som fyl-
 der hele det mægtige Taarn baade i Omfreds og Høide;
 den er hvælvet foroven, og Lyset falder ind igiennem ni
 smaa Vinduer, der ere udhuggede i de tykke Mure. Dens
 Ornamenteer begynde ved det steenlagte Gulv med et Paneel
 af Porcellain-Mosaik, som afvejlende i sine Farver og med
 smagfulde Tegninger løber rundt om alle Bæggene; over
 det er et andet Belte af ovale Medailloner med cufiske
 Bogstaver, som, omslyngede af Blade og Blomster, i for-
 skjellige Tankesprog prise Guds Magt og Biiedom. Og
 saaledes afvejle ziirlig formede Indskrifter med Blomster
 og Frugter i utallige konstige Sammenslyngninger; men

skiondt Diet forvildes, naar det vil følge de enkelte Slyngegange, er der dog en Lov i det Alt, og regelmæssige Figurer træde i lige Afstand fra hverandre udaf Forvirringen. En bred Krands slynger sig om Midten af Bæggene, som et magist Belte af Gysstierner; over den, høit oppe, er der endnu andre smaa, ziirlige, halvmaaneformede Binduer, og derpaa begynder den dristige Kuppel at hvælve sig, som med sit Toppunkt rører ved Taarnets Platform, og med sit indlagte Arbeide, sine hvide, forgyldte eller himmelblaae Kredse, Kroner og Stierner „er skionnere end Maanen paa Himlen,“ som en af Indskriftterne siger. Foran ethvert Bindue danner Muren ved sin Dykkelse en Alfove, hvis Bue hviler paa lette Pilaastre, og indvendig er rigt smykket med Blomsterslyngninger og arabiske Skrifteegn i ophøiet Arbeide, der endnu for en Deel bevare den oprindelige Farve og Forgyldning. Indskrifterne prise Slottet og dets Herre, og en af dem begynder saaledes: „Du rigeste Slot! Dig lovpriser Arabien, for dig bøie Alle sig fra om Morgenens, som Solen belyser, indtil den dunkle Nat er kommen. Du er et Bryst, som indeslutter Siælens Styrke og Livets Fryd.“

Med min Bog i Haanden sætter jeg mig i en af Binduesfordybningerne for at læse om „Gesandternes Sal.“ Udenfor sænker Muren sig brat ned imod Daldybet, hvor Darroen flyder langsomt i sit brede Leie. Det er stille og sommervarmt i Luften, selv Fuglene holde Siesta, og kun en enkelt Svale flyver piilsnart forbi mig over Dalen; en sagte Susen fra Orangetræerne og Gypreserne, en utydelig Rislen fra et lille Vandfald, som skjult i Krattet løber nedad Skraaningen, er den eneste Lyd, der trænger

til mit Dre i den Sal, hvor fordum Midtpunktet var for et glimrende Hofliv.

La Sala de los Embajadores er ligesom Patio de los Arrayanes bygget i det trettende Aarhundrede af Alhamar eller, som de mauriske Krøniker kalde ham, Muhamed Abu Abdallah ben Jusuf ben Nazar, en af Granadas tappreste, klogeste og ædleste Konger. Han var en Ven af den spanske Konge S. Fernando, som selv gav ham Ridderlaget i Sevilla, og ved denne Leilighed valgte han til sin Devise det Valgsprog, som saa hyppig findes gientaget paa Slottets Vægge: Ingen er Seierherre uden ved Allah. Han var de Fattiges Hiælp, de Bedrøvedes Trøst, Kunstneres og Viismands Beskytter, og en Ven af Castiliens ædle Riddere; han anlagde Hospitaller, Skoler og Moskeer; han lod Begaen giennemskære med Canaler og bragte Silkeavlens til en høi Grad af Fuldendelse; han var saa nedladende, at da de mauriske Kunstnere byggede hans Slot, blandede han sig imellem Tommerfolk og Murere, gav dem Befalinger, og styrede selv de kostelige Arbejder; det var hans Lust at opelske Blomster og duftende Planter, og i sine haver dyrkede han allehaande Frugter; i sit Harem havde han meget saa Kvinder, og han elskede altid hende høiest, som han havde valgt til Gemalinde, den skønne Datter af en fortient Alcaide. „Da han døde“, siger en arabisk Krønikeskriver, „græd Alle, som om Enhver havde mistet sin egen Fader.“ Over et af Vinduerne i Salen lovspriser en Indskrift ham i følgende Ord: „Nazar er den største Konge af alle Konger; fra hans Hof udstraaler Bragt og Triumph; i Styrke og i Ry er han saa ophøiet,

at Fiendernes Folk seer ham med Forsærdelse. Hvis han for at høre sig, vil stige til den høie Himmel, da ville de skinnende Stierner vorde formørkede. Og naar han svinger sit Sværd, da knæler og frygter den troende Maurer og den vantro Christen". Den Deel af Alhambra, han har bygget, er ikke blot rig og smagfuld indeni, men er ogsaa uidentil stærkere og mere storartet, end det øvrige Slot. Hvad der overhovedet gælder om Alhambra, og mere eller mindre om alle østerlandske Bygninger: at deres Beboere ikke vilde, at noget nysgierrikt Die udenfra skulde ane den Skønhed og Rydelse, de glemte i deres Indre, gælder især om de Taarne og Haller, Alhamar har bygget. Hos den Reisende, som første Gang kommer til Granada, og i Darroslodens Dal standser sin Hest, for at betragte det skumle, brunnrøde Comarech-Taarns vældige Mure, der som Klipper ovenpaa Klippen skue udover Vegaen, vækkes kun Forestillingen om mørke Fængsler og snævre Taarntrapper; han aner mindst, at en vellystig Marmorhave, en glimrende Kongesal, overdaadig prydet med Guld og Purpur, hvile glemte derinde som Perler i deres Skal. Og forbauses man endnu den Dag i Dag ved Modsætningen, hvilken Virkning maa den da have havt i hine Lider, da alt Det, der nu er gammelt og afbleget, var nyt og straalende i sin unge Skønhed.

Min lærde Veiviser, der, ligesom jeg selv, med hvert Trin, vi giøre i dette forunderlige Slot, bliver mere og mere henrykt, har alt længe „følt sin Indbildningskraft fuld af de meest behagelige og poetiske Minder"; det var Synd, ikke at lade ham komme tilorde. Jeg læner min

Rakke imod Bæggens Mosaik, og lyttende til Vindens Susen, der bringer mig Duft af Orangeblomster, og til Springvandets eensformige Bladstæn i den solklare Marmorgaard, hører jeg paa hvad han fortæller. „Tænk dig“, siger han, „denne Sal smykket med rige Tæpper, med bløde Puder og vellystige Divaner langsmed de straalende Bægge, medens Luften er giennemstrømmet af Blomsterduft og fyldt med lette Skyer af Arabiens kostelige Røgelse; tænk dig den paa en af de Dage, da Maurerkongen gav en Ridder Audients, som var sendt fra Castiliens Fyrster for at kræve Skat, eller slutte Fred, eller forkynde Krig. Cadier og Alfakier, Bezirer, Balier og Emirer, med Turbaner og Sværde funkende af Guld og Perler, staae omkring Monarken. Et straalende Tienerstab af Slaver, Eunucher og Negre vente i Gaarden og Forsalen for festlig at modtage den kristne Gesandt. Snart kommer han, væbnet fra Hoved til Fod, med Korset paa sit Bryst, og hans Jernklædning danner en alvorsfuld Modsatning til de mauriske Kapper og Raftaner. Da var det værd at være tilstede, at see den ærbødige Hilsen og den venlige Modtagelse, at høre de gienfærdige Løfter, Forslag til Vaabensstilstand eller Forbund, og lytte til hiin glimrende og kloge Forsamlings Raadslagninger. Thi hvad jeg her har skildret dig, er ingen Illusion eller lunefuld Opdigtelse. Jeg siger ikke, at en saadan Scene kunde være foregaaet i denne Sal, men jeg siger, at den forvist har fundet Sted“.

Som en Modsatning til disse muntre og straalende Billeder, bliver jeg — idet jeg til Afsked bøier mig ud over Dalen — ved at see et lille Jerngitter foran et

Bindue i Taarnets Kielder, mindet om en anden Scene, hvortil disse Mure i gamle Dage have været Vidner. Det var en mørk og stormfuld Høstnat, Vinden hylede omkring Alhambras Taarne, og Darrofloden løb skummende og brusende igiennem sit opfyldte Leie. I Byen vare alle Lys slukkede, ingen Elsker stod under Buevinduet for hvi-skende at sige sin Dame Godnat, der hørtes ingen Sang eller Spil i Gaderne, alle Granadas Mænd og Kvinder og Børn laae i Søvnens Arme. Ogsaa den gamle Aben Hassan var gaaet til Hvile, men han sov ikke; hans unge, foretrukne Hustru, den skønne, men listige Zoraya eller „Morgenstiernen“ sad ved hans Hovedgierde, og medens hun lod sin Haand glide over Oldingens rynkede Bunde, gled hendes sledste og overtalende Ord ind i hans Ore. „Det er ikke nok“, sagde hun, „at du har forskudt Thyra og sluttet hende og din Søn Boabdil inde i Taarnets Kielder; husk paa, hvad der blev spaaet dig ved hans Fødsel, at han og hans Moder skulde støde dig fra Granadas Throne. Volt og Slaa ere for svage Baaben, naar du vil kæmpe imod Stierne; thi en Moders Kierlighed kan bringe Jern til at smuldne; men Den, som er død, kan ikke Skiebne selv kalde tillive igjen“. Da besluttede Aben Hassan, at hans Hustru og Søn skulde døe ved Dagens Frembrud. Under Salen, hvor Kongen hvilede ved Zorayas Side og drømte om Blod og Kamp, var en Hvalving paa Bunden af Gomarech-Taarnet. Den er der endnu, snever og mørk, som dengang, med et eneste Bindue, der vender ud imod Skranten og Darroflodens Dal. Naar Halvmaanen nu og da skinnede frem imellem de flyvende Skymasser, lyfte den paa en høi,

alvorlig Kvinde, som stod ved Fængslets Vindue og med et blegt, bevæget Ansigt bøjede sig lyttende ud imod Dalen. Hun var prægtig klædt, havde Guldringe om Haandleddene, og hendes Haar var giennemflettet med Perler: det var *Ahya la Horra* eller „den Rydske“, *Aben Haasans* forskudte Gemalinde, *Boabdils* Moder. Ved Siden af hende stod en halvvoxen Dreng med gule Haar og et venligt Ansigt; hans Træk vare endnu ikke heelt udviklede, men de røbede mere Svagheit, end Alvor og Kraft; det var *Boabdil*, hvem Stiernernes Barsel allerede fra Fødselen af havde givet Navnet el *Zogonbi* eller „den Ulykkelige“. To Slavinder sad med forslagte Fødder, halv sovende i et Hiørne af Fængslet. Længe stod *Ahya* og stirrede taus ned i Dalen, og naar hendes Søn spurgte hende: „Moder! hvad seer Du efter“? svarede hun Intet. Da lød det med eet som fjerne Hovslag af Heste, og nede ved Flodbredden tændtes der en Fakkell, som kastede sit Skin udover Bolgerne; nu vendte Dronningen sig pludselig bort fra Vinduet og med høit rødmende Kinder og bankende Hierte sluttede hun Drengen i sine Arme. „Timen er kommen, i hvilken Stiernernes Barsel skal begynde at opfyldes“, sagde hun; „Timen er kommen, som skal bringe dig Frihed og Seier og Hævn, og din Moder Stoltthed og Glæde. Nede i Dalen, hvor Faklerne skinne, venter en trofast Tjener dig med en sadlet Hest, rid raast over Begaen til Biergene, kom snart tilbage, og som det er første Gang, du flygter for en Fiende, saa lad det ogsaa være den sidste. Du er en Dreng endnu, men hvis din Moders Betsignelse ikke har modnet dig til Mand naar Halvmaanen næste Gang skinner, saa bliver du det

aldrig. Allah og Propheten være med dig". Med disse Ord tog Ahya sit lange Silkefjær af, som var snoet mange Gange om hendes Liv, bandt det sammen med Slavinderne, og lod derpaa den ene Ende deraf falde udover Taarnvinduet's Altan. Nølede og bange betroede Drengen sig til den slagrende Snor, der neppe naaede til Taarnets Fod; derpaa klattrede han nedad Skrænten, fandt Hesten, som ventede, og flygtede ad Veien til Guadir, for der at samle en Hær, hvormed han kunde styrte sin Fader fra Thronen. Men hans Moder stod i Vinduet, indtil Morgenen gryede, og stirrede udover Begaen.

Beständig uforstyrret og ene med Grindringen, forlader jeg „Gesandternes Sal“ igiennem en Sidedør, og kommer til en lang, tom Corridor. Endnu hører jeg i den dybe Stilhed, som omgiver mig, Springvandets eensformige Pladsk i Myrtegaarden; den bliver sagtere og sagtere, tilsidst forsvinder den ganske, og i nogle Dieblkke hører jeg ikke Andet end mine egne Trin paa Steengulvet. Men snart naaer en lignende, rislende Lyd forfra mit Dre, jeg følger den, gaaer nedad en Trappe og kommer til en lille firkantet Gaard, som paa alle Sider er omgivet af høie Mure, og i hvis Midte der paa en lav Søile staaer en zjirlig lille Skaal af Mabaast, hvorfra Vandet bobler iveiret. Det er el Patio de la Reja, eller „Gittergaarden“, saaledes kaldet, fordi en Deel af den er lukket med et stort Jerngitter. Ogsaa til denne Gaard er der knyttet et Sagn; thi her i Slottet vore Mindeblomster frem overalt af Marmorgulvene, og deres Duft dysse Vandrerens Siæl i Slummer, saa at han glemmer Livet udenfor og kun lever i Drømmen. Der for-

tælles, at da Boabdils meest elskede Hustru falskelig beskylldes for Utroskab, og Kongen var behersket af den rasende Skinsyge, som, efter Sagnet i Perez de Hitas Krønike, medførte Abencerragernes Mord, lod han Sultanaen indeslutte i et Kammer, som stødte op til denne Gaard og gav hende det afsluttede Rum bag Jerngitteret til at bevæge sig i.

Fra denne Gaard fører en Trappe nogle Trin ned til de underjordiske, kølige Badekamre. For Østerlænderne er, som bekiendt, Badet ikke blot en Renselse, men meget mere en af deres Livs højeste Nydelser. Det er derfor intet Under, at Maurerkongens Badekammer, hvori jeg nu træder ind, er køligt, stille, vellystigt smykket og skiftet til at dysse Siælen ind i Glemsel af alle jordiske Sorger. Fra en Mængde Stier, hvormed det hvælvede Loft er giennembrudt, falder et dæmrende Lys ned paa det tavlede Gulv, paa de indlagte Bæge og paa to store, sneehvide Badekar, som hvert især er udhugget af een eneste Marmorblok fra Macael. I Bæggen sees endnu de Aabninger, hvorfra varmt og koldt Vand strømmede ud i Karrene, og naar jeg lægger mit Øre til Muren, kan jeg høre de samme Bandaarer, som i kunstige Slyngninger giennemskære hele Slottet, risle herinde i Rørene. Det største af Badekarrene har endnu Navn af Kongens, det mindre af Dronningens Bad; og et Bærelse ved Siden af, hvor der findes to ganske smaa Kar, ligeledes af Marmor og hvert i sin Alkove, hedder el Baño de los Niños. Naar Maurerkongen og Hyrstinden vare forfriskede af Badet, naar de vare salvede med kostelig Olie og isatte bløde Silkeklæder, gik de ind i et større Bærelse

ved Siden af for at hvile, og jeg følger dem i Tanken. Røgelse giennemstrømmede Luften derinde, Lyd af Fløiter, Añasiler og Guitarrer tonede ned fra et lille Galleri høit oppe under det hvælvede Loft, og deilige Slavinder dandsede paa det marmobelagte Gulv, imedens Granadas Behersker og hans Dronning, hvilende paa kostelige Tæpper i Alkoven, saae paa Dandsen. Bærelset staaer der endnu, som dengang; det letbyggede Galleri med de fire Marmorsøiler, som bære det, er usorsthyret, Alhamierne eller Alkoverne med deres hvide Søiler og Halvmaanebuer aabne sig nu som fordum for den Indtrædende, og de broget indlagte Løibænke indbyde til Hvile. Det er, som om ikke Aarhundreder, men kun en ganske kort Tid laae imellem hine Dage og disse, som om Boabbil havde forladt sit Slot for snart at vende tilbage. Man kan ikke forstaae, at disse Sale, som ere saa prægtige endnu, skøndt deres Farver ere blegnede, skulle staae farveløse og forladte bestandig; ja, som jeg her sidder alene i Alkoven, i en Stilhed, der ikke afbrydes af nogen Lyd, og i hvilken Grindringen virker med sin fulde Magt, har jeg en Følelse, som om Begrebet om Tid skulde forvirres for mig, som om jeg selv var Giest hos Maurerkongen og hvert Dieblisk kunde vente at see en turbanklædt Skikkelse staae paa Dørrinnet, eller en sortøiet Sultana glide hen over Gulvet med tilbageslaet Slør. Det undrer mig ikke, at Granadas Almue med en overtroisk Frygt betræder disse Steder og føler sig fremmed herinde; thi de svundne Tiders Aand boer her endnu. Er det ikke, som om jeg hørte sagte Fodtrin og hviskende Stemmer langt borte? Og dog er det kun Binden, som suser i Træerne der-

udenfor, og det pladskende Vand i en fiern Fontaine; ikke hiint flygtede Sprogs bløde Strubetoner. Men Illusionen er saa stærk, at jeg reiser mig op for at overbevise og udrives af denne Drømmeverden.

Jeg gaaer nogle Skridt henimod en Dypgang, hvorigiennem det fulde Dagslys skinner, en stærk Duft af Blomster strømmer mig imøde, jeg gaaer op ad Marmortrappen — da ligger der udfoldet for mig et Billede, saa yndigt og klart og tillokkende, at ingen Maler i en lyffeligg Stund har kunnet tænke sig et skønnere. Skult imellem Slottets Bygninger, som en eensom lille Sø kan være giemt i Skovens Dyb, ligger Lindarajas Have. I smaa Bede, frandsede med Myrter, staae blege Oleandere og carmoisinrøde Roser ved Siden af hverandre og udsende deres Bellugt. De vore og grønnes, knoppes og blomstre; men hvor er Lindaraja, hvis Die de skulde glæde, Gazuls Brud, som Sangene berømme? Opad de femten ranke, fine Marmor søiler, som bære denne Buegang, der paa tre Sider omslutter Haven, snoer Viinranken sig, tung af modne Druer; Dranger og blodrøde Granatæbler skinned fra det Espalier, der bedækker Murene; men hvor ere de hvide Hænder, som skulde plukke den modne Frugt? Fra den høie, pragtfulde Skaal af Alabast, der staaer midt imellem Blomsterbedene i et Marmorbassin, risler Vandet bestandig; men hvor er det yndige Ansigt, de lange Loffer, den hvide Pande, de sorte Dine, som første Gang speilede sig i den blanke Glæde? Saadan spørger Tanken uvilkaarlig, og uden at vide det selv, træder jeg sagte paa Sandet, for ikke at vække den slumrende Skønhed. Thi her kan ikke være tomt og ubeboet; dertil er

Blomsternes Duft for sød og Drangerne for gyldne og
 Himlen altfor blaa, som hvælver sig over denne Slottets
 Zureel. Maaskee staaer hun i Ly af Gigentræet derhenne,
 hvis brede Blade skygge som en Løvhytte om Stammen,
 og plukker af de grønne svulmende Frugter; eller hun
 sidder skjult bag den Rosenbust, der høi som et Træ
 dækker det Halve af Marmorpillen hist. Lette Fodtrin i
 Sandet føre derhen, jeg følger dem og kommer til et
 Gittervindue, der er brudt igiennem Muren ud imod Da-
 len. Det er den eneste Forbindelse imellem Livet udenfor
 og denne Have, der er skjult, som et Harems Helligdom,
 for hvert nysgjerrigt Øie. Men hvor yndig er den Plet
 af Verden, hvorpaa Lindarajas Dine skulde hvile! I Dal-
 dybet skyder Floden sig blinkende frem, man seer ikke,
 hvorfra den kommer eller hvor den gaaer hen, og over
 den hæver sig en Høi, fra Foden til Toppen bedækket
 med Olietræer, Viinhaver og Cypresser, imellem hvilke
 Generalife skjuler sin Skønhed som en „Zomfru i det
 Grønne.“ Over Sommerslottet ligge Ruinerne af la
 silla del Moro, og i det Fjerne smelte de blaae
 Biergtoppe sammen med Skyerne. Ved dette Vindue høre
 Fodtrinene op, her har hun siddet, Marmorildens Rajade,
 Havens beskyttende Gudinde, og stirret ud over Dalen,
 og plukket Bladene af en Rose; de ligge endnu spredte
 som Bloddraaber i det hvide Sand. Nu er hun borte,
 og saaledes flygter alt det Skønne, man længes efter,
 som en forsvindende Tone, naar man vil gribe det med
 Hænder. Langsomt gaaer jeg tilbage igiennem Gangene,
 imedens jeg mindes en gammel Sang om Lindaraja, der
 skildrer en Forsoning imellem hende og hendes Elsker,

som maaskee har fundet Sted i denne Have. Skinsyg paa Gazul havde hun lukket sit Vindue i for ham; men snart angrede hun sin forstillede Haardhed og længtes efter at see ham igien. „Thi“, siger den spanske Sanger, „i Amors Dands er sliig Skiften en jernlig Tour, og den dandse mangel en Gang de, som elske hinanden af Hiertet“. Da hun nu desuden fik at vide, at Gazul af Sorg havde knækket sin Landse og byttet sin grønne Dragt med en guul, saa sendte hun sin Page til ham med prægtige Gaver, og lod ham bede, om han vilde komme til hende. Tre Gange spurgte Gazul, overrasket og glad, om det var sandt, hvad Pagen sagde, og derpaa ilede han afsted, for at „skue Glandsen af sin Dames Die“. Han traf hende i Haven, hvor hun gik og skar Blomster af; men de himmelblaae lod hun staae og valgte de dunkle. Af Maanedsrøser og Jasminer bandt hun en Blomsterkro; „de hvide Farver bar hun paa Brystet og de mørke i Siælen“. Da Gazul nærmede sig hende, løstede han neppe Dinene fra Jorden, „liig En, der kommer fra Mørket og bliver blændet af Solen“. Lindaraja rakte ham Haanden, „lidt rød og forvirret“ — og saa var Striden glemt. Jeg plukker en Rose til Afsked, og seer mig endnu engang om til alle Sider. Lette Vinde fra Biergene følge over Haven og bære Blomsterduften op til Slottes Sale; en ubeskrivelig Stilhed og mild Fred hviler over dette Sted; den meddeler sig ogsaa til den urolige Vandrer, vugger hans Siæl ind i Dromme om Fortidens Liv og dysker Fremtidens Higen i Slummer. Alhambras Slot med dets Haller og Gaarde er som en vidunderlig østerlandsk Fortælling; men Lindarajas Have

er indflettet deri som en Kiærlighedsfang, sunget til Guittarren i en maanelys Nat.

Med Møie river jeg mig løs fra en Plet af Jord, der fængsler den Dvælende ligesom Armidas Tryllehave, og hvor man kunde ønske at hendømme hele sit Liv. Jeg gaaer tilbage igiennem Gittergaarden og Gesandternes Sal for at søge den over hele Verden berømte Patio de los Leones. Ved Enden af Myrtegaarden, ligeoverfor den Port, jeg kom indad, fører en hvælvet Dør mig ind i et Slags Forsal, der aabner sig imod Baggrunden i tre Buer. Igiennem den midterste, hvis Ornamentter i Skønhed og Kunst overgaae Alt, hvad jeg endnu har seet, og næsten kunne kaldes Fikigranarbejde i Gips, har jeg Udsigt til den pragtfulde „Løvegaard“. Den er langagtig firkantet, og paa alle Sider omgivet af Slottets Bygninger; rundt omkring den løber en Colonnade, hvilende paa hundrede og fire og tyve ranke Spiler af hvidt Marmor, som ere forbundne med Buer, hvis giennembrudte Arbejde er fint som Kniplinger. Ved hver Ende af Gaarden springer en letbygget, af Piller baaren Veranda frem, lustig og indbydende til Hvile, som en skyggesuld Kiosk; og i Midten, omgivet til alle Sider af de hvide Soilestængler, der bære Slottets pragtfulde Blomst, staaer den store, dobbelte Marmorskaal, hvilende paa tolv Løver og udstrømmende Vand til alle Sider. Den er smykket med en Rand af zirlig udarbejdede Blade og Blomster, og imellem disse slynge sig arabiske Vers af følgende Indhold: „Belsignet være han, der gav vor Fyrste en Bolig, hvis Skønhed overgaaer alle. Betragt denne Have, i hvilken der findes Vidundere, som Gud ikke har tilladt

maae findes andre Steder, end ikke i de to Helligdomme; i hvilken der findes en Høi af giennemfigtige Berler, hvis Glands lyser i Fontainens Spring, der bestandig bevæges. Seer du ikke, hvor overslødigt Vandet strømmer ud, og alligevel er der bestandig nye Bæld, som flyde. Det er som en Elskende, der udgyder sig i Taarer, som en hvid Sky, der sænker sig ned over Løverne. Paa samme Viis udstrækker Kalifen sin gavmilde Haand, og uddeler sine Skatte til Krigens vilde Løver. O du, som betragter disse Løver, frygt ikke, thi de mangle Liv til at rase! O du Arving af Nazariternes Blod! Ingen Hæder ligner din, du har arvet Magt og Størhed! Guds Fred være med dig bestandig, han styre dit Folk og betvinge dine Fiender!" Den Fyrste, for hvem disse Bønner opstige, var Muhamed den Femte, der lod „Løvegaarden“ bygge i Aaret 1377 af en konstsærdig maurisk Bygmester, ved Navn Aben Gencind. Han forskønnede Granada meget, og befordrede Industri og Handel, saa at der under hans Beskyttelse kom Rishmænd fra Syrien, Egypten, Afrika og Italien, baade Muhamedanere, Jøder og Christne til Andalusien. Han elskede Pragt, og da han ægtede den skønne Zahire, holdt han en Række af Fester og Giestebud i Alhambra, samt Turneringer og Tyrefægtninger, hvortil han indbød Christne Riddere fra Castilien og Frankrig. „Da skulde man have seet „Løvegaarden“ i dens Pragt; Marmorgulvets Glands, Verandaernes og Galleriernes Skønhed, der hvilede paa Jaspis, hvidt som Snee, Bæggenes Emaillé af Guld, Sølv og Purpur, Vandets Giennemfigtighed, der strømmede i Løvernes Kilde eller sprang fra de mange Alabastskaaler, der vare for-

deelte rundtomkring, frembød en af de vidunderlige Decorationer, om hvilke tusind og een Nats Fortællinger berette."

Dg vistnok er el Patio de los Leones, skøndt ikke saa storartet, som Gesandternes Sal, en Bygning af udmærket Smag og det meest delicate Arbeide, vel skiftet til at giemme Maurerkongen i sit vellystige Skød og lade ham glemme Herikerens Sorger; og som den ligger udsiraft for mig i et blændende Sollys, der ved at give det gulnede Marmor ny Hvidhed, ligesom forhynger den alderstegne Skønhed, negter jeg den ikke min Beundring, som et kosteligt Sideslykke til Lindarajas Have. Men alligevel er det, som om der fra hiin halvdunkle Portal, der i Gaardens ene Siderøg skjuler sig bag Pillerne, bredte sig et Tusmørke med sin hemmelige Gysen udover det Altsammen; det er Grindringen, der sidder paa Tærskelen og kaster sin Slagskygge udover Marmoret, den farver Bandedet i Fontainerne blodig rødt, og saaer Straalens Rislen til at lyde som Dødsuf og undertrykt Klage. Thi ad disse Marmortrin stiger man op til „Abencerragernes Sal“, og længe nok kan man kalde Historien om deres Mord et Eventyr — det Eventyr har bragt mig til at gysen som Barn, og har gravet sig med uudslættelige Træk ind i min Tanke, Folket i Granada troer derpaa, som paa den hellige Jomfru selv, og den kritiske Historieffriker maa tilstaae, at vel kan Sagnets Sandhed ikke bevises, men dets Usandhed ligesaa lidt. Dg vist er det, at „Lovegaarden“ mange Gange og til mange Tider har slydt med Blod, at dens tause Piller, der som en Kreds af Drabanter i Marmorrustning staae omkring Springvandet, have

hørt Sværdgny og Skjoldeflang, naar Fader og Søn i Spidsen for deres Skarer kæmpede imod hinanden, eller Drens Suser, naar et ædelt Hoved faldt i den eensomme Dødstime. Sagnet om Abencerragernes Mord er bekendt. Deres bestandige Modstandere, Begriernes mægtige Stamme, som omgav Boabdil, satte Ondt for dem hos den svage Konge, og en Dag traadte en Begri frem og beskyldte falskelig Alfaima, Boabdils meest elskede Hustru, for Utroskab. En maaneklar Aften, fortalte Bedrageren, da der var en Zambra eller maurisk Dandsefest i Generalise, spadserede han med en anden Begri i Haven, og da de kom ind i Myrtealleen, saae de Dronningen og Abencerragen Aben Hamar sidde under et Rosentræ, holde hinanden i Haanden og verle Elfskorsord og Kyse. Forstrækkede skulde de sig bag et Orangetræ for at speide, og nogle Dieblikke efter saae de, at Dronningen rev sig ud af sin Elfers Favn, og vandrede om ad den Sti, som førte til Laurbær-Fontainen, hvor hun atter sluttede sig til sine Slavinder. Lidt efter saae de Aben Hamar komme ud af Lunden, han plukkede Roser og Jasminer, og da han havde flettet en Krands, satte han den paa sit Hoved. De gik hen til ham og spurgte, hvad han gjorde. „Jeg besøger disse grønne Buegange,“ svarede han, „hvis Belugt opfylder Luften“. Med disse Ord bød han hver af dem to Roser, og derpaa gik de sammen tilbage til Slotet. Neppe havde Boabdil hørt denne Fortælling, før han, uden at give sig Tid til at undersøge Sandheden, blev opfyldt af den heftigste Ekinsyge. Da den lumskte Begri derhos benyttede denne Stemning og fremstillede sine Modstanderes hele Færd som troløs og sigtende til at

styrte Kongen og sætte hans Fader igien paa Granadas Throne, besluttede Boabdil at tage en frygtelig Hævn over Stammen. Den næste Dag lod han de ædlest og fornemste Abencerrager falde op til Alhambra, og de fulgte alle hans Indbydelse uden Mistra. Men i Løvegaarden under Villerne vare deres bittreste Fiender samlede og ventede dem med blottede Sværde. Gen efter een bleve de tappre Krigere, Gamle og Unge, efterhaanden som de ankom, førte derind, og de store Fløidøre lukkedes efter Dødsofferet. Begrierte styrtede sig over ham, før han fik Tid at drage sit Bærg, de slæbte ham over Gaarden, opad Marmortrinene, ind i den dunkle Hal; og her blev hans Hoved afhugget over Randen af Marmorbasen, og hans Blod farvede Vandet. Saaledes omkom tredive Abencerrager, men den tredivte havde sin Pige med sig ind i Løvegaarden, og da Drengen saae, at hans Herre blev overvældet, og saae Blodet flyde igiennem Marmorrenderne nedad Trappen, flygtede han, kom lykkelig ud af Slottet og fortalte de Kommende, hvad han havde seet. Grebne af Sorg og Harm vendte de deres Heste, jog nedad Ekraaningen tilbage til Byen, samlede deres Stamme og udraabte i alle Gader Boabdils skændige Forræderie. Og nu brød Borgerkrigen ud i høie Luer, den rasede i Byen og i Alhambra, og Hundreder af Slagne maatte bøde for de myrdede Mænd. — Men fra den Tid hedder den dunkle Hal, paa hvis Tærskel jeg nu staaer, la Sala de los Abencerrajes. Midt under det hvælvede Loft hæver et rundt Marmorbasin sin Rand en Fod fra Gulvet; Straalen springer ikke muntert iveiret, men bobler langsomt og sørgelig op af Røret, udgyder sig over Ste-

nen og risler derpaa igiennem en Jordybning nedad Trinene, for at forene sig med Bandet fra Løvernes Springvand. Marmoret i Skaalen er hvidt, men paa Bunden er der store, brunnrøde Pletter, der ligne Rust; det er Abencerragernes Blod, fortæller Sagnet, som har efterladt disse Mærker, de ere trængte ind i Stenens Arer, og ikke engang det altid rislende Vand er istand til at tvætte dem af. Men ved Nattetid hører Soldaten, som staaer paa Vagt udenfor, og Majoen, der med Guitarren under sin Kappe lister sig over „la Plaza de los Aljibes“, tidt Suk og Jamren inde i Slottet; da forser han sig og mumler et Ave, og naar han kommer i Huus, fortæller han, at han har hørt „los Abencerrajes.“

Jeg forlader den skumle Hal og gaaer tværs over Gaarden til „de to Søstres Sal“, som ligeoverfor, solbelyst, smiler mig indbydende imøde. Her aander jeg frit, og de mørke Billeder forsvinde; her er venligt og muntert, Solen skinner ind igiennem den buede Dør, Blomsterduft opfylder Luften, her maa Lindaraja have boet. Her, paa disse to uhyre Marmorplader, som ligge foran Indgangen og give Salen Navn, har hun dandsset til Anafilens og Tamborilens Klang; her ved Springvandet har hun kølet sit rødmende Ansigt efter Dandsen; i Alkoverne hist, som under gjærlige Buer skule sig i Salens Siderægge, har hun holdt Siesta og hvilet bag persiske Tæpper, naar Middagsolen gjorde Luften lunket; i den lille Pavillon, som gaaer ud til Haven og dannes af et fremspringende Bindue, har hun siddet i den lyse, kolige Aften og indaandet Blomsternes Bellugt; den bærer endnu hendes Navn: el Mirador de Lindaraja.

Den hele Sal er yndig, rigt smykket, elegant som et Boudoir, dens Bægge ere forneden omgivne af broget Porcellain-Mosaik, foroven bedækkede med Stuk, hvis konstig slyngede Blomster og Blade, Indskrifter, Stierner og Medailloner ere forenede i endnu jærligere Mønstre, end i Gesandternes Sal. Over hver Vinduesbue er der andre, mindre Vinduer, skjulte af Træ-Jalousier med giennembrudt Arbeide; de staae i Forbindelse med Slottets indre Bærelser, der tiende til Harem, og fra dem kunde Sultanaerne see ned i Salen uden selv at sees. En Krands af fire og tyve smaa Marmorsøiler, som i fordums Tid vare forgyldte, omgiver det Øverste af Bæggene, og paa dem hviler den lette Kuppel med sine beundringsværdige Stalaktit-Ornamenter. Den er saa smuk, at, som en af Indskrifterne siger, „Dvillingernes Stiernebillede strækker sin Haand ud imod Kuppelen for at hilse den, og for at tale med den stiger Maanen ned fra sit Sæde paa Himmelen.“ Men Salens Perle er den Mirador eller Belvedere, som hænger udover Haven; i hver af dens tre Sider er et Ajimez eller maurisk Buevindue, den fjerde er aaben indad til, saa at man i Perspektiv kan see igiennem den hvælvede Portal ud til Løvegaardens Springvand, som glimrer i Solen. Der svæver en svag Duft af Moskus derinde, ligesom en Levning af de Røgelse, hvormed Salen før har været giennemstrømmet; Bæggene ere rigt prydede med Løbværk i mangehaande Mønstre, som endnu hist og her bevare Forgyltning og Farve, og som Stedets Devise staaer, imellem Sprog af Koranen, det ene Ord: „Lykke.“ Min Beiviser fortæller, at da han en Dag vandrede igiennem det arabiske Alcazar og kom til Lindarajas Mi-

rador, „der er saa stion, at man maa troe, at en Fyrste har ladet den bygge, for dermed at overraske sine Tankers Herskerinde“, saae han en Maurer, som var kommen fra Afrika for at besøge sine Forsædres Borg, knæle tilbedende og beundrende paa Marmorgulvet. Thi hos Efterkommerne af Boabdils forjagne Folk har Mindet om Granada vedligeholdt sig som Traditionen om et Paradis paa Jorden, der engang har tilhørt deres Stamme; og der findes Familier paa Afrikas Nordkyst, som endnu glemme de rustne Nøgler, deres Forsædre toge med sig, da de luffede deres Huse og forlode Spanien. De haabe endnu bestandig, som Jøderne i Babylon, at Guds Brede skal faae Ende, og at der skal komme en Dag, da de kunne vende tilbage til Granada og atter plante Halvmaanen paa Torre de la Vela.

Jeg vandrer ud af la Sala de las dos Hermanas og staaer atter i Løvegaarden. Solen er steget høit op paa Himlen, den lyser imellem Verandaens Piller ved Gaardens Ende og viser mig Veien ind til „Dommer-salene“, for hvilke Løvegaarden er ligesom en Forhal. En Corridor med tre Buer skiller Verandaen fra den midterste og største af de smaa Sale, hvor der fortælles, at Maurerkongen gav sine Vasaller Audients og dømte i de Sager, hvis Afgjørelse tilkom Kongen alene. I disse Bærelser er der kun lidt tilbage af den fordums Pragt; blot de hvælvede Loftter ere endnu bevarede, som de vare paa Arabernes Tid, men de alene ere nok til at give las Salas de Tribunal en høi Grad af eiendommelig Interessse, thi paa dem findes de eneste oprindelige Malerier, som endnu ere tilovers i Slottet. Som bekiendt

er det forbudet Muhamedanerne ved nogen Slags Kunst at efterligne levende Gienstande, de troe, at alle saadanne Billeder, især Fremstillingen af Mennecker, engang ville komme til deres Mester for at forlange Siæl og Liv; og det er Grunden til, at, medens de arkitektoniske Ornamente i Alhambra vidne om den høieste Kunstfærdighed, røbe saavel Løverne omkring det store Springvand, der ligne alt Andet meer end Løver, som disse Malerier, en barnlig, maaſkee forſætlig Ufuldkommenhed. Til Erſtattung er der ødslet ſaameget deſto mere med Guld og glimrende Farver. Loftet i det midterſte Bærelſe, den egentlige Dommersal, er prægtigſt; det er laferet, med en Guld-rand, beſaaet med Stierner, og i Midten er der, ligeledes paa gylden Grund, et Malerie, ſom foreſtiller ti af Granadas Konger, ſiddende i en Kreds med Benene overkors, paa Puder, med lange hvide Skæg, iførte Burnuſſer, hvis Hætter ſlutte tæt om deres Hoveder, og med deres høire Haand hvilende paa Sværdſæſtet. Loftmalerierne i de to Sideværelſer ere ikke Portraiter, men ſnarere en Art phantaſtiſke Genrebilleder. Paa det ene Billede ſeer man ſaaledes en Have med en Sø og et Springvand, ſom dannes af et Baſſin og en Pille, ovenpaa hvilken der ſidder en lille Hund med opløſtet Hoved, og lader Vandet ſtrømme ud af ſin Mund. Rundtomkring er der Træer af alle Slags, befolkede med Fugle og Aber i de forſkielligſte Stillinger, det ene i ſtor Forvirring og uden Perspektiv ſpredt imellem det Andet. Foran Kilden ſidder en ung Mand og en Kvinde, ſom om de betragtede de ſkønne, klare Vandſtraaler, der ſtrømme udaf Skaalen igiennem to Løvegab, og i Skoven ſeer man Riddere med deres Baaben-

dragere paa Jagt. I det ene Hjørne af Maleriet er der en Fæstning med Taarne, fra hvilken man seer Damer komme ud, fulgte af deres Dueñas, for at modtage de hjemvendende Jægere, der lægge Bildsviin og Biorne for de Skionnes Fodder. — Paa det andet Billede sees i Baggrunden en stor Fæstning med flere Taarne; i et af disse staaer en Dame med sin Dueña og opsender Bønner for den ene af de to Riddere, som kæmpe med sældet Landse foran Slottet, og af hvilke den Seirende er klædt i maurisk Dragt. Muligen er det en Fremstilling af den Strid, som efter Sagnet fire christne Riddere bestode med ligesaamange Begrier, for at bevise den falskelig anklagede Sultanas Uskyldighed. Rigeoverfor Slottet staaer en anden Kvinde, som holder en Løve i Lænke, og nærved er der en Kamp imellem en Trolldmand af et forfærdeligt Udseende, heelt begroet med Haar som en Abe, og en Ridder, der er kommen for at befrie den fangne Skionhed. I to af de andre Taarne sees endnu to, som det synes, fængslede og bedrøvede Damer, og en tredie sidder ved Foden af Taarnet paa en Pude og spiller Skak med en Ridder. — Mangel paa Forhold og Perspektiv have disse Malerier tilfælles med de fleste andre fra samme Tid, Damerne ere større end Taarnene, og Riddernes Heste vilde kunne springe over Portbuen; men de mangle derhos den Siæl og det Udtryk af ensfoldig Barnlighed, som Troen gav de gamle christelige Malere, og som bringer Bestueren til at glemme al technisk Ufuldkommenhed for det elskelige Sind, som udtaler sig igiennem deres Billeder.

Men det er paa Tiden, at jeg river mig løs fra disse Sale og Marmorgaarde og Haver, som nu alt i

mange Timer have bragt mig til at glemme, hvem jeg er og i hvad Aarhundrede jeg lever. Der er endnu kun et lille Bærelse at see, det saakaldte Tocador de la reina, eller Dronningens Toilet; og for at finde det, vandrer jeg tilbage til Gesandternes Sal, og derfra ind i en lang Corridor, som fører til Bærelser, der ere blevene moderniserede, da de spanske Kyrster i gamle Dage beboede Alhambra. Men hvor fattig og tarvelig, hvor plump og smagløs er de christne Kongers Luxus ved Siden af Kalifernes Bragt! Medens de mauriske Sale endnu henrykke den langveis fra kommende Vandrer, ved deres af Tiden næsten urørte Herligheder, hvo har da Lyst til at betragte de halvudslettede Landskaber, mythologiske Fremstillinger, Blomsterguirlander og Frugter, hvormed de nyere Bægge ere overlæsfede, om ogsaa Frugterne i sin Tid saa skuffende efterlignede Naturen, at „Fuglene lode sig narre deraf“, som en spansk Poet fortæller i et Digt til Granadas Gre. Jeg i det Mindste tænker kun, ved at gaa igiennem Stuerne, paa de yndefulde, som Kniplinger fine Ornamente, der, straalende af Purpur og Guld, have dækket disse Bægge, og som vanhellige Hænder have tilintetgjort for at sætte deres egne, fedtsommelige Malerier i Stedet, der dog kun forholde sig til Maurernes zjirlige Slynngninger af ophøiet Løvværk, Blomster og arabiske Skrifte tegn, som en lang, farveløs, fornuftig Periode i Prosa, med dens Forsætning og Mellemed og Eftersætning, forholder sig til en let, glimrende, sødt klingende Sonet eller Redondille. — Som jeg gaaer i disse Tanker og lægger lidet Mærke til Omgivelserne, lyder der med eet en Stemme gennem Salene. Jeg standser forundret,

næsten forfrættet; thi saalænge har jeg nu været vant til Gensomheden herinde, at denne Afbrydelse overrasker mig næsten ligesaa meget, som om Maurerkongen selv var traadt frem fra en af Billerne. Jeg lytter, det er en frisk, ungdommelig Kvindestemme, der synger; Ordene kan jeg ikke forståe. Men snart, da jeg er kommen igiennem et Værelse til, opdager jeg Sangeren; det er en ung, sort-haaret, ret takkelig Pige, som spinder paa Gaandteen og synger en Vise dertil, før at forforte sig Tiden. Hun sidder paa Randen af et lille aabent Gallerie, der vender ud imod Dalen med Udsigt til Generalise, Begaen og Biergene, og hvis Tag hviler paa smaa, fine Marmor-piller. Contouren af hendes regelmæssige, noget fylldige Træk tegner sig af imod den blaa Luft; hun synger, dreier Traaden imellem sine Fingre, og mærker ikke, at jeg kommer, før jeg er tæt ved hende. „Buenas dias, Señor!“ siger hun derpaa, uden at lade sig forstyrre; „hvem har luffet Eder ind i Alamyra?“ — „Jeg veed ikke,“ svarer jeg, „jeg ringede paa Kloffen, saa gif Porten op.“ — „Saa maa Fader være kommen hjem,“ bliver hun ved; „han er Portero ved Slottet, maa De vide. Det er et smukt Slot, ikke sandt, Señor?“ tilføier hun, som om hun havde Lyst til at begynde en Samtale, der kunde adspredde hende i hendes Gensomhed. „Det lille, runde Værelse med Billerne hist,“ siger hun, idet hun rejser sig for at vise mig det, „var en el tiempo de los moros, et Slags Kloffetaarn, hvorfra Præsten — thi de havde ogsaa Præster, skiondt de vare Hedninger — kaldte Folk sammen, naar de skulde gaae i Kirke. Siden brugte den katholske Dronning det til Paaklædningsværelse; der seer

De endnu i Gulvet en Marmorplade med smaa Huller i, for at Røgelsen, som blev antændt underneden, kunde lade sin Bellugt stige op til hende." — „Du veed god Beskeed; hvem har lært Dig det?" spørger jeg. — „Det har Fader læst for mig i Sr. Alcántaras Bog, for at jeg kan vise de Fremmede om nu, han er gammel." — „Kommer der mange Fremmede hertil?" — „Ja, iflor var her over to Hundrede, men de Fleste vare dog Spaniere." — „Ja, det er et smukt Slot," bliver jeg ved, „jeg vilde ønske, det var mit." — „Det troer jeg nok," siger hun, „men det er ikke at faae tilkiøbs, det hører Dronningen til." — „Maastee vilde hun sælge det, naar jeg gav hende mange Benge derfor." — „Det fik hun ikke Lov til for Folket i Granada," svarer hun ganske stolt; „og hvis I havde kiøbt det, vilde Folket jage Eder ud igien." — „Men hvis jeg nu stillede mig her paa Galleriet med en stor Sæk Duros ved Siden af mig, og fastede dem i Grams blandt dem, der vilde jage mig bort, hvad saa?" — Hun seer saa forundret, halv vred paa mig, at jeg kommer til at lee, og siger: „Nei, jeg hverken kan eller vil kiøbe Alhambra, men maa jeg komme herop hver Dag, saalænge jeg er i Granada, og gaae alene omkring i Slottet, skal Du og Din Fader have Tak." — „Vær saa god," siger hun formildet, „Slottet staaer til Deres Lie- neste." — „Og hvem skal jeg kalde paa, naar jeg vil tale med Dig?" — „Paa Catalina, Señor?" siger hun neiende, idet jeg gaaer bort. Langsomt gaaer jeg tilbage den samme Vej, jeg er kommen, igiennem Gesandternes Sal og Myrtegaarden, over Cisternerens Plads og igiennem de rosenduftende Alleer ned imod Byen. Hvad jeg

idag har seet, tænker jeg ved mig selv, vil jeg aldrig komme til at glemme, hvilke Stiebner jeg saa skal friste, og hvor gammel jeg end bliver, saalidt som man glemmer sin Ungdoms smukkeste Drømme. Men hver en Gang jeg i Fremtiden under Nordens taagede Himmel erindrer denne Dag, vil der falde Solskin ind i min Siæl og mine Tanker ville faae Rosernes Farve; jeg vil længes efter at see, hvad jeg engang saae, og gjør jeg end ikke den mauriske Sangers Ord til mine, vil jeg dog forstaae hans Længsel, naar han synger:

„Alhambra, du min Kierlighed!

Hvor Lyst og Glæde leer —

Hvad er vel hele Livet værd,

Naar ikke dig jeg seer!“

I Granada.

Paa Giørnet af den lille, stilsfærdige Calle de la monteria, der er bred nok til at Morgen- og Aftenvinden fra Biergene kan vifte derigennem, og smal nok til at holde Solstraalerne ude det meste af Dagen, nærved Darrofloden og ikke langt fra Alamedaens kolige Skygger, ligger La Fonda del Suizo, hvor jeg boer. Jeg maa i Forbigaaende bemærke, hvad Erfaringen har lært mig, at der i Virkeligheden er en ikke ringe Forskiel paa Betydningen af de tre Ord: Fonda, Posada og Venta, for hvilke min Ordbog kun har een Oversættelse, nemlig: „Wirthshaus“: og jeg vil ikke raade nogen Reisende til, stolende paa den tydske Grundighed, at spørge efter en Posada, naar han har Lyst til et godt Maaltid, eller efter en Venta, naar han trænger til en blød Seng. Thi medens de spanske Bertshuse vel maafee for en høiere, abstraherende Betragtning kunne synes at være lige slette, er der dog den ikke uvæsentlige Forskiel paa dem, at man i en Fonda kan faae baade Mad og Seng, i en Posada kun Seng, samt Ild og Skorsteen til at koge hvad man selv bringer med, og i en Venta ingen af Delene, med mindre man vil kalde et Leie paa en bar Træbænk, med sin Kappe omkring sig

og en Badsæk under Hovedet, en Seng, og Brød, Ost og Biin et Middagsmaaltid. Saaledes er i det mindste Regelen, og enkelte Undtagelser, som jeg har været heldig nok til at træffe paa, forandre den jo ikke. Jeg boer altsaa i La Fonda del Suizo, i et ret hyggeligt lille Bærelse, med en Alkove, en Glasdør og en Balkon, omgivet af et Jerngitter. Naar jeg trækker den lange, brede Straamaatte op, der som et Rullegardin hænger udover Gitteret for at skjærme imod Solen, har jeg Udsigt til et lille, graamalet, tarveligt Huus, med fladt Tag og en aaben Loggia foroven, som i Almindelighed hænger fuld af Løi, der skal tørres. Huset er forresten ret malerisk i al sin Fattigdom, Murene ere revnede hist og her, Døren er sunket, og Jerngitteret foran det eneste, store Vindue er halv skilt af Caprifolier og Beddend, som fra to Urtepotter snoe sig opad Stængerne. I den lille Indgang fra Gaden er der, ligesom paa vore Bønderhuse, to Halvdøre, af hvilke den øverste gierne staaer aaben for Lysnings Skyld og tillader mig at see heelt ind i Stuen. Der boer en fattig, gammel Skolemester inde; hele Formiddagen sidder han krumboiet for Enden af det umalede Træbord, i en luvslidt, sort Trøie, som vist i sine unge Dage har været en Kiole, med Nathuen trukket ned over Ørene og et Par Klemmebriller paa Næsen; foran ham staaer hans Tobaksdaase, et kort Spankrør, som han forøvrigt selden bruger, har han besynderligt nok stiftet ned imellem Trøiekraven og Ryggen, hvorfra det rager iveiret ligesom Staaltraaden paa en Marionet. Saaledes udrustet, tilbringer han den halve Deel af Dagen med at indprente syv Dreng — thi fleer er der i det mindste

for Diebliffet ikke i hans Skole — det klangfulde spanske Sprog, der imidlertid ikke lyder nær saa melodisk i hans Mund, som det f. Ex. flød fra Purificacions Læber i Malaga. Hvor fattig og ringe anseet den gamle Skole-mester end er, saa har han dog bevaret en vis Grandeza i sit Væsen, der især viser sig i den rolige, næsten nedladende Maade, hvorpaa han slaaer ud med Haanden og siger sit: „buenas noches, Señor!“ naar jeg om Aftenen gaaer forbi ham, mens han staaer i sin Dør og ryger en Cigarito. Den samme Modsætning frembyder hans ormstufne Skilt, der paa Enden af en lang Stang som en Fane rager ud over Gaden; thi skiondt det medtaget og træt bøier sit Hoved ned imod Steenbroen, bærer det alligevel den stolte Indskrift: „Don Manuel de Lozago y Cardinal; Profesor de primeras letras, Autor de un metodo de lectura, muy ventajoso a la juventud.“

Ovenover hans Læsestue, paa første Sal og ligeoverfor mit Vindue, er Familiens Børelse; der sidder hans midaldrende Hustru og femten Aars Datter bag Solmaatten, bøiede over Sytøiet og arbejdende med Naal og Traad uafbrudt fra den tidlige Morgen indtil Aften. Men naar Solen er ved at gaae ned og det bliver køligt i Luften, rulle de Tæppet op, og da tager det lystige Barn Erstatning for Dagens Tausshed og Gensomhed, hilser og coquetterer, snaffer og leer tilhøre og venstre. Her, i det lykkelige Syd, hvor man nærmer sig hinanden uden Forbeholdenhed og Mistro og finder Livet for skönt og for kort til at spille det med Omsvøb, hvor et Smil kun er et Smil og et Blik et Blik, og hvor de venlige, indsmigrende Ord, der let og villig fløde strax fra Læberne, ikke ere

Lygtemænd over Siælens Mosedyb, men Blomster, der af sig selv skyde frem af en lykkelig Jordbund: her behøver man — i det mindste hvad Mellemklasserne angaaer — ikke at præsenteres for sine Medmennesker, for at kunne tale med dem; man tager Hatten af, siger Goddag, og dermed er Bekendtskabet gjort. Det er naturligviis flygtigt og let, uden dybe Rodder, som Urterne, der vore op i en Nat og blomstre Dagen derefter, men det er ogsaa muntert, solbeskinnet, glimrende som de. Den første Aften, jeg traf Soltæppet op og traadte ud paa min Balkon, slog Skolemesteren ud med sin Haand og sagde: Servidor! Jeg bukkede for hans smukke Datter, som stod ligeoverfor, knap fire Alen borte, og sagde ligeledes: Servidor! og nu tale vi med hinanden over Gaden, som om jeg var født i La Fonda del Suizo og havde boet der alle mine Dage — kun at jeg saa formodentlig vilde kunne udtrykke mig lidt bedre paa Spansk. Den lille Maria er egentlig ikke regelmæssig smuk, men hendes fulsorte Dine ere saa skinnende, at Ansigtstrækkene altid faae en livlig Belysning af deres Glimten; hun er derhos yndig i sine Bevægelser, et Fortrin, som Spanierinderneielden mangle, og overmaade lystig og glad over Livet, skøndt hendes er saa eensformigt, som man kan tænke sig. Men hvorfra skulde der vel ogsaa komme Længsler og uforstaaede Sarn, Anelser og sværmeriske Drømme og tungsindige Tanker, eller hvad alt det hedder, som forstyrrer Hjærterne i Norden, ind i hendes? Himmelen er blaa over hendes Hoved og Biergvindene gjøre Luften let, Vinteren er kort og Sommeren lang i Granada, hendes Elsker — thi hun har allerede fortalt mig, at hun har en Elsker, som er muy

gentil — kommer hver Aften under Balkonen, bringer hende Blomster og er aldrig skinsyg, og af Kundskabens Træ har hun ikke spist, thi hun er saa elskværdig uvidende, som noget Barn før det kommer i Skole. Jeg antager, at hun kan læse og skrive, siden hendes Fader er Professor de primeras letras, men vis derpaa er jeg ikke, og videre end til las primeras letras er hun i al Fald ikke kommen. Af Videnskaberne har hun kun tilegnet sig ganske enkelte Partier; saaledes er hun i høi Grad bevandret i sin Gades Personalhistorie, hun veed til Punkt og Prikke, hvormange Elskere eller Kiærestes — novios kaldes de her — Ana og Ines og Isabel have havt, hvorfor Pedro slog op med Skræderens smukke Datter Carlota, og hvem det var, der sidste Nat sang en Sere-nade udenfor Encarnacions Dør; men om det er meer end femten Aar siden los moros regjerede i Granada, det veed hun ikke, thi længer kan hun ikke huske tilbage. Veien fra Calle de la montereria til Kirken, til Alamedaen og til Modehandleren i Zacatinen kender hun udenad og kunde gaae den i Mørke, Veien til Pedros Hierte har hun ogsaa fundet ganske godt; men alle øvrige Veie og Stæder og Lande ere for hende, som om de ikke vare til. Det er forgieves, at jeg vil gjøre hende begribeligt, hvor mit Fødeland ligger; naar hun har hørt et Dieblif paa mig, spørger hun: „Ere Damerne smukke i Dinamarca? Hvad hedder Deres amante?“ Astronomie studerer hun kun i Almanakken, for at vide, naar det er Fuldmaane, thi da spadserer hun med sin Elsker i Alamedaen, og af Botaniken veed hun ikke meer, end at Roser og Neglifer dufte bedre, end alle andre Blomster. Hendes Tro er

stærk og barnlig, paa Jomfru Maria, som paa Nander og Høge og onde Dine; især vilde hun ikke for Alt i Verden, som jeg, tilbringe Dagen alene i Alhambra. Hun elsker Pedro, sin Fader og Moder, sine Blomster, sin Fugl, sit Fødeland, men meer end Alt elsker hun sine nye Kioler og Silkesto, og for en elegant Mantille, besat med Knipslinger, troer jeg, man kunde købe hendes Siæl. Af alt det Stof, jeg her har nævnet, Blomster og Silkekioler, Maanestkin og Høge, og fremfor Alt af Kiærlighed og Giftermaal spinder hun de lette, lystige Samtaler, hvor- med hun snart spørgende, snart svarende, altid coquet, leende og gestikulerende, forforter mig de kolige, stiernelyse Aftener. Hendes Moder blander nu og da et Ord ind med, men Skolemesteren gaaer i Seng, naar han har røget sin Cigarito, og vi savne ham slet ikke. Det er ikke saa lidt, jeg paa den Maade faaer at vide, især morer det mig at høre, hvordan de gode Granadinere bære sig ad med at gjøre Cour. „Naar en ung Mand,“ fortæller Maria, „gaaer igiennem en Gade og seer en smuk Señorita paa en Balkon, bliver han enamorado“ — — „Skeer det altid?“ afbryder jeg hende, og hun svarer trostydlig: „Si, Señor! næsten altid, naar han ikke er apasionado isorveien. Naar han da er kommen til Enden af Gaden, vender han om, og saaledes bliver han ved, indtil jeg lægger Mærke til ham (hun gaaer her i Talens Livlighed over til første Person). Hvis det da er en smuk Caballero, som jeg synes om, trækker jeg Soltæppet lidt tilside, han bliver staaende stille og skriver med Fingeren i den flade Haand — det skal betyde, om han maa skrive mig til. Derpaa nisser jeg og lader Soltæppet gaae ned

igien, lidt efter kommer hans Bud med et Brev til mig, og saa" — — „Hvad saa?" spørger jeg, da hun standser. — „Ja saa er han min Novio." — „Hvad vil det sige?" — „Det vil sige, at han kommer hjem i vort Huus, bringer mig Blomster og Komediebilletter og taler med mig, og om Aftenen, naar jeg gaaer med Moder i Alamedaen, kommer han hen til os, spadserer med og sælger os hjem, og hvis Kloffen ikke er Ti gaaer han op med og spiser til Aften." — „Men dersom Kloffen er Ti?" — „Saa passer det sig ikke, at han kommer ind, saa bliver Gadedøren lukket." — „Sige I da saa Godnat til hinanden?" — „Nei, hvor vil De hen? Det var altfor tidlig; saa er det først, vi ret kunne tale sammen i No. Han stiller sig da udenfor, jeg staaer op paa en Stol indenfor, og saa tale vi med hinanden igiennem det lille Bindue med Jerngitteret, som De seer paa alle Døre i Granada. Det er netop derfor, det er indrettet," sjoier hun leende til. „Naar De engang gaaer ud efter Kloffen Ti, skal De see, at der næsten ved hver eneste Gadedør staaer en Señor og hviffer igiennem Binduet; det er allesammen Novios, som staae der for at „pelar la pava", som man kalder det, eller gjøre Cour." — „Hvorlænge tale I da saa sammen igiennem Døren?" spørger jeg. — „Det kommer an paa, hvormeget vi have at sige hinanden, Señor," svarer hun lidt spidst, „og saa paa hvordan Beiret er. Er det rigtig smukt Maaneskin, henter han ogsaa tidt sin Guitar, for at bringe mig en Serenata." — „Men saa komme vel los serenos" (Bægterne), siger jeg leende, „og jage ham bort." — „Jy, nu gjør De Nar ad mig, nu vil jeg ikke tale meer med Dem!" og dermed

springer hun ind og luffer Altandøren i; men lidt efter stikker hun dog Hovedet ud igien, nisser og siger venlig: „Buenas noches!“

Min Ven Franskmændens let fængelige Hierte har vor lille Gienboerske stukket aldeles i Brand; han kober Blomster og Komediebilletter og sender over til hende, hver Dag ved Middagsmaaltidet, som vi holde for aabne Vinduer, kaster han, til Bertens Ergrelse, Druer, Ferskener, Aprikoser, kort det Halve af Desertten fra Balkonen over i hendes Skød; ja han gaaer endog saa vidt i sin Kiærlighed, at han hver Aften paa Sengen lærer spanske Glosser udenad, for at kunne anvende dem i Samtalen med hende næste Dag. Men han gjør Regning uden Bert, den Stakkel; Maria er ikke Purificacion, hun bliver sin Novio tro, og uagtet Alt det, Franskmænden fortæller om hendes deilige Haar og Dine, hendes lille Haand og spæde Fod, kommer han ikke et Skridt videre, end han var den første Dag, da hun lod Soltæppet falde ned ved hans Hilsen. Dog er dette saa langt fra at bringe ham udaf Hatning, at han tværtimod, efter hver afslaaet Storm henter en ny Reserve af Elskværdighed, snakker og leer og kysker paa Fingeren al den Tid, han er hjemme, ja taler endog om at ville købe sig en Guitar, som han forstaaer at spille, for mulig af Toner at bygge en Bro over den smale Gade, der adskiller ham fra „la reina de su corazon,“ som han har lært sig til at kalde hende.

Foruden Franskmænden og mig boer der endnu en tredie Reisende i La Fonda del Suizo, en ung preussisk Literatus, der kalder sig selv „Doctor der Philosophie.“ Det er en løierlig Tyr; godmodig og dog paaftaaelig, ad-

spredt og upraktisk i høieste Grad, og dog altid paafærde, bestandig studerende, med Lommerne fulde af Bøger og Optegnelser, og dog Intet vidende tilbunds, vanker han omkring i alle Gader og Stræder i Granada, uden ret at vide, hvad han vil, søger uden at finde, taler uden at blive forstaaet, men er altid utrættelig til at søge og tale paany. I den stærkeste Solhede, naar Granadinerne holde Siesta, og jeg, saa let klædt, som Anstændigheden nogens lunde tillader, sliuler mig i Alhambras kolige Sale, gaaer han alene omkring paa de ophedede Torve og i de lumre Gader, isørt en sort Klædeskiøle, som „skal slides op“, en tung, hvid Filtehat og grønne Vinterbeenklæder, puster og sveder og vandrer sig træt, for at finde et maurisk Vindue eller en Dørstolpe, som staaer omtalt i hans Reisehaandbog, og som han ligesaa let kunde opsoge i den kolige Morgenstund, eller reent springe over. Skøndt han har tilbragt fem Dage i Granada, har han af lutter Fuldstændighed endnu ikke været i Alhambra; han vil først være „orienteret i Byen“, siger han, men det frygter jeg for, han aldrig bliver, thi endnu har han ikke lært at kiende vort Huus fra Bagerens ved Siden af. Hans hele Reise er underlig, som han selv. For et Aar siden døde hans Fader, han arvede nogle Penge og besluttede i den Anledning at gjøre en lille Tour nedad Rhinen; han pakfede sin Badsæk og drog afsted. Men da han kom til Straßburg, bleve hans Dine syge, og det faldt ham ind, at han maaskee kunde have godt af at tilbringe en Maanedes Tid ved et Bad i det sydlige Frankrig; han vilde derfra vende tilbage til Berlin, for at studere videre. Han rejste altsaa, og kom, jeg veed ikke hvorfor eller hvordan,

til Marseille. Som han her gif omkring, saae han paa Gadehjørnerne en Bekjendtgjørelse om Dampskibenes Afgang til Italien, og formodentlig har Søndenvinden baaret en varm Blomsterduft forbi ham, thi med eet mindedes han „Digterkongens Sang“ og besluttede, endnu før han begravede sig i den Berlinske Vinter, at see „das Land, wo die Citronen blühn.“ Saaledes kom han til Rom, men da han først var der, raadede Alle ham til at see Neapel med det samme, og siden han nu engang var kommen saa langt, meente han, det var bedst at ende hele Reisen i Sicilien. Han kom til Syracusa, der traf han en Landsmand, som vilde til Malta, paa Malta en anden Reisende, som vilde til Algier, og bestandig fulgte han med, haabende i Sommersemesteret at kunne oprette, hvad han i Vinterhalvaaret havde forsømt, og bestandig satte han det næste Sted som Meta for sin Vandring. Paa Grund af det Improviserede ved hele hans Reise, havde han ikke beregnet Aarstiden ret, og kom saaledes til Nordafrika lige midt i den hedeste Sommertid, iført sine Berliner Vinterklæder, som han ikke vilde bytte, thi han stod jo altid i Begreb med at vende om og drage nordpaa igjen. Og nu er han i Granada; hver Dag taler han om, at han snart skal giensee Berlin, men jeg er bange for, at naar han kommer til Malaga for at indskibe sig til Marseille, skal han træffe paa en Landsmand, som skal til den nye Verden, og saae det Indfald, „endnu før Vintersemesteret“ at gjøre en Tour til Brasilien eller de forenede Stater. Imidlertid vanke han nu her omkring, skjøtter sig selv og kommer kun nu og da udaf Concepterne, naar Mozoen i Hotellet, den trivelige Pedro, ikke kan forstaae hans mon-

strøse, tydsk-spanske Constructioner; da dreier han sig omkring paa Hælen, stamper i Gulvet og raaber den ene Gang efter den anden: Diablo! til stor Moro for den joviale Oprarter. — Hans Ubefiendtskab med Sproget, tilligemed hans underlige, vinterlige Udseende midt i Sommerheden, der strax stempler ham som Fremmed, har forresten flere Gange bragt ham i comiske Forlegenheder. Saaledes kom han forleden Aften hjem og var yderst forbittret. Som han gik i Zacatinen i sine egne Betragtninger, havde en Dreng, som løb forbi, trukket ham i Riolskiødet og raabt: „Mosju!“ Han havde da vendt sig om og begyndt at staaende paa sit barbariske Spansk, og naturligviis havde der efterhaanden samlet sig en Skare lystige Granadinere omkring ham, saa at han tilsidst havde maattet søge Tilflugt hos en Boghandler. Fra dennes Dør havde han derpaa begyndt at haranguere Folket først paa Spansk, og da det ikke vilde gaae, paa Latin, til bestandig stigende Fornøielse for Tilhørerne, der havde ledsaget hans Tale med uhyre Bisfaldsraab. Disse vare dog efterhaanden blevene saa levende, at Boghandleren havde fundet det rigtigst at praktisere ham udaf en Bagdør, og det var egentlig denne nødtvungne Flugt, som forbittede ham meest; thi han vedbliver at paaastaae, at han ellers nok tilsidst skulde have overbevist Mængden om, at han havde Ret.

Foruden ham, Franskmanden, Skolemesterens Maria og Portneren og hans Datter i Alhambra, kiender jeg Ingen i Granada. Rigtignok gjorde jeg strax den første Dag en Bisit hos en ung Riobmand, til hvem jeg fra Malaga havde et Anbefalingsbrev, men jeg har kun havt

liden Glæde af dette Bekendtskab. Det var en ung Mand, han modtog mig meget venlig, førte mig igiennem en smuk, blomster Smykket Gaard, hvor hans Kone og to smaa Børn sad ved Springvandet, ind i sit Contoir, bad mig sidde ned, og spurgte derpaa, hvad jeg ønskede. Jeg gav ham Brevet, forklarede ham, at Hensigten med mit improviserede Besøg i Spanien kun var, i hurtig Flugt at see og nyde lidt af dets Skønhed, tilføiede, at jeg vilde betragte det som en særdeles Gunst, om han, ved at aabne sit Huus for mig, vilde sætte mig istand til at forøge min Erfaring med det smukkeste af de flygtige Billeder, jeg kunde samle, Billedet af et lykkeligt Familieliv, og derpaa taug jeg stille. Han taug ogsaa, og vi sad nogen Tid i Tausked og betragtede hinanden; endelig reiste han sig op, bukkede høflig for mig, fulgte mig meget artig igiennem Gaarden, hvor hans Familie sad, ud til Døren, gav mig venlig Haanden og sagde Farvel, og dermed var det Besøg tilende.

Men denne Gensomhed, hvori jeg saaledes tilbringer en stor Deel af Dagen, er ikke mørk eller byrdesuld; drømmerig og lys gjør den Tankerne klare og lette, fylder Siælen med Grindringer og Synner, og lader mit Sind giennemløbe en Scala af Stemninger, som vel kan hæve sig til dithyrambisk Glæde over den solbestinnede, blomstersmykkede Verden, der omgiver mig, men aldrig synker længere ned, end til Grindringens milde Beemod. I den tidlige Morgen, før Solen er staaet op over Sneebiergene, vandrer jeg langsmed den guldrige Darro ud i den Dal, der som en Guirlande af Blade og Blomster er bundet til Flodens Sølvtraad og følger dens Krumninger ud og ind imellem Biergene, ligesom den fire Leguas bortfiernede

Kilde til Byens Mure. Paa sin Bei optager Darrofloden mange smaa Kilder og Bække, der som nysgierrige Børn skynde sig nedad Biergsfiderne, naar de høre Strømmen komme brusende, gribe fat i Fligen af dens bølgende Klædning, og følge leende og dandsende med den ned imod Begaen. Den største og skønneste af disse er Avellano-Kilden, og op til den styrer jeg mine Skridt ad en lille Biergsti, der hist og her som et hvidt Baand kommer tilsynne imellem Buskene paa høire Side af Dalen. Paa Beien møder jeg Bønder med Frugt, Piger med Leerdunke paa Hovedet, som de have fyldt ved Kilden, og Aguadorer, hvis Væsker, belæssede med Vandtønder, gaae langsomt og forsigtigt nedad den steile Bei. Vilde Roser og Oleandre, samt allehaande stærkt duftende Urter bedække Skraaningene; Duggen ligger endnu paa deres Blade, og Blomsterne have ikke ret aabnet sig efter Nattefjorren. Hist og her stikker den nøgne Klippe sit Ansigt frem bag et Net af mørkegrønne Slyngeplanter, hvis ungdommelige Maske skjuler de steenhaarde, rynkede Træk; og eet Sted styrter der ligesom et Vandfald af Roser og Caprifolier udover Biergvæggen. Efter en halv Times Vandring naaer jeg den høitliggende, steensatte Kilde, som beskygget af Popler og Cypresser, og omgivet af Røddebuste, der formodentlig have givet den Navn, ligger paa en Terraasse, ved en Krumning af Biergveien, og som en velgiørende Nymfe giver den trætte Vandringsmand Hvile, koler hans solhede Pande og rækker ham et Bæger fuldt af det klareste Vand. Jeg sætter mig paa Randen og drikker af en Kumme, som en af Pigerne har ladet blive staaende under Vandstraalen, for at den kan fyldes til hun kommer tilbage; derpaa for-

frisker jeg min Siæl ved Synet af det deilige, morgenfille Landskab. Tilvensfire ligger Byen, dybt nede, og hvor den hører op, begynder en uafbrudt Række af smaa, hvide Landsteder, som, halv skjulte imellem Røddelunde og Kastanier, følge Flodens Løb opad, men blive fældnere og fældnere, indtil de tilsidst ganske forsvinde, og kun en enkelt Hacienda eller et lille Bondehuus afbryder Daldybet's grønne Skygge. Lige overfor hæver Dalens anden Bæg sig, fra øverst til nederst bedækket med Træer, Buske og Blomster, og høiest oppe ligger la collegiata del Sacro-Monte, alvorlig, som et gothisk Slot ved Rhinens Bredder.

Endnu er Solen ikke heelt oppe over Biergene, men Sneen rødmer allerede paa de blaalige Toppe, og jeg skynder mig tilbage, medens Dalen og Byen ligge i Skygge. Forbi Generalisens hvide Bygninger kommer jeg ad en Sidevei til Lervningerne af de prægtige Haver, som omgive det fordum rige og ansete Kloster el Campo de los Mártires. Det hed saaledes, fordi Traditionen fortalte, at Maurerne i de første Tider efter Spaniens Erobring, paa disse Høie dræbte de kristne Fanger, som faldt i deres Hænder, og indesluttede de til Døden bestemte Offere i nogle underjordiske Fængsler, der endnu findes i Nærheden af Klosteret. Tre høie Steenkors betegne det Sted, hvor efter Sagnet Martyrernes Blod har flydt; dem har man ladet staae, men Klosteret selv er man ifærd med at bryde ned, for at anvende Stenene andensheds. I Haven, hvor fordum de barsodede Carmelitermunkke plantede og vandede og bandt Blomster op, gaaer der nu nogle Urtegaardsmænd og luge deres Raal, og

som et Mindetræ, plantet paa Graven, staaer en eensom, gammel Ceder endnu paa en Høi, der er beplantet med Myrter og Roser; det er som om disse alene havde reddet sig, da en Syndflod af nyttige Kiøffenurter strømmede ud over Blomsterverdenen, og som de i deres Skræk havde trængt sig tæt sammen om den gamle Ceder, der strækker sine knuddrede, med dunkelt Løvværk dækkede Grene beskyttende ud over de værgeløse Smaa.

Bidere fremad vandrer jeg, fra Martyrernes Grave, igiennem de øverste Gader i den gamle By, hvor saldfærdige Rønner støtte sig til hinanden, og nøgne Ziggerbørn skrigende forfølge mig; jeg venter bestandig, at Stien, som jeg følger, skal gaae nedad, men den løber i sagte Stigen henad Høien, Høiene høre op, og jeg staaer pludselig, før jeg ventede det, i Zigeunernes Land. Rundtom brede sig store Plantninger af den støvgraae, tornefulde Raktus, hvis Frugter Zigeunerpigerne bringe ned i Byen og sælge. Selv boe los Gitanos midt imellem disse øde, steenlignende Ørkenblomster, i Biergets Guler, som vilde Dyr. Det er som om de, ligesom de Parias, fra hvem de efter Sagnet skulle nedstamme, vare forviste fra det menneskelige Samfund, som om det var dem negtet at bygge sig Huse eller at eie dyrkelig Muldjord, og de derfor vare flygtede til Gulerne, og havde valgt Raktusfen, der groer uden Jord i Klippererørnerne, til deres Plante. Nølende, halv uwillig vandrer jeg frem ad en smal Sti, der løber igiennem de uhyggelige Raktusmarker. Jeg kommer forbi flere Guler, som ere tomme, og hvis Døre — thi fortil ere de forsynede med en Laage — staae vidt aabne; formodentlig ere Beboerne paa Vandring, eller

maafkee ere de døde, og Biergets Land har endnu ingen nye Leiere fundet. Endelig seer jeg en Røg stige op et Stykke foran mig, og da jeg følger Stiens Krumning, kommer jeg til et beboet Sted. Foran Indgangen til en halvmørk Hule, som faaer sin eneste Lyshning igiennem Døren, sidder en gammel Mand paa Hug ved en Ild, der er antændt paa Jorden, og er beskæftiget med at dreie nogle smaa Stykker Kiød rundt paa en Pind over Ilden. Hans Haar ere hvide, hans Hud graa, men Dinene gnistrende sorte, en rød Hue, en gammel Trøie og et Par korte Lærredsbeenklæder, som naae til Knæerne, er hele hans Dragt. Paa en Steen ved Indgangen til Hulen sidder en ung Kone og giver et lille Barn Bryst. Hun har regelmæssige Træk, en stærkt kroget Næse og en lille Mund, og vilde være smuk, hvis hun ikke var saa mager; men Kinderne ere indfaldne og Læberne farveløse. Hendes tykke, sorte Haar hænger, halv flettet, halv uredt ned over den ene Skulder, et rødt Skjort, forneden besat med gule Baand, skiuler Benene til nedenfor Læggen, men lader de brune, blottede Fødder komme tilsyne; i Ørene og paa nogle af Fingrene har hun Sølvringe, ellers ingen Prydelse. To ganske nøgne Børn, levende Murillo-Billeder, ligge dovnede i Solen, og omkring dem gaae tre eller fire Høns og haflte imellem Stenene — det er det hele Selskab. Ingen af dem bryder sig det mindste om mig, først da jeg gaaer hen til dem, reiser den Gamle sig og letter paa Huen; men da jeg peger paa Kiødet og siger, at han ikke maa lade det brændes, sætter han sig rolig ned og begynder igjen at dreie sit Epid. Jeg sætter mig paa en Steen ved Siden af ham, spørger ham om flere

Ling, og han svarer mig meget høflig, men røber forresten ingen videre Lyst til at indlade sig med mig. Da falder det mig ind at fortælle ham, at der langt borte herfra, i mit Fødeland, ogsaa findes Gitanos, der see anderledes ud, end Landets øvrige Folk, vandre omkring paa Hederne og have deres eget Sprog. Det vækker hans Opmærksomhed, han spørger, hvad det Land hedder og hvor langt det er borte fra Spanien, om der er mange Gitanos, og hvordan deres Sprog lyder. Jeg kan tilfældigvis huske en Sætning i det jydskt Zigeunersprog, og lader ham høre den, efter først at have sagt den paa Spansk; baade han og Konen finde formodentlig deres Brænders Sprog meget naragtigt, thi neppe har jeg endt, før de begge to udbryde i en skaldende Latter, og derpaa vegle nogle Ord med hinanden i deres eget Tungemaal. Det gaaer saa hurtigt, at jeg ikke er istand til at opfatte alle de enkelte Lyd, men jeg hører dog flere spanske Ord derimellem, og formoder, at det kun er en vilkaarlig Fordreining af Landets Sprog. At jeg saaledes i dette Dieblif er ligesom det Mellemled, der forbinder to adskilte Zigeunerstammer, maa formodentlig have vaakt velvillige Følelser for mig hos den Gamle; thi han spørger mig pludselig, om jeg har Lyst til at høre en Canzoneta, kalder paa en af Drengene, for at han skal dreie Spiddet, og henter en gammel Guitar inde i Hulen. Alimprende paa den, begynder han derpaa med snøvlede, giennemtrængende Stemme en Sang, som han halv synger, halv fremfører, til en eensformig, kort Melodie, og hvoraaf jeg ikke forstaaer et eneste Ord. Mens han synger, falder det mig ind, at Hotellet's Leietiener Dagen efterat jeg var kommen til Gra-

nada, spurgte mig, om jeg havde Lyst til at see los Gitanos dandse; men da han sagde, at et saadant Skuespil vilde koste otte Piastre, bad jeg ham gaae til en Rejsende, hvis Pung var bedre forsynet end min. Maastee, tænker jeg, kan du nu faae en Dands at see for Intet, og da den Gamle har endt sin Vise, gjør jeg ham begribeligt, hvad jeg ønsker. Han betænker sig lidt og svarer derpaa, at hvis jeg vil komme igien om Estermiddagen, naar Pigerne ere komne hjem, som nu ere nede i Byen for at sælge Chumbos, skal han indrette det Hele, og det skal kun koste mig een Piaster, foruden Viin; „thi Viin maa der til, siger han, ellers gaae Benene ikke lystig“. Men om Estermiddagen har jeg aftalt en Tour til Generalise med Franskmanden; jeg spørger derfor Zigeuneren, om de Dandsende ikke kunne komme derhen, og efterat han har raadført sig noget med Konen, lover han at opfylde mit Ønske, imod at jeg betaler een Piaster til. Jeg bestemmer Tiden til Kloffen syv, og derpaa skilles vi ad, velsornøiede paa begge Sider.

Under denne Vandring og Samtale er Solen imidlertid kommen et godt Stykke op paa Himmelen; vel er Varmen i sig selv ikke trykkende, thi Biergvindene gjøre Luften let at bære, men Straalerne brænde dog, hvor de træffe, og bringe mig til at længes efter Skygge. Og idag, som hver Dag ved denne Tid, skynder jeg mig ad den nærmeste Vej op til Alhambra, for der „i kølende Skygger, i Mørke, som Roser udbrede“, at holde Siesta paa en marmorflædt Løibænk, lyttende til Springvandets Pladsk i Gensomheden, eller vandre omkring i de stille Sale, læsende en Krønike om Granadas Fortid, eller sidde

ved Binduet i Lindarajas Have, see ud over Dalen og Søiene og sladdre med den muntre Catalina. En gammel Gartner, som passer Blomsterne i Haven, bringer mig Figener, Biindruer og Brød, og hvad jeg faaer tilovers af min Frokost, deler jeg ud iblandt Guldskistene i Myrtegaarden, der ere saa tamme, at de snappe Brødet af mine Hænder. Stundom kommer Franskmændene op, for til Catalinas og hendes Faders store Fornøielse at daguerreotypere en eller anden Deel af Slottet, han tager da os med i sine Billeder, som han vil sende til Paris, og vore Portraiter komme maaskee engang til at hænge tilskue paa Boulevard des Italiens. Foruden ham kommer der lykkeligviis slet Ingen og afbryder den romantiske, drømmerige Gensomhed, Timerne glide hen, den ene efter den anden, lydløst som Bølger over Sandet, intet utaalmeligt Ønske, intet smerteligt Savn forstyrrer Freden i Grindringens Slot, og løfter Længselens Fugl sig end stundom for at slagre mod Nord, lader den dog snart igien Vingerne synke og lægger sig rolig til Hvile. Før jeg tænker derpaa, er det Eftermiddag, de solbestinnede Gaarde ligge i Skygge, og foran Indgangen til Salene begynder Dæmringen at være sine fine Slør. Jeg plukker endnu nogle Roser i Lindarajas Have, river mig derpaa med Magt løs fra de tryllende Steder og vandrer langsomt tilbage til Byen.

Før jeg naaer den, bliver jeg af med mine Blomster, men faaer istedet en smuk Grindring om Naturlighed og Ynde. Paa en af Steenbænkene i den Lund, der fører ned til Gomeles Gaden, sidder der et Selskab af Herrer og Damer, for at nyde Eftermiddagens Røilighed; de tale,

lee og gestikulere, den Ene ivrigere end den Anden, og synes at more sig fortræffeligt. Da jeg nærmer mig til Stedet, hvor de sidde, langsomt gaaende, med min Bouket af mørkerøde Roser i Haanden, mærker jeg, at Alles Bine paa engang vende sig imod mig; de lee endnu høiere, og jeg hører en af Damerne sige: „Naa, saa gjør det da, Juanita! Du tør dog ikke.“ Jeg er imidlertid kommen ganske nær, og vil just gaae forbi, da i det samme en ung, silkeklædt Dame — hun kan i det høieste være serten Aar — rejser sig op og kommer hen imod mig. Hendes Haar er strøget tilbage fra Panden og lader det skielmske, nu høitødrende Ansigt komme frit tilsyne, Mantillen hænger løst paa hendes venstre Arm, og med den høire Haand holder hun en Flig af Kiolen op, mens hun let løber hen over Sandet. Jeg staaer forundret stille og tager Hatten af, da neier hun med en yndig Bevægelse for mig og siger hurtig, med nedslagne Bine: „Vil De ikke nok forære mig en af Deres Roser, Señor?“ — Jeg bliver saa overrasket, at jeg staaer et Dieblis uden at svare, men derpaa tager jeg den smukkeste Rose, giver hende den, og beder hende dele de andre ud til de øvrige Damer, og hun iler afsted med et: Gracias, Señor! som et Barn, der har villet vise sit Mod, men dog er glad over, at den vovelige Gierning er forbi. Endnu længe efter, medens jeg gaaer nedad Gangen, hører jeg dem lee, og den ubekiendte Juanita er vist ikke Den, der leer mindst.

Middagsmaaltidet er endt, den tydske Doctor er færdig med sin Forelæsning over de Mærkværdigheder, han idag har seet, og ryger nu i Tausked sin Pibe; Frans-

manden har faaet sin lille Samtale med Maria, har som sædvanlig kastet Frugter over til hende, sagt hende smukke Ord, og faaet Drillerier til Giengæld; een Cigar har han allerede røget, og idet han tænder den anden, vender han sig til mig og siger: „Eh bien, que faire ce soir, Monsieur Danémark?“ Jeg erindrer ham om, hvad han naturligviis har glemt, at vi have aftalt at gaae til Generalise, og foreslaaer Tydskeren at gjøre Følgeskab. Denne yttre nogle Betæneligheder ved saaledes at afvige fra sin Plan, ifølge hvilken han egentlig først skal see det mauriske Sommerslot om to Dage; men da jeg lover ham et ualmindeligt Skuespil, uden dog at nævne, hvori det bestaaer, lader han sig overtale til at gaae med, og vi begive os alle tre paa Beien, igiennem Zacatinen, Calle de Gomeles og Alhambras Alleer, forbi la Posada de los siete suelos opad Generalise til. Doctoren gaaer som med luffede Dine, han vil ikke see noget paa Beien, fordi Alhambra ikke staaer paa hans Timeseddel for denne Dag, „übermorgen wird er ja doch Alles genau untersuchen“; men Franskmanden vil betragte hver en Muchacha, vi gaae forbi, nærved, hvile et Dieblig paa hver Bænk og drikke et Glas Vand hos enhver Aguador, der kommer os imøde. Endelig komme vi, bestandig stigende opad i jevn Skraaning, til Enden af Alleerne, dreie ind i en Have tilvenstre for Beien, og naae ad Gange, hvis Sider ere beplantede med Figener og Granatæbletræer, den lille mauriske Port, som fører ind til Slottet, og som er overskygget af en deilig Vinranke, fuld af store, blaae Drueklaser. Jeg banker paa, en gammel Portner lukker op, og vi træde ind i en lille Gaard, hvor kun nogle enkelte Buer og Ornamente

ere tilbage af den fordums Pragt; jeg underretter med nogle Ord Portneren om mit Onske, at see Zigeunerne dandse derinde, og han lover at lade hente Biin og indrette Altting paa det Bedste, imedens vi besee Slottet. Vi stige nu opad en snever Trappe, aabne en lille Dør, og staae i den første af Generalises vellystige Haver, der, ikke meget stor, strækker sig i en langagtig Firkant imellem Slottets Bygninger. I dens Bede, der ligesom i Lindarajas Have, ere omgivne med Myrtehækker, vore Neglifer og mørkerøde Roser ved Siden af hverandre, af Jasminer og Oleandre dannes skyggesfulde Løvhytter, modne Appelsiner og Citroner blande deres Aroma med Blomsterduften, og Luften er i egentligste Forstand bedøvende af Bellugt, saa at selv min Ven Lydskeren strækker sig veltilfreds paa en Bænk, aabner sine Næsebor vidt og udbryder: „Wahrhaftig, es riecht ja ganz maurisch hier!“ Paalangs gienemskæres Haven af en lille Kanal, hvis Bredder ere indfattede i Marmor, og som staaer i Forbindelse med flere smaa Springvande, der paa forskellige Steder kaste deres Straaler iveiret; brogede Sommerfugle af alle Slags slagre omkring og hvile paa Blomsterne, Biernes Summen, Vandets Rislen og en enkelt Svales susende Bingeslag er den eneste Lyd, der høres herinde. Langsmed den venstre Side af Haven løber et Gallerie med sytten aabne Buevinduer, hvorfra der er en henrivende Udsigt over Darrodalen til det ligeoverfor liggende Alhambra's alvorlige, mandige Skønhed. „Til hvilket af disse Vinduer Tilskueren end træder hen,“ siger Sr. Alcántara, „bliver han lige forbauset, som om han pludselig befandt sig i Paradisets Egne. Hvad kan jeg sige, som han ikke føler,

der betragter det prægtige Billede, som fra dette Gallerie aabenbarer sig for ham? Hvor Dinene vende sig hen, viser der sig Gienstande for Beundring: Haver, grønnende Lunde, det arabiske Alcázar med sine Taarnes forunderlige Former, omgivne af tætte Urtegaarde; dybere nede Byens talrige Huse; i det Fjerne Begaen med sin klare Horizont. Hvo føler ikke en uudsigelig Lyst, ved i Taushed at betragte slige Underværker?" — Jeg kan hertil svare: Franskmændene; thi han forstyrer mig idelig ved sin højrøstede Begeistring, og ved sine entusiastiske Betragtninger over det Liv, man her kunde føre med „une jeune femme, belle et bien aimée, et cent mille livres de rente."

I giennem Galleriet komme vi til en lille, men smuk, letbygget Vestibule, som fortil er aaben ud imod Haven og hviler paa fire Søiler af Marmor fra Macael. Den udvendige Side er prydet med de sædvanlige mauriske, blomsterformede Ornamentter i Stuk, som ere giennemskyngede af lange arabiske Indskrifter, der prise Allah, Profeten og den pragtelskende Fyrste, som lod Slottet bygge. Loftet i denne Veranda eller Forsal er fladt, formet som Stierner, smaa Fordybninger og fine Zirater, og smagfuldt malet med stærke, glimrende Farver. Tre Buer, hvilende paa ranke Søiler, over hvilke der er Binduer med giennembrudt Arbejde, stille Vestibulen fra en anden Forsal, som ligeledes er rig paa Ornamentter og Indskrifter, og fra denne træde vi ind i det ene af de tre Bærelser, der udfylde Bygningens Dyb. Det kaldes el cuarto de los Retratos, fordi dets Vægge ere behængte med Portraitter af forskellige, i Granadas Historie be-

kiendte Personer. Ogsaa den sidste Maurerkonges Billede
 hænger ved en Side. Boabdil har et smukt, mildt og
 godmodigt, men karakterløst Ansigt, hans Hudfarve er
 hvid og Haarene blonde. Han er iført en Klædning af
 Guldbrofaade, har en sort Floiels Barret paa Hovedet og
 over denne bærer han den Krone, som var ham saa tung.
 Franskmænd, for hvem jeg maa forklare, hvem Boabdil
 var, og hvordan det gik ham, seer medlidende paa Por-
 traitet, og siger: „Pauvre diable! il a l'air d'un bon
 garçon.“ — Ved Siden af dette Bærelse er der et andet,
 mindre, som ligger midt for Indgangen. Fra dets ene,
 store Bindue seer jeg udover Byen til det gamle Slot.
 Nedenunder ligger der en yndig, lille, firkantet Have, om-
 givet af en lav Muur med Buer og Ventanas, opad hvilke
 Viinranke snoe sig. Blomsterbedene ere forfaldne, men et
 deiligt Springvand kaster endnu sin Straale vel sex Alen
 iveiret. I den sidste Sal, som i Størrelse svarer til el
 cuarto de los Retratos, hænger der ogsaa forskjellige
 Portraiter af spanske, fyrstelige Personer, og iblandt disse
 Ferdinand den Katholske og Isabella. Kongens Ansigt
 har grove Træk, en stor Næse og et alvorligt Udtryk;
 hans Haar er sort, og han bærer et lille Mundskæg af
 samme Farve; den Klædning, han er iført, er rød, besat
 med Guld. Isabellas Ansigt har regelmæssige Træk,
 smukke Dienbryn, en svagt bøiet Næse og en lille Mund,
 et klogt, bestemt, men koldt Udtryk. Paa Hovedet bærer
 hun en tætsluttende Hue, der gaaer nedover Ørene, hendes
 Skjole er graa, broderet med Guld og prydet med et
 Smykke af Perler; i den høire Haand holder hun en
 Bønnebog, som hun trykker op imod Brystet.

Denne Pavillon og disse Bærelser, som jeg nu forlader, er den eneste Bygning, der er tilbage af det yndefulde Sommerslot, som Kalifen Omar byggede, for der „at tilbringe et blødt og roligt Liv, offret til Kiærlighed, til Musikens Tryllerie og til landlige Glæder, og frit for Hoffets Støi og Bekymringer.“ Men der er endnu en Have tilbage, foruden den, jeg har seet: el Patio de los Cipreses, og til den vandrer jeg nu opad en kort, steensat Trapppe. Den er firkantet, Indgangen dannes af et aabent Gallerie, som hviler paa Piller, ved Siderne staae pragtfulde Oleanderbuske og allehaande Blomster, og i Midten af Haven er der en De, hvor et Springvand kaster sine Straaler, omgivet af Roser. Iblandt de høie Cypresser, der ere plantede i en Række, langsmed Havemuren, er der en ældgammel, hvis Top rager op over alle de andre; den kaldes el Ciprés de la reina Sultana, og under dens Skygge, fortæller Sagnet, foregav den falske Jegri, at han havde seet Boabdils Hustru i Abencerragens Arme, medens han stod paa Luur høit oppe, bag Laurbærbuskene. Hvad enten Sagnet er sandt eller ikke, saa har det stakkels Træ maattet undgielde derfor; thi enhver Rejsende, som har villet have et Minde med sig fra Generalise, har revet et Stykke af Barken, saa at Stammen nu staaer nøgen, ligesom for at advare alle sine Brødre om ikke at skygge over forbuden Kiærlighed. — En anden Steentrappe fører os op til en dunkel Buegang af Laurbærtræer, i hvis dæmrende Skygger de mauriske Sultanas vel tidt have vandret, drømmende om den Verden, der laae udenfor deres yndige Fængsel; og igiennem denne komme vi, ad en anden Steentrappe, der er beskygget af

Elmetræer og Akasier, og ved hvis Sider to smaa Bandfald løbe rislende nedad Skraaningen, til den øverste Terrasse, hvor Slottets Administrador har ladet bygge en lille Pavillon. Fra dens flade Tag overseer jeg Generalise med dets Haver og Lunde, der i sin vellystige Skønhed, halv skjult bag Træerne, ligeoverfor Alhambras mørke Mure, ligner en hvidklædt Kvinde, der halv undseelig, halv loffende følger sit Ansigt bag Sløret for den driftige, pandserklædte Veiler. Darrodalen, Byen og Vegaen udfolde sig ogsaa her for mine Øine, og paa Toppen af den Bakke, hvis Skraaning bærer mig, kneise Ruinerne af la Silla del Moro.

Min lærde Beviser lægger ogsaa her en forbausende historisk og archæologisk Kundskab for Dagen, fortæller vidt og bredt om krigeriske Scener, der ere forefaldne i Nærheden, om de mange yndige Lystslotte, der i fordums Dage prydede Høiene, og hvoraf der nu kun er sparsomme Ruiner hiit og her tilbage. Jeg vilde gierne læse, hvad han skriver om Darlaroca eller Brudens Slot, om de mange steensatte Vassiner, som findes rundtomkring, og om det prægtigste og rigeste Pallads, Maurerkongerne besad, endnu meer glimrende, end Alhambra og Generalise: los Alixares, som nu er næsten sporløst forsvundet; men Tiden tillader det ikke, min Ven Franskmanden begynder at give lydelige Tegn paa Utaalmodighed, der yttrex sig i de meest urimelige Ønsker og Længsler efter Paris, efter en Souper hos Bery, en Dands i Jardin Mabille og hundrede andre Ting; Solen er desuden ikke langt fra sin Nedgang, og los Gitanos ere formodentlig allerede komne. Skuffer mit Øre mig ikke, saa hører jeg allerede Lyden af

en Tamboril i det Fierne, Franskmanden maa have hørt det samme, thi med et Glædesudraab springer han pludselig afsted, udaf Pavillonen og nedad Steentrappen. Jeg følger hurtig efter, og da jeg kommer ned i den første Have, seer jeg en heel Zigeunerleir forsamlet om den tydske Doctor, som forgieves stræber at giøre sig forstaaelig for dem eller at blive forstaaet. Der er to gamle Mænd og to unge, en gammel Kone, tre unge Piger og adskillige Børn, som alle snakkende, leende og gestikulerende omgive Tydskeren. Franskmanden, der strax har giattet, hvad det skal betyde, er henrykt over denne Overraskelse; han løber omkring fra den Ene til den Anden, klapper de unge Gitanas paa kinden, taler til de gamle, slaaer paa Tamborilerne og giør imellem et Entrechâ for at give sin Glæde Luft. Ved min Ankomst holde de op at tale, Pigerne neie, og de Gamle tage deres Instrumenter frem, thi jeg er Slottets Sultan iaften, og de ere for to Piastre mine Slaver og Slavinder, hvis Sang og Dands skal forforte mig Tiden.

I den aabne Veranda, imellem Marmorpillerne er et lille Bord dækket med Brød og tørrede, candiserede Frugter; ved Siden af paa Gulvet staaer en Leerkruffe med Vin, og Portneren troster mig med, at han har meer hjemme, hvis dette ikke slaaer til. Tætved disse Herligheder tager Konen og de to ældste Gitanos, af hvilke den ene er min gamle Ven fra Bierget, Plads paa Rørstole; hun griber en Tamboril, Mændene have hver sin Guitar; vi andre sætte os paa en Bænk under et Akasietræ, og derpaa begynder Forestillingen. Pigerne, som ere klædte i deres bedste Stads, med korte, gule og høirode Skjorter,

sneehvide Strømper og pyntelige Skoe paa de smaa Fødder, med bare Arme og et Silketørklæde kastet løst om den brune Hals, med det fulsorte Haar strøget tilbage fra Ansigtet og smykket med friskt afplukkede Negliger, stille sig paa den ene Side; deres to Meddandsere, iførte snevre, lyse Beenklæder, brune Sko af raat Læder og korte Trøier, med den spanske Sombrero sat paa tre Haar, og brede, røde Silkestier om Livet, tage Plads ligeoverfor dem; Guitarrerne begynde at klinge, Tamborilen falder ind i Takt, og derpaa dandse de — Fandango, Zapateado, Jaleo, eller hvad de kalde alle disse Sammensætninger af smaa Skridt, vellystige Dreininger, vinkende Armbevægelser, stolte Kast med Hakkene, vuggende Gang, hølgende Løb og loffende Hvile; Navne have de til alle Dandsene, men det er kun Tydskeren, som nøiagtig skriver dem op i sin Tegnebog, Franskmanden og jeg indskrænke os til at see, idet vi snart beundre, snart forundre os, thi her er Stof til begge Dele. Saavidt jeg kan domme derom, ere Zigeunerdandsene frie Variationer af de bekjendte spanske Dandse, hvis Navne de bære, og i dobbelt Betydning frie, thi næsten alle Baand, undtagen den naturlige Gratties, ere løste. Hver Dands er en mimisk Udførelse af den vaagnende, attraaende og tilfredsstillende Kiærlighed, og udføres i Almindelighed af To, saaledes at dog de Andre, som et dandsende Chor, af og til falde ind. Først staae de Dandsende stille og betragte hinanden, hun hæver sig paa Taaspidserne og begynder langsomt paa en eiendommelig Maade at dreie de svulmende Hoster, saa at snart den høire, snart den venstre Side skyder sig frem, imedens Fødder og Overkrop ere ubevægelige; det er et Motiv,

som hyppig gientages. Han staaer imidlertid rolig, seer paa Dandserinden og slaaer Castagnetter eller fløiter. Hendes Bevægelser blive livligere, Armene hæve sig, Overtroppen bøies tilbage, Fødderne dreie sig, og hun begynder langsomt, slangeagtig at glide frem i en Kredss omfring ham, der følger enhver af hendes Bevægelser med stirrende Blikke. Musikens Tempo bliver hurtigere, hendes Fødder løfte sig fra Gulvet, og i en bestandig snevrere Kredss svæver hun om ham, kastende Legemet i velslystige Bøininger frem og tilbage, opfordrende, vinkende og lovende. Musikken bliver bestandig hurtigere, og snart overdøves Guitarren af den støiende Tamboril; hendes Dands bliver vild, som en beruset Bacchantinde sværmer hun omkring paa Marmorgulvet foran og bagved ham, og ryfter Castagnetterne over hans Hoved. Lidt efter lidt opflammes Dandseren, hans Dine brænde, han strækker Armene ud og forfølger hende, som nu viger tilbage og gradviiis afkøles, efterhaanden som han bliver varm. Tilslidst have de skiftet Roller, hun staaer rolig, vugger sig paa Taaspidserne og bevæger Fødderne ud og ind, han flyver omkring hende og udstøder stundom et vildt Skrig, ligesom for at anspore sig selv til større Hurtighed, han kommer hende nærmere og nærmere, omsider berøre de hinanden, og i samme Dieblik er Dandsen forbi. Det samme Thema varieres nu paa utallige Maader, den ene mere velslystig end den anden; men dog er der en naturlig Ynde i enhver Bevægelse, som forsoner med den vilde Sandselighed, og Liden-skabens kaadeste Yttringer ere dog aldrig reent uskønne. Hvert Dieblik ønsker jeg, at jeg kunde male, før i et flygtigt Omrids at fastholde en eller anden af de Stillinger,

hvis dithyrambiske Skønheder hurtig som Lynglint afløse hverandre: den spæde, udstrakte Fod, de vinkende Arme, den stolt kneisende Nakke, Hovedets forføreriske Dreining og den rolige, selvbevidste Hvilen; eller at jeg kunde udfaste et Billede af den hele Scene: de mørkegrønne Træer og Buske ved Siden, i Baggrunden den letbyggede Veranda, over hvis Marmorgulv Aftensoolen kaster sit varme Skær, de gamle Gitanos spillende og drukkende ved Bordet, de brune Piger, som blussende af Varme, med Haaret hængende opløst nedover den blottede Hals, tilviste sig Kølning med Silketørklæder — det er som det var ordnet for en Malers Pensel. Den tyske Doctor har travlt med at opskrive alle Enkelthederne af de Dandsendes Dragt; men Franskmanden, som længe har siddet urolig paa sin Stol, bliver endelig elektriseret af den almindelige Lystighed, og da en af Pigerne i Dandsen nærmer sig til ham, tager en Neglige af Haaret og rækker ham den, springer han op, kaster sin Frakke og begynder under Zigeurnernes Jubel at dandse Cancan. Viinkrukken er snart tømt, men den fyldes paany; Lystigheden tiltager, selv Børnene begynde nu at dandse, og Generalifes stille Haver gienlyde atter, maafee efter Aarhundreders Forløb, af Latter og Sang, af Tamborilernes Råsen, Strængenes Klang og Castagnetternes Klappren. Lidt efter lidt sænke Aftenens Skjgger sig svalende og beroligende nedover Slottet og indhylle alle Gienstande i deres Dæmring; da først holde de Dandsende op, og sætte sig udmattede og aandeløse til Hvile. Viinkrukken bliver fyldt tredie Gang, Frugterne forsvinde, og der hentes nye, og Selskabet lader til at slaae sig til Ro herinde. Men jeg overlader til Portneren at see, hvor-

dan han bliver af med de overstadig muntre Giester, betaler ham, hvad han har lagt ud, giver den gamle Zigeuner to Piaistere, og siger derpaa Farvel. Franskmanden kan jeg ikke formaae til at gaae med, han har taget Guitarren fra en af de Gamle, spiller, synger og drikker omkap med Zigeunerne, og lader til at besinde sig saa vel, at hvis der var en Preciosa blandt Pigerne vilde jeg maaskee aldrig meer faae ham at see.

Bed den opgaaende Maanes Skin vandrer jeg med den tydske Doctor tilbage til Byen, igiennem Alhambras Alleer, som imod Sædvane ere tomme, og hvor der kun hist og her sidder et eensomt, hvissende Par paa en Steenbænk i Skyggen af Træerne. Thi det er FERIA DE GRACIAS idag, Granadas Børnefest, paa hvilken Børnene faae Foræringer, ligesom hos os ved Juletid, og Alle, baade Unge og Gamle, ere ude for at kiøbe Legetøi. Allerede i Grastrand lyder en forvirret Tummel og imøde, og da vi komme til det lille Torv, der tiener til Markedsplads, kunne vi neppe trænge os igiennem den tætte Folkemængde. Pladsen frembyder det meest brogede Skuespil, man kan tænke sig; hundrede Boder og Borde af alle Slags, med Uebler, Rødder, Abrikoser, med Legetøi, Skralder, Piber og Trommer staae ved Siden af hverandre. Tusinde Lys og brogede Papiirlamper ere tændte, ophængte og opstillede rundt omkring og belyse de røde og gule Frugter, Rømelonerne og de giennemsigtige Biindruer. De, der ikke eie et Bord eller en Stol, have dynget deres Frugter op paa Jorden, stuet et Lys ned imellem Stenene foran, og skrige ligesaa høit som de øvrige. Thi der er en saa forvirret Larm af raabende, snakkende, leende Stemmer, af

Biben, Trommen, Skralden og Synge, at man neppe kan høre Drenlyd. At trænge sig igiennem, er umuligt, ved hvert Trin bliver man dreiet, klemmt og puffet; snart træder man i en Bunte riftede Maisar, og bliver overøst med en Strøm af Carajos og Carambas, snart bliver man skubbet over paa et Bord, saa Vegetoiet rasler og Lamperne ghyge; at staae stille, er endnu meer umuligt, thi Strømmen af alleslags Folk, Lastdragere, pyntede Herrer og Arrieros, Zigeunerpiger og silkeklædte Señoras, bevæger sig bestandig fremad. Med begge Hænder i Lommerne, for ikke ufrivillig at komme til at dele deres Indhold med en eller anden Gitano, lader jeg mig langsomt drive et Par Gange rundt om Torvet; endelig lykkes det mig at slippe ud i en Sidegade, og nu skynder jeg mig hjemad alene, thi min Vedsager er bleven borte i Trængselen.

Gaderne ere tomme; kun hist og her staaer der en mørk Skikkelse, indhyllt i sin Kappe, og hvisker igiennem den lille Abning paa Gadedøren, og Kloffen maa altsaa, efter Marias Forklaring, være over Ti, siden Riæresterne allerede ere ude af Husene. Træt og søvnig gaaer jeg tilsengs, saasnart jeg kommer hjem; men just som jeg skal til at sove ind, lyder der Guitar-spil ude paa Gaden. Jeg reiser mig op og lytter, en klar Fruentimmerstemme begynder at synge høit og giennemtrængende, en anden kvindelig Røst svarer, og saaledes skiftende, vedvarer Sangen i nogen Tid til Accompagnement af Guitar. Jeg kan ikke forstaae Ordene, men Melodien er smuk, noget klagende, og i det dæmrende Maaneskin, som halv oplyser min Stue, gjør Sangen dobbelt sin Virkning. Da den hører op, kaster jeg en Kappe om mig, aabner Altandøren og kom-

mer netop tidsef til at see Guitarspilleren og de to Sangerinder dreie om Hjørnet. I det samme luffer Maria Binduet paa klem, stifter Hovedet ud, og da hun seer mig, siger hun med inderlig Tilfredshed: „Hørte De den smukke Serenade, Señor? Det var til Mre for mig.“ — „Det troer jeg ikke,“ svarer jeg, for at drille hende lidt, „den blev jo sunget lige under min Balkon; det var snarere for min Skyld.“ — „Jo vist, nu bringer man nok Herrerne Serenader.“ — „Ja, det var jo to Piger, der sang,“ siger jeg leende. — „Det var Pedros Søstre,“ svarer hun ganske stødt, „thi han kan ikke synge; men det var ham, der spillede, maa De vide. Buenas noches, Señor!“ Og dermed slaaer hun Binduet i, og jeg lægger mig atter til Hvile.

Fra Granada til Gibraltar.

Tolv Dage ere forløbne, hurtig som en billedrig Drøm, siden den Aften, da jeg første Gang red over Vegaen, og i dem har jeg levet og nydt; nu skal jeg igien flytte min Vandringstæv videre. Jeg har gjort Afford med en Cosario om to Heste og en Fører, der i fem Dage skulle bringe mig igiennem Biergene, over Loja og Ronda til Gibraltar, og derfor skal jeg betale ham fem og tyve Piastre, netop det Halve af hvad han først forlangte. Jeg har sagt Farvel til Franskmændene iastes, thi han vil ikke gierne have sin Morgensøvn forstyrret, men erklærede forresten, at han vilde være „henrykt“ ved at see mig igien; den tyske Doctor har jeg, efter hans eget Ønske, vækket og taget Afsked med paa Sengen. „Ich hoffe, wir werden uns bald in Berlin wiedersehen“, vare hans sidste Ord, „ich kehre nächstens nach Hause.“ Kloffen er fire, Hestene vente nede i den morgenstille Gade, den ene bærer min Koffert og Ratsæk, og desuden en lille halvgammel Karl, med et godmodigt Ansigt, som skal være min Fører; paa den anden, en smuk, letfodet, lysebrun Hingst, tager jeg selv Sæde; Pedro forærer mig til Afsked fra Vertinden en stegt Høne og et Stykke Gedeost,

samt fylder den lille, trekantede Lædersæk, der hænger ved Saddelen, med Malagaviin, og vinker mig derpaa: „buen viaje, Don Cristian!“ — Da aabnes Altandøren ligeoverfor paaklem, og Skolemesterens Maria stifter sit muntre Ansigt ud; med den ene Haand holder hun det opløste, sorte Haar tilbage, med den anden vinker hun venlig til Afsted: „A Dios Señor! lykkelig Rejse! Gaa med Gud, og kom snart igjen!“ Det bliver nok ikke i dette Liv, tænker jeg, kysser paa Fingeren, og siger: „Farvel! Jeg kaster mig for Deres Fødder, Señorita!“ Derpaa ride vi afsted i hurtig Trav igiennem de tomme Gader udaf Byen. Solen er endnu ikke staaet op over Biergene, og Morgendæmringen hviler som en giennemsigtig Taage paa Begaen.

Og som en Taage hviler Afstedens Beemod over min Siæl; jeg er ikke langt fra at græde som Boabdil, da han forlod „Andalusjens Perle.“ Thi vel har mit Livs Bært slaaet sine Rødder i en anden Egn, og dyrebare Baand, som Afstanden ikke kan sønderrive, binde mig til mit Fødeland; men det er som om en Trolddom havde løst disse Baand, mens jeg var i Granada; jeg savnede Intet og længtes efter Intet, mit Liv var let som den Lust, jeg indaandede, farvestraalende som Landet omkring mig, klangfuldt som de gamle Sange, rigt paa Skionhed som Maurerkongens Sale. Jeg tænkte ikke paa den Dag, der skulde komme, men kun paa det solklare Dieblis og paa de længst forsvundne Tider, som Grindringens Maanelys beskinne. Jeg, som var vant til, at Poesiens gyldne Regn kun sparsomt nu og da lod et Guldstykke trille hen for mine Fødder, jeg levede ødselt

her, som i en Konges Skatkammer; thi en Rigdom af Skønhed og Poesie, saa stor, som jeg neppe havde drømt om, i Naturen, i Folkelivet og i Mindesmærkerne, klang mig imøde ved hvert Trin, jeg gjorde i denne Blomstehave. Derfor rider jeg sørgmodig, som om jeg havde taget Afsked fra En, jeg elskede, i Morgendæmringen henover Vegaen; Den, der ikke har været i Granada, kan ikke forstaae mit Savn, og jeg kan ikke beskrive, hvad jeg har forladt. Thi skulde jeg det, maatte jeg være istand til at kunne fremtrylle Solskin og Varme, Duft af Roser og Lyden af springende Kilder, da maatte jeg være istand til med Ord at kunne reise marmorklædte Haller og ranke Alabastpiller, da maatte Farven af min Skrift ikke være Sort paa Hvidt, men Guld og Purpur med Sydens blaa Himmel til Baggrund. Kun saameget kan jeg sige med Visshed, at Enhver, der besidder noget Kiendskab til Historien om Arabernes Herredømme i Spanien, og som har nogen Sympathie for den forunderlige orientalske-romantiske Charakter, der udtaler sig i Folkesangenes Fortællinger om hine Tiders Kampe, Ridderspil og Elskovshandler, han vil ingen By fængsle som Granada; og Enhver, der i Syden søger et livligt og eiendommeligt, af den moderne Cultur endnu uberørt Folkeliv, med Sang og Dands og maleriske Dragter, han vil finde, hvad han søger, i Granada. Men Den, der med aaben Sands for Grindringens og Livets Skønhed, med en Siæl, som villig og glad giver sig hen til de verplende Indtryk, er kommen dertil og har levet derinde, han vil aldrig glemme Granada.

Taaen løfter sig, Solen stiger op over Sierra Nevada, og vi ride langsomt frem. Ad støvede Beie, forbi brune, afhøstede Marker, hvor store Flokke af Geder og sorte Sviin gaae gnavende imellem Stubbene, komme vi, efter nogle Timers Ridt, til den lille By Santa Fé. Men det gaaer med denne minderige Stad, der er af gammel Adel fra Fernandos og Isabels Tider, berømt ved at Granadas Capitulation i den blev underskrevet, og ved at Columbus der havde sin første Audients hos Spaniens Konge — det gaaer med den som med saa mange Minder, der saae Glands ved Afstanden og miste den nærved. Thi den ligger saa fladt og lidet malerisk i Dalmundingen, og er saa graa og uanseelig, at jeg ikke finder det Umagen værd at standse min Hest derinde, men rider lige igiennem den lange Gade. I en lille, eensomt liggende Benta paa den anden Side af Byen, holde vi stille for at spise Frokost; jeg deler mit Forraad med min skikkelige Fører, Francisco, der lader til at være meget omhyggelig for mit Bedste, med stor Sparksomhed pakker Levningerne af Maaltidet ind igjen og sørger for at faae Læderposen fyldt paany. Derpaa ride vi igjen videre ad den støvede Bei henimod Sierra Elviras golde, brune Biergstrækning. Granada er forlængst bleven usynlig, kun Sneebiergenes skinnende Toppe vise Stedet, hvor den gamle Stad ligger; mit Sind befrier sig efterhaanden for Afskedens sørgmodige Stemning, og let og glad skuer jeg omfider fra Saddelen udover Marker og Høie, som vi drage forbi.

Francisco, som i Begyndelsen taus holdt sig i en ærbødig Afstand bagved mig, er bleven snaksom af Binen,

rider hen ved Siden af mig og begynder en Samtale, hvis Gienstand imidlertid ikke er den meest stikkede til at sætte en Rejsende i godt Humeur. Han begynder med at tale om Reiselivets Besværligheder og Fataliteter i Almindelighed, gaaer derfra over til at omtale en særegen „Ubekvemmelighed“, som han kalder det, ved en Reise i Spanien, nemlig Veienes Usikkerhed, og ender omsider med den lidet trøstelige Forsikkring, at en Deel af den Vej, vi skulle tilbagelægge, netop er meget i Banrygte, hvilken Baaestand han søger at give Kraft ved en Mængde Historier om Røverier og Overfald, den ene mere opbyggelig, end den anden. „Og“, tilføier han, med utvivlsomme Tegn paa Frygtsomhed, „det er især Englændere, som la mala gente ikke kan lade reise i Fred, thi det er bekendt, at disse gierne have mange Penge hos sig. For, det var netop ved denne Tid, blev en Ingles overfaldet hist henne ved Foden af Sierra Elvira; og tænk engang, de flette Mennesker toge ikke alene Alt, hvad han havde, Penge, Uhr og Klæder, men ogsaa hans stakkels Fører klædte de af til Skiorten, og det var dog Synd at gjøre mod en fattig Karl. Señoren er vel ingen Ingles?“ spørger han derpaa med et saa komisk Udtryk af Uengstelighed, at jeg ikke kan bare mig for at lee, og trøster ham med, at han i den Henseende kan være ganske rolig, dersom ellers Røverne kun overfaldte Englændere. „Ja“, tilføier han beroliget, „her paa Landeveien tænker jeg heller ikke, det har nogen Fare; thi her ere Guardianer, maa Señoren vide, der staae paa Bagt baade Nat og Dag, fordi det er en Postvei; men længere oppe, imellem Biergene, der bliver det ikke saa

sikkert. Vor Frue og alle Helgene holde deres Haand over os!"

Det varer ikke længe, saa komme vi virkelig forbi en saadan Guardian eller Veivogter. Paa en forfalden Steenbro, der fører over en lille Bæk, som adskiller tvende Viinhaver, staaer der en gammel, hvidhaaret Mand, vist ikke langt fra de Halvfierds, men rank og høi, med graat Skæg, en krum Ornenæse og sorte, bukkede Bryn over de livlige Dine; han læner sig til Rækværket og holder en lang Bøsse i Armen. Da vi komme ridende, nærmer han sig med militair Holdning, rækker Haanden ud og beder om en Skilling til Tobak. Jeg giver ham nogle Smaapenge, og spørger med det samme om Veien er sikker. Da hæver han Hovedet med den stolteste, meest selvbevidste, spanske Mine, peger paa Skiltet med Spaniens Vaaben, som han bærer paa Brystet, og siger kort og syndig: „Señor! Jeg har været Guardian her paa denne Bei i tre og tyve Aar — der er ingen Røvere meer." — Jeg kommer til at smile over hans martialske Selvtillid, men Francisco betragter ham med inderlig Glæde og Beundring, og seer derpaa hen til mig, som om han vilde sige: See det er en Karl! Saalænge han staaer der, ere vi sikre. Og det lader virkelig til at Synet af den gamle Skildvagt har beroliget ham, thi en Stund ride vi videre, uden at han taler mere om Røvere. Han fortæller Løst og Fast om sig selv og sin Fattigdom, om sin Tjeneste og sin Husbond, om sin Kone og sine Børn, men først og sidst om det velsignede Granada; engang imellem laaner han Læderposen, for at tage sig en Slurk Vin, som han med stor Færdighed lader

straaale sig ned i Halsen igiennnem en lille Nabning, der er boret i Træproppen, og uden at berøre Randen med Læberne, derpaa snaffer han igien og bliver mere og mere munter. Men nu er Skiebnen saa ondskabsfuld, at den, for ligesom at forstyrre hans gode Lune og paa en Maade gjøre Guardianens Forsikkring tilskamme, netop skal føre os otte veritable, levende, kraftfulde — men til al Lykke lænkede Røvere imøde. Det er en heel Karavane. Foran kommer en halv Snees solbrændte Politisoldater tilføds, med Geværet i Haanden, bedækkede med Støv, med opsmøgede Beenklæder og opknappede Uniformskioler, trætte og pustende af Hede. Bag efter dem gaae Røverne, med bagbundne Hænder, næsten alle unge, raske, smukt klædte Karle; og med dem følger en Flok af vist over tredive Mænd, Koner og Børn, tilhest og tilføds, nogle Enkelte ogsaa gaaende. Det er de Fængnes Slægt og Bønder, der følge dem fra deres foreløbige Fængsel til Granada, hvor Dommen skal fældes, opmuntre og forfriske dem paa Veien. Nok en halv Snees Soldater slentre et Stykke fra og slutte Toget. En af disse, der seer ud til at være Underofficer, kommer hen til os og forlanger med vigtig Embedsmine at see vore Pæse — thi ogsaa Francisco har maattet forsyne sig med et Reisepas — men efter nogle forgieves Bestræbelser for at læse mit, der er skrevet paa Fransk, giver han os dem tilbage, og ytrer derpaa i en bestødne Tone Vist til ogsaa at eftersee vor Viinsæk. Den forstaaer han sig bedre paa, han drifter dygtig, fortæller os derpaa, at Bønderne i den nærliggende Landsby selv have fanget Røverne oppe imellem Biergene to Miil borte, og traaffer saa videre. Men nu

er Franciscos gode Humeur forjaget, han lamenterer igien over Beienes Ujikkerhed og det slette Politi, der nøder Bønderne til selv at holde Orden, og da jeg bemærker, at Røverne baade vare godt klædte og saae veltilfredse ud, udraaber han med dyb Indignation: Valga me dios! det Kiæltringepak! Gid de laae femten Favne under Jorden! Kan de ikke sagtens være godt klædte, som stiale Klæderne fra os Andre? Og hvad skulde de være bedrøvede for? Har de ikke Penge nok gienste i deres Huller; og for Penge kan man saae Alting, ogsaa Friheden. Der er ingen Justits her, Señor!" tilføier han med sagtere Stemme, „der er ingen Justits. Vil En blot spendere hundrede Duros, kan han gierne slaae sin Fader ihjel — Gud tilgive mig! — og han slipper dog med at sidde et Aars Tid i Fængsel. Nei, Señor, der er ingen Justits her i Landet, siger jeg Dem." Og dermed giver han Hesten et Par dygtige Nap, ledsagede af en halv Enees Skieldssord, for at saae den i Trav; men fra nu af er Alting ham iveien, Solen brænder, Beien støver og faaer ingen Ende, og nu og da kaster han mistænkelige Blikke tilhøire og venstre, om der ikke bag Raktushækkerne skulde stule sig mala gente. Genimod Aften naae vi, igiennem store Olieplantninger, hvor de hvide Haciendas titte frem bag Træerne, den lille By Loja, der, saavidt jeg i Skumringen kan see, ligger ret malerisk, omgivet af Bierge og bygget paa Klippegrund.

Skiondt ikke saa frygtsom, som Francisco, kan jeg ikke negte, at hans Historier, Mødet med Røverne og den eensomme Bei i Halvmørket igiennem Oliekovene har sat mig i en uhyggelig Stemning, og den bliver just ikke

forjaget ved Synet af den skumle, halv forfaldne Posada, udenfor hvilken vi holde stille. Høirostede Stemmer og en raa Latter lyder mig imøde fra Bygningen, og da jeg træder ind, møder der mine Øine en Scene, som malet af Rembrandt vilde vække min Beundring; men som nu, da min Førelses Mistænkelighed har begyndt at smitte mig, ingenlunde er mig velkommen in natura. I det høie, hvælvede Kioffen, hvis jodede Bægge ere svagt belyste af Skorsteensilden, sidder der en halv Snees solbrændte, skæggede Karle, i andalusisk Dragt, omkring et lavt Bord og spille Kort. En døsig Lampe staaer ved Siden af Biinkruset midt paa Bordet, og kaster sit ustadige Skær igiennem Tobaksrøgen paa de vilde Ansigter, der ere medtagne af Sol og Vind og ophidsede af Vinen og Spillet. Sølvmynter og stidne Kort ligge imellem hverandre foran dem, og den eensomme Posada gienlyder af Raab og Latter, af Vanden og Slag i Bordet. At det er reisende Gæster, seer jeg strax, thi Sadler og Bidsler, Dækkener og Pakker ligge strøede over Gulvet, men hvad for Slags Folk det er, kan jeg ikke vide; de lange Bøsser, som ligge over Sadlerne, kunne ligesaavel tiene til Angreb, som til Forsvar, og den brede, skarpslebne Kniv, hvormed En af dem just skærer en Vandmelon over, vilde ogsaa kunne bruges til andre Ting. Men hvad er her ved at gjøre? Vi ere nu engang derinde, Berten har allerede trukket vore Heste ud i Stalden og stillet min arme, vaabenløse Koffert ved Siden af de fremmede Bøsser, Pigen, hvis runde, godmodige Ansigt er det eneste Venlige, mit Die møder, har dækket et lille Bord og sat to smaa Straaskamler tilrette, og nu bringer hun Brød,

Oft og Wg, Biin og Druer, og siger, pegende derpaa: Sirvase Usted! Der er ikke andet for, end, som altid, at finde sig i det Mundgaaelige. Og det gjør Francisco allerede, han hugger tappert løs paa Aftensmaden, men skotter dog af og til hen til det stœiende Selskab, og jeg følger hans Exempel. Men nu hænder det, at tværtimod Spaniernes Sædvane, der ellers aldrig ere nysgierrige, vender en af Karlene sig om til os, letter paa Huen, blæser en tyk Røgsky udaf Munden og siger derpaa: „Med Forlov, hvor kommer den fremmede Señor fra?“ — „Fra Granada“, svarer jeg, saa kort, som mulig; — „Ja saa, Señoren er vel en Ingles, kan jeg troe!“ — „Nei vist ikke“, skynder Francisco sig at svare, Señoren er fra Dinamarca, han er kommen med et Skib til Malaga.“ — „Naa saaledes“, vedbliver den Spørgende, „saa reiser han vel nu tilbage til Malaga?“ — „No, Señor!“ svarer jeg netop i det samme Francisco siger: „Si, Señor!“ — Karlen synes ikke at lægge videre Mærke til denne Uoverensstemmelse i Angivelsen af vor Reiseroute, men rækker med et Nik sit Biinkruus hen til mig og opfordrer mig til at drikke. Men desto mere lægger jeg Mærke dertil, og den Tanke farer mig igiennem Hovedet, at Francisco, af en altfor begribelig Grund, med sit Si har villet lede den Spørgende paa Bildspor. For da nu, om mulig, at gjøre min dumme Dyrigtighed god igjen, lader jeg mit Kruus fylde med Biin, henter en Pakke Cigarer, flytter min Stol hen til de Spillende, og indbyder dem til at ryge og drikke. Paa samme Tid begynder jeg uopfordret at improvisere en Historie om min Reise, hvoraf ikke et Ord er sandt, men hvis tvende

vigtigste, hyppig gientagne Punkter ere: 1) at jeg er paa Reisen til Malaga, 2) at mine Penge ere slupne op i Granada. Tilfyneladende tage de ogsaa min Beretning for gode Varer, de drikke min Viin og byde mig af deres, ryge mine Cigarer og give mig Cigaritos til Gien-gield, og efterhaanden blive vi ret fidele Venner; men min Mistanke vil dog ikke ganske forlade mig. Jeg er imidlertid ret tilfreds med Virkningen af min opdigtede Historie, thi jeg seer, at selv Francisco, som dog skulde være min Medvider, lader sig narre, og hører med aaben Mund og et comist forbausset Ansigt, at vi ikke reise til Gibraltar, men til Malaga. Omfider, da Vinen er drukket og Cigarerne røgte, siger jeg Godnat og gaaer op paa mit Kammer, hvorhen jeg i Forveien har ladet Verten bringe min Koffert og Natfæk. Men sove kan jeg ikke; Vinen eller Frygten, eller begge Dele holder mig vaagen, og endnu længe efter at jeg har pustet min Lampe ud, hører jeg de Spillendes Raab og Latter. Lidt efter lidt bliver det stille, Sønnen nærmer sig til mig, mine Tanker blive uklare, men Billederne af de Røvere, jeg mødte paa Veien, begynde at blande sig med Giesterne i Posadaen. Da vaagner jeg pludselig igien ved at høre sagte, listende Trin paa Eovalen udenfor min Dør; jeg reiser mig op i Sengen, endnu forvirret af de Drømmebilleder, der begyndte at omgive mig, mit Hierte slaaer voldsomt, jeg griber en Dolk — det eneste, sagtens unyttige Vaaben, jeg er i Besiddelse af — som jeg paa Reisen altid lægger ved Siden af min Seng, og gjør mig færdig til med eet Spring at være ude paa Gulvet. Godtrinene standse udenfor min Dør, og den Gaaende synes at lytte, derpaa

dreier han sagte Laasen om, aabner langsomt Døren, som ikke kan laases, og ved Skinnets af en Lampe seer jeg Franciscos stikkelige Ansigt. Skøndt ellers nok en Ben af Eventyr, kan jeg dog ikke negte, at jeg er glad over at det ingen Anden er, og beroliget lægger jeg mig ned igien idet jeg spørger, hvad han vil. „Undskyld, Señor!“ siger han, „at jeg forstyrer Dem, men jeg vilde gierne vide, om vi ikke rejse til Gibraltar“. — „Jo vist gjør vi det“, svarer jeg. — „Ja, for Señoren fortalte dernede — —“ — „Det troer jeg nok“, afbryder jeg ham; „jeg tænkte, det var mala gente“. — „Valga me Dios!“ udbryder han forundret, „hvor kan Señoren falde paa det? Det er lutter ærlige Tobakshandlere“ (hvilket da vil sige saameget som de værste Smuglere, der findes i Spanien). — „Ja saa“, svarer jeg, „det er en anden Sag! men det er dog bedst, at vi bryde op lidt tidlig imorgen.“ — „Som Señoren befaler!“ — Om det omise Si, som har givet Anledning til hele Misforstaaelsen, kan han ikke forklare noget, men mener dog, at jeg ikke har hørt rigtig, og dermed skilles vi ad, og jeg sover snart rolig og veltilfreds ind.

Klokken To kommer Francisco igien og vækker mig; alle Smuglerne ere borte, thi de foretrække naturligtvis at rejse om Natten, og vi ride i Mulm og Mørke igennem Rojas Gader. Himlen er fuld af Skyer, det regner flint, og saa hedt det havde været om Dagen, saa iisnende kold er Natteluften nu. Jeg svøber mig i min Kappe og rider taus bagefter Førereren, vender mig engang imellem om imod Byen, som lidt efter lidt begynder at stige op af de natlige Skygger, og tænker paa, hvorledes ogsaa

den engang var stærk og velbefæstet, og har kostet mange tappre Krigeres Blod. I den skuffende Dæmring synes den endnu stor og omgivet med Mure, som den var, da den gieve, halvfemsfindstyveaarige Alcaide Ali Atar forsvarede den med Fortvivlelsens Mod, da Genilflodens Bænde, hvorover vi nu ride, vare røde af Blod, da slagne Christnes Legemer bedækkede Høien Albahacin derhenne, og Kong Ferdinand omsider, vred og ydmyget, maatte høre Beleiringen. Men han drog kun bort igien, før snart at vende stærkere tilbage, og denne Gang maatte Roja høre Raffen under hans Sværd. Nu er den kun en lille By, dens Mure ere sunkne i Gruus, Byerne fylde fredeligen deres Vandkruffer i Genilfloden, og Bonden høster sine Oliven paa Albahacins Skraaning, uden at forstyrres af Tanken om den blodige Fortid. Synger han imellemstunder en Sang om Ali Atars Storm imod Høien, veed han knap, at Kampen har raset der, hvor han selv nu vandrer. Landskabet, vi ride igiennem, er bruunt og tørt, Sæden er høstet og Markerne forbrændte af Solen, som nu efterhaanden stiger høit op paa Himlen og gien-nemgløder Luften, der før saa Timer siden var kold og raa. Veien bliver eensformig og kedelig, det eneste Smukke er snart de blaae Bierge i det Fjerne, og en eller anden vild Blomst, som jeg staaer af Hesten for at plukke. Da dukker Længselen efter Granada atter op i mit Sind, jeg tænker paa Alhambras kolige Sale og Generalises hyndefulde Roser, paa det muntre Liv i Zacatinen, paa den lettsindige Fransmand og den lystige Maria; og var jeg min egen Herre og havde Duros nok — por Dios! jeg

vendte min Hest og red igien til Granada, og Gud veed, naar jeg saa kom dertil.

Beskiæftiget med disse længselsfulde Tanker og med allehaande Lustkasteller og „spanske Slotte“, naaer jeg imidlertid henad Middag den lille Venta de Archidona. Den ligger ved Foden af en mægtig enestaaende Klippe, hvis øverste Deel er kløvet i tre Spidser. Paa den ene af disse ligger der Ruiner af et gammelt Castel fra Ferdinand den Katholskes Tid, og en Sti, som udhugget i Klippen, slynger sig langs henad dens steile Bæg, hedder endnu la via de la reina Isabel. Som et Mindesmærke paa en Grav skiuler en ydmyg, fredelig Ermita med en lille Kirke sig deroppe imellem de sammenstyrtede Mure; dens Klokke ringer just til Messe medens jeg staaer udenfor Ventaens Port og seer derop, og Tonerne flyde stille igiennem Luften, som en from Bøn for de hedenfarne Dyrsters Siæle. Fra Archidona høiner Veien sig mere, og paa Biergskraaningene ligge Viinhaver, hvis Løv alt begynder at rødme imod Efteraaret; mere end cengang standser jeg Hesten for at bede den Bogter, som væbnet med Spyd eller Bøsse skal passe paa Frugten, om Tiladelse til at plukke af de søde, grønne Druer, og han svarer altid venlig: „Sirvase Usted!“ Af og til møde vi en veisfarende Bonde, som syngende travler henad Biergstien paa sit Væsel, og et Sted, høit oppe, hvor Klippen skraaner brat ned imod den dybtliggende Dal, og hvor en Kilde sprudler frem imellem Brombærranker og allehaande stærkt duftende Urter, komme vi forbi en halv Snees letklædte, solbrændte Bønderpiger fra en nærliggende Pueblo, som leende, snakkende og syngende ere isærd

med at vadſke Linned ved Springet. Foran, paa den grønne Skraaning ligger Tøiet udbredt for at tørres, og en af Pigerne er juſt i Begreb med at ſamle op, hvad der er tørt og bleget, da der i det ſamme kommer et heſtigt Vindſtød, river et Stykke Linned ud af hendes Haand, blæſer det op, løſter det iveiret og derpaa fører det ſom en Luſtballon langtud over Dalen. „Jeſus Maria!“ ſkriger hun, og nu bliver der en Latter og en Raaben blandt de andre; alle forlade de Kilden og ſtirre ud efter den røvede Skiorte, ſom omſider langſomt og ſlagrende ſynker ned imod Daldybet. „Hun ſaaer rørt Venene“, ſiger Franciſco ſmaaaleende, „der er da i det mindſte en halv Legua derned og en halv op igjen“. Og endnu længe efter at Veiens Krumning har ſkiult Pigerne, høre vi deres Latter og Skrigen.

Sildig, efter femten Timers udmattende Ridt, naae vi den lille By Campillo. En duftende Olla, fuld af Løg, Peber og Tomates, bliver ſnart fortæret; derpaa ſkynder jeg mig til Ro. „Imorgen ſaae vi Selſkab, Señor“, ſiger Franciſco fornøiet, i det jeg gaaer. „Af hvem?“ ſpørger jeg. — „Af en Coſario og fire Arrieros; thi Veien herfra til Ronda reiſer Ingen alene, der er fuldt af mala gente. Men nu, vi ere ſaa mange, har det ingen Rød, nu vogte de ſig nok, det Kæltringepak! Gud forbande dem!“

„Staa op, Señor! ſtaa op! For Guds Kiærligheds Skyld, lig dog ikke længer, men ſkynd Dem!“ lyder det den næſte Morgen. „Hvad er der paafærde?“ ſpørger jeg halv ſovende Franciſco, ſom med et ængſteligt Udtryk i ſit ſtiffelige Anſigt ſtaaer ved mit Leie. „Af Señor! vi

have sovet over os, de Andre ere borte for en halv Time siden; Gud fordømme den Slyngel af en Bert, som har ladet os sove saalænge!" — og saaledes bliver han ved at jamre og bande, imedens jeg klæder mig paa. „Du naaer dem nok“, siger phlegmatisk den tykke Bært, idet han rækker ham den fyldte Viinpose; „lad kun Hestene trave ud.“ — „Ak, de stakkels Dyr! de nedrige Kialtringer! den Snysover af en Bert!“ skænder Francisco, altsom vi ride henad Beien; og med Hæle og Tømme, og et hyppig gientaget, langtrukket: *Anda Caba-llo!* bringer han sin Hest i Trav. Til Lykke for hans Humeur, som ellers vilde være complet spoleret, indhente vi de Andre efter et Par Timers Ridt, og vort Selskab forøges nu med en halvgammel, kraftig Mand tilhest, hans tolvaars Søn, en deilig Dreng, som, klædt i den andalusiske Dragt, med Fløiels Trøie og Hatten paa tre Haar, ligger stolt som en Majo henad Ryggen af et Muuldyr; med fire pialtede Arrieros, og en heel Skare Gøler og Muuldyr, belæssede med Kornsække. I Epidsen gaaer et gammelt erfarent Muulæsel med en Kloffe om Halsen, bag efter det følge alle de andre, eet efter eet, i en lang Række, allersidst rider jeg ved Siden af den smukke Dreng, som det morer mig at snakke med. Enhver af de Fremmede, selv Drengen ikke undtagen, har til Franciscos inderlige Glæde sin Bøsse hængende ladt ved Saddelen, og er færdig til at forsvare sit Gods, om det skulde behøves. Og saaledes gaaer det nu op ad de vilde Bierge.

Beien fra Campillo til Ronda er den interessanteste, men ogsaa den vildeste, ødeste og besværligste af dem, jeg har tilbagelagt. Smale Stier, undertiden knap

en halv Allen brede, undertiden udvidende sig til en heel Steenmark, slynge sig imellem nøgne Klipper op og ned, ud og ind, snart brat skraanende, som om de vilde styrte sig ned i Afgrunden, snart igien steilt stigende opad, saa at Høler og Heste knap kunne faae Fodfæste. Og foroven forme Biergene sig i de forunderligste Skikkelser. Nøgne, askegraae eller bruunsorte, stundom halv forvittrede, ligne de snart Dyr, snart Mennesker, snart paa det meest skuffende sjerne Byer, med graae Steenhuse, spidse Gavl, Spire og Taarne. Hist og her kneise de røde Levninger af et gammelt maurisk Bagttaarn høit oppe paa Spidsen af en Klippe, som en eensom Kæmpe, der ikke har villet forlade sin Post, men endnu med halvlukkede Øine vogter den nedenfor liggende Dalvei. Der findes ingen Benta paa den hele Bei, og vi leire os derfor ved Middagstid om en klar, rielende Biergkilde, spise vor Ost og Brød, drikke Biin af Gedeskindsfasken og ryge et Par Cigaritos. Derpaa gaaer det igien opad imod Ronda. Min unge Rejsefælle, hvis Lethed og Skionhed jeg ikke noksom kan beundre, er i en evig Bevægelse. Snart er et af Hølerne kommen udenfor Beien, snart staaer et andet stille, snart trykker Saddelen et tredie, og altid er han paa færde, springer ned af sit Muuldyr og op igien, leende og syngende, kælende for Dyrene eller stående paa dem, men altid lystig og glad, flink og hurtig ved Haanden. Og Faderens Die følger ham med Stolthed, naar han behændig som en Ged springer fra Steen til Steen, eller svinger sig over de høie Sadelbomme.

Udpaa Eftermiddagen siger det mere dyrkede Terrain, Oliventræerne og adspredte Biinplantninger mig at

vi nærme os Ronda, og et Par Timer før Solnedgang see vi endelig de hvidgraae Huse ligge for os, midt paa en couperet lille Biergslette, der egentlig kun er Toppen af et enestaaende Fjeld, og som sparsomt er bedækket med et tyndt Lag Jord, hvorigiennem Graniten hist og her stikker sin nøgne Pande. Vi komme hurtig i Huus, og Hestene blive trukne ind i Stalden, for at hvile sig efter den anstrængende Dag; jeg selv vil benytte den Timestid, det endnu er lyst, til i Selskab med min Reisesælle at vandre igiennem Byens Gader.

Ronda var i gamle Dage bekiendt som en af Maurernes stærkeste Fæstninger. Rundtomkring omgivet af øde, vilde, uvejsomme Bierge, la Serrania de Ronda, knejsede den bag tykke Mure, som en Ørnerede paa en een- som Klippetop. Dens Indbyggere vare diere og krigerske fremfor alle de andre Biergboere, og ingen Maa- ned gif hen, uden at en eller anden af de nærliggende kristne Landstrækninger hørte deres Kampraad og saae Rondas Bannere vaie. Under Anførsel af den tappre Alcaide, Hamet el Begri, der siden blev berømt ved sit trodsige Forsvar af Malaga, styrkede Krikerne, som Falken paa sit Rov, nedover de værgeløse Sletter, brændte og plyndrede og droge derpaa, belæssede med Bytte, tilbage til deres Klipperede. Ronda var fuld af røvede Skatte, og i dets dybe Fængsler laae Hundreder af kristne Fanger i Jern. Da besluttede Kong Ferdinand at forsøge paa at erobre Byen; han samlede sin Hær og drog i Stilhed frem over Biergene. Hamet el Begri havde just gjort et Røvertog ned i Hertugen af Medina Sidonias Land; fulgt af sine tappreste Krigere, drog han nu

tilbage, og drev en talrig Skare Fanger, Kvæg og Muul-
dyr, belæssede med Koftbarheder, foran sig. Men hvad
skildrer hans Overraskelse, da han kom op af Biergklof-
terne, og saae sin Stad paa alle Sider omringet af den
christne Hær? Forgieves forsøgte han at slaae sig igien-
nem; snusende af Harmen maatte han fra de nærliggende
Klippetoppe være Vidne til at det ene Taarn efter det
andet faldt for de spanske Rugler, at Husene bleve an-
tændte og Murene styrtede sammen. Men endnu forsva-
rede Indbyggerne sig med fortvivlet Mod. Da lod Kong
Ferdinand en Mine sprænge, og naaede saaledes den under-
jordiske Trappe, som, udhugget i Bierget, ad mange hun-
drede Trin førte ned til den lille Flod Rio verde, hvorfra
de Beleirede hentede Vand. Han lod Abningen tilstoppe,
og nu nødte Torsten, en mægtigere Fiende end Castiliens
Konge selv, snart Ronda til at overgive sig.

En lang, bred Gade fører fra Posadaen i jevn
Skraaning opad; vi vandre igiennem den, over et lille
Torv, og staae snart ved Munden af den Afgrund, der
gør Rondas Beliggenhed saa pittoresk, som man vel kan
tænke sig. Thi Klippen, hvorpaa Byen er anlagt, er, som
ved et Jordstælv, kløvet i to Dele, lige ned til sine
dybeste Rødder; paa begge Sider af den bratte Kløft ligge
Husene ligeud til Bredden, to dristige Broer ere murede
over det svimlende Dyb, og forbinde med deres Buer de
adskilte Dele af Byen, og dybt, dybt nede paa Bunden
af Klipperevnen flyder „den grønne Flod“. Fra Toppen
af den ene Bro, der hviler paa en muret Pille, næsten
tre hundrede Fod over Flodens Bunde, betragter jeg de
sorte Bierges kæmpemæssige Former; letfindige som legende

Børn ligge de smaa hvide Guse ved Randen og betragte hverandre, skøbelige Verandaer, dækkede med Viinløv, rage næsten udover Afgrunden, og Rio verde sufer og brummer huult dernede i Dybet. Men ligesom for ikke at forstrække sine Børn, for at mildne og sliule det Haarde og Røgne, har Naturen, som en omhyggelig Moder, hængt sine aldrig falmende, pragtfulde Tapeter af Slyngeplanter, giennemvævede med Blomster, op paa de steile Steenvægge, kantet Flodfengen med allehaande Bærter og Urter, og lader nu just den nedgaaende Sols varme Lys falde henigiennem Dalens Snevring, saa Flodens Bølger see ud som en levende Strøm af Roser fra Alhambra. — Siinsides Kløften er i et lille Huus Nedgangen til den Ræmpetrappe, som Maurerne efter Sagnet lode hugge af deres christne Fanger. Meer end fire hundrede Trin lang, fører den giennem Biergets Kierne ned til Gloden, oplyst hiit og her af smaa farvntykke Glugger, og endnu den Dag idag vandre Pigerne fra Ronda op og ned med deres Baddunk paa Hovedet. Jeg lader mig nøie med at stige et halv hundrede Trin ned, uagtet min lille, utrættelige Førrers Opmuntringer, thi Aftenen falder paa, Middagsmaden venter, og desuden er det just ikke saa lige en Sag, naar man har redet en heel Dag, at gaae op og ned ad en Trappe paa fire hundrede Trin. Vi vandre altsaa hiemad igien, men endnu maa jeg paa Veien see Arenaen, et simpelt, middelmaadig stort Amphitheater af Træ, som Drengen imidlertid synes er det Herligste af Alt. Hans Dine funkle ordentlig ved Tanken om de Tyrefægtninger, han har seet, og da jeg spørger ham, om han havde Lyst til

selv at tage Deel i saadan en Kamp, flapper han i Hænderne og siger: „Ja, naar jeg bliver stor, Señor! saa vil jeg kæmpe med. Picador vil jeg ikke være, thi dem stanger Thyren aldrig efter, det er kun deres Heste, han angriber, men at gaae ganske ene frem, som Matadores, med den røde Kappe omkring mig og det blanke Sværd i Haanden, det har jeg Lyst til“. — Hiemme i Posadaen staaer en dampende Ragout af Tomates, Peber, Ag, Løg og smaa Stykker Kiød paa Bordet; i Selskab med Gosarioen og Muuldriverne stiller jeg min Hunger og Tørst, og hviler saa med inderlig Tilfredshed mine trætte Lemmer paa Uldmatraserne.

Alene med Francisco — thi hele vort Reiseselskab hører hiemme i Ronda — rider jeg atter den næste Morgen afsted imellem Biergene. Bore Heste flaltre opad de samme uvejsomme, smale Stier, som Hamet el Begri fordem flygtende betraadte, og de ere ikke mere banede nu, end dengang. Nøgne, kantede, halv forvittrede paa Overfladen kneise de uhyre Granitblokke rundtomkring os, intet Græs og ingen Træer findes heroppe i den tynde Biergluft, kun hist og her, hvor en Emule Jord har samlet sig i en Revne, staaer en lille Bouket af violette Crocus, uden Blade, som om en Vandringsmand havde bragt dem med sig fra Dalen og stukket dem ned imellem Stenene, da han var fed af at bære dem. Veien bliver smalere og steilere, dybe Afgrunde sænke sig brat ned ved Siden af den, og paa den anden Side reiser den lodrette Klippevæg sig som en Muur. Vi stige af Hestene for at lette dem Byrden, og pustende arbeide de ædle Dyr sig opad Skraaningen, idet de nu og da af sig selv staae stille

for at hvile. Det er en mageløs Udholdenhed, de lægge for Dagen, og den vidner om, at der er arabisk Blod i deres Arter; det er nu den fjerde Dag, de samme Heste bære os frem, uden at have faaet anden Hvile, end de faa Timer, mens vi overnattede; de gaae usfortrødne fra den tidlige Morgen til seent paa Aftenen, klattre som Geder op og ned ad de besværligste Stier, og faae ikke andet den hele Dag, end et Blad, de hist og her kunne snappe af en Busk, og en Drif Vand, ifald vi komme forbi en Kilde. Det skulde man byde vore danske Heste, som maae bede ved hveranden Miil, og hvile sig to Dage, naar de have gaaet i een, og det endda kun ad den slagne Landevei. Forresten er det ikke blot for Hestene, dette Ridt over la Serrania de Ronda er besværligt, ogsaa Rytterne, eller i det mindste jeg, stønner og trættes ved denne Klavren op og ned; jeg er bestandig drivvaad af Sved, og Solen brænder igiennem Klæderne, som om jeg stod med Ryggen op til en glohed Dn. Francisco troer jeg ikke føler synderlig til Barmen, hans guulbrune Hud er saa indtørret som Pergament, og Solen kan vist ikke trænge igiennem den. Han besøger Biinsækken noget tiere, end ellers, det er den hele synlige Virkning, Anstrængelsen har paa ham; forresten er han vel tilfreds, snapper og leer, og naar jeg standser, for at tørre Sveden af min Pande og hvile mig nogle Diebliske paa en Steen, siger han stadig for at trøste mig: „Det er varmt, Señor! men det er meget smukt Veir; vil Señoren ikke drikke engang?“ — Der er tomt og øde paa Veien, kun een gang, høit oppe, møde vi en Afdeling Carabineros tilhest, med to Muuldyr, læssede med Contrabande, som de

med Magt have frataget Smuglerne i en eensom lille Venta, hvor de om Natten havde overrasket dem.

Omfrider naae vi Toppen af Biergstrækningen, og Beiene blive nu noget, skøndt ikke meget mere banede. Men deilige, karakterfulde Landskaber oprulle sig nu for mit beundrende Blik, Dale, saa grønne og dybe, som jeg aldrig har seet, med faste Enge, gennemstrømmede af smaa Floder paa Bunden, Viinhaver paa Skrænten af Biergene, hvor Karle og Piger, leende og syngende, ere isærd med at afplukke de overmodne Druer; derimellem af og til dristige Klippeformer, og hist og her en enkelt knejsende Top med de røde Levinger af et gammelt Bagtaarn fra Maurernes eller maaskee fra Romernes Tider. Ud paa Eftermiddagen naae vi en lille By — Algoazin kalder min Fører den — som liig en Fuglerede er bygget paa den yderste Skrænt af en Klippe, der som et Fjorbjerg skyder sig frem imod Dalen. Her skulde vi egentlig ligge over, men da det endnu er temmelig tidligt, foretrækker jeg at ride to Mile til, for at være saameget nærmere ved Gibraltar. Fra Byen gaaer vor Vej endelig nedad igien, den besværlige Deel af Rejsen er nu overstaaet, og — til Franciscos Glæde — ogsaa den usikre, der er kun syv Leguas til „Linien“, eller Grændsestillet imellem Spanien og England. I Dalen følge vi langsmed en lille Flod, som næsten er udtørret, men hvis Bredder staae fulde af herligt duftende Oleanderbuske med blegrode Blomster, over hvilke der hist og her rager en eensom Daddelpalme iveiret, og ved Solnedgang naae vi endelig, mere trætte, end nogenstunde, den lille Venta, hvor jeg — for-

modentlig for sidste Gang i mit Liv — skal sove paa spansk Grund.

Men som om min Reises Skjtsaand vil have, at den sidste af disse classiske Kroer, jeg betræder, skal være baade malerisk, eiendommelig spansk og ægte Don Quijotisk, har han ført mig til en Venta, som baade indvendig og udvendig er en Typus for disse fattige, sodede, smudsige, skumle, men alligevel hyggelige og morsomme Bygninger. Tilhøre for Floden, paa en lille Slette, bagved en Lund af høie Rør skjuler det lave, graae, saldesærdige Huus sig bestedent, foragtede al Bralen og vel vidende, at ingen Arriero drager forbi giennem Dalen, uden først at lige derind, høre Nyt fra Gibraltar og fylde sin Biinsæk med den røde Landviin, som voxer paa Høiene deromkring. Taget er dækket med Rør, der næsten ere skjulte af allehaande Urter og Mos, som af sig selv har søgt Fristed deroppe, Muren er hvid og her revnet, men en frodig Viinranke breder ogsaa her sine smukke, rødskinnende Blade udover den nøgne Fattigdom, og den simple Veranda, som den danner over Døren, er et mere indbydende Skilt, end det sodede Bræt, der med en utydelig Indskrift paa, rager ud under Tagkægget paa Enden af en Stang. Ved Siden af Kroen staaer Stalden, men den er endnu tarveligere end Ventaen selv, thi det er kun en Hytte af Grene og Rør, og Familiens eneste Udsel stikker sans facon sit langørede Hoved ud igiennem Bæggen, gloer nysgjerrig paa os og skryder til Velkomst. En sort So med tre Grise og en halv Snees langbenede, stumphalede Høns vandre fredelig imellem hverandre paa Veien udenfor Døren. Men saa usel Ventaen er, saa pragtfuld er

dens Beliggenhed; bagved løfte sig i nogen Afstand de maleriske Bierge, med Oliekove og Biinhaver, hvis Farve nu imod Efteraaret er mere afværlende, end nogenfinde, de høine sig lidt efter lidt, og længst borte kneise Toppene af Rondas Klippestrækning, tilslørede af Frastrandens blaallige Taage. Foran breder Dalen sig, oplivet af smaa Lunde og hist og her af enkelte, majestætiske Palmer, som en smal Etribe slynger Blodsfengen sig paalangs igienem den, og Sandet faaer en rødlig Farve af den nedgaaende Sol.

Vi holde stille udenfor Døren, Francisco kaster et temmelig foragteligt Blik paa de fattige Omgivelser og siger: „Por dios, Señor! Vi havde gjort bedre i at blive i Algoazin inat; her vanke der nok ikke mange Mundfulde. Var det endda Mortensdag, saa kunde en af Grisene holde for; nu komme vi nok til at leve af vor Indbildning og af en mager Høne, thi her seer saa fattigt ud, som i min Lomme. Hei, hombres!“ raaber han derpaa, „kom ud og viis mig Stalden, her er en Caballero, som vil have Natteleie og Aftensmad.“ Døren aabnes, en halvgammel Mand stikker Hovedet ud, og tre eller fire Børn fige nysgjerrige ud bagved ham. Da han seer mig, letter han paa Huen, monstret først mig og min Oppakning nøiagtig, og siger derpaa meget rolig, idet han peger paa Rørhytten: „Der er Stalden.“ Francisco gjør store Dine, brummer noget i Skægget, men laver sig dog til at trække Hestene ind i Ufselets beskedne Bolig. Jeg selv gaaer ind i den næsten ligesaa beskedne Venta, for at underhandle om Aftensmaden, som uden Tvivl vil blive det beskedneste af Alt. „Hvad kan jeg faae at spise?“

spørger jeg Bertinden, det første jeg kommer ind. „Alt, hvad Señoren behager,“ er her som allevegne Svaret. „Hvad spise I selv tilaften?“ spørger jeg videre, thi jeg veed af Erfaring, at Alt i en spansk Venta omtrent er det samme som Intet i en dansk Kro. „Tomates, Señor!“ svarer Konen. Det er den samme Lectie, som gientager sig overalt. „Kan jeg ikke faae en Høne slagtet?“ — „Ik, Señor, Hønsene ere saa dyre.“ — „Men jeg skal nok betale, hvad den koster.“ — „Ja, naar Señoren befaler — —“ og dermed gaaer hun dybt sukende ud, og snart hører jeg Dødsstriget af den kvalte Høne. Imens den bliver plukket og tilberedt, seer jeg mig omkring i Huset. Hele den nederste Baaning indtages af Kjøkkenet, der tillige er Spisestue, Hundehuus, Hønsesti og, som det lader til, ogsaa Sovestue. Thi jeg kan ikke forestille mig, at der paa det giennemfjertige Loft, der bestaaer af Løse Bræder og Stokke, kan findes Kamre eller Senge, Binduer er der i det mindste ikke i Taget, saameget har jeg seet. Som jeg staaer og speculerer paa, hvordan jeg bedst kan indrette mit Leie til Natten, kommer Husets ældste Datter ind med en Vandkrukke paa Hovedet, som hun har fyldt ved Kilden. Hun standser et Dieblif i den aabne Dør, ved at see den Fremmede, og som hun staaer der paa Tærskelen og tegner sig af imod den rødmeende Aftenluft, med den ene Haand løftet til Krukken og med den anden samlende sit eneste Klædningsstykke foran Brystet, som er halv bedækket af de lange, sorte Haar, forekommer hun mig saa smuk, at jeg i et Dieblif bliver forsonet med alle Husets Mangler. „Hvad hedder Du?“ spørger jeg, da hun har sat Krukken og vi have hilst paa

hinanden. „Encarnacion,” svarer hun venlig neiende, og byder mig derpaa godmodig et Stykke af et Granatæble, som hun selv spiser af. „Det er da et underligt Ravn,” bliver jeg ved. — „Underligt! saaledes hedder jo den velsignede Jomfru selv,” siger hun forundret og giver sig derpaa til at hjælpe Moderen med Aftensmaden. Alle disse Navne, som Encarnacion, Purificacion og andre, ere nemlig optagne efter Jomfru Marias Fæsttage, og betyde egentlig Undfangelse, Renselse o. s. v.; derfor forekomme de saa hyppig. Efter en Timestids Forløb er Hønen færdig; den er skaaet i ganske smaa Stykker, for at bøde paa Røddets Seighed, tilberedt med Tomatesauce, bliver serveret i en sprukken Skaal og spist med Fingrene, thi Kniv og Gaffel findes ikke i dette Bertshuus. Manden, Konen, Encarnacion og alle de andre Børn omringe os, medens vi spise, nøde os bestandig, og glæde sig øiensynlig over vor Appetit. Vor egen Viinsæk hjælper Hønen til at glide ned, Ost og Druer fuldende Maaltidet. Jeg ryger endnu en Cigar, og seer Børnene efterhaanden kravle opad den Hønsfætte, der fører til Loftet, for at lægge sig til at sove; Moderen og den ældste Datter sige snart Godnat og gaae ligeledes derop; lidt efter kommer Francisco ind og gaaer samme Vej, og da jeg omsider spørger Bersten om, hvor jeg skal ligge, peger han paa den samme Stige, tænder en Hornlygte og gaaer foran. Noget forundret følger jeg ham med min Kappe paa Armen, jeg kommer ovenpaa, og seer nu pludselig hele Familien i paradisiisk Ustydighed udstrakt, den Gne ved Siden af den Anden, paa Maisblade, med Bomuldslagener over sig. Ikke tre Alen fra den smukke Encarnacion er der opredt

et Leie, ligeledes af Maisblade, til mig, men noget pynteligere, end de Andres, med rene, hvide Lagener. Forsigtig træder jeg paa det gyngende Loft, ved hvert Trin frygtende, at mine Been skulle slippe igiennem, og naaer saaledes det almindelige Natteleie. Halv afklædt kaster jeg mig paa de raslende Blade; over mit Hoved seer jeg ved Skinet af Lygten Husets Forraad af Druer, Væg, Meloner, Bomuld, Peber og hundrede andre Ting, som hænge ned fra Sparrerne; en regelmæssig Pusten og Snorken lyder omkring mig; Encarnacion sover ogsaa, med Armen under Hovedet, indhyllet i sit Dække, men det forræderiske Lagen røber de ungdommelige Formers Skønhed, og Stillingen er smuk, som til at male. Det varer kun et Dieblif, saa blander ogsaa Berten sin Bas med i de Sovesdes Chor, jeg slukker Lygten, lukker mine Døre, og da jeg næste Morgen aabner dem, skinner Dagslyset ind igiennem Dagsprækkerne paa lutter tomme Senge.

„Farvel Allesammen! Farvel Encarnacion!“ — „Buen viaje, Señor! vaya Usted con Dios!“ og derpaa rider jeg atter afsted med min Fører langsmed den udtørrede Flodseeng. Timerne gaae, den ene efter den anden, Biergene sænke sig til Søie, Dalen udvider sig til en couperet Slette; endnu en Dreining, og jublende hilser jeg igjen efter tre Ugers Fraværelse, det herlige, lyseblaa, vidtstrakte Middelhav, som roligt, i langsomme Rullinger vælter sine Bølger ind imod Kysten. Middagsjolen kaster sine Straaler henad dets jævne Glade, og hundrede Fiskerbaade flyde som Søfugle, med de hvide Seil udspændte for Vinden, derude i det skinnende Lys. For Den, der er født ved Havet og vant til hver Dag at hvile sine Døre derpaa,

er ingen Glæde større, end at giensee det, naar han længe har været borte; han har maaskee ikke savnet det, men naar Diet paany glider henover Bølgerne til den fjerne Horizont, hvor Luften smelter sammen med Søen, naar han paany indaander den friske Lust, og lytter til Bølgernes dæmpede Brusen, er det dog, som der falder en Byrde fra hans Bryst, som han hører kiendte Stemmers Velkomsthilsen og stirrer ind i en gammel Vens trofaste Die. Langsmed Strandbredden ride vi nu, yderst paa det vaade Sand, og snart stiger Gibraltarklippen, som en uhyre, sort Ekly, op af det lysere Hav. Endnu nogle Timer, saa have vi naaet den smale Landtunge, som skiller Klippen med Fæstningen og den engelske By fra Spaniens Høilande. Det er et prægtigt Syn, at see den vældige Steenkolos staae eensom derude, skarpt tegnet imod den blaa Lust, næsten paa alle Sider beskyttet af fraadende Bølger, steil, ubestigelig, truende. Hvilken ydmygende Jølelse maa det være for Spanierne, det stolteste Folk i Verden, at taale et fremmed Herredom paa deres Strandbred, og beskedent at maatte banke paa Middelhavets Porte, hvis Nogle Naturen selv fra først af havde lagt i deres Hænder! Selv min fredsommelige Fører, som aldrig før har været paa disse Steder, kan ikke lade være at give sin Harmes Lust i nogle kraftige Eder over de fremmede „Festefæle“, som han kalder Engländerne, der have „skaaret Foden af hans Fædreneland.“ Men han trøster sig med at Enden er ikke endda, og at Spanien vel kan vinde igien, hvad det har mistet.

Vor Reise nærmer sig imidlertid sin Ende; vi have naaet „la linea“, hvor et Blankeværk og en hvid Stakit-

port, med nogle Smaahuse ved Siden, luffer for de spanske Lande. Men uden videre kan man ikke saadan drage udaf det ene Land og ind i det andet. Først maa jeg lade mit Løi visitere og betale en Piaſter for at faae Lov til at forlade Spaniens Grund; derpaa forevise den ſaaledes erholdte ſkriftlige Tilladelse ved Linien; derpaa ſtige af ved Toldcontoiret, hvor en ægte Engländer, med røde Kinder, lyſt Haar, og — hvad der allerede efter min korte Rejſe forundrer mig — med en europæiſk Hat paa Hovedet, underſøger min Koſfert og mine Papirer; derpaa maa jeg vente, imedens mit Paſ bliver ſendt til den danſke Conſul, og først da han har garanteret for mit Ophold, for mine Henſigters Reenhed og min Perſons Uſkadelighed, faaer jeg Lov til at paſſere. Over ſmale Bindebroer, imellem Kanonmundinger og giennem ſnevre Porte kommer jeg endelig ind i Staden Gibraltar, der terrasſeformig ſlynger ſig om den veſtlige Side af Klippens Fod. Hvor forunderlig, mere overraſſende end behagelig, er Overgangen fra de vilde, romantiſke Bierges Frihed, fra de takkede, eventyrlig formede Fjeldtinder og dybe, hemmelighedsfulde Kløſter, fra Biinhavernes blodtrundede Skraaninger og de maleriſke, eenſomt liggende Pueblos, fra Alhambras Marmorhaver og Generaliſes drømmerige Lunde, til en Stad, ſaa europæiſk ſtiv, ſom Klimat og Forholde kun nogenlunde ville tillade, hvor man idelig ved Mure og Baſtationer, ved Trommer og Piber mindes om, at man er paa en Fæſtnings Grund og undergivet dens ſtrange Love, og hvor kun den brogede Blanding af alle Folkeſlag, ſom opfylder Gaderne, vidner om Stedets Belliggenhed og de varme Landes Nærhed. Det er ſom Over-

gangen fra en Drøms phantastiske Egne til Livets sædvanlige, dagligdags Torveplads.

Men jeg faaer ikke nogen Tid til at anstille slige nedslaaende Betragtninger; thi ved Havnen, hvor jeg først gaaer hen for at spørge om Skibsleilighed, erfarer jeg, at en genuesist Brig ligger færdig, og skal asseile til Malta næste Morgen. Jeg gjør strax, paa staaende Fod ved Consulens Hiælp Aftale med Skipperen, at han for ti Piastre skal tage mig med; men da han paa ingen Maade vil have med min Bespiisning at gjøre, maa jeg altsaa endnu ud paa Torvet for at kjøbe Levnetsmidler. Her er den meest brogede, forunderlige Brimmel af Mennesker, jeg endnu har truffet samlet paa eet Sted, af alle Nationer, Englændere, Spaniere, Afrikanere, af alle Religionsbefiendelser, Katholiker og Protestanter, Jøder og Muhamedanere, Grækere og Soltilbedere. Beduinerne i hvide Burnusser, med Sølvringe paa Fingrene og i Drene, sidde med Benene overkors imellem store Bure fulde af Høns, som er deres eneste Handelsartikel, Jøderne i lange, brune Talarer, med et Belte om Livet, vandre iilsomt frem og tilbage; Spanierne i deres maleriske Dragt, med det røde Silkestiærk og den lave Hat, ligge imellem store Stabler af allehaande Frugter og Grøntsager, Tyrkerne med Turban og Tøfler, sidde samtalende i en Krog og ryge deres Piber, engelske Handelsmænd i Kiøle og snevre Beenklæder, Officerer i røde Uniformer og skotske Soldater med deres tærnede Skiørt og nøgne Been, Damer med Straahatte og Señoras med Mantiller bevæge sig imellem hverandre. Langt om længe bliver jeg færdig med mit Indkjøb af Høns, Brød, Ost, Olie og Æg, af Meloner, Tomates,

Løg og Banianer, af The, Suffer og Viin — thi vel er Vinden nu gunstig, og Skipperen har lovet, at vi om fem Dage skulle see Malta; men Veiret er en ustadig Ven, især i Jerndøgnsiden, og Forsigtighed skader aldrig.

Jeg har endnu saa megen Tid, da jeg er færdig hermed, at jeg kan bestige den vældige Klippefæstning, beundre dens uovervindelige Etyrke, fra dens Top skue ud over det med Seilere bedækkede Hav til Afrikas nære, blaaorte Høiland, og tømme en Flaske ægte, engelsk Porter i det ægte engelske „Flaghouse“ deroppe. Englændernes eiendommelige Comfort følger dem overalt; i det lille Huus, som ligger paa Spidsen af Gibraltarklippen, under en sydlig Himmel og omgivet af et fremmed Lands halv orientalske Skikke og Indretninger, sidder jeg i en saa ægte engelsk Stue, som nogen, i en Sopha, betrukket med tærnet skotsk Løi, foran en Kamin med Steenfulskrist, og i Selskab med en engelsk Skibscapitain, hans Søn og lyshaarede Datter; og foran os paa Bordet staaer der Ghester-Ost, engelsk Brød og Porter. Men udenfor brænder Spaniens Sol paa Bierget, Raktusplanter vore som Træer imellem Stenene, og vilde Aber veltigere over Klippe- revnerne. — Da jeg kommer ned igien, er det Aften, jeg siger Farvel til den skikkelige Francisco, som hundrede Gange ønsker, at min Reise maa være lykkelig, at Vorherre og Jomfru Maria og alle Helgene maae ledsage mig, og at jeg snart maa komme igien til Granada og blive der bestandig. Jeg giver ham en Hilsen og en Foræring med til Skolemesterens Datter, den smukke, lystige Maria, trykker hans Haand og vender mig hurtig bort, thi jeg

mærker, at Mindet om „Andalusjens Perle“ igien gjør mine Dine vaade.

Tidlig den næste Morgen gaaer jeg ombord i det lille Skib, der skal føre mig til Malta. Ankeret lettes, Seilene heises, Binden fylder dem, langsomt glide vi udaf Havnen, og nu ghynger jeg atter, som for en Maaned siden, paa Middelhavets blaalige Blande. Hvad jeg i den Tid, der ligger imellem, har seet og levet og nydt, er nu en svindende Drøm, deilig og loffende, klangfuld og farverig, men dog kun en Drøm, altfor hurtig forbifarende, og derfor uthdelig, som de regnbuefarvede Skiffelser, der svæve over den Slumrendes Leie, og træde let paa hans bankende Hierte. Men det er min Trøst, at ogsaa Drømmenes Aander gaae ikke forgieves, om man end ikke kan vise Sporet af deres Fod og sige: der have de traadt. Thi hver en skøn Drøm, som besøger et Menneske, fører en Fær, om end nok saa lille, til de Binger, der løste hans Tanker fra Jorden; og selv i Drømme voxer Skønhedens skjulte Spire sin stille Vært i Sielen, berørt af usynlige Hænder, en evig Blomstring imøde.

